

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Εγχειρίδιο εποπτείας

BANKENTOEZICHT

Ιανουάριος 2024

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Περιεχόμενα

Χρήση του εγχειριδίου εποπτείας	3
Εισαγωγή	4
1 Η λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού	5
1.1 Οργάνωση του ΕΕΜ	5
1.2 Λειτουργική δομή του ΕΕΜ	7
1.3 Λήψη αποφάσεων εντός του ΕΕΜ	15
1.4 Συνεργασία με άλλα θεσμικά όργανα και αρχές	32
2 Ο εποπτικός κύκλος	47
2.1 Εποπτικές προτεραιότητες και στρατηγικός σχεδιασμός	48
2.2 Θέσπιση πολιτικών, μεθοδολογιών, ομάδων εμπειρογνομόνων, οριζόντιων δραστηριοτήτων και εποπτικών λειτουργιών	50
2.3 Καθημερινή εποπτεία	52
2.4 Ενίσχυση της τραπεζικής εποπτείας: καθορισμός εποπτικών προτεραιοτήτων και η δεύτερη γραμμή άμυνας	53
3 Εποπτεία όλων των εποπτευόμενων οντοτήτων	56
3.1 Αιτήματα που αφορούν εποπτικές εγκρίσεις, προτεινόμενες αποκτήσεις ειδικών συμμετοχών και το ενιαίο διαβατήριο	56
3.2 Αξιολόγηση της σημασίας των ιδρυμάτων	68
3.3 Έγκριση μητρικών (μικτών) χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών	70
3.4 Συλλογή εποπτικών δεδομένων	72
4 Εποπτεία σημαντικών ιδρυμάτων	80
4.1 Επιχειρησιακός σχεδιασμός	80
4.2 Αναλύσεις κινδύνων για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση βασικών κινδύνων και ευπαθειών	82
4.3 Αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών των διοικητικών οργάνων (αξιολόγηση της καταλληλότητας)	85
4.4 Άσκηση διαρκούς εποπτείας	91

4.5	Διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (SREP)	95
4.6	Συνεχής παρακολούθηση των εσωτερικών υποδειγμάτων	105
4.7	Διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων	107
4.8	Αξιολόγηση έκτακτων αιτημάτων, κοινοποιήσεων και αιτήσεων	107
4.9	Αποτροπή και διαχείριση καταστάσεων κρίσης	114
4.10	Εποπτικά μέτρα, μέτρα επιβολής συμμόρφωσης και κυρώσεις	119
4.11	Αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των θεσμικών συστημάτων προστασίας και παρακολούθησή τους	127
5	Εποπτεία λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων	128
5.1	Δραστηριότητες επίβλεψης	128
Πλαίσιο 1	Πλαίσιο ταξινόμησης λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων	130
Πλαίσιο 2	Κατευθύνσεις για τις απαιτήσεις κοινοποίησης των ΕΑΑ	131

Χρήση του εγχειριδίου εποπτείας

Το εγχειρίδιο εποπτείας περιγράφει την οργανωτική δομή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) και καθορίζει τις μεθοδολογίες, τις διεργασίες και τις διαδικασίες για την τραπεζική εποπτεία στη ζώνη του ευρώ. Εξηγεί επίσης πώς ο ΕΕΜ συνεργάζεται με άλλες αρχές στο ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο.

Το εγχειρίδιο περιγράφει πρώτα πώς είναι οργανωμένος ο ΕΕΜ και πώς εκτελεί τα εποπτικά του καθήκοντα και, στη συνέχεια, διευκρινίζει πώς η εποπτεία ασκείται στην πράξη.

Δεν είναι νομικά δεσμευτικό έγγραφο, δεν θεσπίζει νέες κανονιστικές απαιτήσεις και δεν μπορεί, με κανέναν τρόπο, να αντικαταστήσει τις νομικές απαιτήσεις που ορίζονται στη σχετική εφαρμοστέα ενωσιακή νομοθεσία. Περιγράφει την προσέγγιση που ακολουθεί ο ΕΕΜ κατά την άσκηση των εποπτικών του καθηκόντων. Ο ΕΕΜ εξουσιοδοτείται να παρεκκλίνει από τη γενική πολιτική που ορίζεται στο παρόν εγχειρίδιο εάν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις υφίστανται παράγοντες που αιτιολογούν τέτοια παρέκκλιση και εάν παρέχονται βάσιμοι λόγοι. Η αποκλίνουσα επιλογή πολιτικής πρέπει επίσης να είναι συμβατή με τις γενικές αρχές της ενωσιακής νομοθεσίας, ιδίως με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας και των θεμιτών προσδοκιών των εποπτευόμενων οντοτήτων. Αυτό συνάδει με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία οι εσωτερικές κατευθύνσεις, όπως το παρόν εγχειρίδιο, ορίζονται ως κανόνες συμπεριφοράς από τους οποίους τα θεσμικά όργανα της ΕΕ μπορούν να παρεκκλίνουν σε αιτιολογημένες περιπτώσεις. Για παράδειγμα, στη σκέψη 209 της απόφασης του Δικαστηρίου στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P της 28ης Ιουνίου 2005¹ αναφέρεται ότι «Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει, αποφαινόμενο σχετικά με μέτρα εσωτερικής τάξεως ληφθέντα από τη διοίκηση, ότι τα μέτρα αυτά, να μεν δεν μπορούν να χαρακτηρίζονται ως κανόνας δικαίου τον οποίο οφείλει να τηρεί σε κάθε περίπτωση η διοίκηση, πλην όμως περιέχουν κανόνα συμπεριφοράς που υποδεικνύει την ακολουθητέα τακτική, από την οποία η διοίκηση δεν μπορεί να παρεκκλίνει σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς να προσδιορίσει τους σχετικούς λόγους που πρέπει να συμβιβάζονται με την αρχή της ίσης μεταχείρισεως. Τέτοια μέτρα συνιστούν, επομένως, πράξη γενικής ισχύος, το παράνομο της οποίας μπορούν να προβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι κοινοτικοί υπάλληλοι προς στήριξη προσφυγής στρεφόμενης κατά ατομικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί βάσει των μέτρων αυτών.»

Το εγχειρίδιο εποπτείας δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) τον Μάρτιο του 2018 και εκπονήθηκε με τη συνδρομή των εθνικών αρμόδιων αρχών στο πλαίσιο της πολιτικής διαφάνειας της ΕΚΤ. Αυτή η αναθεωρημένη έκδοση του εγχειριδίου, που δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2024, παρέχει τις πλέον επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με την ευρωπαϊκή τραπεζική

¹ *Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής*, C-189/02 P (Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-206/02 P, C-207/02 P, C-208/02 P, C-213/02 P), ECLI:EU:C:2005:408.

εποπτεία, οι οποίες αντανakλούν, μεταξύ άλλων, την αναδιοργάνωση της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ που πραγματοποιήθηκε το 2020. Το αναθεωρημένο εγχειρίδιο αντικαθιστά τον Οδηγό τραπεζικής εποπτείας του 2014.

Εισαγωγή

Η ευρωπαϊκή τραπεζική ένωση βασίζεται σε τρεις πυλώνες: α) τον ΕΕΜ, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και του τραπεζικού τομέα, β) τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, ο οποίος αποτελείται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης και ένα Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης για μη βιώσιμα πιστωτικά ιδρύματα, και γ) ένα ευρωπαϊκό σύστημα εγγύησης καταθέσεων, το οποίο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο σύνταξης του παρόντος εγχειριδίου. Οι τρεις αυτοί πυλώνες βασίζονται με τη σειρά τους στο ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων που εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες της ΕΕ.

Σκοπός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας είναι να συμβάλλει στην ασφάλεια και την ευρωστία των πιστωτικών ιδρυμάτων και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος διασφαλίζοντας ότι η τραπεζική εποπτεία σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ τηρεί υψηλά πρότυπα και εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλες τις τράπεζες.

Διατηρώντας την τελική ευθύνη, η ΕΚΤ εκτελεί τα εποπτικά της καθήκοντα εντός του ΕΕΜ, ο οποίος αποτελείται από την ΕΚΤ και τις ΕΑΑ. Αυτή η δομή εξασφαλίζει ισχυρή και συνεπή εποπτεία όλων των εποπτευόμενων οντοτήτων σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, ενώ αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις τοπικές και ειδικές γνώσεις των εθνικών εποπτικών αρχών.

Με βάση τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ από τον Ευρωπαϊκό νομοθέτη, οι εποπτικές αρχές έχουν διατυπώσει δήλωση σχετικά με την αποστολή της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας και έχουν προσδιορίσει τις εποπτικές αρχές.

Το έργο των εποπτικών αρχών του ΕΕΜ θα πρέπει πάντοτε να καθοδηγείται από τη [δήλωση σχετικά με την αποστολή του ΕΕΜ](#), τους [στρατηγικούς προσανατολισμούς του ΕΕΜ](#) και τις [οργανωτικές αρχές του ΕΕΜ](#).

1 Η λειτουργία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού

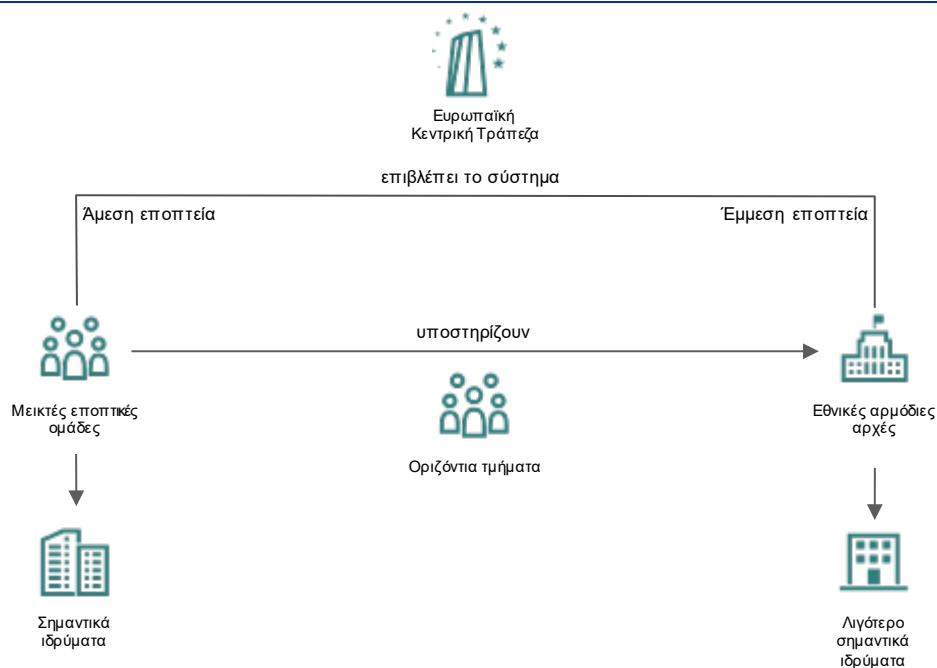
1.1 Οργάνωση του ΕΕΜ

1.1.1 Κατανομή καθηκόντων μεταξύ της ΕΚΤ και των εθνικών αρμόδιων αρχών

Άρθρα 6, 14 και 15 του κανονισμού ΕΕΜ

Η ΕΚΤ, σε συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ), είναι υπεύθυνη για την τραπεζική εποπτεία στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Για να διασφαλιστεί αποτελεσματική εποπτεία, οι αντίστοιχοι εποπτικοί ρόλοι και αρμοδιότητες της ΕΚΤ και των ΕΑΑ κατανομούνται με γνώμονα τη σημασία των εποπτευόμενων οντοτήτων. Όλες οι οντότητες υπό την εποπτεία του ΕΕΜ υπόκεινται σε κοινή εποπτική προσέγγιση.

Σχήμα 1
Κατανομή καθηκόντων εντός του ΕΕΜ

Εντός του ΕΕΜ, η ΕΚΤ, επικουρούμενη από τις ΕΑΑ, εποπτεύει άμεσα όλα τα ιδρύματα που χαρακτηρίζονται σημαντικά (σημαντικά ιδρύματα). Οι ΕΑΑ ασκούν την άμεση εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, υπό την επίβλεψη της ΕΚΤ. Υπό ορισμένες συνθήκες, η ΕΚΤ μπορεί επίσης να αναλάβει την άμεση εποπτεία λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Ο [κατάλογος των σημαντικών και των λιγότερο](#)

σημαντικών ιδρυμάτων δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία και επικαιροποιείται σε τακτική βάση.

Ο ΕΕΜ ασχολείται επίσης με την εποπτεία διασυνοριακών ιδρυμάτων και ομίλων, συμμετέχοντας σε σώματα εποπτών είτε ως εποπτική αρχή της χώρας στην οποία εδρεύει το εκάστοτε ίδρυμα (χώρα καταγωγής) είτε ως εποπτική αρχή της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται το ίδρυμα (χώρα υποδοχής).

Επιπλέον, ως αρχή τραπεζικής εποπτείας, ο ΕΕΜ συμμετέχει στη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων.

Οι εποπτικές αποφάσεις εντός του ΕΕΜ καταρτίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο, που αποτελείται από εκπροσώπους της ΕΚΤ και των ΕΑΑ, και εκδίδονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης που περιγράφεται σε επόμενη ενότητα του εγχειριδίου (βλ. Ενότητα 1.3.1).

1.1.2 Λογοδοσία

Άρθρα 20 και 21 του κανονισμού ΕΕΜ

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2004/3)

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα της ΕΚΤ που βρίσκονται στην κατοχή εθνικών αρμόδιων αρχών (ΕΚΤ/2015/16)

Κατευθυντήρια γραμμή για τον καθορισμό των αρχών του πλαισίου δεοντολογίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΚΤ/2021/50) (αναδιατύπωση)

Κώδικας συμπεριφοράς για τα υψηλόβαθμα στελέχη της ΕΚΤ

Η λογοδοσία αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της διαφάνειας, της νομιμότητας και της ανεξαρτησίας των εποπτικών αποφάσεων. Η ΕΚΤ λογοδοτεί για τον τρόπο με τον οποίο εκτελεί τα εποπτικά της καθήκοντα. Οι αποφάσεις που επηρεάζουν άμεσα μεμονωμένα ιδρύματα μπορεί να υποβληθούν σε διαδικασία εσωτερικής επανεξέτασης ενώπιον του **Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης**. Μπορούν επίσης να προσβληθούν ενώπιον του **Δικαστηρίου** της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιθέτως, οι αποφάσεις των ΕΑΑ όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα μπορούν να προσβληθούν ενώπιον εθνικών δικαστηρίων. Η ΕΚΤ λογοδοτεί επίσης στο **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, το οποίο εκπροσωπεί τους πολίτες της ΕΕ, και στο **Συμβούλιο της ΕΕ**. Η ΕΚΤ έχει επίσης συγκεκριμένες υποχρεώσεις λογοδοσίας έναντι των εθνικών κοινοβουλίων για τις εποπτικές της δραστηριότητες. Υπάρχουν διάφοροι βασικοί δίαυλοι πολιτικής λογοδοσίας για την ΕΚΤ:

1. Ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου συμμετέχει τακτικά σε ακροάσεις και σε ad hoc συναντήσεις για την ανταλλαγή απόψεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωομάδα (Eurogroup). Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν επίσης να προσκαλούν τον Πρόεδρο ή άλλο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου, μαζί με εκπρόσωπο της αντίστοιχης ΕΑΑ.
2. Η ΕΚΤ παρέχει στην Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα πρακτικά όλων των συνεδριάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου, στα οποία περιλαμβάνεται περιεκτική και ουσιώδης αναφορά για τις συζητήσεις του Εποπτικού Συμβουλίου καθώς και κατάλογος των αποφάσεων του μαζί με τις σχετικές παρατηρήσεις.
3. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωομάδας μπορούν να υποβάλλουν γραπτές ερωτήσεις στον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου. Οι απαντήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία. Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν επίσης να καλέσουν την ΕΚΤ να απαντήσει σε τυχόν παρατηρήσεις ή ερωτήσεις τους.

4. Η ΕΚΤ υποβάλλει [ετήσια έκθεση](#) στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ, την Ευρωομάδα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα εθνικά κοινοβούλια των συμμετεχόντων κρατών μελών όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο εκτέλεσε τα εποπτικά της καθήκοντα. Η έκθεση αυτή διατίθεται και στο κοινό.

Το πλαίσιο λογοδοσίας της ΕΚΤ περιγράφεται με περισσότερες λεπτομέρειες στον κανονισμό ΕΕΜ, στη [διοργανική συμφωνία](#) μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ και στο [μνημόνιο συνεννόησης](#) μεταξύ του Συμβουλίου της ΕΕ και της ΕΚΤ. Συμπληρώθηκε περαιτέρω το 2019 από το [μνημόνιο συνεννόησης](#) που υπογράφηκε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και της ΕΚΤ.

Επιπλέον, ανά τριετία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει [έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού ΕΕΜ](#), στην οποία παρακολουθείται ο πιθανός αντίκτυπος του στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να εξετάζει τη λειτουργική αποδοτικότητα της διαχείρισης της ΕΚΤ (βλ. Ενότητα 1.4.7) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) διενεργεί τακτικές αξιολογήσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα (βλ. Ενότητα 1.4.8).

Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου υποβάλλουν [δηλώσεις συμφερόντων](#) σε ετήσια βάση. Οι δηλώσεις αυτές περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την προηγούμενη επαγγελματική τους δραστηριότητα, ιδιωτικές δραστηριότητες, επίσημες εντολές και οικονομικά συμφέροντα, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τυχόν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα του/της συζύγου ή συντρόφου τους που θα μπορούσε να εγείρει ανησυχίες για σύγκρουση συμφερόντων.

1.2 Λειτουργική δομή του ΕΕΜ

1.2.1 Οργάνωση της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ

Αρχή του διαχωρισμού

Άρθρο 25 του κανονισμού ΕΕΜ
Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την εφαρμογή του διαχωρισμού μεταξύ της λειτουργίας νομισματικής πολιτικής και της εποπτικής λειτουργίας της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2014/39)

Ως αντίδραση στη χρηματοπιστωτική κρίση, το Συμβούλιο της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανέθεσαν στην ΕΚΤ εποπτικά καθήκοντα. Η ΕΚΤ ανέλαβε αυτά τα καθήκοντα επιπλέον των καθηκόντων της που αφορούν τη νομισματική πολιτική. Προκειμένου να αποτρέπονται οι συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των καθηκόντων νομισματικής πολιτικής και των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ, η ΕΚΤ πρέπει να διασφαλίζει τον διαχωρισμό τους ώστε κάθε λειτουργία να ασκείται σύμφωνα με τους στόχους που επιδιώκει.

Η ΕΚΤ έχει ανεξάρτητο [Εποπτικό Συμβούλιο](#), το οποίο υποβάλλει σχέδια αποφάσεων στο [Διοικητικό Συμβούλιο](#). Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εγκρίνει τις προτεινόμενες αποφάσεις ή να διατυπώνει αντιρρήσεις σχετικά με αυτές, αλλά δεν μπορεί κατά αρχήν να τις τροποποιήσει. Επιπλέον, οι συζητήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με εποπτικά θέματα διαχωρίζονται αυστηρά από τις συζητήσεις

σχετικά με άλλες λειτουργίες της ΕΚΤ, με ξεχωριστή ημερήσια διάταξη και ξεχωριστές συνεδριάσεις.

Η αρχή του διαχωρισμού περιλαμβάνει επίσης κανόνες σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δύο λειτουργιών της ΕΚΤ. Η έγκριση της **Εκτελεστικής Επιτροπής** είναι απαραίτητη προκειμένου ορισμένες εμπιστευτικές πληροφορίες να μεταφέρονται από τη μία λειτουργία στην άλλη. Τα εμπιστευτικά πρωτογενή δεδομένα μπορούν να ανταλλάσσονται κατόπιν αιτήματος και εφόσον υπάρχει συγκεκριμένη ανάγκη. Μία από τις λειτουργίες πολιτικής της ΕΚΤ δεν θα πρέπει να κοινοποιεί εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέχουν αξιολογήσεις ή συστάσεις πολιτικής στην άλλη, παρά μόνο κατόπιν αιτήματος και εφόσον υπάρχει συγκεκριμένη ανάγκη.

Ο διαχωρισμός σε επίπεδο εμπειρογνομόνων διασφαλίζεται με την ανταλλαγή διαφόρων στοιχείων τραπεζικής εποπτείας μεταξύ έξι γενικών διευθύνσεων και μίας διεύθυνσης, καθεμία από τις οποίες υπάγεται λειτουργικά στον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου.

Οργανωτική δομή της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ

Έξι γενικές διευθύνσεις και μία διεύθυνση εκτελούν τα εποπτικά καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ σε συνεργασία με τις ΕΑΑ.

- Η Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Συστημικών και Διεθνών Ιδρυμάτων, η ΓΔ Ιδρυμάτων Γενικών Εργασιών και Ιδρυμάτων με Διαφοροποιημένα Χαρτοφυλάκια και η ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων είναι αρμόδιες για την άμεση καθημερινή εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων. Η ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων είναι επίσης υπεύθυνη για την επίβλεψη της άμεσης εποπτείας των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων από τις ΕΑΑ.
- Η ΓΔ Οριζόντιας Εποπτείας εκτελεί οριζόντια καθήκοντα που αφορούν όλα τα πιστωτικά ιδρύματα υπό την εποπτεία του ΕΕΜ. Ειδικότερα, στηρίζει τις μεικτές εποπτικές ομάδες (ΜΕΟ) παρέχοντας εμπειρογνομοσύνη σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, τις κεφαλαιαγορές, τους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, τα επιχειρηματικά μοντέλα, τον κεφαλαιακό σχεδιασμό και τη διαχείριση κρίσεων, τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, την εποπτική πολιτική και τις εποπτικές μεθοδολογίες.
- Η ΓΔ Επιτόπιων Επιθεωρήσεων και Επιθεωρήσεων Εσωτερικών Υποδειγμάτων διευθύνει και συμμετέχει στις επιτόπιες δραστηριότητες, καθορίζει και διασφαλίζει τον σχεδιασμό και την εκτέλεση του επιτόπιου εποπτικού προγράμματος και διατηρεί ολοκληρωμένες μεθοδολογίες επιτόπιων επιθεωρήσεων.
- Η ΓΔ Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ στηρίζει τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, αξιολογεί τους νέους μετόχους των τραπεζών και αιτήματα για νέες αδειοδοτήσεις τραπεζών, διενεργεί αξιολογήσεις της

καταλληλότητας και διερευνά με ανεξαρτησία πιθανολογούμενες παραβάσεις των κανονισμών προληπτικής εποπτείας. Η εν λόγω ΓΔ προωθεί επίσης το ψηφιακό θεματολόγιο του ΕΕΜ, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης της τεχνολογίας για την εποπτεία, ηγείται της καινοτομίας και διευκολύνει τις δραστηριότητες που αφορούν τη διαχείριση της γνώσης και την κατάρτιση για τον ΕΕΜ.

- Η Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων χαράσσει τη στρατηγική τραπεζικής εποπτείας της ΕΚΤ, καθορίζοντας εποπτικές προτεραιότητες και ένα πλαίσιο σχετικά με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, και στηρίζει την κατανομή των πόρων σε αυτές τις προτεραιότητες.

Κοινές υπηρεσίες

Πέρα από τις έξι γενικές διευθύνσεις και τη μία διεύθυνση που είναι αρμόδιες για την τραπεζική εποπτεία, οι κοινές υπηρεσίες της ΕΚΤ παρέχουν υποστήριξη τόσο στη λειτουργία νομισματικής πολιτικής όσο και στην εποπτική λειτουργία.

Αυτές οι κοινές υπηρεσίες καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς: ανθρώπινο δυναμικό, πληροφοριακά συστήματα, επικοινωνία, προϋπολογισμός και οργάνωση, κτιριακές εγκαταστάσεις, εσωτερική επιθεώρηση, νομικές υπηρεσίες και στατιστική. Η ΕΚΤ μπορεί επομένως να επωφελείται από επιχειρησιακές συνέργειες διατηρώντας ταυτόχρονα τον απαιτούμενο διαχωρισμό μεταξύ της νομισματικής πολιτικής και της τραπεζικής εποπτείας. Η ΓΔ Στατιστικής, για παράδειγμα, δημοσιεύει τακτικά [ολοκληρωμένη σειρά εποπτικών τραπεζικών στατιστικών στοιχείων](#) στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία. Η σειρά στοιχείων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες για τράπεζες που χαρακτηρίζονται σημαντικά ιδρύματα και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, επικαιροποιείται σε τριμηνιαία βάση, καλύπτοντας πτυχές όπως η σύνθεση των λογιστικών καταστάσεων, η κερδοφορία, η κεφαλαιακή επάρκεια, η μόχλευση, η χρηματοδότηση, η ρευστότητα και η ποιότητα των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών.

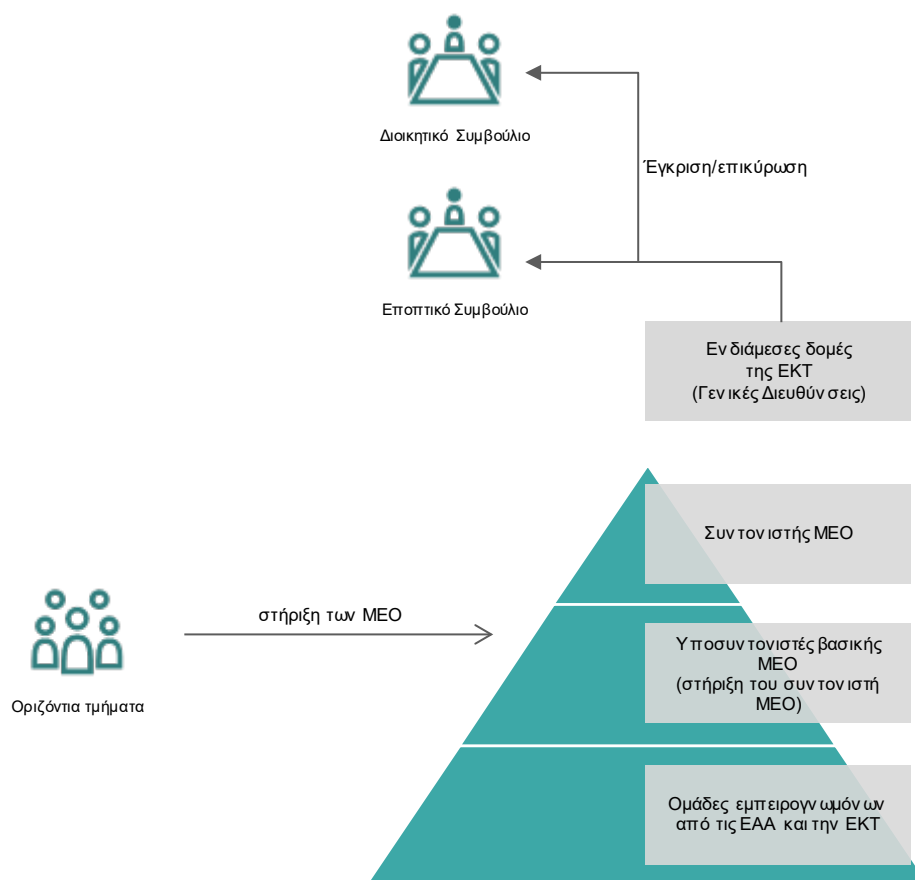
1.2.2 Μεικτές εποπτικές ομάδες

Άρθρα 3, 4, 5 και 6 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Η καθημερινή εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων διενεργείται από τις ΜΕΟ που εργάζονται στη ΓΔ Συστημικών και Διεθνών Ιδρυμάτων, στη ΓΔ Ιδρυμάτων Γενικών Εργασιών και Ιδρυμάτων με Διαφοροποιημένα Χαρτοφυλάκια και στη ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων. Όπως φαίνεται στο Σχήμα 2, οι ΜΕΟ περιλαμβάνουν εμπειρογνώμονες τόσο από την ΕΚΤ όσο και από τις ΕΑΑ των χωρών στις οποίες είναι εγκατεστημένα τα σημαντικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων θυγατρικών τραπεζών ή σημαντικών διασυστοριακών υποκαταστημάτων τους. Για κάθε σημαντικό ίδρυμα συγκροτείται ΜΕΟ στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης. Το μέγεθος, η γενική σύνθεση και η οργάνωση μιας ΜΕΟ διαφέρουν ανάλογα με τη φύση, την πολυπλοκότητα, την κλίμακα, το επιχειρηματικό μοντέλο και το προφίλ κινδύνου της εποπτευόμενης οντότητας.

Σχήμα 2

Λειτουργία των Μεικτών Εποπτικών Ομάδων

Η ΜΕΟ είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και την οργάνωση του προγράμματος εποπτικής εξέτασης και για τη διενέργεια του εποπτικού έργου σε διαρκή βάση σε ενοποιημένο, υποενοποιημένο και μεμονωμένο επίπεδο. Αυτά τα καθήκοντα περιλαμβάνουν αξιολογήσεις του προφίλ κινδύνου, του επιχειρηματικού μοντέλου και στρατηγικής, των συστημάτων διαχείρισης κινδύνου, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και της εσωτερικής διακυβέρνησης του ιδρύματος. Η διενέργεια της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) και η διατήρηση τακτικού διαλόγου με την εποπτευόμενη οντότητα αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία αυτού του έργου. Τα μέλη των ΜΕΟ μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε επιτόπιες επιθεωρήσεις και διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων.

Για ορισμένα καθήκοντα που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένο θέμα ή που απαιτούν ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις, οι ΜΕΟ μπορούν να ζητήσουν επιπλέον βοήθεια από τα οριζόντια τμήματα της ΕΚΤ. Οι οριζόντιες λειτουργίες βοηθούν τις ΜΕΟ να αναπτύξουν κοινή αντίληψη και συντονισμένη προσέγγιση και παρέχουν σε αυτές τις σχετικές διαδικασίες.

Συντονιστές ΜΕΟ και τοπικοί συντονιστές από τις ΕΑΑ

Κάθε ΜΕΟ καθοδηγείται από έναν συντονιστή στην ΕΚΤ. Οι τοπικοί συντονιστές από τις ΕΑΑ υποστηρίζουν τον συντονιστή της ΜΕΟ στην καθημερινή εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων, αντανακλώντας επίσης τις απόψεις των αντίστοιχων ΕΑΑ. Για παράδειγμα, συνεισφέρουν στην προετοιμασία και την αναθεώρηση του προγράμματος εποπτικής εξέτασης.

Οι συντονιστές των ΜΕΟ διορίζονται για περίοδο τριών έως πέντε ετών. Οι συντονιστές και τα μέλη των ΜΕΟ πρέπει να εναλλάσσονται σε τακτική βάση, αν και δεν θα μπορούν όλα τα μέλη των ΜΕΟ να εναλλάσσονται ταυτόχρονα.

Βασική ΜΕΟ

Οι ΜΕΟ που ασχολούνται με τράπεζες οι οποίες έχουν σημαντική παρουσία σε περισσότερα του ενός συμμετέχοντα κράτη μέλη συγκροτούν μια βασική ΜΕΟ. Στη βασική ΜΕΟ καθήκοντα προεδρίας ασκεί ο συντονιστής της ΜΕΟ και συμμετέχουν οι τοπικοί συντονιστές των σχετικών ΕΑΑ ανάλογα με τη σπουδαιότητα της τοπικής θυγατρικής ή υποκαταστήματος. Η βασική ΜΕΟ είναι υπεύθυνη για την οργάνωση της κατανομής καθηκόντων μεταξύ των μελών της ΜΕΟ, την προετοιμασία και την αναθεώρηση του προγράμματος εποπτικής εξέτασης, την παρακολούθηση της εφαρμογής του και την αναθεώρηση της αξιολόγησης.

1.2.3 Οργάνωση της λειτουργίας επίβλεψης

Άρθρα 4, 6, 12 και 31 του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 43, 62, 67, 70, 96, 97, 98, 99 και 100 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Οι ΕΑΑ είναι αρμόδιες για την άμεση εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Σχεδιάζουν και εκτελούν τις συνεχείς εποπτικές δραστηριότητές τους χρησιμοποιώντας δικούς τους πόρους και διαδικασίες. Επιπλέον, οι ΕΑΑ ασκούν εποπτεία σε τομείς που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό ΕΕΜ.

Η ΕΚΤ είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και συνεπή λειτουργία του ΕΕΜ και διασφαλίζει ότι οι εποπτικές μεθοδολογίες που εφαρμόζουν οι ΕΑΑ είναι υψηλής ποιότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, ανατίθεται στη ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων της ΕΚΤ αρμοδιότητα επίβλεψης προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεπής εποπτεία με βάση υψηλά εποπτικά πρότυπα. Η εν λόγω ΓΔ επιτυγχάνει αυτούς τους στόχους προωθώντας την εφαρμογή ορθών εποπτικών πρακτικών σε στενή συνεργασία με τις ΕΑΑ. Το Τμήμα Εποπτικής Μεθοδολογίας της ΓΔ Οριζόντιας Εποπτείας διατηρεί εποπτικές μεθοδολογίες, πρότυπα και πρακτικές για τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων επίβλεψης, η ΕΚΤ συνεργάζεται στενά με τις ΕΑΑ. Η συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ είναι ουσιώδης για τη δημιουργία κοινής εποπτικής νοοτροπίας σε όλο τον ΕΕΜ και για τη διασφάλιση συνεπούς λειτουργίας του συστήματος. Η ΕΚΤ ασκεί την επίβλεψη εκδίδοντας κοινά εποπτικά πρότυπα για την εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων από τις ΕΑΑ, καθώς και συλλέγοντας και υποβάλλοντας σε επεξεργασία πληροφορίες από τις ΕΑΑ και

διενεργώντας θεματικές εξετάσεις. Τέτοιου είδους πληροφορίες σκιαγραφούν τις εποπτικές πρακτικές και αποφάσεις των ΕΑΑ καθώς και συγκεκριμένα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα και τους τομείς αυτών.

Σε αυτό το πλαίσιο, η λειτουργία επίβλεψης της ΕΚΤ περιλαμβάνει την εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων από τις ΕΑΑ προκειμένου να εντοπίζονται ευάλωτα ιδρύματα και να διασφαλίζονται συνεπή, υψηλά εποπτικά πρότυπα σε ολόκληρο τον ΕΕΜ. Για τη λειτουργία επίβλεψης, η ΕΚΤ εφαρμόζει αναλογική και προσανατολισμένη στον κίνδυνο προσέγγιση. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις υποβολής αναφορών καθώς και οι δραστηριότητες επίβλεψης της ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων ενδέχεται να αυξηθούν για τα ιδρύματα υψηλού κινδύνου και υψηλής επίδρασης, κατά περίπτωση (κεφάλαιο 5). Αναλόγως, η ΕΚΤ συμμετέχει στη διαχείριση κρίσεων των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων μέσω των δραστηριοτήτων επίβλεψης κρίσεων.

Περιστασιακά, τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ παρέχουν ειδικές γνώσεις και υποστήριξη στις ΕΑΑ, για παράδειγμα συμμετέχοντας σε επιτόπιες επιθεωρήσεις. Προκειμένου να συμβάλει στην προώθηση κοινής εποπτικής νοοτροπίας, η ΕΚΤ προάγει επίσης τις ανταλλαγές προσωπικού με τις ΕΑΑ.

1.2.4 Οριζόντιες λειτουργίες

Τα οριζόντια τμήματα της ΓΔ Οριζόντιας Εποπτείας, της Διεύθυνσης Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων, της ΓΔ Επιτόπιων Επιθεωρήσεων και Επιθεωρήσεων Εσωτερικών Υποδειγμάτων και της ΓΔ Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ στηρίζουν την εποπτεία τόσο των σημαντικών όσο και των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Τα οριζόντια τμήματα βρίσκονται σε στενή επαφή με τις ΜΕΟ, για παράδειγμα καθορίζοντας και εφαρμόζοντας κοινές μεθοδολογίες και πρότυπα και παρέχοντας υποστήριξη σε σχέση με ζητήματα μεθοδολογίας. Αυτά τα τμήματα διασφαλίζουν την ανάπτυξη κοινής αντίληψης και συντονισμένης προσέγγισης. Εκτελούν εξειδικευμένα καθήκοντα, διενεργούν εξειδικευμένες αναλύσεις και παρέχουν εξειδικευμένη υποστήριξη στις ΜΕΟ και τις ΕΑΑ.

1.2.5 Επικοινωνία εντός του ΕΕΜ

Όπως περιγράφεται παραπάνω, ο ΕΕΜ βασίζεται στη στενή συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ. Η ομαλή συνεργασία και η διαρκής ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ, και εντός της ΕΚΤ, επιτρέπουν στον ΕΕΜ να λειτουργεί κανονικά και να επιτυγχάνει εποπτικά αποτελέσματα υψηλής ποιότητας. Αυτό διευκολύνεται από κοινά εργαλεία πληροφορικής και μάθησης, μεταξύ των οποίων το SSMnet, μια κοινή πλατφόρμα που χρησιμοποιείται σε ολόκληρο τον ΕΕΜ για την πρόσβαση σε πληροφορίες, καθώς και ενισχυμένα δικαιώματα πρόσβασης (με κατάλληλες διασφαλίσεις) για εποπτικά έγγραφα.

Συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ

Η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας εφαρμόζεται σε όλες τις εποπτικές δραστηριότητες. Για την άμεση εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων, η ΓΔ Συστημικών και Διεθνών Ιδρυμάτων, η ΓΔ Ιδρυμάτων Γενικών Εργασιών και Ιδρυμάτων με Διαφοροποιημένα Χαρτοφυλάκια και η ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων συνεργάζονται με τις ΕΑΑ σε καθημερινή βάση μέσω των αντίστοιχων ΜΕΟ. Για την επίβλεψη της εποπτείας των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, η ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων διατηρεί στενή επαφή με τις ΕΑΑ μέσω ειδικού δικτύου ανώτερων διοικητικών στελεχών.

Οι ΕΑΑ συνεισφέρουν επίσης στις εργασίες των οριζόντιων τμημάτων μέσω διάφορων διαύλων, όπως δίκτυα εμπειρογνομώνων.

Επιπλέον, το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να συγκροτήσει ομάδες εργασίας, αποτελούμενες από εκπροσώπους της ΕΚΤ και των ΕΑΑ, προκειμένου να επικεντρωθούν σε συγκεκριμένα οριζόντια θέματα και να υποστηρίξουν το έργο των οριζόντιων τμημάτων.

Διαχείριση πληροφοριών

Η πολιτική της ΕΚΤ για τη διαχείριση πληροφοριών προάγει και υποστηρίζει τη συστηματική, αποτελεσματική και αποδοτική δημιουργία, χρήση, διαχείριση και ανάκτηση πληροφοριών. Η πολιτική αυτή επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ ανάλογα με τις ανάγκες.

Εφαρμόζεται μέσω του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών της ΕΚΤ, το οποίο παρέχει την τεχνική βάση προκειμένου να διασφαλίζεται ότι όλες οι ΜΕΟ εφαρμόζουν την κοινή μεθοδολογία και τα κοινά πρότυπα τραπεζικής εποπτείας. Το SSMnet επιτρέπει σε όλες τις εποπτικές αρχές να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, τις γνώσεις και τα εργαλεία που χρειάζονται για την εκτέλεση των καθημερινών εποπτικών τους καθηκόντων.

1.2.6 Κατανομή προσωπικού και οικονομικοί πόροι

Κατανομή προσωπικού για την εποπτεία των σημαντικών και των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων

Οι εποπτικές πρακτικές του ΕΕΜ βασίζονται στον κίνδυνο και είναι αναλογικές. Οι πρακτικές λαμβάνουν υπόψη τόσο τον βαθμό της βλάβης που θα μπορούσε να προκαλέσει η αφερεγγυότητα μιας εποπτευόμενης οντότητας στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα όσο και την πιθανότητα να συμβεί μια τέτοια αφερεγγυότητα. Επίσης, είναι ανάλογες προς το προφίλ κινδύνου της οντότητας που υπόκειται σε εποπτεία. Σκοπός αυτών των εποπτικών αρχών είναι να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και

διεξοδική εποπτεία, διευκολύνοντας ταυτόχρονα την αποδοτική κατανομή πεπερασμένων εποπτικών πόρων.

Για την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ, το Γραφείο Στρατηγικού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων, μαζί με τις αρμόδιες οριζόντιες λειτουργίες και τις ΕΑΑ, συντονίζει την κατανομή πόρων και εμπειρογνομosύνης εντός του ΕΕΜ. Οι ΜΕΟ εκτελούν τον επιχειρησιακό σχεδιασμό υπό τον συντονισμό της ΕΚΤ. Για κάθε σημαντική τράπεζα εκπονούν πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης, το οποίο καθορίζει τα βασικά εποπτικά καθήκοντα και δραστηριότητες για τους επόμενους 12 μήνες, τα προσωρινά χρονοδιαγράμματα και στόχους τους και την αναγκαιότητα επιτόπιων επιθεωρήσεων και διερεύνησης εσωτερικών υποδειγμάτων. Οι αποστολές για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις προγραμματίζονται και στελεχώνονται σε στενή συνεργασία με τις ΕΑΑ, από τις οποίες προέρχεται η πλειονότητα των επικεφαλής και των μελών των κλιμακίων. Το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης περιγράφεται λεπτομερώς στην Ενότητα 4.1.3.

Για την άμεση εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, οι ΕΑΑ σχεδιάζουν και εκτελούν τις συνεχιζόμενες εποπτικές δραστηριότητές τους σύμφωνα με τη συνολική στρατηγική του ΕΕΜ, χρησιμοποιώντας τους δικούς τους πόρους και διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Οι ΕΑΑ παροτρύνονται να συμμετέχουν σε ανταλλαγές εμπειρογνομomώνων με την ΕΚΤ και μεταξύ τους, με ποικίλη διάρκεια και σε διαφορετικά υπηρεσιακά επίπεδα. Οι όροι και προϋποθέσεις για τέτοιες ανταλλαγές εμπειρογνομomώνων καθορίζονται εκ των προτέρων και κατά περίπτωση. Το πρόγραμμα ανταλλαγής του ΕΕΜ παρέχει μια ακόμη ευκαιρία για ανταλλαγές εμπειρογνομomώνων μεταξύ της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ και των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων του ΕΕΜ με τη μορφή εξωτερικής απόσπασης. Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα ανταλλάσσουν τα καθήκοντά τους για ένα έως δύο έτη, στη διάρκεια των οποίων εργάζονται εξολοκλήρου στη χώρα υποδοχής όπου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ομάδας του ιδρύματος υποδοχής. Οι ανταλλαγές εμπειρογνομomώνων προάγουν τον πολυεθνικό χαρακτήρα των ΜΕΟ και τους δίνουν κάποια ευελιξία όταν χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη ή συγκεκριμένη εξειδίκευση. Οι εμπειρογνομomones της ΕΚΤ και των ΕΑΑ ακολουθούν επίσης κοινό πρόγραμμα κατάρτισης, πράγμα που συμβάλλει στην ενίσχυση της συνέπειας μεταξύ των εποπτικών πρακτικών και την προώθηση κοινής εποπτικής νοοτροπίας.

Οικονομικοί πόροι

Η ΕΚΤ καλύπτει το κόστος των εποπτικών της καθηκόντων και αρμοδιοτήτων επιβάλλοντας ετήσιο τέλος σε όλες τις εποπτευόμενες οντότητες στη ζώνη του ευρώ, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των ΕΑΑ να επιβάλλουν τέλη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Το συνολικό ποσό των **ετήσιων εποπτικών τελών** δημοσιεύεται μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους σε απόφαση της ΕΚΤ. Το συνολικό κόστος διακρίνεται στη συνέχεια σε δυο κατηγορίες:

- άμεση εποπτεία: ποσό προς είσπραξη από τα σημαντικά ιδρύματα, τα οποία εποπτεύονται άμεσα από την ΕΚΤ,

Άρθρο 20 του κανονισμού ΕΕΜ

Κανονισμός της ΕΚΤ σχετικά με τα εποπτικά τέλη (ΕΚΤ/2014/41)

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με τη μεθοδολογία και τις διαδικασίες καθορισμού και συλλογής δεδομένων όσον αφορά τους συντελεστές βάσει των οποίων υπολογίζονται τα ετήσια εποπτικά τέλη (αναδιατύπωση) (ΕΚΤ/2019/38)

- έμμεση εποπτεία: ποσό προς είσπραξη από τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, τα οποία εποπτεύονται άμεσα από τις αντίστοιχες εθνικές εποπτικές αρχές.

Το τέλος που αντιστοιχεί σε κάθε εποπτευόμενη οντότητα αποτελείται από μια ελάχιστη και μια μεταβλητή συνιστώσα. Η ελάχιστη συνιστώσα είναι ένα καθορισμένο ποσοστό του συνολικού ποσού των ετήσιων τελών εντός των προαναφερόμενων κατηγοριών. Η μεταβλητή συνιστώσα υπολογίζεται με βάση συντελεστές υπολογισμού εποπτικού τέλους που σχετίζονται με το μέγεθος και το προφίλ κινδύνου της τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού της. Αυτοί οι συντελεστές μετρούνται με βάση τη συνολική αξία των στοιχείων ενεργητικού και τη συνολική έκθεση σε κίνδυνο αντιστοίχως.

Οι δαπάνες που πραγματοποιεί η ΕΚΤ για την άσκηση εποπτικών καθηκόντων αποτελούνται κυρίως από τα άμεσα έξοδα της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ και των κοινών υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται για την εποπτική λειτουργία. Αυτές οι δαπάνες αναγνωρίζονται ξεχωριστά στον προϋπολογισμό της ΕΚΤ.

Η αρμοδιότητα για τον προϋπολογισμό της ΕΚΤ έχει ανατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΚΤ κατόπιν πρότασης της Εκτελεστικής Επιτροπής, έπειτα από διαβούλευση με τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου για θέματα που αφορούν την τραπεζική εποπτεία.

Η ΕΚΤ υποβάλλει κάθε χρόνο έκθεση σχετικά με την προβλεπόμενη εξέλιξη της δομής και το ποσό των ετήσιων εποπτικών τελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωομάδα.

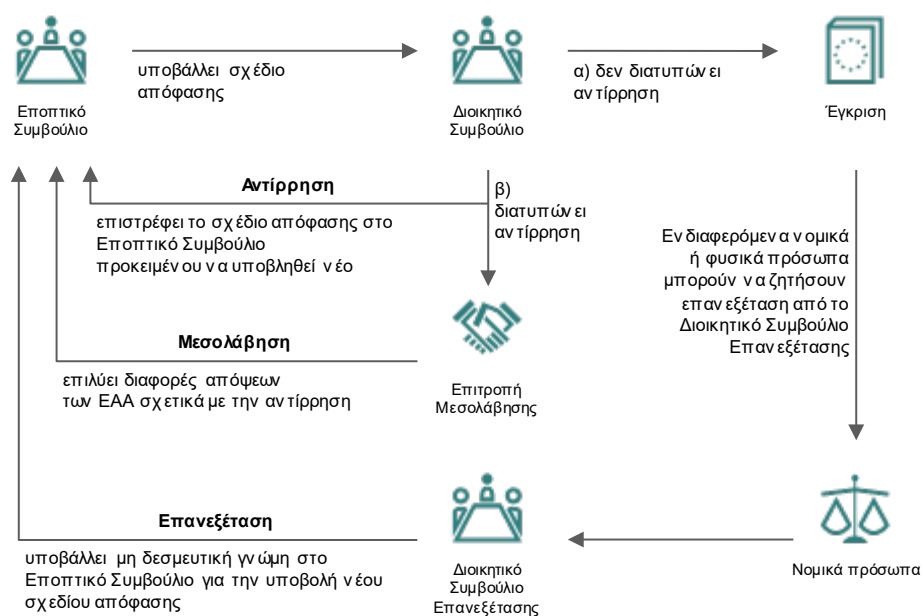
1.3 Λήψη αποφάσεων εντός του ΕΕΜ

Κατά κανόνα, οι αποφάσεις που αφορούν την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο με βάση τη [διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης](#). Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, ολοκληρωμένα σχέδια αποφάσεων εγκρίνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο και στη συνέχεια υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τελική έγκριση. Τα ολοκληρωμένα σχέδια αποφάσεων θεωρείται ότι έχουν εγκριθεί εάν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν διατυπώσει αντίρρηση εντός μέγιστης περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών.

Η διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης δεν εφαρμόζεται μόνο σε μεμονωμένες εποπτικές αποφάσεις αλλά χρησιμοποιείται και για νομικές πράξεις της ΕΚΤ που αφορούν την εκτέλεση εποπτικών καθηκόντων, για έγγραφα πολιτικής και άλλες μορφές επικοινωνίας που δεσμεύουν την ΕΚΤ έναντι εξωτερικών μερών κατά την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων της.

Σχήμα 3

Διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης

Ωστόσο, η διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης δεν είναι η μόνη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην ΕΚΤ. Και άλλες διαδικασίες λήψης απόφασης μπορούν να εφαρμοστούν ενώ έχει προβλεφθεί η εκχώρηση εξουσιών λήψης αποφάσεων για ορισμένους τύπους εποπτικών αποφάσεων, π.χ. για ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την αξιολόγηση των απαιτήσεων καταλληλότητας και τροποποιήσεις αποφάσεων που προσδιορίζουν τη σημασία. Εποπτικές ενέργειες εκτός των αποφάσεων περιγράφονται στην Ενότητα 1.3.2.

1.3.1 Λήψη αποφάσεων εντός του ΕΕΜ

Άρθρο 26 του κανονισμού ΕΕΜ
Μέρη VI και VII του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ
Άρθρο 283 της ΣΛΕΕ
Άρθρο 11(6) του Καταστατικού του ΕΣΚΤ
Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με τον διορισμό εκπροσώπων της ΕΚΤ στο Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΚΤ/2014/4)
Εσωτερικός κανονισμός του Εποπτικού Συμβουλίου
Κώδικας συμπεριφοράς ανώτατων λειτουργών της ΕΚΤ
Εσωτερικός κανονισμός της ΕΚΤ
Κανονισμός της ΕΚΤ σχετικά με την ίδρυση επιτροπής μεσολάβησης και τον εσωτερικό της κανονισμό (ΕΚΤ/2014/26)

Στις ακόλουθες παραγράφους περιγράφονται τα εμπλεκόμενα μέρη και οι αντίστοιχες αρμοδιότητές τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το τελικό όργανο λήψης αποφάσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών καθηκόντων. Απαρτίζεται από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ.

Κατά κανόνα, οι νομικές πράξεις που αφορούν την τραπεζική εποπτεία εκδίδονται με βάση τη διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης. Αυτή η διαδικασία θεσπίζεται στον κανονισμό ΕΕΜ και αποδίδει τη δέουσα βαρύτητα στον ρόλο του Εποπτικού Συμβουλίου ως του εσωτερικού οργάνου της ΕΚΤ που είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης ολοκληρωμένων σχεδίων αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπορεί να τροποποιήσει τα ολοκληρωμένα σχέδια αποφάσεων, μπορεί μόνο να τα εγκρίνει ή να διατυπώσει αντίρρηση σε αυτά.

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για τη διαχείριση των καθημερινών εργασιών της ΕΚΤ. Ο Αντιπρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Εποπτικό Συμβούλιο

Το **Εποπτικό Συμβούλιο** είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ, όπως ορίζεται στον κανονισμό ΕΕΜ. Η έγκριση του Εποπτικού Συμβουλίου απαιτείται για όλα τα ολοκληρωμένα σχέδια αποφάσεων με νομικά δεσμευτική ισχύ πριν από την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο για τελική έγκριση με βάση τη διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης. Το Εποπτικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τέσσερις εκπροσώπους της ΕΚΤ, έναν εκπρόσωπο κάθε ΕΑΑ και έναν εκπρόσωπο κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας, αν η ΕΑΑ δεν είναι η κεντρική τράπεζα. Ωστόσο, για τους σκοπούς της ψηφοφορίας, οι εκπρόσωποι της ΕΑΑ και της εθνικής κεντρικής τράπεζας ενός κράτους μέλους αντιμετωπίζονται ως ένα μέλος.

Η Διευθύνουσα Επιτροπή υποστηρίζει τις δραστηριότητες του Εποπτικού Συμβουλίου και προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του. Απαρτίζεται από μικρότερη ομάδα μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και δεν έχει εξουσίες λήψης αποφάσεων.

Γενικές Διευθύνσεις της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ

Οι ΜΕΟ στη ΓΔ Συστημικών και Διεθνών Ιδρυμάτων, στη ΓΔ Ιδρυμάτων Γενικών Εργασιών και Ιδρυμάτων με Διαφοροποιημένα Χαρτοφυλάκια και στη ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων είναι η πηγή από όπου προέρχονται κατά κύριο λόγο τα σχέδια αποφάσεων που απευθύνονται στις εποπτευόμενες οντότητες. Προετοιμάζουν σχέδια αποφάσεων με βάση τις πληροφορίες που αποκτούν μέσω της διαρκούς εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων επιθεωρήσεων ή της διερεύνησης εσωτερικών υποδειγμάτων. Το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ, που υπάγεται στη ΓΔ Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ, συνεργάζεται στενά με τις ΜΕΟ κατά την προετοιμασία των εποπτικών αποφάσεων και τη διαδικασία λήψης αποφάσεών τους, συμπεριλαμβανομένης της εκπλήρωσης των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας.

Επίσης, η ΓΔ Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ και η ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων εκπονούν σχέδια αποφάσεων, κυρίως αυτά που αφορούν αξιολογήσεις καταλληλότητας των μελών των διοικητικών οργάνων των εποπτευόμενων οντοτήτων, αποφάσεις επιβολής συμμόρφωσης και κυρώσεων, κοινές διαδικασίες και προτάσεις γενικών οδηγιών απευθυνόμενων στις ΕΑΑ σε σχέση με ομάδες ή κατηγορίες λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων.

Η ΓΔ Οριζόντιας Εποπτείας και η ΓΔ Επιτόπιων Επιθεωρήσεων και Επιθεωρήσεων Εσωτερικών Υποδειγμάτων συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις, καθώς και την έκδοση νέων κανονισμών και την υιοθέτηση νέων πολιτικών και μεθοδολογιών. Η ΓΔ Οριζόντιας Εποπτείας συμμετέχει επίσης έμμεσα μέσω της παροχής εξειδικευμένης υποστήριξης στις ΜΕΟ, κυρίως σε σχέση με τις αποφάσεις που αφορούν τη SREP.

Γενική Διεύθυνση Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ

Η ΓΔ Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου αποτελείται από πέντε τμήματα. Τέσσερα από αυτά εκτελούν οριζόντιες λειτουργίες: το Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων, το Τμήμα Αξιολογήσεων Καταλληλότητας, το Τμήμα Επιβολής Συμμόρφωσης και Κυρώσεων και το Τμήμα Τεχνολογίας και Καινοτομίας. Το εναπομένον τμήμα, το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ, υποστηρίζει και διασφαλίζει την αποδοτική λήψη αποφάσεων, διαφυλάσσοντας τη θεσμική ποιότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Εκδίδει διαδικαστικές πράξεις σχετικά με τη διεξαγωγή της εποπτικής διαδικασίας και κοινοποιεί στους αποδέκτες τις εν λόγω πράξεις. Στηρίζει επίσης τις δραστηριότητες του Εποπτικού Συμβουλίου, οι οποίες περιλαμβάνουν τις προπαρασκευαστικές εργασίες και τις ενέργειες που έπονται των συνεδριάσεων και των γραπτών διαδικασιών, καθώς και την κατάρτιση και αναθεώρηση προτάσεων και αποφάσεων. Υποστηρίζει όλες τις υπηρεσιακές μονάδες κατά την εκπόνηση εγγράφων για το Εποπτικό Συμβούλιο και παρέχει συμβουλές σχετικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Συνεργάζεται με τη Γραμματεία του Διοικητικού Συμβουλίου για όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που αφορούν τα εποπτικά

καθήκοντα της ΕΚΤ και υποστηρίζει την προετοιμασία των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου για εποπτικά θέματα. Παρέχει συμβουλές και υποστήριξη στα γραφεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των εκπροσώπων της ΕΚΤ όσον αφορά τις υποχρεώσεις λογοδοσίας τους και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την επικοινωνία. Επίσης, συντονίζει την εποπτική συνεργασία με άλλες αρχές εντός και εκτός ΕΕ.

ΕΑΑ

Πέρα από τη συμμετοχή τους στις ΜΕΟ, οι ΕΑΑ διαδραματίζουν από μόνες τους σημαντικό ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Μπορούν να προτείνουν σχέδια εποπτικών αποφάσεων. Για τις κοινές διαδικασίες, ο κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ προβλέπει ρητώς ότι η ΕΚΤ λαμβάνει απόφαση με βάση πρόταση της ΕΑΑ. Οι ΕΑΑ εξακολουθούν να είναι επιφορτισμένες με όλα τα εποπτικά καθήκοντα που δεν έχουν εκχωρηθεί στον ΕΕΜ, όπως η προστασία των καταναλωτών ή η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Επιτροπή Μεσολάβησης

Αν το Διοικητικό Συμβούλιο διατυπώσει αντίρρηση σε απόφαση που υποβάλλεται στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης, η ΕΑΑ την οποία αφορά η απόφαση και η οποία έχει διαφορετικές απόψεις μπορεί να υποβάλει στο Εποπτικό Συμβούλιο αίτημα μεσολάβησης προκειμένου να επιλυθούν οι διαφορές, με σκοπό να διασφαλιστεί ο διαχωρισμός μεταξύ των καθηκόντων νομισματικής πολιτικής και εποπτείας. Η αντίρρηση θα εξεταστεί από την Επιτροπή Μεσολάβησης στην οποία συμμετέχει ένα μέλος από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος, που επιλέγεται μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, και η οποία αποφασίζει με απλή πλειοψηφία. Για τους σκοπούς της ψηφοφορίας κάθε μέλος έχει μια ψήφο.

1.3.2 Τύποι εποπτικής δράσης

Άρθρα 132, 139 παράγραφος 2 στοιχείο ε) και 288 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ

Άρθρο 4 και Ενότητα 2 του κεφαλαίου III του κανονισμού ΕΕΜ

Τίτλος 2 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Η **εποπτική απόφαση** είναι μια νομική πράξη που εκδίδει η ΕΚΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων και των εξουσιών που της έχουν ανατεθεί από τον κανονισμό ΕΕΜ και συνήθως απευθύνεται σε ένα πιστωτικό ίδρυμα. Η απόφαση χορηγεί δικαιώματα ή/και επιβάλλει υποχρεώσεις που τροποποιούν την κατάσταση για τον αποδέκτη. Η απόφαση μπορεί να περιλαμβάνει συμπληρωματικές διατάξεις, όπως προθεσμίες, προϋποθέσεις, υποχρεώσεις ή μη δεσμευτικές συστάσεις. Ενώ οι προϋποθέσεις συνεπάγονται ότι η αποτελεσματικότητα της απόφασης εξαρτάται από συγκεκριμένα γεγονότα, οι υποχρεώσεις είναι πρόσθετες απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να εκπληρώσει ο αποδέκτης, συνήθως εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Εκτός από την περίπτωση έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση, η απόφαση εγκρίνεται υπό μορφή σχεδίου από το Εποπτικό Συμβούλιο και στη συνέχεια υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης.

Ωστόσο, αν η απόφαση επηρεάζει αρνητικά τον αποδέκτη, η τελική εποπτική απόφαση της ΕΚΤ εκδίδεται μετά τη λήξη της περιόδου ακρόασης του αποδέκτη και αφού ληφθούν δεόντως υπόψη τα θέματα που επισημαίνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η τελική εποπτική απόφαση έχει νομικά δεσμευτική ισχύ για τον αποδέκτη.

Πέρα από τις εποπτικές αποφάσεις, μπορούν να αναληφθούν αρκετοί άλλοι τύποι εποπτικής δράσης, ανάλογα με το εφαρμοζόμενο νομικό πλαίσιο, το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της δράσης, τους αποδέκτες και την αρχή της αναλογικότητας.

Μια **επιχειρησιακή πράξη** δεν αποτελεί μέρος της επίσημης διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Δεν έχει υποχρεωτική νομική μορφή και περιλαμβάνει μη δεσμευτικές και μη εκτελεστές εποπτικές προσδοκίες, δηλώσεις και άλλες πράξεις.

Σε περιπτώσεις όπου το ζήτημα έχει μια ορισμένη σημασία, το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να κληθεί να συμφωνήσει σε μια συγκεκριμένη εποπτική προσέγγιση εκ των προτέρων ή μπορεί να ενημερωθεί εκ των υστέρων. Όπου κρίνεται αναγκαίο, κατόπιν επιχειρησιακής πράξης, η ΕΚΤ μπορεί να εκδώσει εποπτική απόφαση με πανομοιότυπο ή παρεμφερές περιεχόμενο.

Οι **διαδικαστικές πράξεις** είναι ένα είδος επιχειρησιακής πράξης που αφορά τη διεξαγωγή εποπτικής διαδικασίας, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας. Οι διαδικαστικές πράξεις περιλαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με παρατάσεις της περιόδου ακρόασης και σχετικά με αιτήματα πρόσβασης σε φακέλους και έγγραφα της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (Capital Requirements Directive – CRD). Μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν απαντήσεις σε καταγγελίες από αποδέκτες εποπτικών αποφάσεων της ΕΚΤ που δεν συνιστούν αίτημα διοικητικής επανεξέτασης από το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης, καθώς και διορθωτικά των εποπτικών αποφάσεων της ΕΚΤ όταν εντοπίζονται προφανή και μη ουσιώδη σφάλματα. Οι διαδικαστικές πράξεις δεν είναι εποπτικές αποφάσεις της ΕΚΤ, καθώς δεν συνιστούν άσκηση διακριτικής ευχέρειας σε ζητήματα πολιτικής και δεν συνιστούν τελική απόφαση σχετικά με το αποτέλεσμα εποπτικής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, δεν εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης, αλλά λαμβάνονται και κοινοποιούνται στον αποδέκτη από το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ.

Πέραν των συστάσεων που απευθύνονται σε επιμέρους τράπεζες και περιλαμβάνονται σε εποπτικές αποφάσεις ή επιχειρησιακές πράξεις, η ΕΚΤ μπορεί επίσης να εκδίδει **συστάσεις** με τη μορφή δημόσιων νομικών πράξεων για τη διατύπωση μη δεσμευτικών εποπτικών προσδοκιών προς εποπτευόμενες οντότητες, ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη ή ΕΑΑ.

Οι συστάσεις προς εποπτευόμενες οντότητες είναι νομικές πράξεις γενικής εφαρμογής, που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης και δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία καθώς και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτές οι συστάσεις χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για την κοινοποίηση της εποπτικής προσέγγισης της ΕΚΤ.

Οι συστάσεις που απευθύνονται σε όλες τις ΕΑΑ δεν είναι δεσμευτικές και αποτελούν εναλλακτική των δεσμευτικών κατευθυντήριων γραμμών, παρέχοντας στις ΕΑΑ μεγαλύτερη ευελιξία. Αυτές οι συστάσεις μπορεί να αφορούν συγκεκριμένα την εποπτεία λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων ή να επεκτείνουν σε λιγότερο σημαντικά ιδρύματα το πεδίο εφαρμογής υφιστάμενης σύστασης που έχει εκδοθεί προς σημαντικά ιδρύματα. Μπορεί να είναι δημόσιες ή μη δημόσιες. Παραδείγματα συστάσεων διατίθενται στον [δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία](#).

Άρθρα 9 και 6 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΕΜ

Οι **οδηγίες** είναι ένα ακόμα εργαλείο που βρίσκεται στη διάθεση της ΕΚΤ. Πρώτον, η ΕΚΤ μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτό το εργαλείο για να καθοδηγήσει τις ΕΑΑ να κάνουν χρήση των εξουσιών τους βάσει της εθνικής νομοθεσίας στον βαθμό που είναι απαραίτητος για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ από τον κανονισμό ΕΕΜ. Η ΕΑΑ ενημερώνει την ΕΚΤ σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει. Δεύτερον, η ΕΚΤ μπορεί να εκδώσει γενικές οδηγίες προς τις ΕΑΑ όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα. Αυτές οι οδηγίες αναφέρονται σε συγκεκριμένες εποπτικές εξουσίες που έχει η ΕΑΑ και αφορούν ομάδες ή κατηγορίες λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων και όχι συγκεκριμένη οντότητα. Τέλος, η ΕΚΤ μπορεί επίσης να απευθύνει οδηγίες στις ΕΑΑ που είναι σε στενή συνεργασία με την ΕΚΤ, οι οποίες με τη σειρά τους θεσπίζουν τα απαιτούμενα εθνικά διοικητικά μέτρα που απευθύνονται στις τράπεζες.

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με τη μεθοδολογία και τις διαδικασίες καθορισμού και συλλογής δεδομένων όσον αφορά τους συντελεστές βάσει των οποίων υπολογίζονται τα ετήσια εποπτικά τέλη (ΕΚΤ/2019/38)

Οι **αποφάσεις γενικής εφαρμογής** μπορούν να χρησιμοποιηθούν για δεσμευτικές διαδικαστικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται σε όλες τις εποπτευόμενες οντότητες, σε κάποια επιμέρους ομάδα αυτών ή στις ΕΑΑ. Βασικός στόχος αυτών των αποφάσεων είναι να διευκρινιστούν οι προσδοκίες της ΕΚΤ έναντι των εποπτευόμενων οντοτήτων. Οι αποφάσεις γενικής εφαρμογής εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης εάν προσδιορίζουν συγκεκριμένα τη μελλοντική άσκηση των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ (βλ. για παράδειγμα την απόφαση (ΕΕ) 2019/2158). Στη συνέχεια δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατευθυντήρια γραμμή σχετικά με την άσκηση από τις εθνικές αρμόδιες αρχές δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα (ΕΚΤ/2017/9)

Οι **κατευθυντήριες γραμμές** είναι νομικές πράξεις που απευθύνονται στις ΕΑΑ και είναι δεσμευτικές όσον αφορά τα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν, αλλά προβλέπουν ευελιξία ως προς την εκτέλεσή τους. Έχουν ιδιαίτερη σημασία για την έμμεση εποπτεία που ασκεί η ΕΚΤ στα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα (βλ. π.χ. την κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2017/697).

Κανονισμός της ΕΚΤ σχετικά με την άσκηση δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο (ΕΚΤ/2016/4)

Οι **κανονισμοί** είναι γενικής εφαρμογής, είναι δεσμευτικοί στο σύνολό τους και άμεσα εφαρμοστέοι στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Οι κανονισμοί δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία και στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. π.χ. τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/445). Επιπλέον, η ΕΚΤ μπορεί επίσης να εκδώσει κανονισμούς στον βαθμό που είναι απαραίτητοι για την οργάνωση ή την εξειδίκευση ρυθμίσεων όσον αφορά την εκπλήρωση των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί από τον κανονισμό ΕΕΜ.

Οι **οδηγοί/τα έγγραφα κατευθύνσεων** εκφράζουν τις εποπτικές προσδοκίες της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ έχει δημοσιεύσει στον [δικτυακό της τόπο για την τραπεζική εποπτεία](#) σειρά οδηγιών/εγγράφων κατευθύνσεων προς τις τράπεζες σε σχέση με θέματα όπως τα δικαιώματα και οι διακριτικές ευχερείες που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο, οι

αξιολογήσεις καταλληλότητας, οι διαδικασίες απόκτησης ειδικών συμμετοχών, οι μοχλευμένες συναλλαγές και η αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

1.3.3 Εποπτικές αποφάσεις: εκπόνηση και λήψη αποφάσεων

Εκπόνηση σχεδίου απόφασης

Άρθρο 22 του κανονισμού EEM

Σχέδιο απόφασης εκπονείται όποτε η εποπτική διαδικασία πρέπει να καταλήξει σε απόφαση. Μπορεί είτε να βασίζεται σε αίτημα εποπτευόμενης οντότητας είτε να προέρχεται απευθείας από ΜΕΟ, ΕΑΑ ή οριζόντιο τμήμα της ΕΚΤ.

Δέουσα διαδικασία

Άρθρα 22 και 26 του κανονισμού EEM

Άρθρα 31 και 33 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Κανονισμός 1/1958 περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας

Οι απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας περιλαμβάνουν επαρκή αιτιολογία για το σχέδιο απόφασης καθώς και το δικαίωμα ακρόασης και το δικαίωμα πρόσβασης στον εποπτικό φάκελο (όπου είναι αναγκαίο).

Υποχρέωση αιτιολόγησης των αποφάσεων

Οι εποπτικές αποφάσεις της ΕΚΤ πρέπει να συνοδεύονται από σαφή αιτιολόγηση, στην οποία περιγράφονται τα ουσιώδη γεγονότα, οι νομικοί λόγοι και οι σκέψεις εποπτικής φύσης που στηρίζουν την απόφαση. Όσο πιο παρεμβατικά είναι τα μέτρα που επιβάλλονται, τόσο περισσότερη αιτιολόγηση απαιτείται στο σκεπτικό.

Το δικαίωμα ακρόασης

Οι αποδέκτες σχεδίων αποφάσεων της ΕΚΤ οι οποίες θα επηρέαζαν αρνητικά τα δικαιώματά τους έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους προτού εκδοθούν οι αποφάσεις. Το δικαίωμα ακρόασης αποτελεί θεμελιώδες διαδικαστικό δικαίωμα κατά την εποπτική διαδικασία. Εκτός του ότι δίνει στον αποδέκτη τη δυνατότητα να αντιδράσει στην ανάλυση γεγονότων και νομικών παραμέτρων της ΕΚΤ, το εν λόγω δικαίωμα διασφαλίζει ότι η λήψη αποφάσεων της ΕΚΤ βασίζεται σε ολοκληρωμένο σύνολο πληροφοριών. Αν ο αποδέκτης υποβάλει σχόλια εντός της περιόδου ακρόασης, το σχέδιο εποπτικής απόφασης υποβάλλεται εκ νέου στο Εποπτικό Συμβούλιο προς έγκριση.

Το Τμήμα Γραμματείας του EEM κοινοποιεί στον αποδέκτη το σχέδιο απόφασης μαζί με συνοδευτική επιστολή που περιγράφει τη διαδικασία ακρόασης. Κατ' αρχήν, ο αποδέκτης έχει στη διάθεσή του δύο εβδομάδες αλλά, υπό ιδιαίτερες συνθήκες, αυτή η περίοδος μπορεί να συντομευθεί σε ελάχιστο διάστημα τριών εργάσιμων ημερών.²

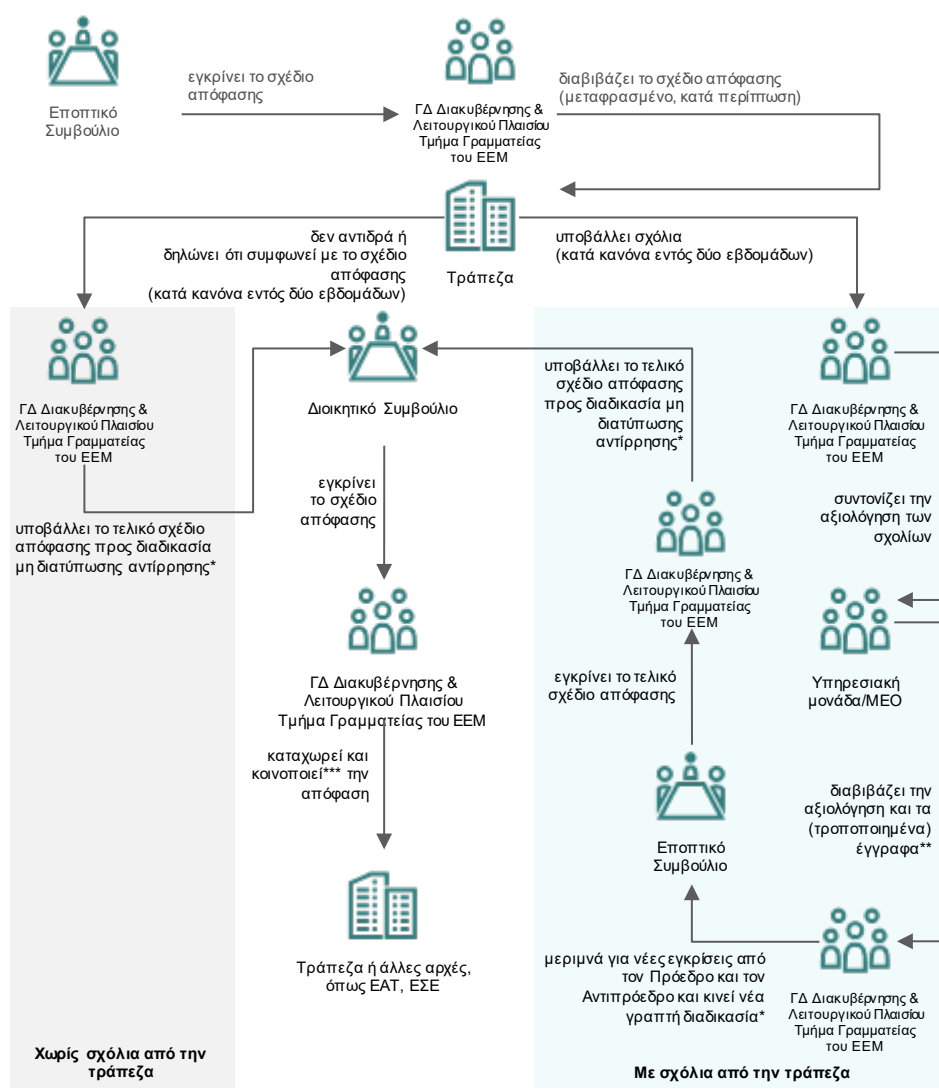
² Κατά κανόνα, η περίοδος ακρόασης για τις κοινές διαδικασίες διαρκεί τρεις εργάσιμες ημέρες.

Εάν εκδοθεί η εποπτική απόφαση της ΕΚΤ, η αξιολόγηση των σχολίων προσαρτάται σε αυτήν.

Το δικαίωμα πρόσβασης στον εποπτικό φάκελο

Στο πλαίσιο του δικαιώματος υπεράσπισής τους, τα μέρη εποπτικής διαδικασίας της ΕΚΤ έχουν δικαίωμα πρόσβασης στον εποπτικό φάκελο πριν από την έκδοση απόφασης που μπορεί να τους επηρεάσει αρνητικά. Η πρόσβαση στον φάκελο είναι δυνατή κατόπιν αιτήματος από την έναρξη της εποπτικής διαδικασίας έως ότου η απόφαση καταστεί οριστική. Το δικαίωμα αυτό υπόκειται στην προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου τρίτων μερών και δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες. Ο φάκελος καταρτίζεται από την υπηρεσιακή μονάδα που είναι αρμόδια για τη σύνταξη της σχετικής εποπτικής απόφασης. Στη συνέχεια επανεξετάζεται ως προς την πληρότητα και κοινοποιείται στον αιτούντα από το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ.

Σχήμα 4 Διαδικασία λήψης αποφάσεων

*Η προθεσμία για την υποβολή σχολίων/αντιρρήσεων στο πλαίσιο γραπτής διαδικασίας είναι πέντε εργάσιμες ημέρες, ενώ η προθεσμία για τις διαδικασίες μη διατύπωσης αντίρρησης δεν υπερβαίνει τις δέκα εργάσιμες ημέρες.

**Οι ισχύουσες νόμιμες προθεσμίες για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

*** Ανάλογα με τη χρονική στιγμή που υπογράφει ο Πρόεδρος, η απόφαση διαβιβάζεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περίπου δύο εργάσιμες ημέρες μετά την έκδοση της απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο.

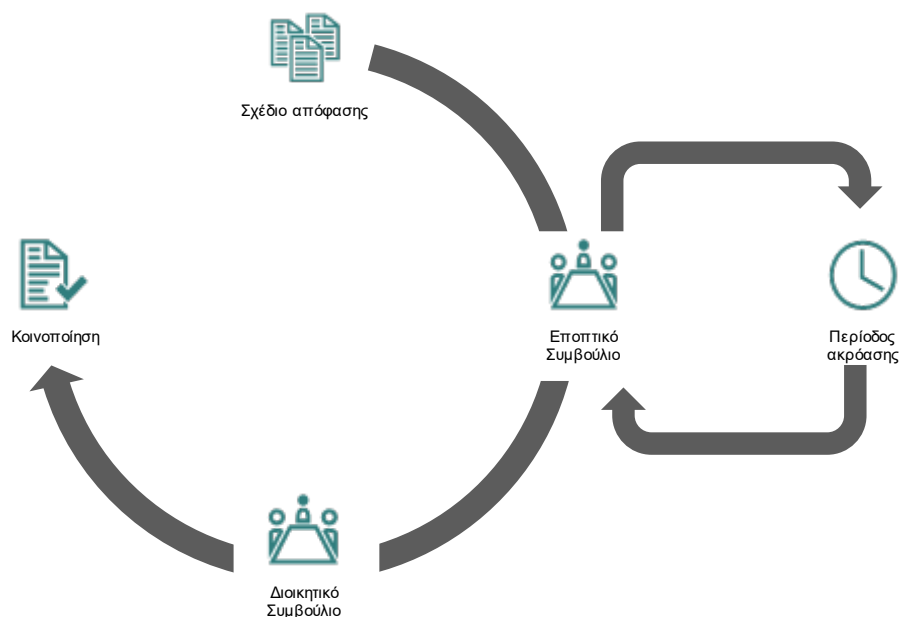
Το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ οργανώνει την ακρόαση, η οποία συνήθως διενεργείται γραπτώς. Σε περίπτωση επείγουσας απόφασης που είναι αναγκαία για την αποτροπή σημαντικού προβλήματος στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, η ΕΚΤ μπορεί να εκδώσει εποπτική απόφαση που θα επηρέαζε αρνητικά τα δικαιώματα του αποδέκτη χωρίς να του δώσει την ευκαιρία να σχολιάσει την απόφαση πριν από την έγκρισή της. Στην περίπτωση αυτήν, η ακρόαση μετατίθεται χρονικά και στην απόφαση αιτιολογείται με σαφήνεια η αναγκαιότητα αυτής της μετάθεσης. Στη συνέχεια η ακρόαση οργανώνεται το συντομότερο δυνατόν μετά την έκδοση της απόφασης.

Έκδοση στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης

Τα τέσσερα βασικά στάδια της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα.

Σχήμα 5

Απλουστευμένη παρουσίαση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων

Έγκριση από το Εποπτικό Συμβούλιο

Τα ολοκληρωμένα σχέδια αποφάσεων πρέπει να υποβάλλονται στο Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να τα εγκρίνει, να τα τροποποιήσει ή να τα απορρίψει. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να εγκρίνει σχέδια αποφάσεων με γραπτή διαδικασία ή σε συνεδρίαση. Τα περισσότερα σχέδια αποφάσεων εγκρίνονται με γραπτή διαδικασία. Αν τρία ή περισσότερα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου προβάλουν αντίρρηση σε ψηφοφορία με γραπτή διαδικασία, το σχέδιο απόφασης συζητείται στη διάρκεια συνεδρίασης του Εποπτικού Συμβουλίου. Η τυπική προθεσμία για τη γραπτή διαδικασία του Εποπτικού Συμβουλίου είναι πέντε εργάσιμες ημέρες.

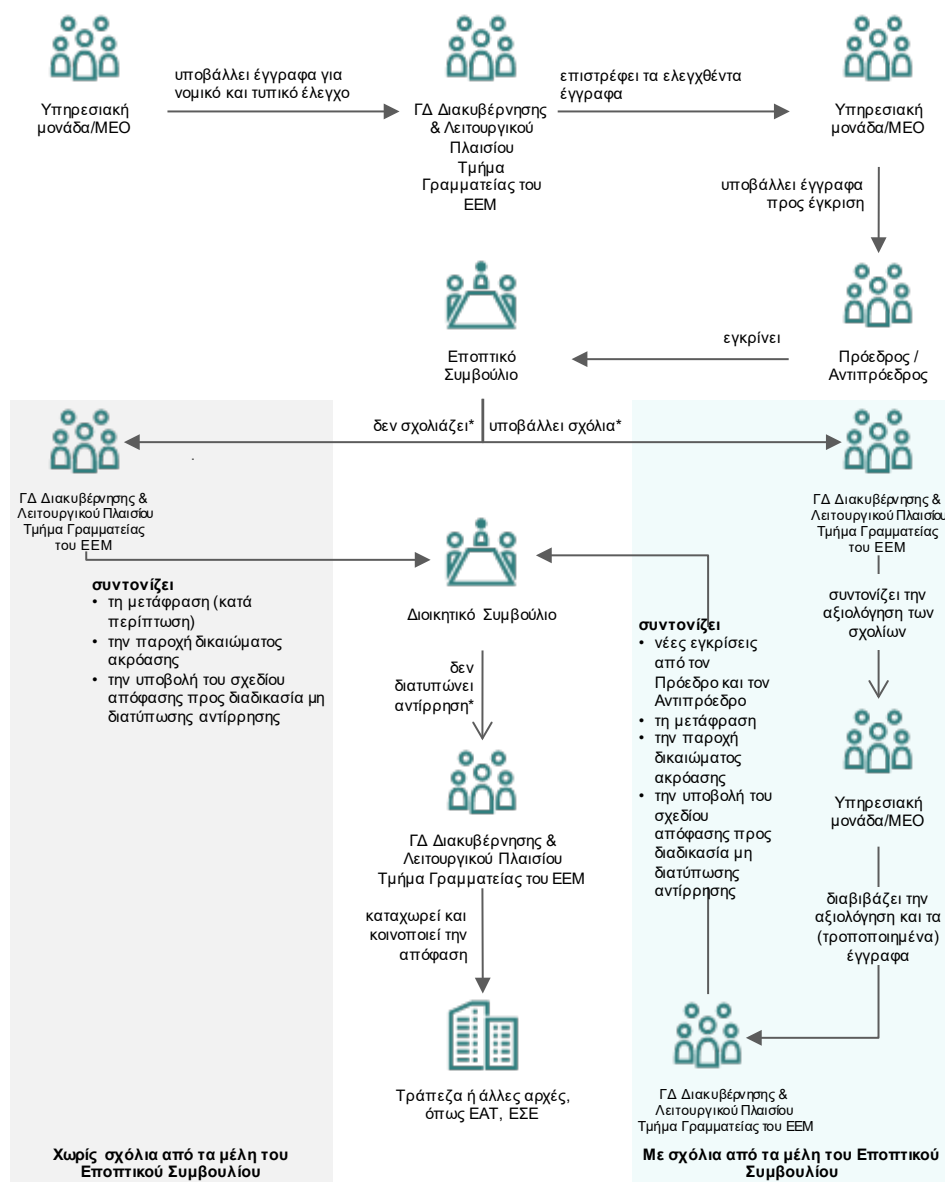
Αν ζητείται έγκριση με γραπτή διαδικασία και υποβάλλονται σχόλια από μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου, η υπηρεσιακή μονάδα ή η ΜΕΟ καταρτίζει αξιολόγηση των σχολίων και τη διαβιβάζει στο Εποπτικό Συμβούλιο είτε προς ενημέρωση είτε προς δεύτερη έγκριση, ομοίως στο πλαίσιο συνεδρίασης ή μέσω γραπτής διαδικασίας.

Από τη στιγμή που εγκρίνεται το ολοκληρωμένο σχέδιο απόφασης από το Εποπτικό Συμβούλιο, το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ επικοινωνεί με τη Γραμματεία του Διοικητικού Συμβουλίου για την υποβολή του εν λόγω σχεδίου στο Διοικητικό

Συμβούλιο προς τελική έγκριση στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης.

Σχήμα 6

Γραπτή διαδικασία κατά τη λήψη αποφάσεων

*Η προθεσμία για την υποβολή σχολίων/αντιρρήσεων στο πλαίσιο γραπτής διαδικασίας είναι πάντοτε εργάσιμες ημέρες και η προθεσμία για τις διαδικασίες μη διατύπωσης αντίρρησης δεν υπερβαίνει τις δέκα εργάσιμες ημέρες.

Έκδοση από το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρείται ότι έχει εγκρίνει το ολοκληρωμένο σχέδιο απόφασης εκτός αν διατυπώσει αντίρρηση σε αυτό εντός μέγιστης περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών. Στην πράξη, το Διοικητικό Συμβούλιο κανονικά δηλώνει ότι δεν έχει αντίρρηση πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής. Η αντίρρηση πρέπει να

απολογείται γραπτώς. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο διατυπώσει αντίρρηση, ακολουθείται μία από τις τρεις ακόλουθες διαδικασίες:

- αν μια ΕΑΑ την οποία αφορά η απόφαση έχει διαφορετικές απόψεις όσον αφορά την αντίρρηση, μπορεί να ζητήσει μεσολάβηση,
- αν δεν υποβληθεί αίτημα μεσολάβησης, το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να τροποποιήσει το σχέδιο απόφασης προκειμένου να ενσωματώσει σε αυτό τα σχόλια του Διοικητικού Συμβουλίου,
- αν το Εποπτικό Συμβούλιο δεν υποβάλει νέο σχέδιο απόφασης, οι αντιρρήσεις αποστέλλονται στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες.

Διαδικασία κατεπείγοντος

Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω συντομεύεται προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στο Εποπτικό Συμβούλιο να λάβει εγκαίρως τις αναγκαίες αποφάσεις.

Η διαδικασία κατεπείγοντος συνήθως ενεργοποιείται κατόπιν πρότασης προερχόμενης από τη ΜΕΟ και τη διοίκηση της ΕΚΤ και της ΕΑΑ. Για να συντομευθεί η διαδικασία λήψης απόφασης, μπορούν να προσαρμοστούν οι προθεσμίες της γραπτής διαδικασίας ή μπορεί να οργανωθεί συνεδρίαση του Εποπτικού Συμβουλίου σε σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτή η συνεδρίαση μπορεί να πραγματοποιηθεί με τηλεσύσκεψη. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία 50% του Εποπτικού Συμβουλίου για κατεπείγουσες καταστάσεις, η συνεδρίαση λήγει και πραγματοποιείται έκτακτη συνεδρίαση κατά το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Η πρόσκληση στην έκτακτη συνεδρίαση θα πρέπει να αναφέρει ότι οι αποφάσεις θα ληφθούν χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η απαρτία. Σε κατεπείγουσες καταστάσεις, το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να ζητήσει συντομότερη προθεσμία για τη διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο μπορεί να συγκληθεί μάλιστα αμέσως μετά τη συνεδρίαση του Εποπτικού Συμβουλίου.

Έκδοση κατ' εξουσιοδότηση

Η έκδοση αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης έχει ως αποτέλεσμα ένας πολύ μεγάλος αριθμός σχεδίων εποπτικών αποφάσεων να εγκρίνονται από το Εποπτικό Συμβούλιο και να εκδίδονται από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε χρόνο, με διαφορετικά επίπεδα πολυπλοκότητας και επίδρασης στις εποπτευόμενες οντότητες. Συνεπώς, η εκχώρηση εξουσιών λήψης αποφάσεων όσον αφορά τα εποπτικά καθήκοντα της ΕΚΤ διασφαλίζει μια περισσότερο αναλογική και αποδοτική διαδικασία λήψης αποφάσεων για την τραπεζική εποπτεία. Το πλαίσιο λήψης αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση επιτρέπει την εκχώρηση σαφώς καθορισμένων εξουσιών λήψης αποφάσεων σε επικεφαλής μονάδων εργασίας της ΕΚΤ, με την επιφύλαξη της έκδοσης σχετικής απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο και του διορισμού των αρμόδιων επικεφαλής μονάδων εργασίας από την Εκτελεστική Επιτροπή.

Πλαίσιο λήψης αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση

Το θεσμικό πλαίσιο που επιτρέπει την έκδοση εποπτικών αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση αποτελείται από:

1. μια απόφαση για το γενικό πλαίσιο, η οποία προσδιορίζει την εσωτερική οργάνωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ,
2. εξουσιοδοτικές αποφάσεις, οι οποίες ορίζουν τα κριτήρια για την άσκηση των εκχωρούμενων εξουσιών για συγκεκριμένους τύπους εποπτικών αποφάσεων,
3. αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής για τον διορισμό των επικεφαλής μονάδων εργασίας της ΕΚΤ με εξουσίες λήψης αποφάσεων.

Η απόφαση για το γενικό πλαίσιο κατοχυρώνει ότι η εκχώρηση σαφώς καθορισμένων εξουσιών λήψης αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να εφαρμοστεί σε νομικά μέσα που εκδίδονται κατά την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ. Η απόφαση για το γενικό πλαίσιο, που συμπληρώνει τον εσωτερικό κανονισμό της ΕΚΤ, ορίζει το πεδίο των αρμοδιοτήτων που αποδίδονται στην Εκτελεστική Επιτροπή και στους επικεφαλής των μονάδων εργασίας της ΕΚΤ, τις διαδικαστικές απαιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση, τις απαιτήσεις καταχώρησης και αναφοράς καθώς και τη διοικητική επανεξέταση αυτών των αποφάσεων.

Οι εξουσιοδοτικές αποφάσεις που καθορίζουν τα κριτήρια για την άσκηση των εκχωρούμενων εξουσιών εκδίδονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης και τίθενται σε ισχύ μόνο όταν εκδοθεί η απόφαση διορισμού από την Εκτελεστική Επιτροπή. Εν προκειμένω, η Εκτελεστική Επιτροπή, έχοντας διαβουλευθεί με τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου, διορίζει έναν ή περισσότερους επικεφαλής μονάδων εργασίας της ΕΚΤ μεταξύ αυτών που ασχολούνται με την εκτέλεση εποπτικών καθηκόντων που διαχωρίζονται υπηρεσιακά από τα λοιπά καθήκοντα της ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της εξουσιοδότησης και τον αριθμό αποδεκτών. Έχουν ήδη εκδοθεί διάφορες εξουσιοδοτικές αποφάσεις σχετικά με [αποφάσεις καταλληλότητας](#), ορισμένες μακροπροληπτικές αποφάσεις και [τροποποιήσεις της σημασίας των εποπτευόμενων οντοτήτων](#), καθώς και αποφάσεις σχετικά με [τις εποπτικές εξουσίες βάσει της εθνικής νομοθεσίας, τη χορήγηση διαβατηρίου, την απόκτηση ειδικών συμμετοχών και την ανάκληση της άδειας λειτουργίας, τα ίδια κεφάλαια και τα εσωτερικά υποδείγματα](#). Οι αποφάσεις κατ' εξουσιοδότηση λαμβάνονται εκ μέρους και υπό την ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κοινοποίηση

Όταν εκδοθεί η απόφαση, κοινοποιείται στον αποδέκτη από το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ ή από την ΕΑΑ σε περίπτωση εποπτικής έγκρισης για τη διενέργεια τραπεζικών εργασιών.

Γλωσσικό καθεστώς

Για την επικοινωνία με τις ΕΑΑ, τις εποπτευόμενες οντότητες, τα κράτη μέλη και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ εφαρμόζεται το γλωσσικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

1. τα έγγραφα που αποστέλλονται στην ΕΚΤ μπορεί να συντάσσονται σε μια από τις επίσημες γλώσσες την οποία επιλέγει ο αποστολέας και η απάντηση θα πρέπει να συντάσσεται στην ίδια γλώσσα,
2. τα έγγραφα που αποστέλλει η ΕΚΤ σε κράτος μέλος ή σε πρόσωπο υποκείμενο στη δικαιοδοσία κράτους μέλους πρέπει να συντάσσονται στη γλώσσα του εν λόγω κράτους.

Για τον ΕΕΜ, ως λειτουργική γλώσσα εργασίας έχει επιλεγεί η αγγλική, η οποία χρησιμοποιείται στην εσωτερική επικοινωνία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ καθώς και εντός όλων των υπηρεσιακών μονάδων της ΕΚΤ.

Εξερχόμενη επικοινωνία

Τα περισσότερα σημαντικά ιδρύματα έχουν συμφωνήσει να χρησιμοποιούν την αγγλική γλώσσα για τις εποπτικές αποφάσεις και την καθημερινή επικοινωνία. Αυτή η συμφωνία για τη χρήση μίας γλώσσας μπορεί να ανακληθεί.

Αν οι αποδέκτες έχουν συμφωνήσει στη χρήση της αγγλικής γλώσσας, οι αποφάσεις που απευθύνονται σε μία ή περισσότερες εποπτευόμενες οντότητες καταρτίζονται από την ΕΚΤ στα αγγλικά. Αν οι αποδέκτες δεν έχουν επιλέξει την αγγλική γλώσσα, η αυθεντική έκδοση της εποπτικής απόφασης εκδίδεται στη γλώσσα που έχει επιλέξει ο αποδέκτης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, αρμόδια για τη μετάφραση είναι η ΕΚΤ.

Εισερχόμενη επικοινωνία

Οι εποπτευόμενες οντότητες που δεν έχουν συμφωνήσει στη χρήση της αγγλικής γλώσσας για την καθημερινή επικοινωνία με την ΕΚΤ για εποπτικά θέματα μπορούν να υποβάλλουν έγγραφα σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της ΕΕ. Την ευθύνη για κάθε απαιτούμενη μετάφραση μοιράζονται η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, έγγραφα που λαμβάνονται στη γλώσσα που έχει επιλέξει η εποπτευόμενη οντότητα συνοψίζονται στα αγγλικά αντί να μεταφραστούν στο σύνολό τους.

Το γλωσσικό καθεστώς εφαρμόζεται μόνο στις εποπτικές αποφάσεις και σε βασικά εποπτικά έγγραφα. Όταν κρίνεται απαραίτητο, οι ΕΑΑ συνεργάζονται με την ΕΚΤ για την παροχή βασικών εγγράφων ή επεξηγηματικών σημειωμάτων στα αγγλικά.

1.3.4 Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης

Απολογική σκέψη 64 και άρθρα 4, 24 παράγραφος 1 και 24 παράγραφος 10 του κανονισμού ΕΕΜ

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την ίδρυση Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης και τον κανονισμό λειτουργίας του (ΕΚΤ/2014/16)

Για την εσωτερική διοικητική επανεξέταση αποφάσεων που λαμβάνει η ΕΚΤ κατά την άσκηση των εποπτικών της εξουσιών, η ΕΚΤ διαθέτει ένα ανεξάρτητο εσωτερικό όργανο, το **Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης**. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία.

Αυτή η υποενότητα περιγράφει τα βασικά στάδια της εσωτερικής διαδικασίας, τα πιθανά της αποτελέσματα και την εσωτερική οργάνωση του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης και κλείνει με τη δυνατότητα δικαστικής επανεξέτασης των αποφάσεων που λαμβάνει η ΕΚΤ.

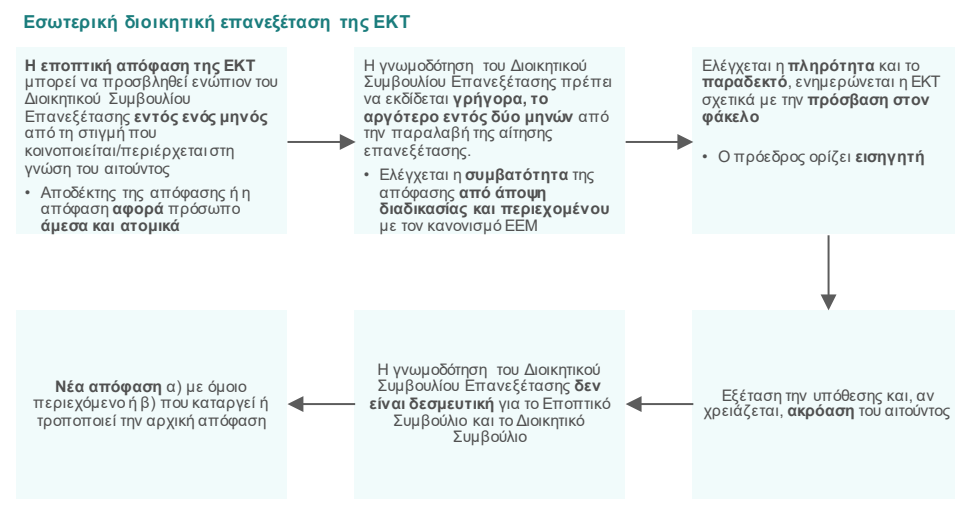
Διαδικασία εσωτερικής επανεξέτασης

Αίτημα επανεξέτασης

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ζητήσει την επανεξέταση απόφασης της ΕΚΤ που απευθύνεται στο ίδιο ή που το αφορά άμεσα και συγκεκριμένα. Οι αιτούντες μπορούν να υποβάλουν το αίτημά τους εντός ενός μηνός αφότου τους γνωστοποιηθεί η εκδοθείσα απόφαση. Οι αιτούντες μπορούν να αποσύρουν το αίτημά τους ανά πάσα στιγμή. Το αίτημα επανεξέτασης δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης.

Σχήμα 7

Διαδικασία Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης

Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο αρχείο της ΕΚΤ το οποίο, ωστόσο, δεν συμπεριλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες και μπορεί να περιορίζεται από το νόμιμο συμφέρον νομικών και φυσικών προσώπων άλλων από τον αιτούντα για

προστασία του επαγγελματικού τους απορρήτου. Το πεδίο της επανεξέτασης από το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης περιορίζεται στους λόγους που περιγράφονται στο αίτημα και στην εξέταση παραβάσεων ουσιωδών διαδικαστικών απαιτήσεων. Ως εκ τούτου, από τη στιγμή που υποβάλλεται το αίτημα, το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης περιορίζει την αξιολόγησή του στους λόγους που παρέχονται και δεν μπορούν να υποβληθούν νέοι λόγοι επανεξέτασης.

Επιπλέον, ο αιτών μπορεί να ζητήσει να προσκομίσει τεκμήρια μαρτύρων ή εμπειρογνομόνων με τη μορφή γραπτής δήλωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης μπορεί να δώσει τη σχετική άδεια, εφόσον το κρίνει απαραίτητο.

Αξιολόγηση του παραδεκτού

Αφού το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης αξιολογήσει κατά πόσον το αίτημα είναι παραδεκτό, ο Πρόεδρος του μπορεί να δώσει οδηγίες για την αποτελεσματική διενέργεια της επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένων οδηγιών όσον αφορά την προσκόμιση εγγράφων ή την παροχή πληροφοριών.

Ακρόαση

Μολονότι δεν είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιηθεί ακρόαση του αιτούντος, το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή προφορικής ακρόασης. Ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης συντονίζει τις ακροάσεις, στις οποίες συμμετέχουν τα μέλη και ο Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης, εκπρόσωποι της ΕΚΤ και εκπρόσωποι του αιτούντος. Η ΕΚΤ κατά κανόνα εκπροσωπείται από την υπηρεσιακή μονάδα που προετοίμασε τα σχέδια αποφάσεων και από τη ΓΔ Νομικών Υπηρεσιών. Ο αιτών μπορεί να χρησιμοποιήσει τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η επανεξέταση ή την αγγλική και η ΕΚΤ παρέχει υπηρεσίες ταυτόχρονης διερμηνείας. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει άδεια να καλέσει μάρτυρα ή εμπειρογνώμονα που θα παράσχει προφορικά τεκμήρια στη διάρκεια της ακρόασης.

Γνώμη

Το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης πρέπει να εκδώσει γνώμη σχετικά με την προσβαλλόμενη απόφαση εντός δύο μηνών από την παραλαβή του αιτήματος. Η γνώμη πρέπει να υποβληθεί στο Εποπτικό Συμβούλιο χωρίς καθυστέρηση. Η γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης δεν είναι δεσμευτική για το Εποπτικό Συμβούλιο ή το Διοικητικό Συμβούλιο.

Νέα απόφαση

Μολονότι η γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης δεν είναι δεσμευτική, το Εποπτικό Συμβούλιο πρέπει να υποβάλει στο Διοικητικό Συμβούλιο νέο

ολοκληρωμένο σχέδιο απόφασης μετά την επανεξέταση. Η αξιολόγηση του Εποπτικού Συμβουλίου δεν περιορίζεται στην εξέταση των λόγων που επικαλείται ο αιτών, όπως εκτίθενται στην αίτημα επανεξέτασης, αλλά μπορεί να λαμβάνει υπόψη και άλλα στοιχεία. Το νέο σχέδιο απόφασης μπορεί:

- να αντικαταστήσει την προσβαλλόμενη απόφαση με απόφαση πανομοιότυπου περιεχομένου,
- να αντικαταστήσει την προσβαλλόμενη απόφαση με τροποποιημένη απόφαση,
- να καταργήσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Το νέο σχέδιο απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου πρέπει να υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο εντός 30 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης.

Εξέταση από το Δικαστήριο

Η εσωτερική διοικητική επανεξέταση εποπτικών αποφάσεων όπως περιγράφεται παραπάνω διενεργείται με την επιφύλαξη του δικαιώματος προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ορίζεται στους δύο μήνες μετά την παραλαβή της τελικής απόφασης. Ο αιτών μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο χωρίς πρώτα να ζητήσει εσωτερική επανεξέταση. Εάν ο αιτών σκοπεύει να προσβάλει την απόφαση που εκδόθηκε μετά τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου Επανεξέτασης, θα πρέπει να υποβάλει στο Δικαστήριο αίτημα επανεξέτασης του νέου σχεδίου απόφασης.

1.4 Συνεργασία με άλλα θεσμικά όργανα και αρχές

1.4.1 Πλαίσιο συνεργασίας

Η διασυνοριακή και διατομεακή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την αποτελεσματικότητα της εποπτείας και τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Η ΕΚΤ συνεργάζεται στενά και ανταλλάσσει πληροφορίες με ένα ευρύ φάσμα αρχών της ΕΕ και τρίτων χωρών. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές, συγκεκριμένα η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών και η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, καθώς και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ), το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης, οι αρχές προληπτικής εποπτείας στον τραπεζικό τομέα, στον ασφαλιστικό τομέα και στον τομέα της αγοράς, οι αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των κανόνων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οι αρχές εξυγίανσης και οι φορείς για την προστασία των καταθέσεων.

Η συνεργασία πραγματοποιείται μέσω ειδικών ανά ίδρυμα εργαλείων, όπως [μνημόνια συνεννόησης](#), ή ειδικών ανά τράπεζα εργαλείων, όπως γραπτές συμφωνίες συντονισμού και συνεργασίας που διέπουν τις σχέσεις στο πλαίσιο των σωμάτων εποπτιών. Η συνεργασία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ανταλλαγή εποπτικών πληροφοριών.

Για τη διευκόλυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών με άλλες αρχές, το 2022 η ΕΚΤ θέσπισε ένα [πλαίσιο](#) το οποίο, κατά κανόνα, επιτρέπει τη διαβίβαση εποπτικών πληροφοριών από την ΕΚΤ σε άλλες αρχές από ανώτερα διευθυντικά στελέχη της ΕΚΤ.

Το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ συντονίζει την εποπτική συνεργασία με άλλες ενωσιακές και εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των διαπραγματεύσεων για τα Μνημόνια Συνεννόησης, και παρέχει υποστήριξη όσον αφορά τις ρυθμίσεις για συγκεκριμένες τράπεζες.

Η ΕΚΤ συμμετέχει επίσης ενεργά σε διάφορα διεθνή φόρα, όπως η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας και το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΣΧΣ).

1.4.2 Κράτη μέλη σε στενή συνεργασία

[Άρθρο 7 του κανονισμού ΕΕΜ](#)

[Άρθρα 118 και 119 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ](#)

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με τη στενή συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές των συμμετεχόντων κρατών μελών που δεν έχουν ως νόμισμά τους το ευρώ (ΕΚΤ/2014/5)

Απόφαση της ΕΚΤ η οποία θεσπίζει κοινούς κανόνες διαβίβασης εποπτικών πληροφοριών από την ΕΚΤ σε αρχές και όργανα για σκοπούς εκτέλεσης των καθηκόντων που της αναθέτει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου (ΕΚΤ/2022/2)

Κράτη μέλη της ΕΕ που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ μπορούν να συμμετέχουν στον ΕΕΜ εφόσον το επιθυμούν. Μέχρι σήμερα, ο ΕΕΜ έχει συνάψει δύο συμφωνίες στενής συνεργασίας με τη Βουλγαρία και την Κροατία³, οι αρχές των οποίων συμμετέχουν πλέον στον ΕΕΜ.⁴ Μετά την ίδρυση του ΕΕΜ, τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον ευρωπαϊκό μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών (ΜΣΙ ΙΙ) αναμένεται επίσης να αναπτύξουν στενή συνεργασία με τον ΕΕΜ. Μόλις θεσπιστεί στενή συνεργασία, αυτά τα κράτη μέλη μπορούν να ενταχθούν στον ΕΕΜ και τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στη σελίδα [Close cooperation with the ECB: an entryway to banking union](#) που είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία.

³ Η Κροατία έγινε μέλος της ζώνης του ευρώ την 1 Ιανουαρίου 2023. Επίσης, έγινε πλήρες μέλος του ΕΕΜ.

⁴ Βλ. την τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού ΕΕΜ (βλ. Ενότητα 1.1.2).

1.4.3 Συνεργασία με αρχές εκτός του ΕΕΜ

Η θετική αξιολόγηση ισοδυναμίας του καθεστώτος απορρήτου αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου η ΕΚΤ να καλέσει αρχή χώρας εκτός ΕΕ σε σώμα ή να συνάψει μνημόνιο συνεννόησης με αυτήν. Οι εμπιστευτικές εποπτικές πληροφορίες ανταλλάσσονται μόνον εφόσον υπάρχει συγκεκριμένη ανάγκη.

Άρθρα 51 και 112 έως 116 της CRD
Άρθρα 9 και 10 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα όσον αφορά τις συνθήκες εφαρμογής της διαδικασίας κοινής απόφασης για τις εποπτικές απαιτήσεις ανά ίδρυμα (ΕΕ/710/2014)

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό των γενικών όρων λειτουργίας των σωμάτων εποπτών (ΕΕ/2016/98)

Σώματα εποπτών για την τραπεζική εποπτεία, σώματα ΚΕΧ/ΧΤ και σώματα εξυγίανσης

Τα σώματα εποπτών είναι δίαυλοι συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των αρχών που συμμετέχουν στην εποπτεία των ξεχωριστών οντοτήτων διασυνοριακών τραπεζικών ομίλων και σημαντικών υποκαταστημάτων. Τα σώματα εποπτών παρέχουν ένα πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση βασικών εποπτικών καθηκόντων. Εάν χρειαστεί, το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ μαζί με τη Γενική Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών μπορούν να παρέχουν πρόσθετη υποστήριξη στις ΜΕΟ για τη σύσταση και επικαιροποίηση των γραπτών συμφωνιών συντονισμού και συνεργασίας στο πλαίσιο των σωμάτων εποπτών. Πρόκειται για συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ της αρχής ενοποιημένης εποπτείας και των άλλων αρμόδιων αρχών που επισημοποιούν και διέπουν τις σχέσεις στο πλαίσιο των σωμάτων εποπτών.

Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2016/98 της Επιτροπής και ο εκτελεστικός κανονισμός αριθ. 710/2014 της Επιτροπής παρέχουν το βασικό πλαίσιο για τη λειτουργία των σωμάτων εποπτών.

Η ΕΚΤ μπορεί να αναλαμβάνει τους ακόλουθους ρόλους σε σώματα εποπτών για σημαντικούς τραπεζικούς ομίλους:

- αρχή ενοποιημένης εποπτείας (της χώρας καταγωγής) για σώματα που περιλαμβάνουν επόπτες από κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στον ΕΕΜ ή από χώρες εκτός ΕΕ·
- μέλος (εποπτική αρχή χώρας υποδοχής) για σώματα στα οποία η εποπτική αρχή χώρας καταγωγής είναι από μη συμμετέχον κράτος μέλος ή από χώρα εκτός ΕΕ.

Η ΕΚΤ ως αρχή ενοποιημένης εποπτείας

Αν η ΕΚΤ είναι η αρχή ενοποιημένης εποπτείας, ο συντονιστής της ΜΕΟ προεδρεύει του σώματος. Πέρα από το βασικό πλαίσιο λειτουργίας των σωμάτων εποπτών, το αντίστοιχο σώμα καθιερώνει γραπτή ρύθμιση συντονισμού και συνεργασίας για τις πρακτικές πτυχές της λειτουργίας του και της αλληλεπίδρασης μεταξύ των συμμετεχόντων σε αυτό.

Οι ΕΑΑ των συμμετεχόντων κρατών μελών, στα οποία βρίσκονται η μητρική εταιρεία, θυγατρικές ή σημαντικά υποκαταστήματα του τραπεζικού ομίλου, συμμετέχουν στα

σώματα ως παρατηρητές. Αυτό σημαίνει ότι οι ΕΑΑ συνεισφέρουν στα καθήκοντα και τις δραστηριότητες του σώματος και λαμβάνουν όλες τις πληροφορίες, αλλά δεν συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Για να τηρήσουν κοινή στάση στις συνεδριάσεις των σωμάτων εποπτών, οι ΕΑΑ και η ΕΚΤ συζητούν εκ των προτέρων τα σχετικά θέματα εντός της ΜΕΟ.

Η ΕΚΤ ως εποπτική αρχή χώρας υποδοχής

Κατευθυντήριες γραμμές για τα σώματα ΚΕΧ/ΧΤ

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τα σχέδια ανάκαμψης, τα σχέδια εξυγίανσης, τη χρηματοπιστωτική στήριξη ομίλου, τους ανεξάρτητους εκτιμητές, τις εξουσίες απομείωσης και μετατροπής, τις απαιτήσεις κοινοποίησης, τις ειδοποιήσεις αναστολής και την επιχειρησιακή λειτουργία των σωμάτων εξυγίανσης (ΕΕ/2016/1075)

Αν η αρχή ενοποιημένης εποπτείας είναι από μη συμμετέχον κράτος μέλος, οι κανόνες συμμετοχής στα σώματα εξαρτώνται από τη σημασία των εποπτευόμενων οντοτήτων στα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

- Αν οι εποπτευόμενες οντότητες στα συμμετέχοντα κράτη μέλη είναι όλες σημαντικά ιδρύματα, η ΕΚΤ συμμετέχει στο σώμα εποπτών ως μέλος, ενώ οι ΕΑΑ έχουν δικαίωμα συμμετοχής ως παρατηρητές.
- Αν οι εποπτευόμενες οντότητες στα συμμετέχοντα κράτη μέλη περιλαμβάνουν και σημαντικά και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ συμμετέχουν στο σώμα εποπτών ως μέλη. Οι ΕΑΑ των συμμετεχόντων κρατών μελών στα οποία είναι εγκατεστημένες οι σημαντικές εποπτευόμενες οντότητες έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο σώμα εποπτών ως παρατηρητές.
- Εάν οι εποπτευόμενες οντότητες σε συμμετέχοντα κράτη μέλη είναι όλες λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, οι ΕΑΑ συμμετέχουν στο σώμα εποπτών ως μέλη, ενώ η ΕΚΤ δεν συμμετέχει.

Η ΕΚΤ συμμετέχει επίσης στα σώματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες/της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ) ως παρατηρητής και κοινοποιεί στα μέλη των σωμάτων εποπτών πληροφορίες που είναι σημαντικές για την εκτέλεση των αντίστοιχων εποπτικών καθηκόντων.

Η ΕΚΤ συμμετέχει επίσης σε σώματα εξυγίανσης στα οποία η αρχή εξυγίανσης σε επίπεδο ομίλου και η αρχή ενοποιημένης εποπτείας ανταλλάσσουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα σώματα εκπληρώνουν τον ρόλο τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 116 της CRD και στο άρθρο 88 της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD).

1.4.4 Εποπτεία χρηματοπιστωτικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων

Ειδικές ρυθμίσεις ισχύουν για τη συνεργασία στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων. Οι χρηματοπιστωτικοί όμιλοι ετερογενών δραστηριοτήτων είναι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στις οποίες τουλάχιστον μία οντότητα δραστηριοποιείται στον ασφαλιστικό τομέα και τουλάχιστον μία στον τραπεζικό τομέα ή στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν οι

δραστηριότητες αυτές πραγματοποιούνται απευθείας από την ίδια την επιχείρηση ή μέσω συγκεκριμένων θυγατρικών.

Οι χρηματοπιστωτικοί όμιλοι ετερογενών δραστηριοτήτων απαιτούν διατομεακή εποπτεία, η οποία με τη σειρά της προϋποθέτει ειδικές θεσμικές ρυθμίσεις. Στην ΕΕ προβλέπεται συμπληρωματική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων εντός χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων, η οποία υπόκειται σε ορισμένες εξαιρέσεις. Ως συμπληρωματική ορίζεται η εποπτεία που δεν αντικαθιστά τη διατομεακή εποπτεία, αλλά περισσότερο στηρίζεται σε αυτήν, και εξετάζει τους κινδύνους που πηγάζουν από τη διατομεακή φύση των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων και την πολυπλοκότητα των δομών εντός χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων.

Συντονιστής συμπληρωματικής εποπτείας

Άρθρο 11 της FiCoD

Οι ΜΕΟ συμμετέχουν στη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα σημαντικά ιδρύματα εντός αυτών. Όταν η αρχή τραπεζικής εποπτείας του ΕΕΜ ορίζεται ως συντονιστής για συμπληρωματική εποπτεία, ο συντονιστής της ΜΕΟ αναλαμβάνει τα σχετικά καθήκοντα δυνάμει του άρθρου 11 της οδηγίας για τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων (Financial Conglomerates Directive – FiCoD). Όπως ισχύει και για τα εποπτικά σώματα όσον αφορά την τραπεζική εποπτεία, οι ΕΑΑ μπορούν να συμμετέχουν ως παρατηρητές εάν τα πιστωτικά ιδρύματα που περιλαμβάνονται στον χρηματοπιστωτικό όμιλο ετερογενών δραστηριοτήτων είναι σημαντικά ή ως μέλη αν τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα είναι λιγότερο σημαντικά.

Ο συντονιστής είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό και την άσκηση της συμπληρωματικής εποπτείας των ρυθμιζόμενων οντοτήτων εντός χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων. Σε συνεργασία με άλλες σχετικές αρμόδιες αρχές, ο συντονιστής διασφαλίζει την κατάλληλη και τακτική διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων όσον αφορά τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων, ενώ αποφεύγει την επικάλυψη ή την υποκατάσταση των εργασιών της τομεακής εποπτείας.

Ο συντονιστής διορίζεται μεταξύ των αρμόδιων αρχών και, αν κρίνεται αναγκαίο, θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις συντονισμού. Στην περίπτωση ρυθμιζόμενης οντότητας, ο συντονιστής είναι συνήθως η αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία της μητρικής επιχείρησης του χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων. Αν η μητρική επιχείρηση είναι μεικτή χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών, ο συντονιστής είναι συνήθως η αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία της ρυθμιζόμενης οντότητας στον σημαντικότερο χρηματοπιστωτικό τομέα.

Οι εμπλεκόμενες αρχές συνεργάζονται στενά και ανταλλάσσουν όλες τις πληροφορίες που έχουν σημασία για την άσκηση των αντίστοιχων εποπτικών καθηκόντων. Στη συμφωνία συντονισμού ο συντονιστής και οι αρμόδιες αρχές μπορούν να συμφωνήσουν να παρέχουν περισσότερο αναλυτικές πληροφορίες που θα ενισχύσουν τη συμπληρωματική εποπτεία των ρυθμιζόμενων οντοτήτων.

1.4.5 Διμερής συνεργασία με αρχές τραπεζικής εποπτείας

Άρθρα 3, 8 και 152 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

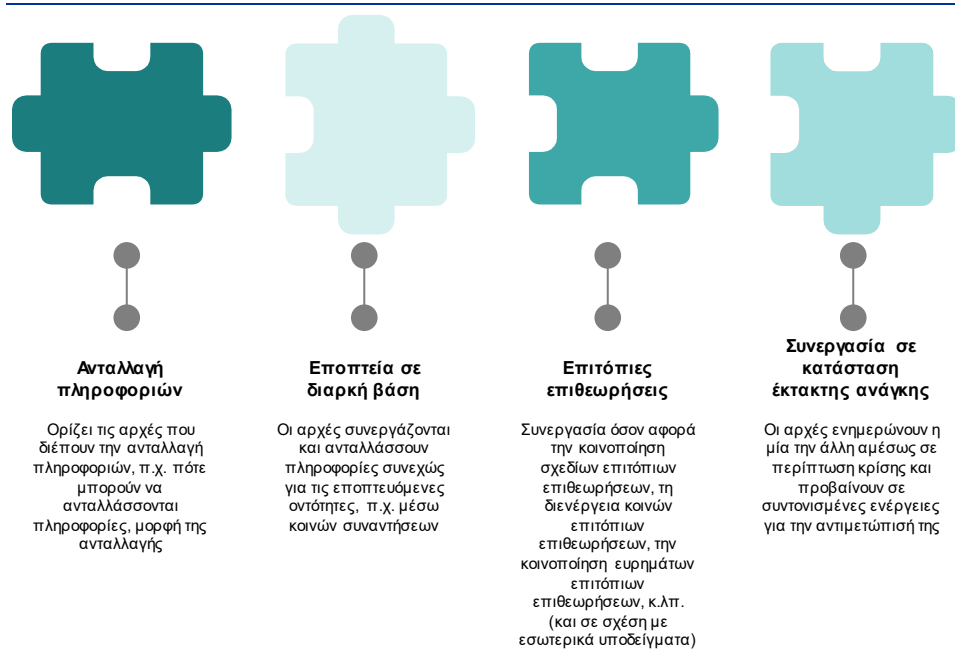
Άρθρα 55 και 131 της CRD

Η διμερής συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και εποπτικής αρχής εκτός της ΕΕ απαιτεί ειδικές ρυθμίσεις. Αυτές οι ρυθμίσεις κυμαίνονται από μη εμπιστευτικές έκτακτες (ad hoc) συζητήσεις σε διαρθρωτική συνεργασία καθοριζόμενη στο πλαίσιο μνημονίου συνεννόησης.

Η ΕΚΤ συνάπτει μνημόνια συνεννόησης με αρχές τραπεζικής εποπτείας με σκοπό την προώθηση της αποτελεσματικής και αποδοτικής συνεργασίας. Τα μνημόνια συνεννόησης επιτυγχάνουν αυτόν τον σκοπό διευκολύνοντας την τακτική ροή εμπιστευτικών πληροφοριών μεταξύ των υπογραφουσών αρχών. Καλύπτουν επίσης και άλλα είδη συνεργασίας πέραν της απλής ανταλλαγής πληροφοριών.

Σχήμα 8

Ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία βάσει μνημονίων συνεννόησης

Η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ των μη συμμετεχόντων κρατών μελών έχουν συνάψει **μνημόνιο συνεννόησης** στο οποίο περιγράφονται οι γενικοί όροι της μεταξύ τους συνεργασίας κατά την εκτέλεση των εποπτικών τους καθηκόντων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6 του κανονισμού EEM. Ο σκοπός αυτού του μνημονίου είναι να διευκρινιστούν οι διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών και, όπου κρίνεται αναγκαίο, οι μηχανισμοί διαβούλευσης. Στο μνημόνιο περιγράφονται επίσης διαδικασίες συνεργασίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

1.4.6 Συνεργασία με αρχές μη τραπεζικής εποπτείας

Άρθρα 6 έως 17 της FiCoD

Άρθρο 18 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό των ορισμών και τον συντονισμό της συμπληρωματικής εποπτείας της συγκέντρωσης κινδύνων και των συναλλαγών εντός ομίλου (EE/2015/2303)

Κοινές κατευθυντήριες γραμμές των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών σχετικά με τη σύγκλιση των εποπτικών πρακτικών όσον αφορά τη συνέπεια των συμφωνιών εποπτικού συντονισμού για χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων (JC/GL/2014/01)

Όπως ισχύει και στην περίπτωση των αρχών τραπεζικής εποπτείας, τα διμερή ή πολυμερή μνημόνια συνεννόησης μεταξύ άλλων εποπτικών αρχών παρέχουν ένα γενικό πλαίσιο συνεργασίας. Καλύπτουν τις διεργασίες και τις διαδικασίες ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών όσον αφορά, για παράδειγμα, τις εποπτικές εγκρίσεις, την επιτόπια και την εξ αποστάσεως εποπτεία και τις κυρώσεις. Τα μνημόνια βασίζονται σε υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές και προάγουν μια νοοτροπία συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα των οργανισμών. Για να διευκολυνθεί η επικοινωνία μεταξύ των αρχών, στα μνημόνια μπορεί να προβλέπεται η συγκρότηση ειδικών επιτροπών οι οποίες ενεργούν ως βασικοί φορείς ανταλλαγής πληροφοριών και συντονισμού των εποπτικών δραστηριοτήτων.

Σκοπός των μνημονίων συνεννόησης μεταξύ της ΕΚΤ και των εποπτικών αρχών της αγοράς είναι επίσης να προάγουν την αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία και να διευκολύνουν την τακτική ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν πιστωτικά ιδρύματα τα οποία εποπτεύονται επίσης από τις αρχές της αγοράς.

Η ΕΚΤ έχει επίσης συνάψει πολυμερή συμφωνία με περισσότερες από 50 αρχές εποπτείας ΚΞΧ/ΧΤ του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) με σκοπό τη θέσπιση ενός σαφούς πλαισίου για την ανταλλαγή πληροφοριών. Βάσει της εν λόγω συμφωνίας, η ΕΚΤ διαβιβάζει πληροφορίες στις εποπτικές αρχές ΚΞΧ/ΧΤ οι οποίες είναι σημαντικές και απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους στον τομέα της εποπτείας ΚΞΧ/ΧΤ. Η ΕΚΤ ζητεί επίσης πληροφορίες από τις εποπτικές αρχές ΚΞΧ/ΧΤ οι οποίες είναι σημαντικές και απαραίτητες για την εκτέλεση των εποπτικών της καθηκόντων.

1.4.7 Αλληλεπίδραση με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

Ο ΕΕΜ συνεργάζεται στενά με άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς στο πλαίσιο ευρύτερου θεσμικού πλαισίου.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Άρθρα 4, 107 και 108 της ΣΛΕΕ

Άρθρο 53 και επ. της CRD

Άρθρα 19, 26, 32 και 37 και αιτιολογική σκέψη 32 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης (EE/2013/C 216/01)

Εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών αναπτύσσει και εφαρμόζει τις πολιτικές της Επιτροπής για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της τραπεζικής ρύθμισης και άλλων τομέων, όπως οι κεφαλαιαγορές, τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, η βιώσιμη χρηματοδότηση και οι υπηρεσίες πληρωμών. Για αυτόν τον σκοπό, η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά το νομοθετικό πλαίσιο και, αφού λάβει υπόψη τις εξελίξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, υποβάλλει προτάσεις για την προώθηση της ολοκλήρωσης της αγοράς, τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, την προστασία των καταναλωτών και των επενδυτών, την καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος και τη βελτίωση της χρηματοπιστωτικής εποπτείας. Εκδίδει επίσης πράξεις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων

τεχνικών προτύπων που καταρτίζονται από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές, για τη συμπλήρωση της νομοθεσίας της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, και διασφαλίζει την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ. Σε συνεργασία με τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές, την ΕΚΤ και άλλες αρχές, η Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών παρακολουθεί και αντιμετωπίζει τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Η ΕΚΤ μπορεί, κατόπιν αιτήματος, να παρέχει πληροφορίες στην εν λόγω Γενική Διεύθυνση σχετικά με ρυθμιστικά θέματα που αφορούν την οργάνωση και την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων. Η ΕΚΤ συμβάλλει στις δημόσιες διαβουλεύσεις που διοργανώνει η Γενική Διεύθυνση αυτή για θέματα που εμπíπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας επανεξέτασης της ισχύουσας νομοθεσίας. Όταν ζητείται είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο της ΕΕ είτε με δική της πρωτοβουλία, η ΕΚΤ εκδίδει επίσης γνώμες επί νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής. Στη συνέχεια η ΕΚΤ μπορεί επίσης να συμμετέχει σε συζητήσεις στο πλαίσιο ομάδων εργασίας του Συμβουλίου της ΕΕ και να συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να συμβάλλει στην προετοιμασία της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (και εντός της η Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών) έχει εντολή να δημοσιεύει ανά τριετία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού ΕΕΜ («επανεξέταση κανονισμού ΕΕΜ»), με ιδιαίτερη έμφαση στην παρακολούθηση των πιθανών επιδράσεων στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η Επιτροπή αλληλεπιδρά με την ΕΚΤ με κύριο σκοπό τη συγκέντρωση των πληροφοριών που χρειάζεται για τις δραστηριότητες εξέτασης. Σύμφωνα με τους ισχύοντες νομικούς περιορισμούς όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την ανταλλαγή πληροφοριών, η ΕΚΤ ανταλλάσσει με την Επιτροπή α) πληροφορίες που αφορούν τις εσωτερικές εποπτικές και οργανωτικές διαδικασίες της ΕΚΤ και β) πληροφορίες σχετικά με εποπτικές δραστηριότητες σε συνοπτική και συγκεντρωτική μορφή.

Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορεί να προσκληθεί να παρακολουθήσει τις συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ ως παρατηρητής. Έτσι διασφαλίζεται η τακτική συζήτηση θεμάτων πολιτικής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία δεν έχει πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες επιμέρους ιδρυμάτων.

Εφόσον χρησιμοποιούνται δημόσιοι πόροι, πρέπει να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και να ενημερώνεται η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΓΔ Ανταγωνισμού έχει την αποκλειστική εντολή να διασφαλίζει ότι οι κρατικές ενισχύσεις είναι συμβατές με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ότι η παροχή κρατικών ενισχύσεων εγκρίνεται έναντι αυστηρών όρων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η άσκηση ελέγχου όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις μπορεί να επικαλύπτει τις αρμοδιότητες της ΕΚΤ. Για παράδειγμα, η ΕΚΤ μπορεί να ζητήσει από τις αντίστοιχες οντότητες προσαρμογές οι οποίες, για ιδρύματα που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση, θα μπορούσαν να είναι παρεμφερείς με τους όρους που προβλέπονται στα σχέδια

αναδιάρθρωσης που εγκρίνει η ΓΔ Ανταγωνισμού. Σε τέτοιες περιπτώσεις, είναι απαραίτητος ο συντονισμός μεταξύ της ΕΚΤ και της ΓΔ Ανταγωνισμού προκειμένου να διασφαλίζεται η ανάληψη συνεπούς δράσης.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

Το ΕΣΣΚ είναι ένα ανεξάρτητο όργανο της ΕΕ, αρμόδιο για την επίβλεψη των κινδύνων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα εντός της ΕΕ συνολικά. Η ΕΚΤ υποστηρίζει τη Γραμματεία του ΕΣΣΚ και ο Πρόεδρος της ΕΚΤ ασκεί την προεδρία του Γενικού Συμβουλίου του ΕΣΣΚ.

Η ΕΚΤ εκπροσωπείται επίσης στο Γενικό Συμβούλιο του ΕΣΣΚ από τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ και συμμετέχει επίσης στη Διευθύνουσα Επιτροπή και τη Συμβουλευτική Τεχνική Επιτροπή του ΕΣΣΚ.

Η στενή συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και του ΕΣΣΚ, που επιτρέπει την ανάπτυξη ροών πληροφόρησης, είναι αμοιβαία επωφελής: βελτιώνει την ικανότητα του ΕΣΣΚ να εντοπίζει, να αναλύει και να παρακολουθεί αποτελεσματικά τους συστημικούς κινδύνους σε όλη την ΕΕ, ενώ ο ΕΕΜ μπορεί να αξιοποιήσει την εμπειρογνώμοσύνη του ΕΣΣΚ, που καλύπτει το σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, αγορών και προϊόντων.

Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών

Η ΕΑΤ έχει αναλάβει το καθήκον να εκπονεί σχέδια τεχνικών προτύπων, κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις και απαντήσεις σε συνήθεις ερωτήσεις προκειμένου να προάγεται η σύγκλιση των εποπτικών πρακτικών και να διασφαλίζεται η συνέπεια των εποπτικών αποτελεσμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως αρχή τραπεζικής εποπτείας, η ΕΚΤ εκτελεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΑΤ. Η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ συμμετέχει στις εργασίες της ΕΑΤ και συνεισφέρει σημαντικά στην εποπτική σύγκλιση, ενοποιώντας την εποπτεία μεταξύ χωρών. Ο ΕΕΜ εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Εποπτών της ΕΑΤ από τις ΕΑΑ που συμμετέχουν ως μέλη με δικαίωμα ψήφου και από την ΕΚΤ που συμμετέχει ως μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου και ως μέλος σε άλλες δομές εργασίας. Παρακάτω περιγράφονται οι κύριοι τομείς συνεργασίας.

- **Ευρωπαϊκό ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων και ευρωπαϊκό εγχειρίδιο εποπτείας:** Η ΕΑΤ θεσπίζει δεσμευτικά τεχνικά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να συμβάλει στη δημιουργία του ευρωπαϊκού ενιαίου εγχειριδίου κανόνων για τον τραπεζικό τομέα της ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο, η ΕΑΤ επιδιώκει την επίτευξη ενός ελάχιστου επιπέδου εναρμόνισης στο εποπτικό σύστημα. Επιπλέον, το ευρωπαϊκό εγχειρίδιο εποπτείας της ΕΑΤ έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής και εφαρμόζεται σε όλες τις εποπτικές αρχές εντός του ΕΟΧ. Κατά την άσκηση της άμεσης εποπτείας, ο ΕΕΜ εφαρμόζει το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, το ευρωπαϊκό εγχειρίδιο εποπτείας και τις κατευθύνσεις που

καταρτίζει η EAT. Εφαρμόζοντας συνεπή εποπτικά πρότυπα και διαδικασίες, ο EEM επιτυγχάνει υψηλό βαθμό σύγκλισης των εποπτικών πρακτικών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

- **Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων:** Σε συνεργασία με το ΕΣΣΚ, η EAT είναι αρμόδια για την έναρξη και τον συνολικό συντονισμό των αξιολογήσεων που αφορούν την ανθεκτικότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων στο σύνολο της ΕΕ καθώς και για την ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων και μεθοδολογιών προς τον σκοπό αυτό. Η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια των αξιολογήσεων εντός των συμμετεχόντων κρατών μελών με την υποστήριξη των ΕΑΑ.
- **Ανταλλαγή πληροφοριών:** Η ΕΚΤ συμμετέχει σε αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών με την EAT.
- **Μηχανισμός εξέτασης από ομότιμους:** Η ΕΚΤ υποστηρίζει την EAT όσον αφορά την ανάπτυξη συνεκτικής μεθοδολογίας εξέτασης από ομότιμους, με σκοπό να διασφαλίζεται η συνέπεια μεταξύ των εποπτευόμενων οντοτήτων και η συμμόρφωση με τις καθορισμένες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές.
- **Διαχείριση κρίσεων και άλλα εποπτικά καθήκοντα:** Η EAT είναι αρμόδια για διάφορα ειδικά καθήκοντα όσον αφορά τη διαχείριση κρίσεων. Αν, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η EAT μπορεί να εκδώσει συστάσεις προς τον EEM με σκοπό τον συντονισμό των ευρωπαϊκών αποφάσεων και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την άμεση εφαρμογή τους σε μεμονωμένα ιδρύματα. Επιπλέον, η EAT έχει την εντολή να ενεργεί ως μεσολαβητής σε ορισμένες περιπτώσεις διαφορών μεταξύ των αρχών της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής ή σε περιπτώσεις παράβασης της ενωσιακής νομοθεσίας. Όσον αφορά τη συνεχή εποπτεία τα καθήκοντα περιλαμβάνουν την παρακολούθηση των σωμάτων εποπτών μέσω της άμεσης συμμετοχής της.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοοικονομικής Εποπτείας

Πέραν της EAT, η ΕΚΤ συνεργάζεται και με τις άλλες δύο ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ). Σε περίπτωση κρίσης που επηρεάζει χρηματοπιστωτικό όμιλο ετερογενών δραστηριοτήτων, μεικτή χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών ή άλλους ενδιάμεσους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς με πιθανές δευτερογενείς επιπτώσεις από ή προς τον τραπεζικό τομέα, περαιτέρω συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ του EEM και των άλλων αρχών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας διασφαλίζουν αποτελεσματικό σχεδιασμό, λήψη αποφάσεων και συντονισμό με τις αρμόδιες αρχές τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης

Άρθρα 7, 8 και 34 του κανονισμού για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης

Μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της ΕΚΤ αναφορικά με τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών

Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης συγκεντρώνει βασικές ικανότητες και πόρους σε κεντρικό επίπεδο για τη διαχείριση της αφερεγγυότητας οποιουδήποτε πιστωτικού ιδρύματος στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης συμπληρώνει τον ΕΕΜ. Διασφαλίζει ότι, εάν μια τράπεζα που εποπτεύεται από τον ΕΕΜ αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες, η εξυγίανσή της να μπορεί να γίνει αποτελεσματικά με το ελάχιστο δυνατό κόστος για τους φορολογουμένους και την πραγματική οικονομία.

Η στενή συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών τραπεζικής εποπτείας και των αρμόδιων αρχών εξυγίανσης είναι απαραίτητες προκειμένου α) να παρέχονται στις αρχές εξυγίανσης οι πληροφορίες που χρειάζονται για κάθε ίδρυμα με σκοπό τον σχεδιασμό της εξυγίανσης, β) να αυξηθεί ο βαθμός ετοιμότητας όλων των συμμετεχόντων μερών σε κανονικό χρονικό διάστημα και γ) να ενισχυθεί η ικανότητά τους να ενεργούν έγκαιρα και αποτελεσματικά όταν εκδηλώνεται πιθανή κατάσταση κρίσης. Πιο συγκεκριμένα, ο ΕΕΜ δίνει τη γνώμη του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Εξυγίανσης σχετικά με τα σχέδια εξυγίανσης και παρέχει εποπτικές πληροφορίες ούτως ώστε να αποφεύγεται η διπλή εκτέλεση εργασιών.

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας

Άρθρα 3, 4 και 33 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΕΜ

Κατευθυντήρια γραμμή του ΕΜΣ σχετικά με την οικονομική στήριξη για την άμεση κεφαλαιοποίηση ιδρυμάτων

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) είναι ένας μηχανισμός στήριξης της σταθερότητας που δημιουργήθηκε από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, με σκοπό την παροχή οικονομικής στήριξης σε μέλη του ΕΜΣ που βρίσκονται αντιμέτωπα ή απειλούνται με σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης, αν αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ συνολικά και των επιμέρους κρατών μελών της. Στο πλαίσιο των εργαλείων που διαθέτει, ο ΕΜΣ μπορεί να αποφασίσει να χορηγήσει οικονομική στήριξη για την άμεση ανακεφαλαιοποίηση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και εφαρμόζεται πλήρως ο κανονισμός για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεών του όσον αφορά τη διάσωση με ίδια μέσα. Η λειτουργία του εργαλείου της ανακεφαλαιοποίησης προϋποθέτει την αποτελεσματική συνεργασία και την ανάπτυξη ισχυρών ροών πληροφοριών μεταξύ του ΕΕΜ, του ΕΜΣ και των εθνικών αρχών εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού ΕΕΜ. Εάν μια προβληματική εποπτευόμενη οντότητα η οποία εποπτεύεται άμεσα από την ΕΚΤ πρέπει να ανακεφαλαιοποιηθεί, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ θα είναι υπεύθυνη για τη συγκέντρωση των απαραίτητων πληροφοριών. Όσον αφορά τις οντότητες που δεν εποπτεύει άμεσα, το Συμβούλιο Διοικητών του ΕΜΣ ζητεί από την ΕΚΤ να αναλάβει την άμεση εποπτεία των ιδρυμάτων δυνάμει του κανονισμού ΕΕΜ.

Η στήριξη του ΕΜΣ για την ανακεφαλαιοποίηση ιδρύματος υπόκειται στην έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης του αντίστοιχου ιδρύματος από τη ΓΔ Ανταγωνισμού σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ, οι ΕΑΑ και η ΓΔ Ανταγωνισμού πρέπει να βρίσκονται σε στενή επικοινωνία προκειμένου να διασφαλίζεται η ομαλή συνεργασία.

Άρθρο 27 του Καταστατικού του ΕΕΣΚΤ

Μνημόνιο Συνεννόησης μεταξύ της ΕΚΤ και του ΕΕΣ

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) ιδρύθηκε με σκοπό να ελέγχει τα οικονομικά της ΕΕ. Το σημείο εκκίνησης για τις ελεγκτικές εργασίες του είναι ο προϋπολογισμός και οι πολιτικές της ΕΕ, κυρίως σε τομείς που αφορούν την ανάπτυξη και την απασχόληση, την προστιθέμενη αξία, τα δημόσια οικονομικά, τις δράσεις για το περιβάλλον και το κλίμα. Το ΕΕΣ ελέγχει τον προϋπολογισμό από την πλευρά τόσο των εσόδων όσο και των δαπανών.

Όσον αφορά την ΕΚΤ και ενόψει της ανεξαρτησίας της, οι ελεγκτικές εξουσίες του ΕΕΣ περιορίζονται στην εξέταση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της ΕΚΤ. Στο πλαίσιο αυτής της εντολής το ΕΕΣ μπορεί να υποβάλλει παρατηρήσεις, ιδίως με τη μορφή ειδικών εκθέσεων. Οι εκθέσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν συστάσεις σχετικά με τη λειτουργία της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ, με σκοπό να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της διαχείρισής της. Το ΕΕΣ μπορεί επίσης να εκδίδει γνωμοδοτήσεις κατόπιν αιτήματος άλλου θεσμικού οργάνου της ΕΕ. Η ΕΚΤ θέτει στη διάθεση του ΕΕΣ τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον έλεγχο και ανταποκρίνεται στις συστάσεις του.

1.4.8

Πολυμερής συνεργασία

Άρθρο 127 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ

Άρθρο 25 του καταστατικού του ΕΣΚΤ

Απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβούλευση της ΕΚΤ με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (98/415/ΕΚ)

Η ΕΚΤ συμμετέχει σε διάφορα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα, καθώς και σε ομάδες εποπτείας που οργανώνονται από πολυμερείς οργανισμούς. Με αυτήν τη συμμετοχή της, η οποία μπορεί να λάβει διαφορετικές μορφές, η ΕΚΤ μπορεί να επηρεάσει τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της τραπεζικής κανονιστικής ρύθμισης. Σε περίπτωση ταυτόχρονης συμμετοχής της ΕΚΤ και των ΕΑΑ, το Τμήμα Εποπτικής Πολιτικής της ΕΚΤ επιδιώκει να συντονίσει τις θέσεις τους, όταν κρίνεται απαραίτητο. Αν η ΕΚΤ δεν συμμετέχει, μπορεί να εκπροσωπηθεί από τις ΕΑΑ που είναι τρέχοντα μέλη, όταν είναι εφικτό.

Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας

Η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (ΕΤΕΒ) είναι ο κύριος φορέας θέσπισης παγκόσμιων προτύπων για την προληπτική κανονιστική ρύθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων και αποτελεί φόρουμ συνεργασίας σε θέματα τραπεζικής εποπτείας. Αποστολή της είναι να ενισχύει την κανονιστική ρύθμιση, την εποπτεία και τις πρακτικές των πιστωτικών ιδρυμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο με απώτερο στόχο την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Αν και οι αποφάσεις της επιτροπής αυτής δεν έχουν επίσημη νομική ισχύ, η υιοθέτησή τους στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών θεωρείται προαιρετική και συνεργατική δέσμευση. Από το 2008 οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των χωρών της Ομάδας των 20 (G20) έχουν επίσης δεσμευθεί να εφαρμόζουν τακτικά τα πρότυπα της ΕΤΕΒ. Η ΕΤΕΒ επιβλέπει αυστηρά την εφαρμογή αυτών των προτύπων, δημοσιεύοντας εξαμηνιαίες εκθέσεις την άνοιξη και το φθινόπωρο, στις οποίες αξιολογείται η νομική τους ενσωμάτωση στα κράτη μέλη. Επιπλέον, η ΕΤΕΒ αξιολογεί την ευθυγράμμιση των κανονισμών που εφαρμόζονται στα επιμέρους κράτη μέλη με τα πρότυπά της,

καθώς και τον αντίκτυπό τους στα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο στοιχεία ενεργητικού όταν εφαρμόζονται στις τράπεζες. Η ΕΚΤ και αρκετές ΕΑΑ έχουν ιδιότητα μέλους στην ΕΤΕΒ και συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της ολομέλειάς της και των επιμέρους δομών της. Η ΕΚΤ είναι επίσης μέλος του οργάνου επίβλεψης της ΕΤΕΒ, της Ομάδας των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών και των Επικεφαλής των Αρχών Εποπτείας. Η ΕΑΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχουν στην ΕΤΕΒ με την ιδιότητα του παρατηρητή.

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Το ΔΝΤ είναι ένας διεθνής οργανισμός με εντολή την επίτευξη διατηρήσιμης ανάπτυξης και ευημερίας και για τις 190 χώρες μέλη του. Αυτό επιτυγχάνεται με τη στήριξη οικονομικών και χρηματοπιστωτικών πολιτικών που προάγουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τη νομισματική συνεργασία. Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα είναι μια ολοκληρωμένη σε βάθος αξιολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα μιας χώρας από το ΔΝΤ. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, το ΔΝΤ καταρτίζει αξιολογήσεις της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τις χώρες μέλη του. Από το 2018 το ΔΝΤ διενεργεί επίσης Προγράμματα Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα για τη ζώνη του ευρώ ως σύνολο, στις οποίες περιλαμβάνεται αξιολόγηση των επιδόσεων του ΕΕΜ σε σχέση με τις Βασικές Αρχές για την Αποτελεσματική Τραπεζική Εποπτεία της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας. Η ΕΚΤ ενεργεί ως ο κυριότερος αντισυμβαλλόμενος του ΔΝΤ σε όλα τα θέματα που αφορούν την εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων, ως αποτέλεσμα των βασικών αρμοδιοτήτων της κεντρικής τράπεζας στους τομείς της μικροπρωληπτικής και μακροπρωληπτικής τραπεζικής εποπτείας, οι οποίες της έχουν ανατεθεί σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ. Εντός της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ, το Τμήμα Εποπτικής Πολιτικής της ΕΚΤ συντονίζει τη συνεισφορά προς το ΔΝΤ και ενεργεί ως το βασικό σημείο επαφής.

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα για τη ζώνη του ευρώ αντανακλά τη νέα αρχιτεκτονική τραπεζικής εποπτείας και εξυγίανσης στην Ευρώπη. Ενώ οι εθνικές αρχές έχουν τον πρώτο ρόλο στα προγράμματα αξιολόγησης στις αντίστοιχες χώρες, η ΕΚΤ συμμετέχει ενεργά όσον αφορά τα καθήκοντά της στο Πρόγραμμα Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα για τη ζώνη του ευρώ και στα εθνικά Προγράμματα Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα για τις χώρες της ζώνης του ευρώ. Η οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής των Προγραμμάτων Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα σε επίπεδο ζώνης ευρώ και σε εθνικό επίπεδο λαμβάνει υπόψη το νομοθετικό, θεσμικό και λειτουργικό πλαίσιο της τραπεζικής ένωσης, καθώς και τη νέα διάρθρωση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΚΤ/του ΕΕΜ και των ΕΑΑ όσον αφορά τα σημαντικά και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

Η συμμετοχή της ΕΚΤ στα εθνικά προγράμματα αξιολόγησης διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα μεταξύ χωρών και τη συνέπεια όσον αφορά τη συνιστώσα του τραπεζικού τομέα στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα. Χάρη σε αυτήν τη συμμετοχή δημιουργούνται συνέργειες

με τις τραπεζικές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που αφορούν το σύνολο της ΕΕ/της ζώνης του ευρώ και διασφαλίζεται ότι τα βασικά χαρακτηριστικά του μικροπρωληπτικού και μακροπρωληπτικού πλαισίου τραπεζικής εποπτείας που απορρέει από την ίδρυση του ΕΕΜ αντανακλώνται επακριβώς στα έγγραφα που προκύπτουν από τους διαφορετικούς άξονες εργασίας. Συμβάλλει επίσης στον εντοπισμό των τομέων που χρειάζεται να αναπτυχθούν περισσότερο στο πλαίσιο του ΕΕΜ συνολικά, ή σε εθνικό επίπεδο, ούτως ώστε να αποτυπώνονται καταλλήλως στις συστάσεις του ΔΝΤ.

Πέραν των Προγραμμάτων Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα, το ΔΝΤ πραγματοποιεί, σε ετήσια βάση, διαβουλεύσεις με τις χώρες που συμμετέχουν στον ΕΕΜ στο πλαίσιο του άρθρου IV, στη διάρκεια των οποίων εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ επισκέπτονται τις αρχές των χωρών προκειμένου να αξιολογήσουν την οικονομική και χρηματοοικονομική κατάσταση καθώς και τις προκλήσεις πολιτικής στις αντίστοιχες χώρες. Η συμμετοχή της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ σε αυτές τις διαβουλεύσεις αφορά μικροπρωληπτικά και μακροπρωληπτικά θέματα.

Αυτές οι διαβουλεύσεις περιλαμβάνουν τηλεδιασκέψεις μεταξύ του ΔΝΤ, της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ και των ΕΑΑ για τη συζήτηση θεμάτων σχετικών με τον ΕΕΜ.

Επίσης, εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ επισκέπτονται την ΕΚΤ δύο φορές ετησίως στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τη ζώνη του ευρώ υπό το άρθρο IV. Τα αποτελέσματα του Προγράμματος Αξιολόγησης του Χρηματοπιστωτικού Τομέα της ΕΕ/της ζώνης του ευρώ που αναφέρονται παραπάνω συνεισφέρουν στη συνιστώσα του χρηματοπιστωτικού τομέα στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τη ζώνη του ευρώ υπό το άρθρο IV.

Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΣΧΣ) είναι ένα διεθνές όργανο που παρακολουθεί το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, διατυπώνει συστάσεις και προωθεί τη διεθνή χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Εν προκειμένω, συντονίζει τη δράση των μελών του για την ανάπτυξη ισχυρών κανονιστικών, εποπτικών και άλλων πολιτικών στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Τα μέλη της περιλαμβάνουν κεντρικές τράπεζες, υπουργεία οικονομικών, αρχές χρηματοπιστωτικής εποπτείας των κυριότερων οικονομιών και χρηματοπιστωτικών κέντρων του κόσμου, διεθνείς φορείς θέσπισης προτύπων και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το ΣΧΣ προάγει ίσους όρους ανταγωνισμού ενθαρρύνοντας τη συνεκτική εφαρμογή αυτών των πολιτικών από τις αρμόδιες αρχές μεταξύ τομέων και χωρών. Κατόπιν της απόφασης της ολομέλειας του ΣΧΣ της 21ης Ιουνίου 2016, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ εκπροσωπείται επίσης στην ολομέλεια, το ενιαίο όργανο λήψης αποφάσεων του ΣΧΣ. Επιπλέον, από το 2015 είναι μέλος της Μόνιμης Επιτροπής για την Εποπτική και Κανονιστική Συνεργασία (Standing Committee on Supervisory and Regulatory Cooperation – SRC) και από τον Φεβρουάριο του 2017 συμμετέχει ως εποπτική αρχή στη Μόνιμη Επιτροπή για την Εφαρμογή Προτύπων (Standing Committee on Standards Implementation – SCSI). Τέλος, η ΕΚΤ συμμετέχει τακτικά

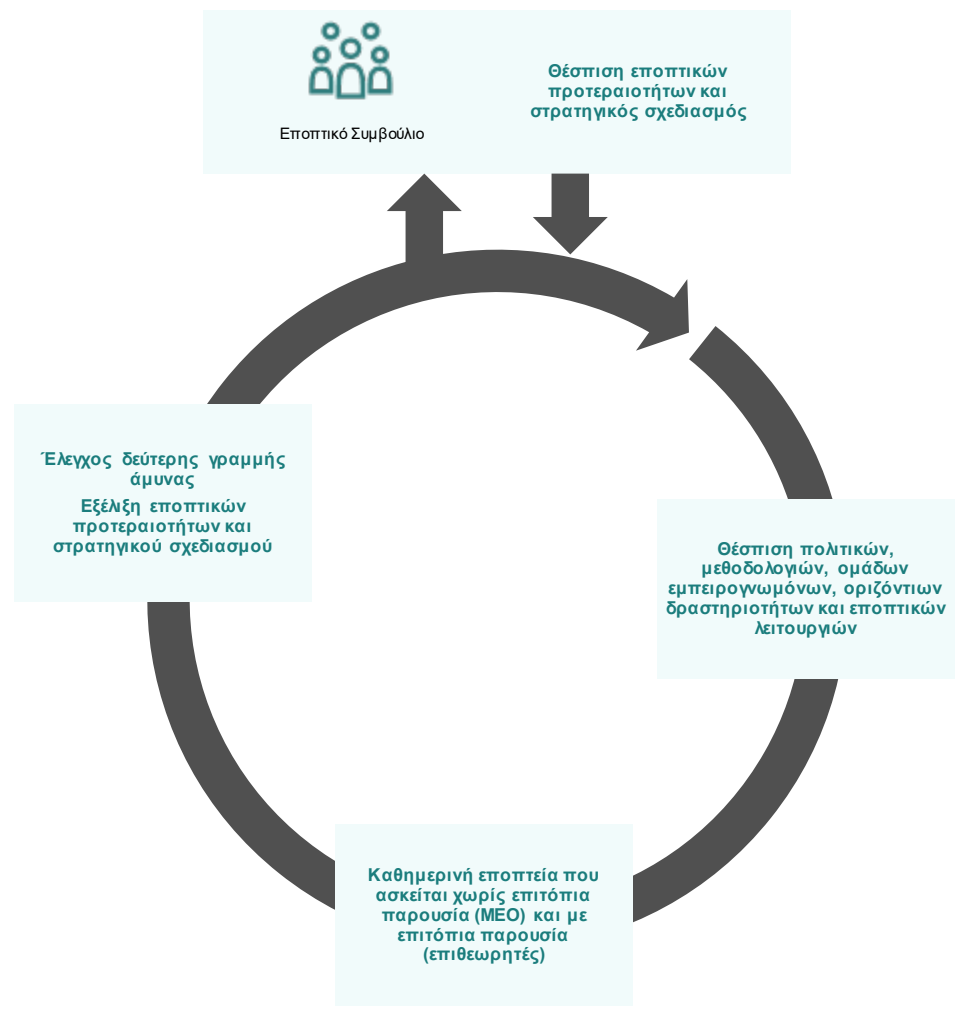
στις συνεδριάσεις της Περιφερειακής Ομάδας Διαβούλευσης για την Ευρώπη ως μόνιμος προσκεκλημένος.

2 Ο εποπτικός κύκλος

Η άσκηση τραπεζικής εποπτείας μπορεί να θεωρηθεί σαν ένας κύκλος, όπως φαίνεται στο **Σχήμα 9**. Σε αυτό το κεφάλαιο επεξηγούνται τα επιμέρους στοιχεία του εποπτικού κύκλου.

Οι εποπτικές προτεραιότητες (βλ. Ενότητα 2.1) είναι οι βασικοί τομείς ενδιαφέροντος για την επόμενη τριετία και καθορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Καθορίζονται ετησίως με βάση την αξιολόγηση των βασικών κινδύνων και ευπαθειών που αντιμετωπίζουν οι εποπτευόμενες οντότητες, αν και μπορούν να επανεξεταστούν ανά πάσα στιγμή ώστε να αποτυπώνουν τις νέες εξελίξεις όσον αφορά τους κινδύνους.

Σχήμα 9
Εποπτικός κύκλος

Οι προσδιορισμένες προτεραιότητες καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο εκτελούνται οι εποπτικές μεθοδολογίες και διαδικασίες, όπως η Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου

και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP), καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θεσπίζονται οι οριζόντιες έκτακτες δραστηριότητες (βλ. Ενότητα 2.2). Κατά αυτόν τρόπο τροφοδοτείται η καθημερινή εποπτεία (βλ. Ενότητα 2.3), η οποία περιλαμβάνει όλες τις αλληλεπιδράσεις με τις εποπτευόμενες οντότητες και τη συνεχή επίβλεψη των δραστηριοτήτων τους. Η εμπειρία που αποκτάται από την πρακτική εφαρμογή των εποπτικών προτύπων και μεθοδολογιών λαμβάνεται στη συνέχεια υπόψη στον σχεδιασμό των εποπτικών δραστηριοτήτων για τον επόμενο κύκλο ενώ μια ανάλυση των βασικών κινδύνων και ευπαθειών καθορίζει τις μελλοντικές εποπτικές προτεραιότητες (βλ. Ενότητα 2.4.1). Στο πλαίσιο διασφάλισης της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της συνέπειας των εποπτικών αποτελεσμάτων, η Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων ενεργεί ως δεύτερη γραμμή άμυνας (βλ. Ενότητα 2.4.2). Η εν λόγω Διεύθυνση είναι αρμόδια να συζητά τα εποπτικά πορίσματα με τις ΜΕΟ καθώς και να προτείνει πιθανές βελτιώσεις των εποπτικών πολιτικών, της μεθοδολογίας και των προτύπων.

2.1 Εποπτικές προτεραιότητες και στρατηγικός σχεδιασμός

Ο καθορισμός εποπτικών προτεραιοτήτων και ο σχετικός στρατηγικός σχεδιασμός είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση αποτελεσματικής εποπτείας. Η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ εντοπίζει και παρακολουθεί τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι εποπτευόμενες οντότητες καθώς και τις ευπάθειές τους σε συνεχή βάση. Βάσει αυτής της αξιολόγησης, αποφασίζει για τις εποπτικές προτεραιότητες που καθορίζουν τη στρατηγική κατεύθυνση της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ για τα επόμενα τρία έτη (βλ. Ενότητα 2.4.1).

Δεδομένου ότι το οικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον μπορεί να αλλάξει γρήγορα, η στρατηγική του ΕΕΜ πρέπει να είναι προσαρμοσμένη προς το μέλλον και ο ΕΕΜ πρέπει να είναι έτοιμος να προσαρμόσει ταχέως τις προτεραιότητες και τα συναφή προγράμματα εργασίας όταν κρίνεται απαραίτητο. Εκτός από τη στρατηγική καθοδήγηση που παρέχουν οι εποπτικές προτεραιότητες, ένα άλλο σημαντικό στοιχείο για την προώθηση της εποπτείας βάσει κινδύνων παρέχεται από το πλαίσιο ανοχής κινδύνου. Το πλαίσιο έχει σχεδιαστεί ώστε οι εποπτικές προτεραιότητες να μεταφέρονται ευκολότερα στον στρατηγικό σχεδιασμό και στο πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης σε επίπεδο ιδρύματος. Για τον σκοπό αυτό, το πλαίσιο ανοχής κινδύνου συνδυάζει τις από πάνω προς τα κάτω κατευθύνσεις που εκδίδει το Εποπτικό Συμβούλιο σχετικά με τους κινδύνους και τις ευπάθειες προτεραιότητας με τις από κάτω προς τα πάνω αξιολογήσεις συνάφειας των προτεραιοτήτων που διενεργεί η μεικτή εποπτική ομάδα (ΜΕΟ) για την αντίστοιχη εποπτευόμενη οντότητα. Οι από κάτω προς τα πάνω αξιολογήσεις είναι σημαντικές επειδή διασφαλίζουν ότι δίδεται η δέουσα προσοχή από την πλευρά της εποπτείας σε ζητήματα και κινδύνους για συγκεκριμένες τράπεζες.

Τέλος, η πρόοδος των εποπτικών δραστηριοτήτων για τις εποπτικές προτεραιότητες παρακολουθείται τακτικά προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή τους.

2.1.1 Εντοπισμός και παρακολούθηση κινδύνων

Ο εντοπισμός, η αξιολόγηση και η παρακολούθηση των βασικών κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι εποπτευόμενες οντότητες καθώς και της ευπάθειάς τους σε αυτούς τους κινδύνους είναι καίριας σημασίας για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τις εποπτικές προτεραιότητες.

Ο εντοπισμός και η παρακολούθηση των κινδύνων έχουν μια προοπτική προσανατολισμένη προς το μέλλον και περιλαμβάνουν α) την ανάλυση του μακροχρηματοοικονομικού, κανονιστικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος των τραπεζών, β) τον συνολικό εντοπισμό των βασικών κινδύνων για τον τραπεζικό τομέα και γ) τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των βασικών ευπαθειών των εποπτευόμενων οντοτήτων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να επηρεάσουν αρνητικά την ευρωστία του τραπεζικού τομέα αν αυτές οι ευπάθειες δεν αντιμετωπίζονταν. Η αξιολόγηση εξετάζει επίσης την ύπαρξη πιθανών ελαφρυντικών παραγόντων, όπως τα μέτρα κρατικής στήριξης σε κατάσταση κρίσης.

Η Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων συντονίζει την αξιολόγηση των κινδύνων και ευπαθειών σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ), άλλες υπηρεσιακές μονάδες της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ και άλλες σχετικές υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών μακροπροληπτικής εποπτείας. Η αξιολόγηση χρησιμοποιεί ένα ευρύ φάσμα πηγών, ιδίως τις αναλύσεις ανά κίνδυνο που διενεργούνται από τις οριζόντιες λειτουργίες της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργεί ετησίως η ΕΚΤ και τα αποτελέσματα της SREP, καθώς και πληροφορίες ανά ίδρυμα μέσω των ΜΕΟ. Οι σχετικές εξελίξεις στο οικονομικό, κανονιστικό και εποπτικό περιβάλλον και οι πληροφορίες από τις δραστηριότητες συλλογής στοιχείων μέσω της αγοράς που εκτελεί η Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων παρέχουν επίσης σημαντικά πρόσθετα στοιχεία για την προετοιμασία της αξιολόγησης.

2.1.2 Ενοποιημένος εποπτικός σχεδιασμός

Η ετήσια επανεξέταση των εποπτικών προτεραιοτήτων αξιοποιείται στον σχεδιασμό των εποπτικών δραστηριοτήτων για τον επόμενο κύκλο. Αυτός ο σχεδιασμός διεξάγεται ως ολοκληρωμένη διαδικασία σε διάφορες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ. Τα βασικά στοιχεία αυτής της διαδικασίας περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό των οριζόντιων δραστηριοτήτων, των επιτόπιων επιθεωρήσεων και των δραστηριοτήτων των ΜΕΟ. Ο σχεδιασμός των δραστηριοτήτων των ΜΕΟ αφορά μεταξύ άλλων την κατάρτιση του Προγράμματος Εποπτικής Εξέτασης για κάθε σημαντικό ίδρυμα. Για την κατάρτιση αυτού του προγράμματος αξιολογείται η συνάφεια κάθε κινδύνου και η προκύπτουσα ανοχή κινδύνου. Με βάση τα επίπεδα ανοχής κινδύνου, οι εποπτικές αρχές εξουσιοδοτούνται να καταρτίζουν προγράμματα εργασίας που αφενός λαμβάνουν υπόψη τις εποπτικές προτεραιότητες και τα πιο πιεστικά ζητήματα που έχουν εντοπιστεί για κάθε σημαντικό ίδρυμα και αφετέρου διασφαλίζουν ότι οι προσπάθειες κατευθύνονται σε τομείς για τους οποίους η εποπτική δράση θεωρείται ως η πιο αποτελεσματική. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται

στα προκύπτοντα προγράμματα εργασίας των ΜΕΟ προσαρμόζονται στο προφίλ κινδύνου του σημαντικού ιδρύματος και μπορεί να περιλαμβάνουν επιπτώσεις επιθεωρήσεις και οριζόντιες δραστηριότητες.

Οι οριζόντιες δραστηριότητες για τον επόμενο εποπτικό κύκλο είναι δραστηριότητες που αφορούν ένα δείγμα σημαντικών ιδρυμάτων και αντιμετωπίζουν επιλεγμένους βασικούς κινδύνους και ευπάθειες του τραπεζικού τομέα που είχαν εντοπιστεί προηγουμένως στην ετήσια επανεξέταση των εποπτικών προτεραιοτήτων.

Η γνώμη των ΕΑΑ ζητείται τακτικά για τον σχεδιασμό των εποπτικών δραστηριοτήτων και ιδίως των επιτόπιων επιθεωρήσεων. Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της διαδικασίας σχεδιασμού διασφαλίζει ότι ο προγραμματισμός των οριζόντιων δραστηριοτήτων/γενικών μη επιτόπιων δραστηριοτήτων και ο προγραμματισμός των επιτόπιων επιθεωρήσεων συνεισφέρουν ο ένας στον άλλο.

Τα προγράμματα εργασίας παρακολουθούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται όπως προβλέπεται και ότι συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προσδιορισμένων εποπτικών προτεραιοτήτων. Το Εποπτικό Συμβούλιο ενημερώνεται σε τακτική βάση για την πρόοδο που συντελείται ως προς την εκπλήρωση των εποπτικών προτεραιοτήτων και των αντίστοιχων προγραμμάτων εργασίας.

2.2 Θέσπιση πολιτικών, μεθοδολογιών, ομάδων εμπειρογνομώνων, οριζόντιων δραστηριοτήτων και εποπτικών λειτουργιών

Το ευρωπαϊκό τραπεζικό ρυθμιστικό πλαίσιο βασίζεται στις συμφωνίες της Βασιλείας και εναρμονίζεται μέσω του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, το οποίο εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εντός της ενιαίας αγοράς. Το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων είναι η βάση για την τραπεζική ένωση. Αποτελείται από ένα σύνολο νομοθετικών κειμένων με τα οποία πρέπει να συμμορφώνονται όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων [όλων των τραπεζών των χωρών που συμμετέχουν στον ΕΕΜ](#)) στην ΕΕ.

Με βάση το κανονιστικό πλαίσιο και τα στοιχεία που παρέχει το Εποπτικό Συμβούλιο όσον αφορά τις συνεχιζόμενες εποπτικές προτεραιότητες εργασίας, διάφορες οριζόντιες δραστηριότητες εκτελούνται σε τακτική βάση. Η ΓΔ Οριζόντιας Εποπτείας παρέχει εμπειρογνομοσύνη για τους οριζόντιους κινδύνους και την οριζόντια εποπτεία και συνεργάζεται στενά με άλλες υπηρεσιακές μονάδες. Υποστηρίζει τις ΜΕΟ παρέχοντας εμπειρογνομοσύνη για τους κινδύνους καθώς και, από μια οριζόντια προοπτική, εμπειρογνομοσύνη για τον πιστωτικό κίνδυνο, τις κεφαλαιαγορές, τους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, τα επιχειρηματικά μοντέλα, τον κεφαλαιακό σχεδιασμό και τη διαχείριση κρίσεων, τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, την εποπτική πολιτική και τις εποπτικές μεθοδολογίες.

Τα τμήματα με εμπειρογνομοσύνη για τους εποπτικούς κινδύνους, δηλαδή το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων, το Τμήμα Εμπειρογνομώνων

σε θέματα Κεφαλαιαγορών και Διαχείρισης Διαθεσίμων, το Τμήμα Εμπειρογνομόνων σε θέματα Πιστωτικών Κινδύνων καθώς και το Τμήμα Εμπειρογνομόνων σε θέματα Μη Χρηματοοικονομικών Κινδύνων, είναι αρμόδια για τη συγκρότηση ομάδων εμπειρογνομόνων που στηρίζουν τις ΜΕΟ στη θέσπιση ειδικών οριζόντιων δραστηριοτήτων, σε βάθος ελέγχων και θεματικών εξετάσεων σύμφωνα με τις εποπτικές προτεραιότητες που εγκρίνει το Εποπτικό Συμβούλιο.

Το Τμήμα Εμπειρογνομόνων σε θέματα Ασκήσεων Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων είναι αρμόδιο τόσο για την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο ΕΕ που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) όσο και για τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του ΕΕΜ.

Το Τμήμα Εποπτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Οριζόντιας Εποπτείας είναι αρμόδιο για τον συντονισμό και την ανάπτυξη πολιτικής και ασχολείται με ζητήματα κανονιστικής και εποπτικής πολιτικής.

Το Τμήμα Εποπτικής Μεθοδολογίας αναπτύσσει και διατηρεί σε διαρκή βάση τις συνεχείς εποπτικές μεθοδολογίες, ιδίως τη SREP, καθώς και τις διαδικασίες τόσο για τα σημαντικά ιδρύματα όσο και για τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα. Αυτό γίνεται σε πλήρη συνεργασία με την ΕΑΤ και άλλους οργανισμούς που συμμετέχουν στην ανάπτυξη εποπτικών πρακτικών, μεθοδολογιών και προτύπων.

Για τους σκοπούς της διενέργειας της SREP, η ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία έχει αναπτύξει κοινή μεθοδολογία για τη συνεχή αξιολόγηση των κινδύνων, των μηχανισμών διακυβέρνησης καθώς και της κατάστασης κεφαλαίου και ρευστότητας των εποπτευόμενων οντοτήτων. Η SREP διενεργείται σε ετήσια βάση, αλλά περιλαμβάνει μια συνιστώσα πολυετούς αξιολόγησης που είναι προσαρμοσμένη στην ανοχή κινδύνου που καθορίζει η κάθε ΜΕΟ (βλ. Ενότητα 4.5). Η ΕΚΤ εφαρμόζει την κοινή μεθοδολογία της SREP σε όλα τα σημαντικά ιδρύματα, το οποίο διευκολύνει τις συγκρίσεις ομοειδών ιδρυμάτων και τις εγκάρσιες αναλύσεις σε ευρεία κλίμακα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η μεθοδολογία διασφαλίζει ίσους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των εποπτευόμενων οντοτήτων, ενώ παράλληλα αξιοποιούνται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Η διαδικασία SREP εφαρμόζεται αναλογικά τόσο σε σημαντικά όσο και σε λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, διασφαλίζοντας την τήρηση των υψηλότερων και συνεπέστερων εποπτικών προτύπων.

Πέραν των συνεχών δραστηριοτήτων, η ΕΚΤ αναλαμβάνει έκτακτες εποπτικές δράσεις μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ. Το Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων αυτής της Γενικής Διεύθυνσης χορηγεί άδειες λειτουργίας και εγκρίνει την απόκτηση ειδικών συμμετοχών, ενώ το Τμήμα Επιβολής Συμμόρφωσης και Κυρώσεων διερευνά πιθανολογούμενες παραβάσεις των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας από εποπτευόμενες οντότητες και καταρτίζει προτάσεις για την επιβολή ποινών και σχετικών μέτρων συμμόρφωσης από την ΕΚΤ ή τις ΕΑΑ. Το Τμήμα Αξιολογήσεων Καταλληλότητας ελέγχει τα πρόσωπα που συμμετέχουν στα διοικητικά όργανα και είναι υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την καταλληλότητα των μελών των διοικητικών οργάνων όλων των

οντοτήτων που εποπτεύονται άμεσα από την ΕΚΤ, τόσο σε ό,τι αφορά τις διοικητικές αρμοδιότητες όσο και τις εποπτικές αρμοδιότητές τους.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εκτέλεση όλων των εποπτικών καθηκόντων, δημιουργήθηκαν το Τμήμα Τεχνολογίας και Καινοτομίας και το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ, το οποίο στηρίζει το Εποπτικό Συμβούλιο και τις δομές του, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα και την αποδοτικότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεών τους.

2.3 Καθημερινή εποπτεία

Οι ΜΕΟ εκτελούν βασικά εποπτικά καθήκοντα σε συντονισμό με τις οριζόντιες λειτουργίες της ΕΚΤ. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει επιτόπιες παρεμβάσεις σε εποπτευόμενα ιδρύματα, εφόσον χρειαστεί. Ανάλογα με την αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου συγκεκριμένης τράπεζας, η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλει ευρύ φάσμα εποπτικών μέτρων.

2.3.1 Μεικτές εποπτικές ομάδες

Η καθημερινή εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων ασκείται πρωτίστως χωρίς επιτόπια παρουσία από τις ΜΕΟ, οι οποίες απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες τόσο των ΕΑΑ όσο και της ΕΚΤ και υποστηρίζονται από τα τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Οριζόντιας Εποπτείας που παρέχουν οριζόντιες και εξειδικευμένες υπηρεσίες και από παρόμοιους εμπειρογνώμονες των ΕΑΑ.

Υπάρχουν διάφορα εργαλεία για την εκτέλεση εποπτικών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο της καθημερινής εποπτείας, η ΜΕΟ αναλύει τις εποπτικές αναφορές, τις οικονομικές καταστάσεις και την εσωτερική τεκμηρίωση των εποπτευόμενων οντοτήτων. Οι ΜΕΟ συγκαλούν τακτικές και ειδικές συνεδριάσεις με τις εποπτευόμενες οντότητες με συμμετέχοντες από διάφορες ιεραρχικές βαθμίδες. Διενεργούν συνεχείς αναλύσεις κινδύνου εγκεκριμένων μοντέλων κινδύνου· επίσης αναλύουν και αξιολογούν τα σχέδια ανάκαμψης των εποπτευόμενων οντοτήτων.

Τα βασικά πορίσματα όλων των δραστηριοτήτων που περιγράφονται παραπάνω παρουσιάζονται συνοπτικά στην ετήσια SREP που διενεργείται από τις ΜΕΟ. Η εν λόγω διαδικασία περιγράφεται λεπτομερώς στην Ενότητα 4.6.

Οι καθημερινές εποπτικές δραστηριότητες εκτελούνται σύμφωνα με τον ενοποιημένο εποπτικό σχεδιασμό όπως περιγράφεται στην Ενότητα 2.1.2, ο οποίος ορίζεται με βάση το πλαίσιο ανοχής κινδύνου κάθε ΜΕΟ.

2.3.2 Επιτόπιες επιθεωρήσεις και διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων

Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις που αφορούν διάφορα θέματα οργανώνονται σε τακτική βάση, ιδίως για τα σημαντικά ιδρύματα. Σκοπός τους είναι να παρέχουν σε βάθος ανάλυση της κατάστασης των τραπεζών όσον αφορά θέματα όπως οι κίνδυνοι, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα επιχειρηματικά μοντέλα και η διακυβέρνηση.

Η Γενική Διεύθυνση Επιτόπιων Επιθεωρήσεων και Επιθεωρήσεων Εσωτερικών Υποδειγμάτων καθορίζει και διασφαλίζει τον σχεδιασμό και την εκτέλεση του επιτόπιου εποπτικού προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει επιτόπιες επιθεωρήσεις, διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων και ελέγχους ποιότητας στοιχείων ενεργητικού. Είναι επίσης αρμόδια να καθορίζει και να διατηρεί ολοκληρωμένες μεθοδολογίες επιτόπιων επιθεωρήσεων, να διασφαλίζει εναρμονισμένες επιτόπιες προσεγγίσεις εντός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας και, μαζί με άλλες υπηρεσιακές μονάδες, να εντοπίζει τους βασικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας, καθώς και τις εποπτικές προτεραιότητες.

Αυτές οι επιτόπιες δραστηριότητες παρέχουν ανεξάρτητες, συνεπείς και υψηλής ποιότητας αξιολογήσεις που συμπληρώνουν τις συνεχείς μη επιτόπιες εποπτικές δραστηριότητες.

Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις και οι διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων αποτελούν θεμελιώδες μέρος του ενοποιημένου εποπτικού σχεδιασμού (βλ. Ενότητα 2.1.2) που καθορίζεται από τις ΜΕΟ σύμφωνα με το πλαίσιο ανοχής κινδύνου που εφαρμόζουν.

2.4 Ενίσχυση της τραπεζικής εποπτείας: καθορισμός εποπτικών προτεραιοτήτων και η δεύτερη γραμμή άμυνας

Όπως περιγράφεται παραπάνω στο παρόν κεφάλαιο, η ΕΚΤ διερευνά διαρκώς δυνατότητες βελτίωσης, οι οποίες τροφοδοτούν εκ νέου τη διαδικασία διαμόρφωσης των μεθοδολογιών, των προτύπων, των πολιτικών και του ρυθμιστικού πλαισίου. Αυτές οι δυνατότητες βελτίωσης εντοπίζονται μέσω διαφόρων διαύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας σε διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα και της εμπειρίας που προκύπτει από την πρακτική εφαρμογή των μεθοδολογιών και των προτύπων.

2.4.1 Καθορισμός εποπτικών προτεραιοτήτων

Το αποτέλεσμα του εντοπισμού και της παρακολούθησης κινδύνων χρησιμεύει ως βάση για τον καθορισμό των εποπτικών προτεραιοτήτων. Οι προτεραιότητες εντοπίζουν τους στρατηγικούς στόχους και τις βασικές εποπτικές δραστηριότητες για τον επόμενο εποπτικό κύκλο, με σκοπό την αντιμετώπιση των ευπαθειών των εποπτευόμενων οντοτήτων και τον περιορισμό των επιδράσεων των δυνητικών κινδύνων. Επανεξετάζονται σε ετήσια βάση, αλλά μπορούν να προσαρμοστούν στη

διάρκεια του έτους προκειμένου να αντιμετωπιστούν τυχόν μεταβολές στο τοπίο των κινδύνων, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Κατά την επικαιροποίηση των εποπτικών πολιτικών, η ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία εξετάζει κατά πόσον έχει σημειωθεί πρόοδος στην αντιμετώπιση προηγούμενων ευπαθειών και κατά πόσον πρέπει να κλιμακωθούν οι επακόλουθες ενέργειες επειδή οι τράπεζες αδυνατούν να διορθώσουν ευπάθειες σύμφωνα με τις εποπτικές προσδοκίες.⁵

Οι εποπτικές προτεραιότητες είναι καίριας σημασίας για τη μεσοπρόθεσμη εποπτική στρατηγική. Λειτουργούν ως αφετηρία, προωθούν τον αποτελεσματικό και συνεπή ενοποιημένο εποπτικό σχεδιασμό και στηρίζουν την αποδοτικότερη κατανομή των πόρων. Οι εποπτικές προτεραιότητες επηρεάζουν επίσης τα επίπεδα ανοχής κινδύνου εντός του πλαισίου ανοχής κινδύνου της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας.

Επιπλέον, οι εποπτικές προτεραιότητες βοηθούν τις εθνικές εποπτικές αρχές να καθορίζουν τις δικές τους προτεραιότητες για την εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων με αναλογικό τρόπο.

Οι **εποπτικές προτεραιότητες** δημοσιεύονται ετησίως στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία, μαζί με τα αποτελέσματα της τακτικής αξιολόγησης κινδύνων.

2.4.2 Δεύτερη γραμμή άμυνας

Η Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων ενεργεί ως η δεύτερη γραμμή άμυνας στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της ΕΚΤ καθώς αφορά τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ με τον κανονισμό ΕΕΜ.

Σκοπός της δεύτερης γραμμής άμυνας είναι να συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα και τη συνέπεια των εποπτικών αποτελεσμάτων και να προτείνει ενέργειες μετριασμού και βελτιώσεις στην Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ, λαμβανομένων υπόψη των εποπτικών προτεραιοτήτων και του πλαισίου ανοχής κινδύνου.

Οι δραστηριότητες της δεύτερης γραμμής άμυνας είναι ένας συνδυασμός επαναλαμβανόμενων αξιολογήσεων και θεματικών αξιολογήσεων που καθορίζονται σε ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασίας. Οι επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα εξής:

- τη διενέργεια οριζόντιων αναλύσεων και συγκριτικών αναλύσεων βάσει της SREP, οι οποίες εξετάζουν τις επιμέρους βαθμολογίες κινδύνου και τη συνολική βαθμολογία SREP και τα ποσοτικά και ποιοτικά μέτρα, καθώς και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της SREP (βλ. Ενότητες 4.5.5 και 4.5.7):

⁵ Επιπλέον, λαμβάνονται επίσης υπόψη οι πρωταρχικές προτεραιότητες που ορίζονται στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εποπτικής Εξέτασης της ΕΑΤ.

- την παρακολούθηση ότι δίδεται συνέχεια σε εποπτικά ευρήματα και μέτρα σε συγκεντρωτικό επίπεδο και ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι επιτυγχάνονται εγκαίρως·
- τον συντονισμό της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου για την ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία·
- τον συντονισμό θεμάτων εσωτερικής επιθεώρησης για την ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία.

Σκοπός των θεματικών εξετάσεων είναι η στήριξη του Εποπτικού Συμβουλίου προκειμένου να κατευθύνει την ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία σύμφωνα με τις συμφωνηθείσες προτεραιότητες ως προς τους κινδύνους και να παρακολουθεί την ποιότητα και τις επιδράσεις των εποπτικών δραστηριοτήτων, είτε σε κάθετο (ΜΕΟ) είτε σε οριζόντιο επίπεδο (μεθοδολογίες και διαδικασίες).

Οι δραστηριότητες της δεύτερης γραμμής άμυνας διενεργούνται ανεξάρτητα από τη Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων, αλλά επωφελούνται από τον συνεχή διάλογο και τη συνεχή συνεργασία με τις άλλες Γενικές Διευθύνσεις της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ. Επικεντρώνονται σε εποπτικά αποτελέσματα και όχι σε ελέγχους συμμόρφωσης.

3 ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΌΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ

Οι εποπτικές αρμοδιότητες της ΕΚΤ διαφέρουν ανάλογα με το αν η εποπτευόμενη οντότητα είναι σημαντικό ίδρυμα ή λιγότερο σημαντικό ίδρυμα. Ωστόσο, όσον αφορά ορισμένες διαδικασίες, οι οποίες αναφέρονται ως κοινές διαδικασίες, η ΕΚΤ είναι αρμόδια ανεξαρτήτως της σημασίας των ιδρυμάτων. Αυτές οι διαδικασίες περιγράφονται στο πρώτο μέρος του παρόντος κεφαλαίου. Το δεύτερο μέρος καλύπτει τις διαδικασίες και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της σημασίας των ιδρυμάτων τόσο σε τακτική βάση όσο και εκτάκτως.

3.1 Αιτήματα που αφορούν εποπτικές εγκρίσεις, προτεινόμενες αποκτήσεις ειδικών συμμετοχών και το ενιαίο διαβατήριο

Άρθρα 4 παράγραφος 1 στοιχείο α), 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ), 14 και 15 του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 8, 18, 20, 22 και 45 της CRD

Άρθρα 73, 79, 80 και 85 και Μέρος V του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Οι κοινές διαδικασίες που τελικά αποφασίστηκαν από την ΕΚΤ περιλαμβάνουν διαδικασίες για τη χορήγηση νέας άδειας λειτουργίας ή για την επέκταση ή την ανάκληση άδειας λειτουργίας (βλ. Ενότητα 3.1.1). Οι υπόλοιπες κοινές διαδικασίες (βλ. Ενότητα 3.1.2) αφορούν τις διαδικασίες για την έγκριση προτεινόμενων αποκτήσεων ή περαιτέρω αυξήσεων ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, σε αυτήν την ενότητα περιγράφεται η διαδικασία χορήγησης ενιαίου διαβατηρίου σύμφωνα με την οποία ένα ίδρυμα στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος σε ένα κράτος μέλος μπορεί να κάνει χρήση του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. Ενότητα 3.1.3).

3.1.1 Χορήγηση, ανάκληση και λήξη άδειας λειτουργίας

Χορήγηση άδειας λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος

Προκειμένου να αναλάβουν δραστηριότητα πιστωτικού ιδρύματος όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (Capital Requirements Regulation – CRR) σε συμμετέχον κράτος μέλος, τα ιδρύματα πρέπει να υποβάλουν αίτημα για χορήγηση άδειας λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος.

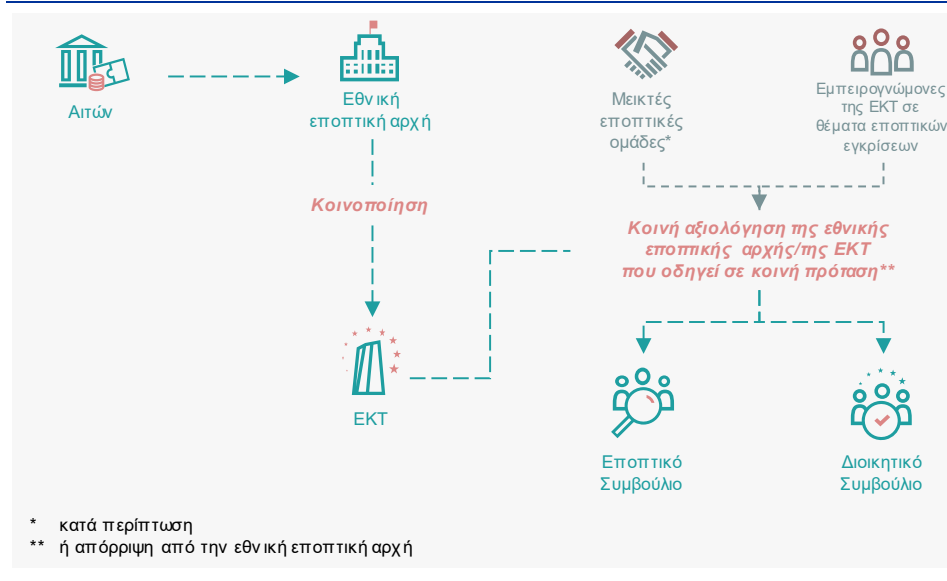
Το αίτημα αυτό πρέπει να υποβληθεί στην εθνική αρμόδια αρχή (ΕΑΑ) του κράτους μέλους στο οποίο πρόκειται να εγκατασταθεί το ίδρυμα και πρέπει να συνάδει με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη σχετική εθνική νομοθεσία. Αυτό το αίτημα αξιολογείται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μόνον οι οντότητες που πληρούν τις

ισχύουσες εθνικές και ενωσιακές νομικές απαιτήσεις εισέρχονται στην αγορά ως πιστωτικά ιδρύματα.

Υπάρχουν διάφορες περιστάσεις υπό τις οποίες ιδρύματα αιτούνται χορήγηση άδειας λειτουργίας.

Σχήμα 10

Συνοπτική παρουσίαση της διαδικασίας χορήγησης άδειας λειτουργίας

Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του CRR

Άρθρα 8-16, 18, 20, 56 στοιχείο ζ) και 117 παράγραφος 5 και Παράρτημα 1 της CRD

Άρθρα 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) και 14 του κανονισμού EEM

Άρθρα 73-84 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Ο κανονισμός για τις επιχειρήσεις επενδύσεων⁶ τροποποίησε τον ορισμό του πιστωτικού ιδρύματος που προβλέπει ο CRR. Μετά τις τροποποιήσεις αυτές, ο ορισμός του πιστωτικού ιδρύματος στον CRR περιλαμβάνει πλέον δύο κατηγορίες:

- πιστωτικά ιδρύματα που έχουν άδεια να δέχονται από το κοινό καταθέσεις ή άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια και να χορηγούν πιστώσεις για ίδιο λογαριασμό, εφεξής «κλασικά πιστωτικά ιδρύματα» (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) στοιχείο α) του CRR)·
- επιχειρήσεις επενδύσεων που παρέχουν συγκεκριμένες επενδυτικές υπηρεσίες και πληρούν ορισμένα όρια ως προς το μέγεθος σε ατομικό επίπεδο ή σε επίπεδο ομίλου, εφεξής «επιχειρήσεις επενδύσεων της κατηγορίας 1» (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 στοιχείο β) του CRR).⁷

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2033 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας επιχειρήσεων επενδύσεων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 575/2013, (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και (ΕΕ) αριθ. 806/2014 (ΕΕ L 314 της 5.12.2019, σ. 1).

⁷ Για τις επιχειρήσεις επενδύσεων κατηγορίας 1, η αποδοχή από το κοινό καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων και η χορήγηση πιστώσεων για ίδιο λογαριασμό δεν είναι απαραίτητες για να θεωρηθούν πιστωτικά ιδρύματα (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) στοιχείο β) του CRR).

Εάν ο αιτών είναι κλασικό πιστωτικό ίδρυμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 στοιχείο α) του CRR, η διαδικασία αδειοδότησης για την ανάληψη δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος όπως ανατίθεται στην ΕΚΤ εφαρμόζεται σε όλες τις δραστηριότητες που προορίζονται αποκλειστικά για τα κλασικά πιστωτικά ιδρύματα και υπόκεινται σε άδεια λειτουργίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται δραστηριότητες που υπόκεινται σε αμοιβαία αναγνώριση δυνάμει του Παραρτήματος 1 της CRD, καθώς και άλλες ρυθμιζόμενες δραστηριότητες που απαιτούν έγκριση από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία. Αυτό σημαίνει ότι η διαδικασία αδειοδότησης του EEM επίσης ισχύει για περιπτώσεις όπου ένα κλασικό πιστωτικό ίδρυμα που έχει ήδη άδεια λειτουργίας αιτείται επέκταση της άδειας ούτως ώστε να αναλάβει νέα ρυθμιζόμενη δραστηριότητα, εάν η ανάγκη χορήγησης τέτοιας άδειας προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

Εάν ο αιτών είναι επιχείρηση επενδύσεων κατηγορίας 1, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) στοιχείο β) του CRR, οι εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών που μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την οδηγία για τις επιχειρήσεις επενδύσεων⁸ θα καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα επιτρέπεται σε αυτές τις οντότητες να υποβάλλουν αίτημα για τις βασικές τραπεζικές δραστηριότητες των κλασικών πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως η αποδοχή καταθέσεων και η χορήγηση πιστώσεων. Για ορισμένα κράτη μέλη, η εθνική νομοθεσία μπορεί να επιτρέπει την επέκταση άδειας λειτουργίας που έχει ήδη χορηγηθεί για επιχείρηση επενδύσεων κατηγορίας 1 προκειμένου να περιλαμβάνει τις βασικές δραστηριότητες των κλασικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει όταν η μεταφορά στην εθνική νομοθεσία ορίζει ότι η άδεια λειτουργίας που χορηγείται σε επιχειρήσεις επενδύσεων κατηγορίας 1 είναι ειδική άδεια λειτουργίας που δεν μπορεί να επεκταθεί για να περιλαμβάνει βασικές τραπεζικές δραστηριότητες. Σε αυτή την τελευταία περίπτωση, η επιχείρηση επενδύσεων κατηγορίας 1 θα πρέπει να υποβάλει αίτημα για πρόσθετη άδεια λειτουργίας για να ενεργεί ως κλασικό πιστωτικό ίδρυμα εάν επιθυμεί να ασκήσει αυτές τις τραπεζικές δραστηριότητες.

Τα αιτήματα για να γίνουν κλασικό πιστωτικό ίδρυμα αξιολογούνται από την οικεία ΕΑΑ και την ΕΚΤ. Η ΕΑΑ λειτουργεί ως σημείο επαφής για τον αιτούντα. Αξιολογεί το αίτημα με βάση τις απαιτήσεις που προβλέπει η εθνική νομοθεσία, με τη συμμετοχή της αντίστοιχης μεικτής εποπτικής ομάδας (ΜΕΟ), κατά περίπτωση. Η ΕΚΤ αξιολογεί το αίτημα με βάση τις απαιτήσεις που προβλέπει η ενωσιακή νομοθεσία. Οι αξιολογήσεις της ΕΑΑ και της ΕΚΤ συνδέονται στενά μεταξύ τους. Η κοινή αξιολόγηση διασφαλίζει ότι η αιτούσα οντότητα συμμορφώνεται με τις σχετικές απαιτήσεις, ιδίως εκείνες που αφορούν τη διακυβέρνηση, την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την προληπτική εποπτεία και το επιχειρηματικό μοντέλο. Για να αξιολογηθεί ο σχετικός κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη της αρμόδιας εποπτικής αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες/της χρηματοδότησης της

⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2019/2034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την προληπτική εποπτεία των επιχειρήσεων επενδύσεων και την τροποποίηση των οδηγιών 2002/87/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ, 2011/61/ΕΕ, 2013/36/ΕΕ, 2014/59/ΕΕ και 2014/65/ΕΕ (ΕΕ L 314 της 5.12.2019, σ. 64).

τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ), καθώς και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες εθνικές απαιτήσεις. Τόσο η ΕΑΑ όσο και η ΕΚΤ έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από την αιτούσα οντότητα να παράσχει τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση. Η ΕΚΤ και η ΕΑΑ ανταλλάσσουν όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αφορούν το αίτημα.

Σε γενικές γραμμές, η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται για τις επιχειρήσεις επενδύσεων κατηγορίας 1, αν και με ορισμένες ιδιαιτερότητες. Για παράδειγμα, το άρθρο 8α παράγραφος 5 της CRD προβλέπει ότι «Σε περιπτώσεις χορήγησης νέας άδειας, η αρμόδια αρχή η οποία την χορηγεί εξασφαλίζει ότι η διαδικασία είναι όσο το δυνατόν πιο εξορθολογισμένη και ότι λαμβάνονται υπόψη οι πληροφορίες από τις υφιστάμενες άδειες». Εάν η αιτούσα οντότητα συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις αδειοδότησης όπως αυτές προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία, η ΕΑΑ ενημερώνει την ΕΚΤ για την τελική αξιολόγησή της και της προτείνει να χορηγήσει την άδεια λειτουργίας. Εάν η ΕΑΑ διαπιστώσει, κατά την αξιολόγησή της, ότι η επιχείρηση επενδύσεων κατηγορίας 1 δεν πληροί τις απαιτήσεις αδειοδότησης όπως προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία, απορρίπτει το αίτημα.

Η ΕΚΤ μπορεί να συμφωνήσει ή να διαφωνήσει με το σχέδιο απόφασης της ΕΑΑ. Η απόφαση της ΕΚΤ μπορεί να περιλαμβάνει όρους, υποχρεώσεις και συστάσεις προς την αιτούσα οντότητα. Εάν το αίτημα απορριφθεί από την ΕΚΤ ή εάν μια θετική απόφαση υπόκειται σε όρους ή/και υποχρεώσεις που δεν έχουν προηγουμένως αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας με την αιτούσα οντότητα, η αιτούσα οντότητα έχει δικαίωμα ακρόασης. Η τελική απόφαση της ΕΚΤ θα πρέπει να λαμβάνεται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχεδίου απόφασης της ΕΑΑ, αλλά αυτή η περίοδος μπορεί να επεκταθεί μία φορά κατά δέκα εργάσιμες ημέρες.

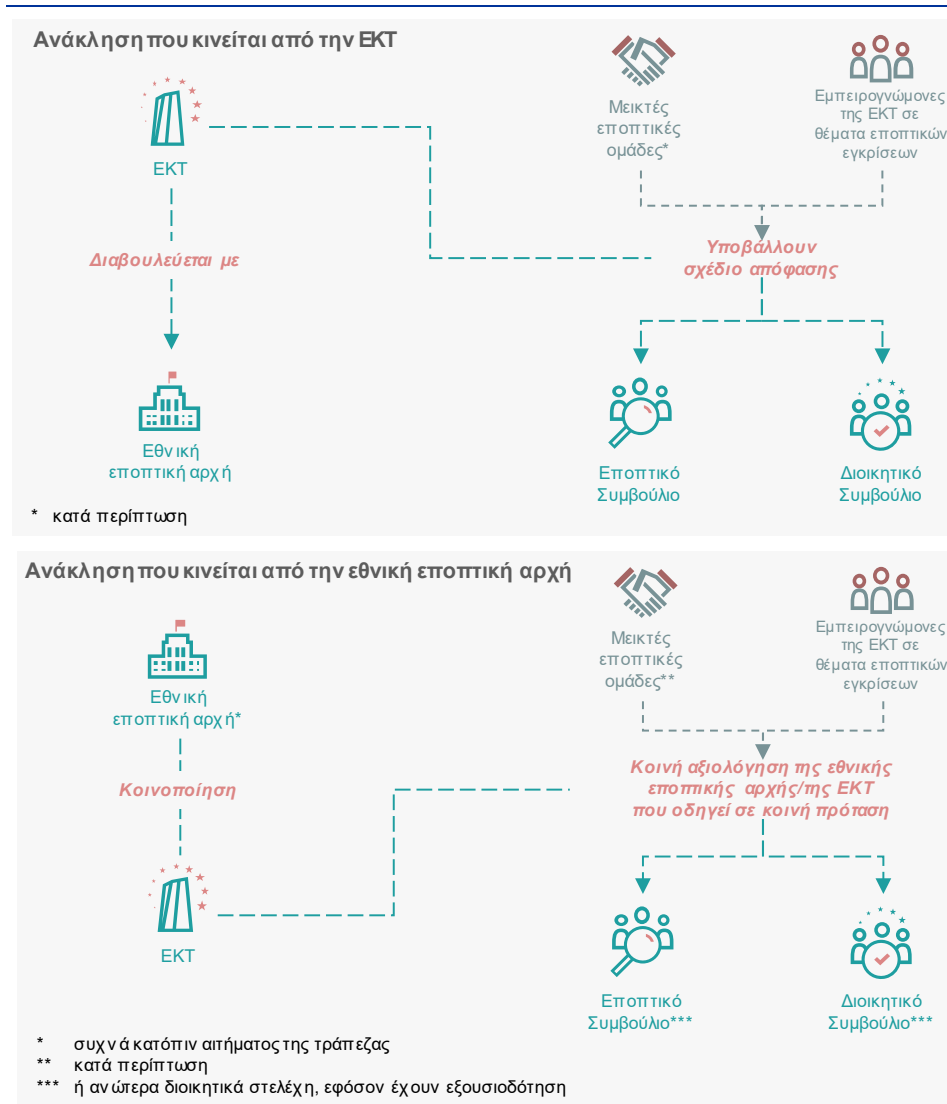
Η ΕΚΤ γνωστοποιεί στην ΕΑΑ την απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με το αίτημα χορήγησης άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος. Ενημερώνεται και η ΕΑΤ.

Ανάκληση άδειας λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος

Η αδειοδότηση πιστωτικού ιδρύματος για την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας μπορεί να ανακληθεί από την ΕΚΤ είτε με δική της πρωτοβουλία είτε βάσει πρότασης της ΕΑΑ του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο το ίδρυμα. Η διαδικασία που εφαρμόζεται όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ της ΕΑΑ και της ΕΚΤ είναι σε μεγάλο βαθμό ίδια με τη διαδικασία χορήγησης άδειας λειτουργίας, αν και παρουσιάζει ορισμένες αποκλίσεις ανάλογα με το αν η ανάκληση έχει ζητηθεί από την εποπτευόμενη οντότητα ή αν έχει κινηθεί από την εποπτική αρχή, είτε την ΕΑΑ είτε την ΕΚΤ.

Σχήμα 11

Συνοπτική παρουσίαση της διαδικασίας ανάκλησης άδειας λειτουργίας

Εάν η εποπτευόμενη οντότητα έχει ζητήσει ανάκληση της άδειας λειτουργίας της, παραδείγματος χάριν επειδή δεν ασκεί πλέον τραπεζική δραστηριότητα, η ΕΑΑ και η ΕΚΤ αξιολογούν κατά πόσον πληρούνται οι ισχύουσες προϋποθέσεις για την ανάκληση της άδειας σύμφωνα με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται σαφής και αδιαμφισβήτητη επιβεβαίωση ότι η οντότητα δεν διακρατεί πλέον καταθέσεις ή άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, για παράδειγμα, ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να πληροί πλέον τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας ή να εγγυάται ότι εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του, ή διαπράττει σοβαρή παράβαση των εφαρμοστέων υποχρεώσεων ΚΕΧ/ΧΤ, η ΕΚΤ ή η ΕΑΑ μπορεί να κινηθεί διαδικασία ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του ιδρύματος. Εάν συμβεί κάτι τέτοιο, διενεργείται πλήρης και λεπτομερής αξιολόγηση για να αιτιολογηθεί η ανάκληση της άδειας λειτουργίας. Αυτή η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη το εποπτικό

ιστορικό του εμπλεκόμενου ιδρύματος, τη σοβαρότητα των διαπραχθεισών παραβάσεων, καθώς και τα σχετικά εμπλεκόμενα συμφέροντα, για παράδειγμα τον κίνδυνο για τους καταθέτες. Στις περιπτώσεις αυτές, μπορούν επίσης να συμμετέχουν οι αρχές εξυγίανσης ή η αρμόδια εποπτική αρχή ΚΕΧ/ΧΤ. Εάν η ανάκληση κινείται από την ΕΚΤ, η ΕΚΤ διαβουλεύεται εγκαίρως με την ΕΑΑ πριν λάβει την απόφασή της. Προτού η ΕΚΤ εκδώσει απόφαση ανάκλησης άδειας λειτουργίας, συνήθως παρέχεται στην εποπτευόμενη οντότητα δυνατότητα ακρόασης. Εάν κρίνεται απαραίτητη η λήψη κατεπείγουσας απόφασης, η ΕΚΤ δύναται να λάβει απόφαση χωρίς προηγουμένως να παράσχει στην οντότητα το δικαίωμα ακρόασης.

Η ΕΚΤ γνωστοποιεί στο ίδρυμα και στην ΕΑΑ την απόφασή της να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας. Ενημερώνεται και η ΕΑΤ.

Λήξη άδειας λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος

Η λήξη άδειας λειτουργίας σημειώνεται όταν η άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος παύει να υφίσταται. Αυτό μπορεί να προκληθεί από συγκεκριμένους εθνικούς και νομικά καθορισμένους παράγοντες, οι οποίοι γενικά δεν συνεπάγονται εποπτική διακριτική ευχέρεια ή απόφαση της αρμόδιας αρχής.

Δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, αποτέλεσμα παρόμοιο με τη λήξη της άδειας λειτουργίας μπορεί να σημειωθεί αν το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα παύσει να υφίσταται, για παράδειγμα λόγω συγχώνευσης με άλλη επιχείρηση. Σε αυτές τις περιπτώσεις ταυτόχρονα παύει να υφίσταται και η άδεια λειτουργίας. Σε τέτοιες περιπτώσεις εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία που ισχύει για τη λήξη της άδειας λειτουργίας.

Η ΕΚΤ ενημερώνει απευθείας την ενδιαφερόμενη οντότητα για τυχόν λήξη της άδειας λειτουργίας. Ενημερώνεται και η ΕΑΤ. Ο [κατάλογος του ΕΕΜ με τις εποπτευόμενες οντότητες](#) ενημερώνεται αναλόγως. Γενικά, η εμπλεκόμενη ΕΑΑ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση απόφασης σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία.

3.1.2 Ειδικές συμμετοχές

Άρθρα 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και 15 του κανονισμού EEM

Άρθρα 85-88 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Άρθρα 3 παράγραφος 1, 3 παράγραφος 33 και 117 παράγραφος 5 της CRD

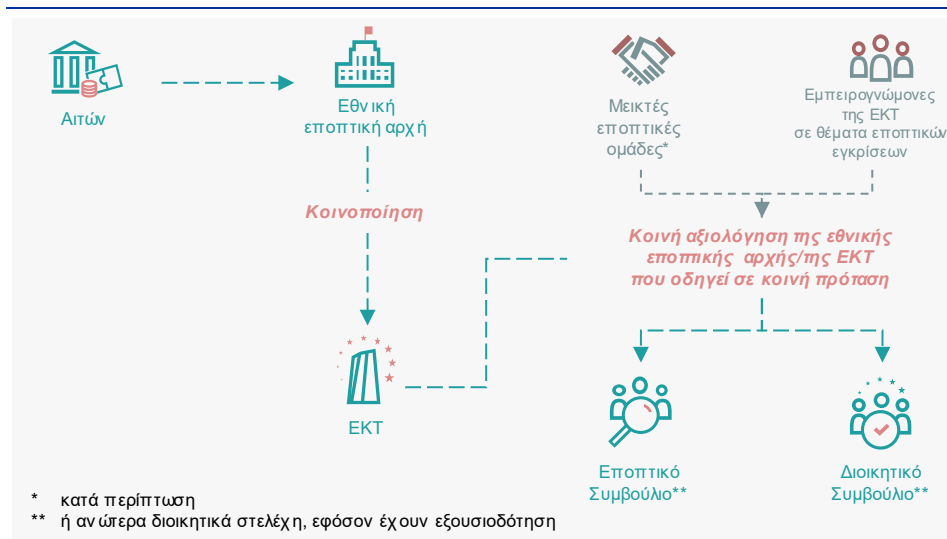
Κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την προληπτική αξιολόγηση της απόκτησης και της αύξησης ειδικών συμμετοχών στον χρηματοοικονομικό τομέα (JC/GL/2016/01)

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών προληπτικής εποπτείας, των εποπτικών αρχών ΚΕΧ/ΧΤ και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών βάσει της οδηγίας αριθ. 2013/36/ΕΕ (EBA/GL/2021/15)

Σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ που δημιουργεί κεντρική βάση δεδομένων ΚΕΧ/ΧΤ και προσδιορίζει τη σημαντικότητα των αδυναμιών, το είδος των πληροφοριών που συλλέγονται, την πρακτική εφαρμογή της συλλογής πληροφοριών και την ανάλυση και διάδοση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτά (EBA/RTS/2021/16)

Προτεινόμενες αποκτήσεις ειδικών συμμετοχών ή προτεινόμενες περαιτέρω αυξήσεις ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την επίτευξη ή υπέρβαση των σχετικών ορίων πρέπει να κοινοποιούνται στην ΕΑΑ του συμμετέχοντος κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένο το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο θα γίνει η απόκτηση ή αύξηση ειδικής συμμετοχής. Η ΕΑΑ διενεργεί την αρχική αξιολόγηση και καταρτίζει σχέδιο πρότασης για την ΕΚΤ. Σε συνεργασία με την ΕΑΑ, η ΕΚΤ διενεργεί τη δική της αξιολόγηση και αποφασίζει σχετικά με την προτεινόμενη απόκτηση. Η διαδικασία αυτή τονίζει τον ρόλο της ΕΚΤ ως ελεγκτή που εμποδίζει την εξαγορά πιστωτικών ιδρυμάτων από ακατάλληλους αγοραστές.

Σχήμα 12
Συνοπτική παρουσίαση της διαδικασίας

Ειδικότερα, σκοπός της αξιολόγησης είναι να εξασφαλίζει ότι α) οι υποψήφιοι αγοραστές έχουν καλή φήμη, β) οι υποψήφιοι αγοραστές έχουν την απαραίτητη οικονομική ευρωστία, γ) τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που θα διευθύνουν τη δραστηριότητα του στοχευόμενου ιδρύματος έχουν πάντοτε καλή φήμη και διαθέτουν επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δ) το ίδρυμα στόχος θα συνεχίσει να πληροί τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και ε) η συναλλαγή δεν χρηματοδοτείται με χρήματα που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή δεν θα αυξήσει τον προφίλ κινδύνου για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας του στοχευόμενου ιδρύματος.

Η μέγιστη προθεσμία για την επίσημη αξιολόγηση είναι 60 εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία της επιβεβαίωσης της παραλαβής πλήρους κοινοποίησης. Εάν κατά την περίοδο της επίσημης αξιολόγησης ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες από τον αγοραστή, η περίοδος αξιολόγησης μπορεί να επεκταθεί για διάστημα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες (για αγοραστές που υπόκεινται σε κανονιστικό πλαίσιο) ή σε ορισμένες περιπτώσεις τις 30 εργάσιμες ημέρες (για

αγοραστές που δεν υπόκεινται σε κανονιστικό πλαίσιο και αγοραστές που εδρεύουν σε χώρες εκτός της ΕΕ).

Εάν ένας υποψήφιος αγοραστής σκοπεύει να αποκτήσει μερίδια σε πιστωτικό ίδρυμα το οποίο διαθέτει θυγατρικά πιστωτικά ιδρύματα σε άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη ή κατέχει ειδική συμμετοχή σε πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα σε άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη, η ΕΚΤ συνεργάζεται στενά με τις ΕΑΑ όλων των άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενων στοχευόμενων ιδρυμάτων και συντονίζει τη διαδικασία ούτως ώστε οι αποφάσεις για όλες τις προτεινόμενες αποκτήσεις να ληφθούν την ίδια στιγμή.

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση είναι εναρμονισμένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην CRD καθορίζονται τα ακόλουθα πέντε κριτήρια για την αξιολόγηση των προτεινόμενων αποκτήσεων, τα οποία έχουν μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία.

Φήμη του υποψήφιου αγοραστή

Ο υποψήφιος αγοραστής πρέπει να διαθέτει την απαραίτητη ακεραιότητα και αξιοπιστία, π.χ. λευκό ποινικό μητρώο ή καμία εμπλοκή σε δικαστική διαδικασία που θα μπορούσε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη φήμη του. Μια άλλη πτυχή είναι η επαγγελματική επάρκεια του αγοραστή, δηλαδή η διαχειριστική ή/και επενδυτική εμπειρία του στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Φήμη, γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία των υποψήφιων νέων μελών του διοικητικού οργάνου του στοχευόμενου ιδρύματος

Εάν ο υποψήφιος αγοραστής σκοπεύει να υλοποιήσει αλλαγές στα διοικητικά όργανα του στοχευόμενου ιδρύματος, πρέπει να διενεργηθεί αξιολόγηση της καταλληλότητας των νέων υποψήφιων μελών των διοικητικών οργάνων ως μέρος της διαδικασίας απόκτησης ειδικής συμμετοχής.

Οικονομική ευρωστία του υποψήφιου αγοραστή

Ο υποψήφιος αγοραστής πρέπει να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει την προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής και να διατηρήσει μια υγιή χρηματοπιστωτική δομή στο προσεχές μέλλον. Μεταξύ άλλων, προσδιορίζεται ο υπεύθυνος που θα στηρίξει το στοχευόμενο ίδρυμα μετά την απόκτηση, π.χ. με την καταβολή τυχόν κεφαλαιακών προσαυξήσεων στο στοχευόμενο ίδρυμα.

Αντίκτυπος στο στοχευόμενο ίδρυμα

Μετά την απόκτηση συμμετοχής, το στοχευόμενο ίδρυμα θα πρέπει να είναι σε θέση να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας. Παραδείγματος χάριν, δεν θα πρέπει να ασκηθεί άσκοπη πίεση στην κερδοφορία του με χρηματοδότηση

μέρους της απόκτησης μέσω υπερβολικού χρέους που πρέπει να καταβληθεί από το ίδιο το στοχευόμενο ίδρυμα. Επιπλέον, η δομή του αγοραστή ή του ομίλου του οποίου θα αποτελέσει τμήμα το στοχευόμενο ίδρυμα δεν θα πρέπει να είναι τόσο σύνθετη ώστε να αποτρέπει την αποτελεσματική εποπτεία των εμπλεκόμενων ιδρυμάτων από τις αρμόδιες αρχές.

Κίνδυνος συσχέτισης με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση τρομοκρατίας

Οι πόροι που χρησιμοποιούνται για την απόκτηση της συμμετοχής δεν πρέπει να προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες ή να συνδέονται με την τρομοκρατία. Η αξιολόγηση εξετάζει επίσης κατά πόσον η απόκτηση συμμετοχής θα μπορούσε να αυξήσει τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ο εντοπισμός των κινδύνων αυτών αποτελεί καθήκον της αρμόδιας εποπτικής αρχής ΚΕΧ/ΧΤ. Η ΕΚΤ διενεργεί αξιολόγηση των κινδύνων για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από τη σκοπιά της προληπτικής εποπτείας με βάση τα στοιχεία και τα έγγραφα που παρέχει η ΕΑΑ, η οποία συνεργάζεται με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές ΚΕΧ/ΧΤ και τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Μόνο όταν τέτοιου είδους παραβάσεις έχουν αποδειχθεί από την αρμόδια εθνική αρχή μπορεί η ΕΚΤ να λαμβάνει υπόψη της αυτά τα περιστατικά για τους σκοπούς της άσκησης των καθηκόντων της.

Για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τα ανωτέρω πέντε κριτήρια, η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλει όρους ή υποχρεώσεις στον υποψήφιο αγοραστή είτε βάσει πρότασης της ΕΑΑ είτε με δική της πρωτοβουλία. Ωστόσο, τυχόν όροι ή υποχρεώσεις που υποβάλλονται σε υποψήφιους αγοραστές πρέπει να συνδέονται με τα εν λόγω πέντε κριτήρια και δεν μπορούν να εκτείνονται πέρα από ό,τι κρίνεται αναγκαίο για τη συμμόρφωση με αυτά. Εάν ο υποψήφιος αγοραστής δεν συμφωνήσει με τους όρους ή τις υποχρεώσεις ή οι όροι και οι υποχρεώσεις θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τα δικαιώματα του υποψήφιου αγοραστή, θα διεξάγεται ακρόαση ώστε ο υποψήφιος αγοραστής να έχει την ευκαιρία να υποβάλει σχόλια. Το ίδιο ισχύει εάν η ΕΚΤ σκοπεύει να αντισταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση.

3.1.3 Ενιαίο διαβατήριο

Απολογική σκέψη 51 και άρθρα 4 παράγραφος 2, 6 παράγραφος 4 και 17 παράγραφος 1 του κανονισμού EEM

Άρθρα 11-17 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Άρθρα 35-39 της CRD

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα τα οποία προσδιορίζουν τις πληροφορίες που ανταλλάσσουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών προέλευσης και υποδοχής (EE/524/2014)

Εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται κατά την άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (EE/1151/2014)

Εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών προέλευσης και υποδοχής σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE/620/2014)

Εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα όσον αφορά τα τυποποιημένα έντυπα, υποδείγματα και διαδικασίες των κοινοποιήσεων σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE/926/2014)

Ένα ίδρυμα στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος σε ένα κράτος μέλος μπορεί να κάνει χρήση του ενιαίου διαβατηρίου: του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ενιαίο διαβατήριο αφορά είτε την εγκατάσταση υποκαταστήματος σε άλλο κράτος μέλος είτε την παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος μέλος. Το ενιαίο διαβατήριο υπόκειται σε διαδικασία ενημέρωσης της ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης.

Ενιαίο διαβατήριο εντός του EEM

Κάθε σημαντικό ίδρυμα σε συμμετέχον κράτος μέλος που επιθυμεί να εγκαταστήσει υποκατάστημα σε άλλο συμμετέχον κράτος μέλος πρέπει να κοινοποιήσει την πρόθεσή του στην ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης και να της παράσχει πληροφορίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της CRD. Η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης ενημερώνει αμέσως την ΕΚΤ. Στη συνέχεια η ΜΕΟ αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται οι απαιτήσεις για την εγκατάσταση υποκαταστήματος. Εάν πληρούνται, υποβάλλει την αξιολόγησή της στο Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο τη λαμβάνει υπόψη. Στη συνέχεια η Γενική Διεύθυνση Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του EEM διαβιβάζει τις πληροφορίες σχετικά με το ενιαίο διαβατήριο του υποκαταστήματος στο σημαντικό ίδρυμα και στις ΕΑΑ προέλευσης και υποδοχής πριν από την παρέλευση της προθεσμίας. Μετά την κοινοποίηση το σημαντικό ίδρυμα μπορεί να προχωρήσει με την εγκατάσταση του υποκαταστήματος και να αρχίσει να ασκεί τις δραστηριότητές του. Εάν η ΜΕΟ καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις, συντάσσει αρνητική απόφαση στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης και στο σημαντικό ίδρυμα παρέχεται το δικαίωμα ακρόασης.

Εάν το ίδρυμα που επιθυμεί να εγκαταστήσει υποκατάστημα σε άλλο συμμετέχον κράτος μέλος είναι λιγότερο σημαντικό ίδρυμα, πρέπει να κοινοποιήσει την πρόθεσή του στην ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της CRD. Η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται οι απαιτήσεις για την εγκατάσταση υποκαταστήματος και λαμβάνει απόφαση μετά την ολοκλήρωση των δικών της εσωτερικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

Εάν δεν πληρούνται οι απαιτήσεις, η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης ενημερώνει το ίδρυμα που υπέβαλε το αίτημα για την αρνητική απόφαση. Εφόσον η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης λάβει θετική απόφαση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας για την παραλαβή της επιστολής κοινοποίησης ή εφόσον δεν έχει ληφθεί απόφαση περί του αντιθέτου, το υποκατάστημα μπορεί να εγκατασταθεί και να ξεκινήσει τις δραστηριότητές του. Αυτή η επιστολή κοινοποίησης, μαζί με τις εφαρμοστέες απαιτούμενες πληροφορίες, διαβιβάζεται στην ΕΑΑ του συμμετέχοντος κράτους μέλους στο οποίο θα εγκατασταθεί το υποκατάστημα καθώς και στην ΕΚΤ από την ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης.

Κάθε σημαντικό ίδρυμα που επιθυμεί να ασκήσει για πρώτη φορά τις δραστηριότητές του εντός άλλου συμμετέχοντος κράτους μέλους στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών πρέπει να κοινοποιεί την πρόθεσή του στην ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της CRD. Η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης γνωστοποιεί στην ΕΚΤ τη λήψη της κοινοποίησης και διαβιβάζει την κοινοποίηση στην ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής. Εάν το ίδρυμα που επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών είναι λιγότερο σημαντικό ίδρυμα, πρέπει να ενημερώσει την οικεία ΕΑΑ σύμφωνα με τις απαιτήσεις της CRD. Η κοινοποίηση διαβιβάζεται στην ΕΚΤ.

Ενιαίο διαβατήριο σε ιδρύματα από μη συμμετέχοντα κράτη μέλη για άσκηση δραστηριότητας σε συμμετέχοντα κράτη μέλη

Εάν ένα ίδρυμα από μη συμμετέχον κράτος μέλος σκοπεύει να εγκαταστήσει υποκατάστημα σε συμμετέχον κράτος μέλος, πρέπει να κοινοποιήσει την πρόθεσή του στην ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης. Η ΕΑΑ αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται οι απαιτήσεις για το ενιαίο διαβατήριο. Εάν πληρούνται, η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης ενημερώνει την ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής. Μόλις παραλάβει αυτήν την κοινοποίηση, η ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνει την ΕΚΤ, η οποία στη συνέχεια αξιολογεί τη σημασία του υποκαταστήματος.

Εάν το υποκατάστημα είναι σημαντικό, η ΕΚΤ συντάσσει πρόταση απόφασης για τον προσδιορισμό της σημασίας. Η εποπτεία του σημαντικού υποκαταστήματος θα διενεργείται από την ΕΚΤ η οποία, εφόσον είναι απαραίτητο, υποδεικνύει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το υποκατάστημα μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος υποδοχής. Η Γενική Διεύθυνση Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ ενημερώνει την ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης, την ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής και το ίδρυμα που υπέβαλε το αίτημα.

Εάν το υποκατάστημα θεωρηθεί λιγότερο σημαντικό, το Εποπτικό Συμβούλιο καλείται να επιβεβαιώσει την αξιολόγηση της σημασίας που διενεργεί το Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης. Η εποπτεία του λιγότερο σημαντικού υποκαταστήματος θα διενεργείται από την ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής η οποία, εφόσον είναι απαραίτητο, υπαγορεύει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το υποκατάστημα μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος υποδοχής. Η ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνει την ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης και το ίδρυμα που υπέβαλε το αίτημα.

Εάν ένα ίδρυμα από μη συμμετέχον κράτος μέλος σκοπεύει να παρέχει υπηρεσίες σε συμμετέχον κράτος μέλος, κοινοποιεί την πρόθεσή του στην ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης η οποία, με τη σειρά της, ενημερώνει την ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής. Μόλις παραλάβει την κοινοποίηση, η ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνει την ΕΚΤ. Επίσης ενημερώνει το ίδρυμα που υπέβαλε το αίτημα σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να ασκείται το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, βάσει του εθνικού δικαίου και για λόγους δημόσιου

συμφέροντος. Η ΕΚΤ ασκεί τα καθήκοντα της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής όσον αφορά ιδρύματα εγκατεστημένα σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών σε συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Ενιαίο διαβατήριο σε ιδρύματα από συμμετέχοντα κράτη μέλη για άσκηση δραστηριότητας σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη

Ένα σημαντικό ίδρυμα που επιθυμεί να εγκαταστήσει υποκατάστημα ή να ασκήσει το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών εντός μη συμμετέχοντος κράτους μέλους πρέπει να κοινοποιήσει την πρόθεσή του στην αρμόδια ΕΑΑ. Μόλις παραλάβει την κοινοποίηση, η ΕΑΑ ενημερώνει την ΕΚΤ, η οποία ασκεί τις εξουσίες της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους προέλευσης. Ειδικότερα, η ΜΕΟ αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται οι απαιτήσεις για την εγκατάσταση υποκαταστήματος.

Εάν πληρούνται οι απαιτήσεις, η ΜΕΟ, σε συνεργασία με το Τμήμα Γραμματείας του ΕΕΜ, καταρτίζει πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου για λήψη υπόψη (μέσω γραπτής διαδικασίας) ή πρόταση προς τα ανώτερα διοικητικά στελέχη σε περίπτωση που η διαδικασία πληροί τα κριτήρια εξουσιοδότησης. Στη συνέχεια, η Γενική Διεύθυνση Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ ενημερώνει την ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής εντός τριών μηνών από τη θετική έκβαση της αξιολόγησης, η οποία με τη σειρά της υποδεικνύει στο ίδρυμα που υπέβαλε το αίτημα τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, το υποκατάστημα μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος υποδοχής. Εάν η ΜΕΟ καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις, συντάσσει αρνητική απόφαση προς έγκριση από το Εποπτικό Συμβούλιο και έκδοση από το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας μη διατύπωσης αντίρρησης. Εφαρμόζεται το δικαίωμα ακρόασης. Μόλις εκδοθεί η απόφαση, η Γενική Διεύθυνση Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του ΕΕΜ την κοινοποιεί στο ίδρυμα που υπέβαλε το αίτημα και ενημερώνει σχετικά την ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης.

Εάν ένα λιγότερο σημαντικό ίδρυμα επιθυμεί να εγκαταστήσει υποκατάστημα στην επικράτεια μη συμμετέχοντος κράτους μέλους, πρέπει να ενημερώσει σχετικά την ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης. Η ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης ενημερώνει την ΕΑΑ του μη συμμετέχοντος κράτους μέλους και διαβιβάζει την κοινοποίηση στην ΕΚΤ.

Εάν ένα σημαντικό ίδρυμα επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών εντός μη συμμετέχοντος κράτους μέλους, η ΜΕΟ αποστέλλει εντός ενός μηνός κοινοποίηση στην ΕΑΑ του μη συμμετέχοντος κράτους μέλους υποδοχής όπου θα παρέχονται οι υπηρεσίες. Εάν ένα λιγότερο σημαντικό ίδρυμα επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών εντός μη συμμετέχοντος κράτους μέλους, πρέπει να ενημερώσει για την πρόθεσή του την ΕΑΑ του κράτους μέλους προέλευσης, η οποία στη συνέχεια ενημερώνει την ΕΑΑ του μη συμμετέχοντος κράτους μέλους υποδοχής και διαβιβάζει την κοινοποίηση στην ΕΚΤ.

Κοινοποιήσεις μεταβολών που αφορούν υποκαταστήματα και την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών

Σε περίπτωση μεταβολών σε υποκαταστήματα σημαντικών ιδρυμάτων, όπως παροχή πρόσθετων υπηρεσιών από το υποκατάστημα, τερματισμός της παροχής υπηρεσιών από το υποκατάστημα, τερματισμός της δραστηριότητας του υποκαταστήματος, μεταβολές στη σύσταση της διοίκησης του υποκαταστήματος ή μεταβολή της επωνυμίας και της ταχυδρομικής διεύθυνσης του υποκαταστήματος, η ΕΑΑ του συμμετέχοντος κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει το σημαντικό ίδρυμα πρέπει να αποστείλει κοινοποίηση στην ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής και στην ΕΚΤ.

Τυχόν μεταβολές στις υπηρεσίες που παρέχονται από σημαντικά ιδρύματα στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών πρέπει να κοινοποιούνται στην ΕΚΤ όταν επέρχονται. Η κοινοποίηση στην ΕΑΑ του κράτους μέλους υποδοχής παραμένει σε επίπεδο ΕΑΑ. Καμία κοινοποίηση στην ΕΚΤ δεν απαιτείται σε περίπτωση μεταβολών που αφορούν υποκαταστήματα λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων και υπηρεσίες που παρέχονται από λιγότερο σημαντικά ιδρύματα στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη. Αυτή η διαδικασία επίσης παραμένει σε επίπεδο ΕΑΑ.

3.2 Αξιολόγηση της σημασίας των ιδρυμάτων

Άρθρα 6 παράγραφος 4 και 6 παράγραφος 5 στοιχείο β) του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 39-72 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Ο βαθμός στον οποίο η εποπτεία ενός πιστωτικού ιδρύματος εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΕΚΤ εξαρτάται από τη σημασία του ιδρύματος, η οποία προσδιορίζεται στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Η ΕΚΤ διαθέτει διαδικασίες για την αξιολόγηση της σημασίας των εποπτευόμενων οντοτήτων με βάση τα κριτήρια του κανονισμού ΕΕΜ καθώς και για τον εντοπισμό τυχόν μεταβολής της κατάστασης ενός εποπτευόμενου ιδρύματος από σημαντικό σε λιγότερο σημαντικό και αντίστροφα. Σε περίπτωση μεταβολής της σημασίας εποπτευόμενου ιδρύματος, οι εποπτικές αρμοδιότητες πρέπει να μεταβιβάζονται καταλλήλως από την ΕΚΤ στις ΕΑΑ και αντίστροφα, διασφαλίζοντας τη συνεχή και αποτελεσματική εποπτεία του ιδρύματος. Σύμφωνα με τον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ, η ΕΚΤ υποχρεούται να δημοσιεύει και να τηρεί κατάλογο των εποπτευόμενων οντοτήτων. Ο κατάλογος τηρείται από το Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων, το οποίο επίσης συντονίζει τις τακτικές και έκτακτες αξιολογήσεις σημασίας των εποπτευόμενων οντοτήτων σε στενή συνεργασία με τις ΜΕΟ και τις ΕΑΑ.

3.2.1 Κριτήρια αξιολόγησης της σημασίας

Ο κανονισμός ΕΕΜ και ο κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ παρέχουν πέντε κριτήρια για την αξιολόγηση της σημασίας μιας τράπεζας: α) το μέγεθος, β) την οικονομική σημασία, γ) τη σημασία των διασυννοριακών δραστηριοτήτων, δ) την άμεση δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη και ε) κατά πόσον η τράπεζα είναι μία από τις τρεις πιο σημαντικές τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στο οικείο κράτος μέλος.

Η σημασία μιας τράπεζας από λιγότερο σημαντικό ίδρυμα σε σημαντικό ίδρυμα μεταβάλλεται όταν πληρούται τουλάχιστον ένα από τα παραπάνω κριτήρια. Σε αντιδιαστολή, η μεταβολή της σημασίας ενός σημαντικού ιδρύματος σε λιγότερο σημαντικό ίδρυμα δεν προκαλείται από μία μόνο περίπτωση μη εκπλήρωσης των κριτηρίων σημασίας. Αντιθέτως, σύμφωνα με τον κανονισμό για το πλαίσιο EEM, για να γίνει αναταξινόμηση η τράπεζα πρέπει να μην πληροί τα σχετικά κριτήρια επί τρία συναπτά ημερολογιακά έτη. Ο κανόνας της τριετίας αποσκοπεί στην αποφυγή γρήγορων ή επαναλαμβανόμενων μεταβιβάσεων εποπτικών αρμοδιοτήτων από τις ΕΑΑ στην ΕΚΤ και αντίστροφα. Ωστόσο, είναι δυνατή η απόκλιση από αυτόν τον κανόνα εάν δικαιολογείται από εξαιρετικές περιστάσεις που ορίζονται στον κανονισμό για το πλαίσιο EEM.

Τέλος, εάν δεν πληρούται κανένα από τα πέντε κριτήρια αξιολόγησης της σημασίας, ο κανονισμός EEM και ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM προβλέπουν ότι η ΕΚΤ μπορεί ανά πάσα στιγμή, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος μιας ΕΑΑ, να αναλάβει την άμεση εποπτεία μιας τράπεζας, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή υψηλών εποπτικών προτύπων. Επιπλέον, η ΕΚΤ μπορεί να αποφασίσει, κατόπιν διαβούλευσης με την ΕΑΑ, να διατηρήσει την ταξινόμηση μιας τράπεζας ως λιγότερο σημαντικού ιδρύματος σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ΕΑΑ κρίνεται ότι είναι σε καλύτερη θέση να εποπτεύει άμεσα την τράπεζα από ό,τι η ΕΚΤ, ακόμη και αν η εν λόγω τράπεζα πληροί τα κριτήρια σημασίας.

3.2.2 Διαδικασία αξιολόγησης της σημασίας

Η διαδικασία αξιολόγησης της σημασίας των τραπεζών με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό EEM και στον κανονισμό για το πλαίσιο EEM διενεργείται από την ΕΚΤ τόσο σε τακτική όσο και σε έκτακτη βάση.

Η τακτική ή ετήσια αξιολόγηση της σημασίας αφορά την αξιολόγηση όλων των οντοτήτων που υπόκεινται στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία και διενεργείται μία φορά το χρόνο. Κάθε ίδρυμα αξιολογείται στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης εντός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον πληροί οποιοδήποτε από τα κριτήρια σημασίας ως αποτέλεσμα της συνήθους επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Οι ΜΕΟ αξιολογούν τα σημαντικά ιδρύματα προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον εξακολουθούν να πληρούν οποιοδήποτε από τα κριτήρια σημασίας, ενώ τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα αξιολογούνται από την αντίστοιχη ΕΑΑ προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον πληρούν οποιοδήποτε από τα κριτήρια. Η διαδικασία αυτή συντονίζεται και εποπτεύεται από το Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διακυβέρνησης και Λειτουργικού Πλαισίου του EEM

Οι έκτακτες αξιολογήσεις της σημασίας αφορούν την αξιολόγηση εποπτευόμενων οντοτήτων που έχουν επηρεαστεί από γεγονότα και μεταβολές της δομής του ομίλου που δεν εμπίπτουν στο σύνηθες πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, όπως συγχωνεύσεις, εξαγορές, ίδρυση νέων οντοτήτων ή ανάκληση άδειας λειτουργίας. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτική ανάγκη σε περίπτωση συμβάντος που θα μπορούσε να

επηρεάσει τη σημασία των σημαντικών ή λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, η συμμετέχουσα ΜΕΟ ή ΕΑΑ να το κοινοποιεί στο Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων, ούτως ώστε να μπορεί να διενεργηθεί έκτακτη αξιολόγηση της σημασίας.

3.2.3 Μεταβίβαση εποπτείας

Μόλις η ΕΚΤ λάβει απόφαση για μεταβίβαση της εποπτείας από μια ΕΑΑ στην ΕΚΤ, ή το αντίστροφο, λόγω τακτικής ή έκτακτης αξιολόγησης της σημασίας, αρχίζει η εφαρμογή μέτρων υλοποίησης. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΚΤ και οι σχετικές ΕΑΑ συνεργάζονται για να διασφαλίσουν την ομαλή μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ. Ο κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ ορίζει επίσης τον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ θα πρέπει να χειρίζονται τυχόν εκκρεμείς διαδικασίες που αφορούν το ίδρυμα του οποίου μεταβάλλεται η σημασία.

Εάν η εποπτεία μεταβιβαστεί από μια ΕΑΑ στην ΕΚΤ, η ΕΚΤ καθίσταται αρμόδια για την άμεση εποπτεία του εν λόγω ιδρύματος εντός προγραμματισμένου χρονικού πλαισίου. Για να αναλάβει η ΕΚΤ τις εποπτικές αρμοδιότητες, συστήνεται μια νέα ΜΕΟ. Η σύνθεση και η στελέχωση της ΜΕΟ αποφασίζονται προτού αρχίσουν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για τη μεταβίβαση της εποπτείας.

Εάν η εποπτεία μεταβιβαστεί από την ΕΚΤ σε μια ΕΑΑ, η ΕΑΑ καθίσταται αρμόδια για την άμεση εποπτεία του εν λόγω ιδρύματος εντός προγραμματισμένου χρονικού πλαισίου. Η αρμοδιότητα για τα βασικά εποπτικά καθήκοντα επανέρχεται από τη ΜΕΟ στην ΕΑΑ.

3.3 Έγκριση μητρικών (μικτών) χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών

Άρθρο 21α της CRD όπως έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο

Ο ρόλος της ΕΚΤ στην έγκριση (μικτών) χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών

Πολλά εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα ελέγχονται από μια μητρική εταιρεία. Είναι σημαντικό οι εποπτικές αρχές να παρακολουθούν επίσης αυτήν τη μητρική εταιρεία, ιδίως για να προσδιορίσουν κατά πόσον χαρακτηρίζεται ως χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών ή μικτή εταιρεία χρηματοοικονομικών συμμετοχών αυτοτελώς. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αποτελεσματική εποπτεία αυτών των τραπεζών που ελέγχονται από άλλη εταιρεία καθώς και η συντονισμένη επισκόπηση ολόκληρου του ομίλου.

Επομένως, μετά την εισαγωγή της CRD V, οι μητρικές (μικτές) χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών υπόκεινται επίσης σε διαδικασία έγκρισης. Μόλις λάβει την έγκριση, η μητρική εταιρεία αναλαμβάνει την αρμοδιότητα να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις ενοποιημένες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας σε ολόκληρο τον εποπτευόμενο όμιλο. Στο παρελθόν, το θυγατρικό πιστωτικό ίδρυμα ήταν αρμόδιο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας σε ενοποιημένη βάση. Η μητρική (μικτή) χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών μπορεί επίσης να εξαιρεθεί από την έγκριση αν πληρούνται οι σωρευτικές προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον νόμο και μια άλλη εταιρεία αναλάβει αυτήν την ευθύνη εντός του ομίλου.

Όταν η ΕΚΤ είναι η εποπτική αρχή σημαντικού τραπεζικού ομίλου, είναι αρμόδια για την έγκριση ή την εξαίρεση των εν λόγω μητρικών (μικτών) χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ΕΚΤ λαμβάνει κοινή απόφαση με άλλη αρμόδια αρχή εκτός του ΕΕΜ. Η έγκριση ή η εξαίρεση των μητρικών εταιρειών λιγότερο σημαντικών τραπεζικών ομίλων αποτελεί αρμοδιότητα των ΕΑΑ που εποπτεύουν τους ομίλους αυτούς.

3.3.1 Κριτήρια

Τα κριτήρια που πρέπει να πληροί η μητρική (μικτή) χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών για να λάβει έγκριση είναι τα ακόλουθα:

- Οι εσωτερικές ρυθμίσεις και η κατανομή καθηκόντων εντός του εποπτευόμενου ομίλου πρέπει να επιτρέπουν τον αποτελεσματικό συντονισμό όλων των θυγατρικών, την πρόληψη ή διαχείριση συγκρούσεων εντός του ομίλου και την επιβολή συμμόρφωσης των πολιτικών σε επίπεδο ομίλου.
- Η δομή του ομίλου δεν πρέπει να αποτρέπει την αποτελεσματική εποπτεία των θυγατρικών τραπεζών ή της μητρικής (μικτής) χρηματοοικονομικής εταιρείας. Ο ρόλος και η θέση της μητρικής εταιρείας στον εποπτευόμενο όμιλο και η συνολική μετοχική δομή αποτελούν σημαντικούς παράγοντες από την άποψη αυτή.
- Πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις σχετικά με την καταλληλότητα των μετόχων και την καταλληλότητα των διοικητικών στελεχών.

Αν πληρούνται αυτά τα κριτήρια, η ΕΚΤ χορηγεί την έγκρισή της και αρχίζει να παρακολουθεί την τήρηση των κριτηρίων σε συνεχή βάση. Αν διαπιστώσει ότι τα κριτήρια δεν πληρούνται ή έχουν σταματήσει να πληρούνται, μπορεί να επιβάλει εποπτικά μέτρα στη μητρική (μικτή) χρηματοοικονομική εταιρεία για να διασφαλίσει ή να αποκαταστήσει την αποτελεσματική εποπτεία και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις.

Η μητρική (μικτή) χρηματοοικονομική εταιρεία μπορεί να λάβει εξαίρεση μόνον εφόσον πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

- η βασική δραστηριότητα της μητρικής εταιρείας είναι η απόκτηση συμμετοχών·
- η μητρική εταιρεία δεν έχει οριστεί ως οντότητα εξυγίανσης·
- έχει οριστεί άλλη θυγατρική του εποπτευόμενου ομίλου ως αρμόδια για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του ομίλου με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας σε ενοποιημένη βάση·
- η μητρική εταιρεία δεν λαμβάνει αποφάσεις που επηρεάζουν ολόκληρο τον εποπτευόμενο όμιλο·
- δεν υπάρχει εμπόδιο στην αποτελεσματική εποπτεία του ομίλου.

Η ΕΚΤ αξιολογεί προσεκτικά κατά πόσον πληρούνται αυτά τα κριτήρια και χορηγεί εξαιρέσεις μόνον όταν πληρούνται όλα τα παραπάνω κριτήρια.

3.3.2 Χρονοδιάγραμμα

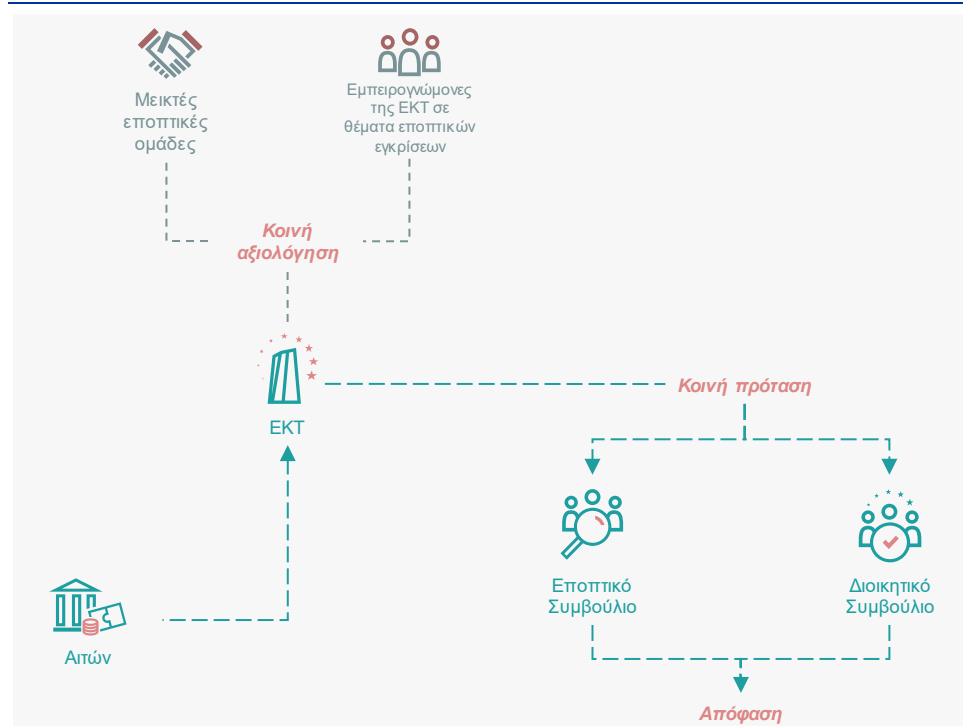
Αν η ΕΚΤ προτίθεται να αρνηθεί την έγκριση ή την εξαίρεση, ενημερώνει τον αιτούντα εντός τεσσάρων μηνών από την παραλαβή του ολοκληρωμένου αιτήματος. Σε κάθε περίπτωση, η ΕΚΤ θα λάβει απόφαση εντός έξι μηνών από την παραλαβή του αιτήματος.

3.3.3 Διαδικασία

Οι αιτούντες που πρόκειται να συμμετέχουν σε σημαντικούς ομίλους ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν την [πύλη IMAS](#) για να υποβάλλουν τα αιτήματά τους.

Σχήμα 13

Συνοπτική παρουσίαση της διαδικασίας

3.4 Συλλογή εποπτικών δεδομένων

Οι μη επιτόπιες και οι επιτόπιες εποπτικές δραστηριότητες προϋποθέτουν την απόκτηση, επεξεργασία και ανάλυση σχετικών πληροφοριών. Ο συντονισμός εποπτικών δράσεων μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ και η επικοινωνία με τις οντότητες

υποβολής αναφορών βασίζονται στη διαθεσιμότητα και την ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων και δεδομένων. Αφού προσδιορίσουν τις ανάγκες των εποπτικών αρχών και θεσπίσουν την αντίστοιχη διαδικασία για τη συλλογή δεδομένων από τις εποπτευόμενες οντότητες, οι ΕΑΑ και η ΕΚΤ διενεργούν αξιολογήσεις της ποιότητας των δεδομένων προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα στοιχεία που έχουν λάβει πληρούν ορισμένα ελάχιστα κριτήρια.

3.4.1 Καθορισμός των αναγκών όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών

Άρθρα 6, 24, 99, 100, 101, 394, 415 και 430 του CRR

Άρθρο 10 και αιτιολογική σκέψη 47 του κανονισμού EEM

Άρθρα 139, 140 και 141 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Προκειμένου να εκτελούν συνεχή εποπτικά καθήκοντα, οι ΜΕΟ πρέπει να έχουν άμεσα και εγκαίρως διαθέσιμες όλες τις σχετικές πληροφορίες για την εποπτευόμενη οντότητα.

Η **κανονιστική υποβολή αναφορών** αφορά την παροχή τυποποιημένων πληροφοριών σχετικά με την οικονομική και προληπτική κατάσταση των εποπτευόμενων οντοτήτων και περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό περιοδικών κανονιστικών δεδομένων και αναφορών. Πέραν της τακτικής υποβολής αναφορών, πραγματοποιείται **συμπληρωματική συλλογή δεδομένων** για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

Η Γενική Διεύθυνση Οριζόντιας Εποπτείας και η Διεύθυνση Εποπτικών Στρατηγικών και Κινδύνων συνεργάζονται στενά με τις ΜΕΟ και διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον εντοπισμό των αναγκών υποβολής εποπτικών αναφορών και στον συντονισμό των διαδικασιών που απαιτούνται για τη μεταφορά των εν λόγω αναγκών σε νομικές πράξεις.

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 47 του κανονισμού EEM «προκειμένου να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της, η ΕΚΤ πρέπει να μπορεί να απαιτεί όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και να διενεργεί έρευνες και επιτόπιες επιθεωρήσεις, ενδεχομένως σε συνεργασία με εθνικές αρμόδιες αρχές. Η ΕΚΤ και οι εθνικές αρμόδιες εποπτικές αρχές θα έχουν πρόσβαση στις ίδιες πληροφορίες χωρίς τα πιστωτικά ιδρύματα να υπόκεινται σε απαιτήσεις διπλής υποβολής εκθέσεων.»

Η ΕΚΤ μπορεί να ζητήσει από τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα να παρέχουν οποιεσδήποτε πληροφορίες θεωρούνται αναγκαίες προκειμένου να εκτελεί τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί από τον κανονισμό EEM, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται ανά τακτά διαστήματα και με ειδικώς προσδιορισμένους μορφότυπους για εποπτικούς και στατιστικούς σκοπούς. Η ΕΚΤ κατά κύριο λόγο συλλέγει εποπτικά δεδομένα από τις ΕΑΑ, σύμφωνα με τη λεγόμενη προσέγγιση διαδοχικής υποβολής στοιχείων. Όταν η ΕΚΤ λαμβάνει πληροφορίες απευθείας από τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, τις καθιστά διαθέσιμες στην ενδιαφερόμενη ΕΑΑ. Η ΕΑΤ έχει εντολή να εναρμονίσει την υποβολή εποπτικών αναφορών στην ΕΕ. Ωστόσο, ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM προβλέπει ότι η ΕΚΤ μπορεί να απαιτήσει από τις εποπτευόμενες οντότητες να παρέχουν πρόσθετες εποπτικές πληροφορίες, δηλαδή πληροφορίες πέραν αυτών που είναι εναρμονισμένες από την ΕΑΤ, όταν τέτοιες πληροφορίες είναι απαραίτητες

για την εκτέλεση των εποπτικών της καθηκόντων. Η ΕΚΤ μπορεί να καθορίζει τις κατηγορίες των πληροφοριών που θα πρέπει να παρέχονται, καθώς και τις διαδικασίες, τους μορφότυπους, τις συχνότητες και τις προθεσμίες για την παροχή των σχετικών πληροφοριών.

Γίνεται διάκριση μεταξύ α) της τακτικής υποβολής αναφορών που βασίζεται στο πλαίσιο υποβολής αναφορών της ΕΑΤ ή σε κανονισμό/απόφαση της ΕΚΤ και β) της έκτακτης υποβολής αναφορών (ή της συμπληρωματικής συλλογής δεδομένων) που βασίζεται σε εποπτικές αποφάσεις.

3.4.2 Τακτική υποβολή αναφορών

Κανονισμός της ΕΚΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με χρηματοοικονομική πληροφόρηση (ΕΚΤ/2015/13)

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την υποβολή στην ΕΚΤ εποπτικών δεδομένων τα οποία παρέχουν οι εποπτευόμενες οντότητες στις εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΚΤ/2023/18)

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την παροχή στοιχείων για σχέδια χρηματοδότησης εποπτευόμενων οντοτήτων από τις εθνικές αρμόδιες αρχές στην ΕΚΤ (ΕΚΤ/2023/19)

Οι εκτελεστικοί κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που παρέχουν τα **εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα** σχετικά με την υποβολή εποπτικών αναφορών των ιδρυμάτων περιέχουν λεπτομερείς απαιτήσεις για την υποβολή αναφορών σχετικά με τα ίδια κεφάλαια και τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, συμπεριλαμβανομένων των πλαισίων κοινής πληροφόρησης (COREP) και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (FINREP), του δείκτη κάλυψης ρευστότητας, του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης, των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και του δείκτη μόχλευσης. Περαιτέρω απαιτήσεις υποβολής αναφορών προβλέπονται σε διάφορες κατευθυντήριες γραμμές και αποφάσεις της ΕΑΤ. Το **πλαίσιο της ΕΑΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών** περιλαμβάνει όλα τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις της ΕΑΤ σχετικά με την υποβολή εποπτικών αναφορών. Κάθε νομική πράξη του πλαισίου υποβολής αναφορών της ΕΑΤ ορίζει το πεδίο εφαρμογής, τον μορφότυπο, τη συχνότητα, τις ημερομηνίες υποβολής και σαφείς ορισμούς που ισχύουν για τις διάφορες απαιτήσεις υποβολής αναφορών και προσδιορίζει τον τρόπο μεταφοράς των κανονιστικών απαιτήσεων που ορίζονται στον CRR σε δεδομένα έτοιμα προς ανάλυση. Επομένως, έχουν σχεδιαστεί διαφορετικά υποδείγματα που τα ιδρύματα είναι υποχρεωμένα να συμπληρώνουν και να υποβάλλουν στην αντίστοιχη ΕΑΑ. Στο πλαίσιο της προσέγγισης διαδοχικής υποβολής στοιχείων, η ΕΑΑ στη συνέχεια διαβιβάζει τα στοιχεία στην ΕΚΤ. Το πλαίσιο της ΕΑΤ για την υποβολή αναφορών αποτελεί τη μεγαλύτερη δέσμη απαιτήσεων υποβολής αναφορών που χρησιμοποιούνται σε επίπεδο ΕΕ για την εποπτική αξιολόγηση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και για σκοπούς εξυγίανσης.

Ο **κανονισμός της ΕΚΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση** διευρύνει τις απαιτήσεις υποβολής αναφορών των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέπεια και να ενισχύεται η συγκρισιμότητα μεταξύ των εποπτευόμενων οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες σε συμμετέχοντα κράτη μέλη. Πιο συγκεκριμένα, επεκτείνει την τακτική υποβολή εναρμονισμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών στην υποβολή ενοποιημένων αναφορών από ιδρύματα σύμφωνα με τα εθνικά λογιστικά πλαίσια, καθώς και στην υποβολή μεμονωμένων αναφορών, π.χ. για αυτόνομες εποπτευόμενες οντότητες.

Η Γενική Διεύθυνση Οριζόντιας Εποπτείας είναι αρμόδια για ζητήματα υποβολής εποπτικών αναφορών που σχετίζονται με τον καθορισμό των εποπτικών αναγκών και τη μεταφορά τους σε νομικές πράξεις, ενώ το Τμήμα Δεδομένων Τραπεζικής Εποπτείας της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικής είναι αρμόδιο για την επιχειρησιακή εφαρμογή της διαδικασίας συλλογής, συγκέντρωσης και διάδοσης των αντίστοιχων δεδομένων.

3.4.3 Έκτακτη ή συμπληρωματική συλλογή δεδομένων

Πέραν των δεδομένων που υποβάλλονται τακτικά για σκοπούς εποπτείας, η ΕΚΤ συλλέγει συμπληρωματικά δεδομένα για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

Για παράδειγμα, η έκτακτη συλλογή δεδομένων που ονομάζεται **βραχυπρόθεσμη άσκηση** αναπτύχθηκε ειδικά για τη συμπλήρωση των δεδομένων που είναι διαθέσιμα στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) και είναι προσαρμοσμένη στους σκοπούς του Πυλώνα 2. Στο πλαίσιο της βραχυπρόθεσμης άσκησης τα δεδομένα συλλέγονται για τα σημαντικά ιδρύματα στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης, καθώς και για ορισμένες θυγατρικές σημαντικών ιδρυμάτων που υποδεικνύονται από τις ΜΕΟ σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού EEM, και κοινοποιούνται στα ιδρύματα μέσω επιχειρησιακών επιστολών της ΕΚΤ. Οι ανάγκες που καλύπτονται από τη βραχυπρόθεσμη άσκηση επανεξετάζονται ετησίως πριν από την έναρξη της ετήσιας SREP.

Τα στοιχεία που συλλέγονται για την εν λόγω άσκηση προσδιορίζονται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο αριθμός των σημείων δεδομένων που πρέπει να υποβληθούν εξαρτάται από την πολυπλοκότητα του ιδρύματος. Κατά συνέπεια, οι μικρότερες οντότητες είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν λιγότερα σημεία δεδομένων στα διάφορα υποδείγματα αυτής της συλλογής δεδομένων. Επιπλέον, οι εκθέσεις για την ποιότητα των δεδομένων κατά κανόνα καταρτίζονται δύο φορές για κάθε κύκλο παραγωγής: την πρώτη φορά ως μια πρώτη επισκόπηση αμέσως μετά την ημερομηνία υποβολής και τη δεύτερη φορά ως έκθεση ανακεφαλαίωσης, συνήθως έξι έως οκτώ εβδομάδες μετά την καθορισμένη ημερομηνία υποβολής, χρονική στιγμή κατά την οποία θεωρείται ότι τα συγκεντρωτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν είναι σχεδόν τελικά. Οι επόπτες αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα της βραχυπρόθεσμης άσκησης λιγότερο από 24 ώρες μετά από κάθε υποβολή, λόγω της άμεσης επεξεργασίας και επικύρωσης δεδομένων που παρέχει η κεντρική πλατφόρμα υποβολής δεδομένων (Centralised Submission Platform – CASPER). Τα δεδομένα που έχουν υποβληθεί εκ νέου και οι επικαιροποιημένοι δείκτες ενημερώνονται στη συνέχεια ημερησίως ή, κατόπιν σχετικού αιτήματος, συχνότερα.

Η ΕΚΤ συλλέγει επίσης πρόσθετα δεδομένα που δεν καλύπτονται από τις διαδικασίες συλλογής δεδομένων που αναφέρονται παραπάνω. Σε αυτές περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, τα δεδομένα που απαιτούνται για το έργο των εποπτικών αρχών και για τους θεματικούς ελέγχους. Επιπροσθέτως, συγκεκριμένες απαιτήσεις επιμέρους υποβολής αναφορών μπορεί να επιβληθούν σε ιδρύματα κατά περίπτωση. Η Γενική Διεύθυνση Οριζόντιας Εποπτείας, μαζί με το Τμήμα

Δεδομένων Τραπεζικής Εποπτείας της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικής, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναγκών και των μορφοτύπων υποβολής αναφορών. Η βασική αρχή που διέπει τις πρόσθετες συλλογές δεδομένων είναι η ευθυγράμμισή τους με τα υφιστάμενα και επικαιροποιημένα πρότυπα υποβολής αναφορών, όπως καθορίζονται από το πλαίσιο της EAT για την υποβολή αναφορών, το οποίο παρέχει μια ισχυρή εναρμονισμένη βάση. Η ΕΚΤ αξιοποιεί πλήρως αυτά τα πρότυπα και τα χρησιμοποιεί εκτεταμένα. Στο πλαίσιο της διαδικασίας με την οποία ξεκινά μια νέα συλλογή δεδομένων, η ΕΚΤ ελέγχει πάντοτε κατά πόσον τα δεδομένα που πρόκειται να ζητηθούν είναι ήδη διαθέσιμα ή μπορούν να ληφθούν από τις εποπτικές αρχές χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση για τις τράπεζες. Η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ καταγράφει όλα τα αιτήματά της για μικροπροληπτικά δεδομένα για να διευκολύνει αυτό το έργο, απαλλάσσοντας έτσι τα εποπτευόμενα ιδρύματα από την επιβάρυνση υποβολής αναφορών και αποφεύγοντας τη διπλή υποβολή αναφορών.

Όταν οι πρόσθετες υποχρεώσεις υποβολής αναφορών αποκτήσουν σταθερότητα, η ΕΚΤ προτείνει κατάλληλες τροποποιήσεις στο πλαίσιο υποβολής αναφορών της EAT προκειμένου να μειωθούν οι συλλογές συμπληρωματικών δεδομένων.

3.4.4 Επεξεργασία εποπτικών δεδομένων

Τα δεδομένα για την κανονιστική υποβολή αναφορών, τα οποία βασίζονται στο πλαίσιο υποβολής αναφορών της EAT ή στον κανονισμό της ΕΚΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, διοχετεύονται από το ίδρυμα αναφοράς στην ΕΚΤ μέσω των EAA, οι οποίες συλλέγουν τα δεδομένα από τις εποπτευόμενες οντότητες που είναι εγκατεστημένες στη δικαιοδοσία τους. Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση διαδοχικής υποβολής δεδομένων δεν ακολουθείται για τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα όσον αφορά τη δημοσιοποίηση στοιχείων ή για την υποβολή αναφορών σχετικά με την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (minimum requirement for own funds and eligible liabilities – MREL) και τις απαιτήσεις συνολικής ικανότητας απορρόφησης ζημιών (total loss-absorbing capacity – TLAC). Προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή υποβολή αναφορών από τις τράπεζες στις EAA και στις εθνικές αρχές εξυγίανσης (EAE), τα δεδομένα αυτά συλλέγονται μέσω του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης, το οποίο λαμβάνει τα δεδομένα του από τις EAE. Το Τμήμα Δεδομένων Τραπεζικής Εποπτείας της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικής είναι αρμόδιο για τη συλλογή των δεδομένων από το πλαίσιο υποβολής αναφορών της EAT, συμπεριλαμβανομένου του διευρυμένου υποδείγματος FINREP, τα οποία αναρτώνται από τις EAA ή το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης στο σύστημα εποπτικών τραπεζικών δεδομένων (Supervisory Banking Data System – SUBA) σε μορφότυπο XBRL. Μετά την επιτυχημένη λήψη και ανάρτηση του αρχείου στο SUBA (δηλαδή, το αρχείο πληροί τους κανόνες αρχειοθέτησης της EAT και της ΕΚΤ), το σύστημα ξεκινά την αξιολόγηση των δεδομένων εκτελώντας αυτόματα μια περιεκτική δέσμη ελέγχων επικύρωσης. Αυτοί οι έλεγχοι επικύρωσης έχουν τριπλό χαρακτήρα. Πρώτον, οι κανόνες επικύρωσης της EAT ελέγχουν σε μεγάλο βαθμό τη συνέπεια και την ακρίβεια εντός μιας δεδομένης ενότητας ή δύο διαφορετικών ενοτήτων. Αυτοί οι κανόνες δημοσιεύονται σε τακτική βάση στην [ιστοσελίδα της EAT σχετικά με τα](#)

πλαίσια υποβολής αναφορών. Δεύτερον, η ΕΚΤ εφαρμόζει ελέγχους πληρότητας των δεδομένων στο πλαίσιο των οποίων εντοπίζονται υποδείγματα που λείπουν από μια ενότητα αναφοράς ή περιλαμβάνονται απρόβλεπτα σε αυτήν. Τρίτον, η ΕΚΤ εφαρμόζει επίσης μια σειρά πρόσθετων ελέγχων ποιότητας στα δεδομένα που υποβλήθηκαν, τους οποίους ανέπτυξε σε συνεργασία με τις ΕΑΑ (βλ. Ενότητα 3.4.5 «Αξιολόγηση της ποιότητας των δεδομένων»). Όταν λαμβάνεται μια διόρθωση, επαναλαμβάνονται η τακτική διαδικασία διαβίβασης δεδομένων και ο έλεγχος ποιότητας, όπως περιγράφεται παραπάνω. Πέραν των τριών αυτών περιπτώσεων, η ΕΚΤ διενεργεί επίσης περαιτέρω ελέγχους εντός του οικείου πλαισίου αξιολόγησης ποιότητας δεδομένων. Επιπλέον, το Τμήμα Δεδομένων Τραπεζικής Εποπτείας διενεργεί πιλοτικά μια άσκηση που απαιτεί από τις τράπεζες να παρέχουν λεπτομερείς εξηγήσεις αν υποβάλλουν εκ νέου σημαντικά στοιχεία. Μια άλλη άσκηση απασκοπεί στην ενίσχυση της λογοδοσίας των διοικητικών οργάνων των ιδρυμάτων, απαιτώντας από αυτά να υπογράψουν έκθεση διαχείρισης που περιλαμβάνει συνοπτική παρουσίαση των ζητημάτων ποιότητας που εντοπίστηκαν σχετικά με την υποβολή εποπτικών αναφορών.

Τα δεδομένα για την κανονιστική υποβολή αναφορών διανέμονται εξωτερικά και εσωτερικά. Σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΑΤ σχετικά με την υποβολή αναφορών από τις αρμόδιες αρχές στην ΕΑΤ, τα περισσότερα δεδομένα του πλαισίου υποβολής αναφορών της ΕΑΤ διαβιβάζονται στην ΕΑΤ αμέσως μόλις ληφθούν. Εφαρμόζεται η προσέγγιση διαδοχικής υποβολής δεδομένων προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή υποβολή αναφορών από τις ΕΑΑ τόσο προς την ΕΚΤ όσο και προς την ΕΑΤ και για να διασφαλίζεται η πλήρης ευθυγράμμιση μεταξύ των βάσεων δεδομένων των ΕΑΑ, της ΕΚΤ και της ΕΑΤ.

Τα εποπτικά δεδομένα που λαμβάνονται στο SUBA διατίθενται εσωτερικά εντός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας σε διάφορες μορφές και εργαλεία. Κάθε βράδυ, όλες οι ενότητες δεδομένων για τα σημαντικά και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα που λαμβάνονται στη διάρκεια της ημέρας στο SUBA μετατρέπονται σε διαφορετικούς μορφότυπους και αναρτώνται στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών και υποβολής αναφορών του ΕΕΜ (IMAS). Χάρη σε αυτήν τη διαδικασία οι επόπτες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα την επόμενη ημέρα μετά τη λήψη τους από την ΕΚΤ. Επιπλέον, όλοι οι δείκτες κινδύνου για τα σημαντικά και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα επικαιροποιούνται αμέσως, τουλάχιστον κάθε φορά που το SUBA λαμβάνει μια ενότητα δεδομένων που επηρεάζει τους υπολογισμούς.

3.4.5 Αξιολόγηση ποιότητας δεδομένων

Η διαθεσιμότητα επαρκών και υψηλής ποιότητας δεδομένων έχει καθοριστική σημασία τόσο για τα εποπτευόμενα ιδρύματα όσο και για την εποπτική αρχή. Η ποιότητα των δεδομένων και η ικανότητα συγκέντρωσης των κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για τη λήψη ορθών αποφάσεων βάσει αξιολόγησης κινδύνων και, κατ' επέκταση, για την ορθή διαχείριση κινδύνων. Οι ΕΑΑ είναι αρμόδιες για την πρώτη αξιολόγηση της ποιότητας των δεδομένων. Πέρα από τη δέσμη των εναρμονισμένων ελέγχων επικύρωσης που έχει ορίσει η ΕΑΤ, **πρόσθετοι έλεγχοι ποιότητας δεδομένων**, οι οποίοι αναπτύχθηκαν από την

ΕΚΤ σε συνεργασία με τις ΕΑΑ, εφαρμόζονται στα δεδομένα που υποβάλλουν τα σημαντικά ιδρύματα για να εντοπίζονται πιθανά σφάλματα και να παρέχεται μια τυποποιημένη αξιολόγηση της ποιότητάς τους. Η ΕΚΤ επιβλέπει τη δεύτερη αξιολόγηση των δεδομένων. Η επίβλεψη αυτή περιλαμβάνει τακτική παρακολούθηση και διερεύνηση τυχόν ζητημάτων που δεν επιλύθηκαν κατά την πρώτη αξιολόγηση της ποιότητας των δεδομένων. Η ΕΚΤ διενεργεί επίσης περαιτέρω ελέγχους, ορισμένοι από τους οποίους μπορούν να διενεργηθούν μόνο σε ολόκληρη τη δέσμη δεδομένων, όπως αναλύσεις μεταξύ ομάδων ομοειδών ιδρυμάτων, έλεγχοι αξιοπιστίας και συγκρίσεις μεταξύ χωρών. Σύμφωνα με την προσέγγιση της διαδοχικής υποβολής δεδομένων, η ΕΚΤ αναλαμβάνει περαιτέρω ενέργειες με τα ιδρύματα για τα σφάλματα και τα ζητήματα αξιοπιστίας που προκύπτουν από τη δεύτερη αξιολόγηση μέσω των ΕΑΑ.

Η αξιολόγηση της ποιότητας δεδομένων στην ΕΚΤ διενεργείται βάσει καθορισμένων παραμέτρων:

- **Εμπρόθεσμη έκδοση:** το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην απαιτούμενη ημερομηνία υποβολής και στην πραγματική ημερομηνία υποβολής των δεδομένων στην ΕΚΤ.
- **Ακρίβεια:** ο βαθμός προσέγγισης της υποβληθείσας τιμής προς την υποκείμενη εποπτική έννοια. Για την εποπτική στατιστική, η ακρίβεια ερμηνεύεται ως απουσία λαθών και ακριβής αντιστοιχία των τιμών που υποβάλλονται με την υποκείμενη έννοια κάθε σημείου δεδομένων. Στην πράξη, η διάσταση της ακρίβειας ποσοτικοποιείται μέσω της επαλήθευσης του βαθμού εκπλήρωσης λογικών σχέσεων μεταξύ διαφορετικών υποσυνόλων δεδομένων (δηλ. μεταξύ υποδειγμάτων), της αντιστοιχίας τους με τα βασικά δεδομένα (master data) που σχετίζονται με το ίδρυμα και της αντιστοιχίας τους με άλλα δημοσιευμένα δεδομένα.
- **Πληρότητα:** η διαθεσιμότητα των ζητούμενων πληροφοριών. Διενεργούνται έλεγχοι πληρότητας για τον εντοπισμό ελλειπών πληροφοριών.
- **Αξιοπιστία:** ο βαθμός προσέγγισης των αναθεωρημένων τιμών συγκεκριμένου σημείου δεδομένων προς την τιμή που δημοσιεύθηκε αρχικά. Αυτή η διάσταση βασίζεται στον ορισμό των σημαντικών εκ νέου υποβολών και αξιολογείται από τις αναλύσεις των εκ νέου υποβολών.
- **Ευλογοφάνεια:** έλεγχοι για τον εντοπισμό έκτροπων τιμών (outliers) στα δεδομένα που υποβλήθηκαν. Αυτό επιτυγχάνεται με εξέταση της χρονοσειράς της σχετικής μεταβλητής προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τιμές παρουσιάζουν σημαντική απόκλιση από τα συνηθισμένα ή είναι ιδιαίτερα υψηλές (ή χαμηλές) σε σύγκριση με τα ομοειδή ιδρύματα.

Βάσει αυτών των διαστάσεων, η Γενική Διεύθυνση Στατιστικής καταρτίζει διάφορους πίνακες και αναφορές, συμπεριλαμβανομένης τριμηνιαίας αναφοράς ποιότητας δεδομένων για κάθε σημαντικό ίδρυμα. Η Γενική Διεύθυνση Στατιστικής κοινοποιεί τις εν λόγω αναφορές στις ΕΑΑ και τις ενημερώνει για τις εξελίξεις. Η ΜΕΟ είναι ο αποδέκτης αυτών των αναφορών, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την

παρακολούθηση της ποιότητας των δεδομένων. Εάν η αναφορά υποδεικνύει σημαντικά ζητήματα όσον αφορά την ποιότητα των δεδομένων και εάν, μετά από ανάλογη ανάλυση, η ΜΕΟ εντοπίζει παραβάσεις κανονιστικών απαιτήσεων, η ΜΕΟ αναλαμβάνει εποπτική δράση. Αυτή η δράση μπορεί να έχει τη μορφή επιχειρησιακής πράξης προς την εποπτευόμενη οντότητα ή διενέργειες για συνάντηση με τη διοίκηση του ιδρύματος. Εναλλακτικά, η ΜΕΟ μπορεί να προτείνει στο Εποπτικό Συμβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο τη χρήση **εποπτικών εξουσιών**. Επιπλέον, τα αποτελέσματα είναι επίσης πιθανόν να ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση κινδύνου της εποπτευόμενης οντότητας για περαιτέρω ανάλυση.

4 Εποπτεία σημαντικών ιδρυμάτων

Η τραπεζική εποπτεία ξεκινά από τον σχεδιασμό των τακτικών εποπτικών δραστηριοτήτων που ορίζονται στο πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης (Supervisory Examination Programme – SEP). Το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης καλύπτει τα καθήκοντα και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαρκή εποπτεία και τις επιτόπιες αποστολές σύμφωνα με τους διαθέσιμους πόρους. Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των βασικών κινδύνων και ευπαθειών που επηρεάζουν τις οντότητες που υπάγονται στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία αποτελούν σημαντικό μέρος του ρόλου της ΕΚΤ στην τραπεζική εποπτεία. Αποτελούν τη βάση για τον καθορισμό των εποπτικών προτεραιοτήτων και λαμβάνονται υπόψη στο καθημερινό έργο των μεικτών εποπτικών ομάδων (ΜΕΟ).

Η διαρκής εποπτεία περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες που διενεργούνται τακτικά ή κατά περίπτωση και αποβλέπουν στην αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών των διοικητικών οργάνων, στον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας, στην αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου και στη διεξαγωγή της διαδικασίας SREP. Όσον αφορά τα σημαντικά ιδρύματα που εμπίπτουν στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία, αυτά τα καθήκοντα εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΜΕΟ. Επιπλέον της συνεχούς εποπτείας, ορισμένα θέματα μπορεί να χρειαστεί να εξεταστούν διεξοδικά μέσω ειδικών επιτόπιων αποστολών (π.χ. επιθεώρηση ή διερεύνηση εσωτερικών υποδειγμάτων). Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις διενεργούνται κατά κανόνα από ομάδα επιθεώρησης η οποία – αν και οργανωτικά ανεξάρτητη – συνεργάζεται στενά με την αντίστοιχη ΜΕΟ.

Οι διάφορες εποπτικές δραστηριότητες οδηγούν κατά κανόνα στη λήψη εποπτικών μέτρων τα οποία απευθύνονται στην εποπτευόμενη οντότητα. Οι εποπτικές δραστηριότητες και αποφάσεις ακολουθούνται συνήθως από μια σειρά τυπικών ενεργειών, όπως η παρακολούθηση της συμμόρφωσης και, αν κριθεί απαραίτητο, η επιβολή συμμόρφωσης και κυρώσεων.

4.1 Επιχειρησιακός σχεδιασμός

4.1.1 Προσδιορισμός της αναλογικότητας στην εποπτική παρακολούθηση

Άρθρα 97 και 99 της CRD

Η εποπτεία πρέπει να βασίζεται στην αξιολόγηση κινδύνων και να είναι αναλογική προς το είδος της ενδιαφερόμενης εποπτευόμενης οντότητας. Οι συνολικοί πόροι για την ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία πρέπει επομένως να κατανέμονται στην εποπτεία των διαφόρων ιδρυμάτων με τρόπο που να λαμβάνει υπόψη αυτούς τους δύο στόχους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα διαφορετικά επίπεδα εποπτικής παρακολούθησης: διαφοροποίηση της συχνότητας και της έντασης της εποπτείας

για ανόμοια ιδρύματα. Υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ του συνολικού προφίλ κινδύνου ενός ιδρύματος και του επιπέδου εποπτικής παρακολούθησης.

Κατά την ταξινόμηση σημαντικών ιδρυμάτων σε επίπεδο παρακολούθησης, λαμβάνονται υπόψη δύο διαστάσεις.

Αφενός, εξετάζεται το μέγεθος και η πολυπλοκότητα του ιδρύματος. Αυτές οι έννοιες, μεταξύ άλλων, λαμβάνονται υπόψη κατά την ταξινόμηση των εποπτευόμενων οντοτήτων σε ομάδες, όπου η «Ομάδα 1» καλύπτει τα μεγαλύτερα και πιο πολύπλοκα ιδρύματα.

Αφετέρου, αναγνωρίζεται επίσης η εγγενής επικινδυνότητα του ιδρύματος, όπως καθορίζεται από την πιο πρόσφατη συνολική αξιολόγηση κινδύνου που έχει διενεργήσει η ΜΕΟ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας SREP. Το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης είναι η βαθμολόγηση κάθε εποπτευόμενης οντότητας με βαθμό από 1 έως 4, όπου το 4 αντιστοιχεί στον πιο υψηλό βαθμό επικινδυνότητας. Η διαδικασία αξιολόγησης περιγράφεται λεπτομερώς στην Ενότητα 4.6.

4.1.2 Δημιουργία του προγράμματος εποπτικής εξέτασης

Άρθρα 97, 98 και 99 της CRD

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (EBA/GL/2014/13)

Το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης για ένα σημαντικό ίδρυμα καλύπτει τις συνεχείς μη επιτόπιες δραστηριότητες που διενεργούν οι ΜΕΟ καθώς και τις επιτόπιες δραστηριότητες που διενεργούν επιτόπιες ομάδες εμπειρογνομόνων στις εγκαταστάσεις της εποπτευόμενης οντότητας.

Κάθε χρόνο η ΜΕΟ σχεδιάζει ένα πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης για κάθε σημαντικό ίδρυμα που εποπτεύει. Οι δραστηριότητες του προγράμματος αυτού βασίζονται στις υφιστάμενες κανονιστικές απαιτήσεις, το Εγχειρίδιο Εποπτείας και τις εποπτικές προσδοκίες του ΕΕΜ.

Επιπλέον, οι ΜΕΟ είναι πάντοτε σε θέση να ασκούν, κατά περίπτωση, καθήκοντα ειδικού ενδιαφέροντος που δεν αποτελούν μέρος του προγράμματος εποπτικής εξέτασης, ειδικότερα για την αντιμετώπιση ταχέως μεταβαλλόμενων κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος ή σε ευρύτερο επίπεδο συστήματος.

Στις αρχές κάθε έτους, οι ΜΕΟ κοινοποιούν στις εποπτευόμενες οντότητες μια επισκόπηση του προγράμματος εποπτικής εξέτασης, δηλαδή μια ενδεικτική υψηλού επιπέδου παρουσίαση των βασικών προγραμματισμένων εποπτικών δραστηριοτήτων που προϋποθέτουν την άμεση συμμετοχή των ιδρυμάτων.

Αυτή η απλουστευμένη επισκόπηση του προγράμματος εποπτικής εξέτασης περιλαμβάνει τρεις συνιστώσες.

1. **Μη επιτόπιες δραστηριότητες** τις οποίες οι ΜΕΟ σχεδιάζουν να εκτελέσουν το επόμενο έτος, όπως η SREP και οι σε βάθος αναλύσεις (deep dives), οι οποίες αποτελούν ανάλυση θεμάτων που επιλέγονται από τις ΜΕΟ για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων ανησυχιών σχετικά με τα σημαντικά ιδρύματα.

2. **Επιτόπιες δραστηριότητες**, όπως επιτόπιες επιθεωρήσεις και διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων.
3. Επιπλέον, το πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης περιλαμβάνει κατάλογο των **αιτημάτων παροχής δεδομένων** που προβλέπεται να πραγματοποιηθούν στη διάρκεια του έτους (έκτακτα και τακτικά αιτήματα).

Η επικαιροποίηση της απλουστευμένης επισκόπησης του προγράμματος εποπτικής εξέτασης κοινοποιείται στα μέσα του έτους ώστε να αντανakλά πιθανές αλλαγές.

4.2 Αναλύσεις κινδύνων για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση βασικών κινδύνων και ευπαθειών

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των βασικών κινδύνων και ευπαθειών που επηρεάζουν τις οντότητες που υπάγονται στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία αποτελούν σημαντικό μέρος του ρόλου της ΕΚΤ στην τραπεζική εποπτεία. Αποτελούν τη βάση για τον καθορισμό των εποπτικών προτεραιοτήτων και λαμβάνονται υπόψη στο καθημερινό έργο των ΜΕΟ. Ο εντοπισμός και η τακτική παρακολούθηση αναδυόμενων και υφιστάμενων κινδύνων (βλ. Ενότητα 4.2.1) συμπληρώνονται από διεξοδικές αναλύσεις ή θεματικές εξετάσεις επιλεγμένων θεμάτων (βλ. την Ενότητα 4.4.3), ασκήσεις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (βλ. την Ενότητα 4.2.2) και αναλύσεις επιπτώσεων υφιστάμενων ή επικείμενων κανονιστικών πρωτοβουλιών (βλ. την Ενότητα 4.2.3).

4.2.1 Εντοπισμός αναδυόμενων κινδύνων

Άρθρα 3, 4 και 10 του κανονισμού ΕΕΜ

Η αξιολόγηση των πιο συναφών κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι εποπτευόμενες οντότητες και ιδίως ο εντοπισμός νέων, αναδυόμενων κινδύνων σε πρώιμο στάδιο αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για μια επιτυχημένη τραπεζική εποπτεία. Αποτελεί επίσης μια καλή αφετηρία για την τακτική διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού στο πλαίσιο της οποίας καθορίζονται οι εποπτικές προτεραιότητες. Οι οριζόντιες αναλύσεις για αυτόν τον σκοπό και η συνολική αξιολόγηση των βασικών κινδύνων και ευπαθειών στα συμμετέχοντα κράτη μέλη διενεργούνται από το Τμήμα Στρατηγικών Κινδύνων και Στρατηγικών Αναλύσεων, το οποίο είναι αρμόδιο για τα εξής:

1. τον εντοπισμό αναδυόμενων κινδύνων και την παρακολούθηση μεταβολών στο τοπίο κινδύνων των εποπτευόμενων οντοτήτων·
2. τη διενέργεια οριζόντιων δραστηριοτήτων διεξοδικής ανάλυσης κινδύνων σε διάφορες μορφές και με διάφορες συχνότητες που καλύπτουν όλες τις σχετικές κατηγορίες και θέματα κινδύνων·
3. την παροχή εμπειρογνομosύνης και υποστήριξης στις ΜΕΟ και σε άλλα τμήματα για τις εποπτικές δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της παροχής εργαλείων παρακολούθησης και ανάλυσης, των

αναλύσεων μεταξύ ομοειδών ιδρυμάτων για βασικούς τομείς κινδύνων και της έμπειρης υποστήριξης σε αναλύσεις κινδύνων.

Οι αναλύσεις κινδύνων που διενεργούνται εντός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας ωφελούνται από α) την άμεση πρόσβαση στις ΜΕΟ ως σημαντική πηγή πληροφοριών για τα επιμέρους ιδρύματα και από β) τις αναλύσεις που διενεργούν άλλες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ, π.χ. οι μακροπροληπτικές αναλύσεις.

Διενεργείται ετήσια αξιολόγηση κινδύνων (η SREP) σε στενό συντονισμό με δίκτυο εμπειρογνομόνων και ισοδύναμων οριζόντιων λειτουργιών εντός των εθνικών αρμόδιων αρχών (ΕΑΑ). Τα αποτελέσματα αυτής της άσκησης και άλλων εν εξελίξει αναλύσεων κοινοποιούνται τακτικά στις ΜΕΟ.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων που αφορούν τρέχοντες κινδύνους και ευπάθειες λαμβάνονται υπόψη στον συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό και ενσωματώνονται στο συνολικό πρόγραμμα εποπτικής εξέτασης (βλ. Ενότητα 4.1). Συμπληρώνονται από διεξοδικές αναλύσεις που διενεργούν οι ΜΕΟ, ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (βλ. Ενότητα 4.2.2), αναλύσεις επιπτώσεων υφιστάμενων ή επικείμενων κανονιστικών διατάξεων (βλ. Ενότητα 4.2.3) και επιλεγμένες θεματικές αναλύσεις (βλ. Ενότητα 4.4.3).

4.2.2 Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων

Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του κανονισμού EEM

Άρθρο 100 της CRD

Απολογική σκέψη 43 και άρθρα 21, 22 και 32 του κανονισμού της EAT

Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων αποτελούν βασικό εργαλείο για τη μέτρηση ενός κινδύνου ή συνδυασμού κινδύνων σύμφωνα με δεδομένα σενάρια ακραίων καταστάσεων. Στο πλαίσιο της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ, αρμόδιο για την άσκηση οριζόντιων καθηκόντων που αφορούν μικροπροληπτικές εποπτικές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είναι το Τμήμα Εμπειρογνομόνων σε Θέματα Ασκήσεων Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων. Για τα σημαντικά ιδρύματα, αυτό περιλαμβάνει τη διενέργεια των ετήσιων εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 100 της CRD, με σκοπό τη στήριξη της SREP. Μεταξύ άλλων, αφορά τη διενέργεια ολοκληρωμένων ασκήσεων όσον αφορά τη φερεγγυότητα οντοτήτων που υπόκεινται στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία στο πλαίσιο των διετών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο ΕΕ, οι οποίες ξεκίνησαν και συντονίζονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT). Τα έτη κατά τα οποία δεν διενεργούνται ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο ΕΕ, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ διενεργεί θεματικές ασκήσεις με έμφαση σε συγκεκριμένες εποπτικές προτεραιότητες (για παράδειγμα, ο κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο το 2017, ο κίνδυνος ρευστότητας το 2019, ο κλιματικός κίνδυνος το 2022 και η ανθεκτικότητα έναντι κυβερνοαπειλών το 2024). Περιστασιακά, σε περίπτωση απρόβλεπτων χρηματοοικονομικών και μακροοικονομικών εξελίξεων, διενεργούνται στοχευμένες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων επί χάρτου (desk-top) (όπως οι αναλύσεις ευπαθειών που διενεργήθηκαν το 2020 και το 2022) για την αξιολόγηση των σχετικών κινδύνων και ευπαθειών.

Στα καθήκοντα αυτά περιλαμβάνονται ο σχεδιασμός της μεθοδολογίας και των υποδειγμάτων των ασκήσεων, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της στρατηγικής διασφάλισης ποιότητας για την επαλήθευση των προβολών των ασκήσεων των ιδρυμάτων, καθώς και η εποπτεία της ανάπτυξης των αντίστοιχων υποδειγμάτων και υποδομών τεχνολογιών πληροφορικής (ΤΠ). Τα καθήκοντα αυτά ασκούνται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με άλλα τμήματα της ΕΚΤ, της ΕΑΤ ή/και των ΕΑΑ.

Οι μικροπροληπτικές ασκήσεις συχνά συμπληρώνονται από μακροπροληπτικές επεκτάσεις που επικεντρώνονται σε επιδράσεις σε επίπεδο συστήματος και όχι σε μεμονωμένες τράπεζες και διενεργούνται από πάνω προς τα κάτω, δηλαδή δεν αφορούν τις εποπτευόμενες οντότητες. Ειδικότερα, οι ασκήσεις αυτές αποτυπώνουν σημαντικές επιδράσεις ανατροφοδότησης ή επιδράσεις δικτύου. Επιδράσεις ανατροφοδότησης μπορούν να προκύψουν, για παράδειγμα, λόγω δυσμενών μεταβολών στο υφιστάμενο οικονομικό περιβάλλον που επιδρούν αρνητικά στο δανεισμό σύμφωνα με ένα σενάριο ακραίων καταστάσεων. Σύμφωνα με ένα τέτοιο σενάριο οι επιδράσεις δικτύου διαδίδονται, για παράδειγμα, μέσω των ζεύξεων δανεισμού ή χρηματοδότησης μεταξύ των ιδρυμάτων. Οι επιδράσεις ανατροφοδότησης και δικτύου αντιμετωπίζονται συχνά με υποδείγματα από πάνω προς τα κάτω που έχουν σχεδιαστεί για μακροπροληπτικές αναλύσεις και αναλύσεις χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Συμπληρώνουν τις πιο μικροπροληπτικές ασκήσεις από κάτω προς τα πάνω, στο πλαίσιο των οποίων οι τράπεζες χρησιμοποιούν συνήθως τα δικά τους υποδείγματα και δίδεται έμφαση στην αποτύπωση κινδύνων υψηλής ευαισθησίας και στη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων μεταξύ των ιδρυμάτων. Αυτή η τελευταία πτυχή είναι ιδιαίτερως σημαντική αφού τα αποτελέσματα χρησιμεύουν συνήθως ως πηγή πληροφοριών για τη SREP.

Πέραν της συμβολής σε ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο συστήματος, το Τμήμα Εμπειρογνομώνων σε θέματα Ασκήσεων Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων διενεργεί επίσης αναλύσεις ευαισθησίας και άλλες ποσοτικές αξιολογήσεις που λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία λήψης εποπτικών αποφάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, παρέχει στις ΜΕΟ εργαλεία επαλήθευσης όσον αφορά το κεφάλαιο και τη ρευστότητα προκειμένου να στηρίζουν τις αξιολογήσεις των προβολών κεφαλαίου και ρευστότητας των τραπεζών, για παράδειγμα στο πλαίσιο της ICAAP, της ILAAP, του κεφαλαιακού σχεδιασμού και του σχεδιασμού εξυγίανσης.

4.2.3 Μελέτες ποσοτικών επιπτώσεων

Στη διαδικασία εντοπισμού και παρακολούθησης των κινδύνων των εποπτευόμενων ιδρυμάτων για την ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία περιλαμβάνεται επίσης η αξιολόγηση της συμμόρφωσης των σημαντικών ιδρυμάτων με τα υφιστάμενα μικροπροληπτικά και μακροπροληπτικά μέτρα και με τις επικείμενες πρωτοβουλίες για κανονιστικές ρυθμίσεις.

Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας, το Τμήμα Εποπτικής Πολιτικής συνεισφέρει σε επαναλαμβανόμενες ασκήσεις παρακολούθησης για να προσδιοριστεί ο βαθμός

συμμόρφωσης των εποπτευόμενων οντοτήτων με τα υφιστάμενα και τα επικείμενα μικροπρωτοκολλήματα και μακροπρωτοκολλήματα πρότυπα και κανονισμούς. Επιπλέον, το Τμήμα διενεργεί επιλεγμένες μελέτες ποσοτικών επιπτώσεων για άλλες εποπτικές και κανονιστικές πρωτοβουλίες.

4.3 Αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών των διοικητικών οργάνων (αξιολόγηση της καταλληλότητας)

4.3.1 Στόχοι

Το διοικητικό όργανο ενός ιδρύματος πρέπει να είναι κατάλληλο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και η σύνθεσή του πρέπει να συμβάλλει στην αποτελεσματική διοίκηση του ιδρύματος και την ισορροπημένη λήψη αποφάσεων. Αυτό θα έχει επίδραση όχι μόνο στην ασφάλεια και την ευρωστία του καθαυτού ιδρύματος, αλλά και στον ευρύτερο τραπεζικό τομέα, καθώς θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη του ευρέος κοινού σε αυτούς που διοικούν τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ζώνης του ευρώ.

Οι εποπτευόμενες οντότητες έχουν την πρωταρχική ευθύνη για την επιλογή και τον διορισμό μελών στο διοικητικό όργανο τα οποία συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις καταλληλότητας. Πρέπει να διενεργούν τη δική τους δέουσα επιμέλεια και αξιολόγηση των μελών του διοικητικού οργάνου, όχι μόνο πριν από τον διορισμό αλλά και σε συνεχή βάση (π.χ. εάν υπάρξει σημαντική μεταβολή στις αρμοδιότητες μέλους του διοικητικού οργάνου, ή γενικότερα, εάν προκύψουν νέα πραγματικά περιστατικά μετά την αρχική αξιολόγηση που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αξιολόγηση της καταλληλότητας). Καθ' όλη τη διαδικασία, οι εποπτευόμενες οντότητες πρέπει να διασφαλίζουν την πλήρη και διαφανή συνεργασία των συγκεκριμένων προσώπων. Εάν προκύψουν σοβαρά ευρήματα για ένα μέλος του διοικητικού οργάνου μετά την αρχική αξιολόγηση της καταλληλότητας, η εν λόγω οντότητα πρέπει να επαναξιολογήσει κατά πόσον το εν λόγω μέλος εξακολουθεί να είναι κατάλληλο για τη θέση και πρέπει να κοινοποιήσει τα νέα πραγματικά περιστατικά στην αντίστοιχη ΕΑΑ και στην ΕΚΤ. Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει επίσης την εξουσία να κινεί ανά πάσα στιγμή επαναξιολόγηση της καταλληλότητας μέλους του διοικητικού οργάνου.

4.3.2 Πεδίο εφαρμογής

Η ΕΚΤ είναι αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την καταλληλότητα όλων των μελών του διοικητικού οργάνου, στο πλαίσιο τόσο της διοικητικής τους αρμοδιότητας (εκτελεστικά μέλη) όσο και της εποπτικής τους αρμοδιότητας (μη εκτελεστικά μέλη), όλων των ιδρυμάτων υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ (σημαντικά ιδρύματα), είτε πρόκειται για πιστωτικά ιδρύματα είτε για (μεικτές) χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, καθώς και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, σε περιπτώσεις αδειοδότησης ή απόκτησης ειδικών συμμετοχών. Οι τακτικοί

διορισμοί στα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα (δηλ. εκτός του πλαισίου αδειοδότησης ή απόκτησης ειδικών συμμετοχών) εμπíπτουν στην αρμοδιότητα των ΕΑΑ.

Η ευθύνη της ΕΚΤ από αυτήν την άποψη έγκειται στον έλεγχο των προσώπων που συμμετέχουν στα διοικητικά όργανα. Καθήκον της είναι να διασφαλίζει ότι οι σημαντικές εποπτευόμενες οντότητες συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις να διαθέτουν άρτιες ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει και τις απαιτήσεις καταλληλότητας των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διοίκηση των ιδρυμάτων. Η ΕΚΤ διαθέτει επίσης την άμεση αρμοδιότητα να ασκεί τις εποπτικές εξουσίες που της έχουν ανατεθεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας και για τις οποίες δεν γίνεται ρητή αναφορά στο ενωσιακό δίκαιο σχετικά με την έγκριση του διορισμού προσώπων που κατέχουν βασικές λειτουργίες και διευθυντών υποκαταστημάτων σε σημαντικά ιδρύματα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και εντός των ορίων που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο.

4.3.3 Νομικό πλαίσιο

CRR

Άρθρα 88, 91 και 121 της CRD

Άρθρα 4, 6 και 9 του κανονισμού EEM

Άρθρα 93 και 94 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Για τον σκοπό της εκτέλεσης των εποπτικών της καθηκόντων, η ΕΚΤ εφαρμόζει όλη τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και, αν το σχετικό δίκαιο αποτελείται από οδηγίες, την εθνική νομοθεσία μεταφοράς αυτών των οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη. Οι απαιτήσεις καταλληλότητας καλύπτονται εν συντομία από την CRD. Με την εν λόγω οδηγία καλύπτονται τα πρότυπα αξιολόγησης της καταλληλότητας επί της ουσίας, χωρίς ωστόσο να παρέχονται λεπτομέρειες σχετικά με τα διαφορετικά κριτήρια ή να αναφέρεται το είδος της εποπτικής διαδικασίας που θα πρέπει να τηρηθεί.

Κατά συνέπεια, όταν λαμβάνει αποφάσεις αξιολόγησης της καταλληλότητας στο πλαίσιο του EEM, η ΕΚΤ θα εφαρμόζει τις ουσιαστικές απαιτήσεις καταλληλότητας που ορίζονται στη δεσμευτική εθνική νομοθεσία με την οποία η CRD μεταφέρεται στην εσωτερική έννομη τάξη. Δεδομένου ότι οι απαιτήσεις καταλληλότητας που ορίζονται στην CRD πρέπει να θεωρούνται διατάξεις ελάχιστης εναρμόνισης, αυτή η μεταφορά έχει γίνει με διαφορετικούς τρόπους στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Ορισμένες χώρες μάλιστα έχουν προχωρήσει και πέρα από τις απαιτήσεις της CRD.

Πέρα από την εθνική νομοθεσία, η ΕΚΤ επίσης συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την καταλληλότητα, καθώς και με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές αφήνουν κάποιο περιθώριο στις ΕΑΑ και στην ΕΚΤ για περαιτέρω διευκρίνιση των απαιτήσεων. Οι ορισμοί και οι έννοιες που περιέχονται σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνονται υπόψη από την ΕΚΤ στις αξιολογήσεις καταλληλότητας που διενεργεί.

Οι κανονιστικές απαιτήσεις πρέπει να εφαρμόζονται στην πράξη από τις αρμόδιες αρχές κατά την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου. Προκειμένου να διασφαλίζεται συνέπεια στην εφαρμογή των νομικών απαιτήσεων, χρειάζονται ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με την ερμηνεία αυτών των απαιτήσεων, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη κοινών εποπτικών πρακτικών και διαδικασιών.

Προς τον σκοπό αυτό, η ΕΚΤ, σε συνεργασία με τις ΕΑΑ, ανέπτυξε πολιτικές σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης της καταλληλότητας, καθώς και εποπτικές πρακτικές και διαδικασίες, που εξηγούν με περισσότερες λεπτομέρειες με ποιον τρόπο η ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία θέτει, κατά περίπτωση, σε εφαρμογή την CRD και τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT. Οι εν λόγω πολιτικές υιοθετούνται με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας και σε συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT. Εάν δεν υπάρχει αντίθετη δεσμευτική εθνική νομοθεσία η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ πρέπει να συμμορφώνονται με αυτές. Οι ΕΑΑ έχουν συμφωνήσει, στον βαθμό του δυνατού, να ερμηνεύουν και να αναπτύσσουν εθνικές νομοθετικές διατάξεις σύμφωνα με αυτές τις πολιτικές.

Οι πολιτικές και οι εποπτικές πρακτικές της ΕΚΤ που αναφέρονται παραπάνω εξηγούνται με περισσότερες λεπτομέρειες στον οδηγό της ΕΚΤ για τις αξιολογήσεις της καταλληλότητας, ο οποίος διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία.

4.3.4 Κριτήρια αξιολόγησης

Η καταλληλότητα των μελών των διοικητικών οργάνων αξιολογείται με βάση πέντε κριτήρια: α) εμπειρία, β) φήμη, γ) σύγκρουση συμφερόντων και ανεξαρτησία βούλησης, δ) διάθεση επαρκούς χρόνου και ε) καταλληλότητα σε συλλογικό επίπεδο.

Η αρχή της αναλογικότητας ισχύει για όλη τη διαδικασία αξιολόγησης της καταλληλότητας. Αυτό σημαίνει ότι τα κριτήρια καταλληλότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο ανάλογο αφενός του μεγέθους της οντότητας, καθώς και της φύσης, της κλίμακας και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων αυτής, και αφετέρου του συγκεκριμένου καθήκοντος που πρέπει να εκτελεστεί. Η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας στα κριτήρια καταλληλότητας δεν μπορεί να οδηγεί σε χαλάρωση των αντίστοιχων προτύπων, αλλά μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα μια διαφοροποιημένη προσέγγιση ως προς τη διαδικασία αξιολόγησης ή την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων (π.χ. όσον αφορά το επίπεδο ή τους τομείς γνώσης, τις δεξιότητες και την εμπειρία ή όσον αφορά τον χρόνο που απαιτείται να διαθέτουν τα μέλη του διοικητικού οργάνου στο πλαίσιο της διοικητικής του αρμοδιότητας και τα μέλη του διοικητικού οργάνου στο πλαίσιο της εποπτικής του αρμοδιότητας). Αυτό σημαίνει ότι σε κάθε περίπτωση η αξιολόγηση τελικά θα βασίζεται σε επιμέρους ανάλυση και εποπτική κρίση.

Σοβαρά ευρήματα (μεταξύ άλλων σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, απάτη ή άλλα ευρήματα στο πλαίσιο επιτόπιων επιθεωρήσεων ή νομικών διαδικασιών) θα μπορούσαν να επηρεάσουν την καταλληλότητα του διοριζόμενου, ακόμη και αν δεν υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ των επιμέρους ρόλων και αρμοδιοτήτων και των συγκεκριμένων ευρημάτων. Κάθε μέλος του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να κατανοεί επαρκώς και να συμβάλλει στους τομείς δραστηριοτήτων για τους οποίους κάθε μέλος είναι ατομικά υπόλογο μαζί με τα άλλα μέλη του διοικητικού οργάνου, ακόμη και αν ένα μεμονωμένο μέλος έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για συγκεκριμένους τομείς. Ως

εκ τούτου, κάθε μέλος μπορεί να θεωρείται ατομικά υπόλογο διότι δεν συμμορφώνεται με τη συλλογική ευθύνη για την κατάλληλη αντιμετώπιση των ζητημάτων (ατομική λογοδοσία).

4.3.5 Εμπειρία

Τα μέλη του διοικητικού οργάνου πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ο όρος «εμπειρία», ο οποίος εφεξής χρησιμοποιείται με την ευρεία έννοια, καλύπτει τόσο την πρακτική και επαγγελματική εμπειρία από προηγούμενες δραστηριότητες όσο και τις θεωρητικές γνώσεις (γνώση και δεξιότητες) που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να διαθέτουν, κατ' ελάχιστον, βασικές θεωρητικές γνώσεις τραπεζικής που τους επιτρέπουν να κατανοούν τις δραστηριότητες και τους βασικούς κινδύνους του ιδρύματος. Το επίπεδο και η φύση της εμπειρίας που απαιτείται από μέλος του διοικητικού οργάνου στο πλαίσιο των διοικητικών του καθηκόντων μπορεί να διαφέρουν από την εμπειρία που απαιτείται από μέλος του διοικητικού οργάνου στο πλαίσιο των εποπτικών του καθηκόντων, ιδίως εάν αυτά τα καθήκοντα ασκούνται από ξεχωριστά όργανα. Μπορεί να θεωρηθεί απαραίτητη η πρόσθετη εμπειρία με βάση σχετικές παραμέτρους, π.χ. τα συγκεκριμένα καθήκοντα για τα οποία προορίζεται ο διοριζόμενος, τη φύση, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της οντότητας ή με βάση άλλες παραμέτρους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην εκάστοτε περίπτωση (π.χ. ΚΞΧ/ΧΤ, κίνδυνοι τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και κίνδυνοι ασφάλειας, κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι κ.λπ.).

4.3.6 Φήμη

Τα μέλη του διοικητικού οργάνου πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να χαίρουν πάντοτε καλής φήμης. Ο διοριζόμενος θεωρείται ότι χαίρει καλής φήμης εφόσον δεν υπάρχουν αντικειμενικοί και εξακριβώσιμοι λόγοι περί του αντιθέτου, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των συναφών πληροφοριών σχετικά με τους παράγοντες και τις καταστάσεις που παρατίθενται σε αυτή την ενότητα.

Ο διοριζόμενος θα θεωρείται ότι έχει καλή φήμη εφόσον δεν υπάρχουν ενδείξεις ή βάσιμοι λόγοι περί του αντιθέτου. Εάν η προσωπική ή επιχειρηματική συμπεριφορά του διοριζομένου εγείρει αμφιβολίες σχετικά με την ικανότητά του να διασφαλίζει τη συνετή και χρηστή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος, η εποπτευόμενη οντότητα ή/και ο διοριζόμενος θα πρέπει να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή, η οποία θα αξιολογεί το ουσιώδες των περιστάσεων.

Οι εκκρεμούσες – καθώς και οι ολοκληρωθείσες – ποινικές ή διοικητικές διαδικασίες μπορεί να έχουν αντίκτυπο στη φήμη του διοριζομένου και της εποπτευόμενης οντότητας, ακόμη κι αν ο διορισμός αφορά διαφορετικό κράτος/χώρα από εκείνο στο οποίο συνέβησαν τα σχετικά περιστατικά. Τυχόν εκκρεμούσες διαδικασίες μπορεί

επίσης να έχουν αντίκτυπο στην ικανότητα του μέλους να αφιερώνει επαρκή χρόνο στην εκτέλεση των καθηκόντων του και πρέπει να αξιολογούνται και σε αυτήν τη βάση.

4.3.7 Συγκρούσεις συμφερόντων

Τα μέλη των διοικητικών οργάνων θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν συνετές, αντικειμενικές και ανεξάρτητες αποφάσεις (δηλ. να ενεργούν με ανεξάρτητη βούληση). Η ανεξαρτησία βούλησης μπορεί να επηρεαστεί από προσωπικές, επαγγελματικές, οικονομικές ή πολιτικές συγκρούσεις συμφερόντων.

Η εποπτευόμενη οντότητα θα πρέπει να διαθέτει πολιτικές διακυβέρνησης σχετικά με την αναγνώριση, τη δημοσιοποίηση, τον περιορισμό, τη διαχείριση και την αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων, είτε πρόκειται για πραγματικές είτε για πιθανές (δηλ. οι οποίες μπορούν λογικά να προβλεφθούν) είτε για εικαζόμενες (π.χ. από το κοινό). Ως σύγκρουση συμφερόντων νοείται η πραγμάτωση των συμφερόντων ενός μέλους που θα έθιγε τα συμφέροντα της εποπτευόμενης οντότητας.

Η ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων δεν σημαίνει απαραίτητα ότι ο διοριζόμενος δεν μπορεί να θεωρηθεί κατάλληλος. Αυτό θα συμβεί μόνο αν η σύγκρουση συμφερόντων θέτει ουσιώδες κίνδυνο και αν αυτή δεν είναι δυνατόν να αποτραπεί, να περιοριστεί επαρκώς ή να αποτελέσει αντικείμενο κατάλληλης διαχείρισης βάσει των γραπτών πολιτικών της εποπτευόμενης οντότητας.

Εάν, επιπρόσθετα, το εθνικό ουσιαστικό δίκαιο περιλαμβάνει ειδικά τυπικά κριτήρια όσον αφορά την ανεξαρτησία ορισμένων μελών του διοικητικού οργάνου («ανεξάρτητα διευθυντικά στελέχη») στο πλαίσιο της αξιολόγησης καταλληλότητας, πρέπει να τηρούνται και αυτά τα κριτήρια.

4.3.8 Διάθεση επαρκούς χρόνου

Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου πρέπει να είναι σε θέση να διαθέτουν αρκετό χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους στο ίδρυμα. Ο χρόνος που ένα μέλος του διοικητικού οργάνου μπορεί να διαθέτει για τα καθήκοντά του μπορεί να επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, όπως ο αριθμός των θέσεων μέλους διοικητικού οργάνου που κατέχει (ποσοτική αξιολόγηση). Επιπροσθέτως, θα πρέπει να διενεργείται αξιολόγηση των ποιοτικών πτυχών.

Ο αριθμός των θέσεων μέλους διοικητικού οργάνου τις οποίες μπορεί να κατέχει μέλος του διοικητικού οργάνου σε σημαντικό, κατά τα οριζόμενα στην CRD, ίδρυμα, περιορίζεται είτε σε μία θέση εκτελεστικού μέλους διοικητικού οργάνου και δύο θέσεις μη εκτελεστικού μέλους είτε σε τέσσερις θέσεις μη εκτελεστικού μέλους διοικητικού οργάνου. Σε αυτόν τον κανόνα υπάρχουν ωστόσο δύο εξαιρέσεις: α) ορισμένες πολλαπλές θέσεις υπολογίζονται ως μία θέση («προνομιακός υπολογισμός»), δηλαδή, θέσεις μέλους διοικητικού οργάνου εντός του ίδιου ομίλου ή εντός ιδρυμάτων που είναι μέλη του ίδιου θεσμικού συστήματος προστασίας, ή θέσεις μέλους διοικητικού οργάνου εντός οντοτήτων στις οποίες το ίδρυμα κατέχει ειδική

συμμετοχή· β) θέσεις μέλους διοικητικού οργάνου οργανισμών που δεν επιδιώκουν πρωτίστως την επίτευξη εμπορικών σκοπών δεν συνυπολογίζονται στα ανωτέρω όρια.

Ποιοτικοί παράγοντες που καθορίζουν τον χρόνο που ένα μέλος διοικητικού οργάνου μπορεί να διαθέτει για τα καθήκοντά του, όπως: α) το μέγεθος και οι συνθήκες των οντοτήτων στις οποίες το μέλος του διοικητικού οργάνου κατέχει τις θέσεις αυτές, καθώς και η φύση, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων· β) το μέρος ή η χώρα όπου εδρεύουν οι οντότητες· και γ) άλλες επαγγελματικές ή προσωπικές υποχρεώσεις και συνθήκες (π.χ. μια δικαστική υπόθεση στην οποία εμπλέκεται ο διοριζόμενος ή, μεταξύ των ελαφρυντικών παραγόντων, συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων θητειών ή θέσεων). Κατά την αξιολόγηση κατά πόσον ο διοριζόμενος θα είναι σε θέση να διαθέτει επαρκή χρόνο για την άσκηση των καθηκόντων του, η εποπτευόμενη οντότητα θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση και ανάπτυξη, καθώς και την ανάγκη πρόβλεψης σε περίπτωση απροσδόκητων συνθηκών. Οι απροσδόκητες συνθήκες δεν αφορούν μόνο κρίσεις που σχετίζονται με το ίδρυμα, αλλά και καταστάσεις που θα μπορούσαν απροσδόκητα να επηρεάσουν τον χρόνο που κάποιος διαθέτει για τα καθήκοντά του (π.χ. δικαστικές υποθέσεις).

4.3.9 Καταλληλότητα σε συλλογικό επίπεδο

Η εποπτευόμενη οντότητα έχει την πρωταρχική ευθύνη εντοπισμού κενών σε ό,τι αφορά την καταλληλότητα σε συλλογικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτόν, προβαίνει σε αυτοαξιολόγηση του διοικητικού της οργάνου, π.χ. με βάση έναν πίνακα αξιολόγησης της καταλληλότητας. Η εποπτευόμενη οντότητα θα πρέπει να αναφέρει τυχόν κενά και να τα συζητά με την οικεία ΜΕΟ, καθώς η εποπτεία της καταλληλότητας σε συλλογικό επίπεδο του διοικητικού οργάνου εμπίπτει στο πεδίο της συνεχούς εποπτείας της διακυβέρνησης. Ο τρόπος ενσωμάτωσης ενός διοριζόμενου στην καταλληλότητα σε συλλογικό επίπεδο είναι ένα από τα κριτήρια που πρέπει να αξιολογούνται όταν διενεργείται η αρχική αξιολόγηση της καταλληλότητας. Η αξιολόγηση λαμβάνει δεόντως υπόψη την ποικιλομορφία του διοικητικού οργάνου, καθώς και τις ειδικές συνθήκες ανά τράπεζα, καθώς και τις ανάγκες με βάση το προφίλ κινδύνου της τράπεζας που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της συνεχούς εποπτείας.

4.3.10 Διαδικασία αξιολόγησης

Η ΕΚΤ λαμβάνει αποφάσεις μόνον όσον αφορά διορισμούς σε σημαντικά ιδρύματα, εκτός αν οι διορισμοί αποτελούν μέρος διαδικασιών αδειοδότησης ή απόκτησης ειδικών συμμετοχών (οι διαδικασίες αυτές είναι κοινές για τα σημαντικά και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα).

Οι διορισμοί κοινοποιούνται από τα σημαντικά ιδρύματα (ή κατ' εξαίρεση από τον διοριζόμενο) στην οικεία ΕΑΑ χρησιμοποιώντας τα εθνικά έντυπα κοινοποίησης. Στη συνέχεια η ΕΑΑ ενημερώνει την ΕΚΤ. Η διαδικασία αξιολόγησης και οι σχετικές

αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων οντοτήτων και των εποπτικών αρχών εκτελούνται, στο μέτρο του δυνατού, μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας (της Πύλης). Η ΕΑΑ και η ΕΚΤ συλλέγουν μαζί τις απαραίτητες πληροφορίες, διενεργούν την αξιολόγηση και υποβάλλουν λεπτομερή πρόταση για τη λήψη απόφασης.

Η ΕΚΤ λαμβάνει επίσημη απόφαση έπειτα από κάθε αξιολόγηση καταλληλότητας εντός της προβλεπόμενης από την εθνική νομοθεσία προθεσμίας, κατά περίπτωση. Για τον διοριζόμενο εκδίδεται είτε θετική είτε αρνητική απόφαση αξιολόγησης της καταλληλότητάς του. Ωστόσο, η ΕΚΤ έχει την εξουσία να συμπεριλαμβάνει επικουρικές διατάξεις (δηλαδή προϋποθέσεις ή υποχρεώσεις και, κατ' εξαίρεση, συστάσεις) σε θετικές αποφάσεις. Στην περίπτωση που με τον παραπάνω τρόπο δεν επιτυγχάνεται άρση των επιφυλάξεων, λαμβάνεται αρνητική απόφαση. Η ΕΚΤ έχει την εξουσία να απομακρύνει ανά πάσα στιγμή μέλη του διοικητικού οργάνου σημαντικής εποπτευόμενης οντότητας που δεν πληρούν τις απαιτήσεις καταλληλότητας.

Η απόφαση της ΕΚΤ γνωστοποιείται στην εποπτευόμενη οντότητα (ή κατ' εξαίρεση στον διοριζόμενο). Η εποπτευόμενη οντότητα και ο διοριζόμενος πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με οποιεσδήποτε άλλες απαιτήσεις σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, όπως η εγγραφή σε εθνικό μητρώο, κατά περίπτωση.

Ο διοριζόμενος ή η εποπτευόμενη οντότητα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη διενέργεια επανεξέτασης από το Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης ή να προσβάλει την απόφαση άμεσα ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.4 Άσκηση διαρκούς εποπτείας

Η διαρκής εποπτεία των σημαντικών ιδρυμάτων διενεργείται από τις ΜΕΟ και υποστηρίζεται από τα οριζόντια τμήματα της ΕΚΤ και των ΕΑΑ. Περιλαμβάνει τη λήψη τακτικών και έκτακτων μέτρων καθώς και την εφαρμογή του προγράμματος εποπτικής εξέτασης (βλ. την Ενότητα 4.1) και τη διενέργεια της SREP (βλ. την Ενότητα 4.5). Επιπλέον, οι ΜΕΟ διασφαλίζουν τον συντονισμό με τις ομάδες επιτόπιων επιθεωρήσεων και συνεργάζονται με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Οι ΜΕΟ συγκεντρώνουν πληροφορίες για το ίδρυμα σε συνεχή βάση και διατηρούν συνεχή εποπτικό διάλογο.

4.4.1 Συγκέντρωση πληροφοριών

Άρθρα 10 και 11 του κανονισμού EEM

Στο πλαίσιο της διαρκούς αξιολόγησης του προφίλ κινδύνου ενός ιδρύματος, η ΜΕΟ χρησιμοποιεί ένα ευρύ φάσμα πηγών πληροφόρησης ποσοτικού και ποιοτικού χαρακτήρα. Οι ΜΕΟ λειτουργούν ως ενιαίο σημείο εισόδου για όλη την επικοινωνία με τις εποπτευόμενες οντότητες και άλλες εποπτικές αρχές εντός του EEM. Ο συντονιστής της ΜΕΟ μεριμνά για τη διάθεση των πληροφοριών προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Όλες οι πληροφορίες αποθηκεύονται στο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών του EEM.

Υπάρχουν όμως εξαιρέσεις στην πολιτική του ενιαίου σημείου εισόδου για νομικούς και τεχνικούς λόγους. Για τη συγκέντρωση του μεγαλύτερου μέρους των πληροφοριών ποσοτικού χαρακτήρα, εφαρμόζονται συγκεκριμένοι διαδικαστικοί κανόνες. Όσον αφορά την τακτική υποβολή αναφορών, π.χ. πρότυπα COREP και FINREP, χρησιμοποιούνται οι υπάρχουσες πλατφόρμες και διαδικασίες για την υποβολή αναφορών (βλ. Ενότητα 3.4).

Γενικότερα, η ΕΚΤ μπορεί να ζητήσει την υποβολή εγγράφων και να λάβει από τις εποπτευόμενες οντότητες γραπτές ή προφορικές εξηγήσεις για τέτοιες πληροφορίες. Παράδειγμα αποτελούν τα εσωτερικά δεδομένα και οι εκθέσεις διαχείρισης, οι πολιτικές, οι εκθέσεις για τη διαχείριση κινδύνων, οι εσωτερικές επιθεωρήσεις, οι στρατηγικές ή τα επιχειρηματικά σχέδια και τα σχέδια κάλυψης κεφαλαιακών αναγκών. Η ΕΚΤ μπορεί επίσης να χρησιμοποιεί πρόσθετα δεδομένα που συγκεντρώνει στο πλαίσιο των εποπτικών της δραστηριοτήτων, καθώς και πληροφορίες από εξωτερικούς παρόχους προκειμένου να παρακολουθεί συγκεκριμένα θέματα και κινδύνους.

4.4.2 Διαρκής εποπτικός διάλογος

Άρθρα 10, 97, 104 και 105 της CRD
Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με
τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους
για τη διαδικασία εποπτικού
ελέγχου και αξιολόγησης
(EBA/GL/2014/13)

Στο πλαίσιο της καθημερινής εποπτείας, οι ΜΕΟ συγκαλούν τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις με τις εποπτευόμενες οντότητες, με τη συμμετοχή μελών προσωπικού από διάφορες ιεραρχικές βαθμίδες. Η διατήρηση αυτού του διαρκούς εποπτικού διαλόγου είναι πολύ σημαντική για τον έγκαιρο εντοπισμό κινδύνων και την έγκαιρη λήψη διορθωτικών εποπτικών μέτρων. Επιπλέον, χάρη σε αυτόν τον εποπτικό διάλογο οι εποπτευόμενες οντότητες και οι εποπτικές αρχές αντιλαμβάνονται με τον ίδιο τρόπο τα βασικά στοιχεία και τους κύριους παράγοντες βάσει των οποίων προσδιορίζεται το αποτέλεσμα των εποπτικών διαδικασιών, όπως η SREP και οι εποπτικές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του εποπτικού διαλόγου, τα ιδρύματα καλούνται να αναφέρουν εγκαίρως στις εποπτικές αρχές συνεχιζόμενες και ουσιώδεις εξελίξεις όσον αφορά τους κινδύνους και τις αγορές.

Στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας για την εκπόνηση προγράμματος εποπτικής εξέτασης, κάθε ΜΕΟ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα βασικών συναντήσεων για κάθε εποπτευόμενη οντότητα. Το πρόγραμμα αυτό είναι ευέλικτο και μπορεί να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Επιπλέον, μπορούν να συγκαλούνται έκτακτες συναντήσεις κατόπιν αιτήματος του επόπτη ή της αντίστοιχης εποπτικής οντότητας. Εκτός αυτού, μπορούν να πραγματοποιούνται συναντήσεις μεταξύ των ΕΑΑ και της τοπικής διοίκησης των ιδρυμάτων για εποπτικά καθήκοντα που δεν άπτονται του ΕΕΜ, χωρίς τη συμμετοχή των ΜΕΟ, αλλά κατόπιν σχετικής ενημέρωσής τους.

Τακτικές συναντήσεις πραγματοποιούνται τόσο με τη διοίκηση του ομίλου όσο και με τη διοίκηση σημαντικών θυγατρικών. Κατά κανόνα, συγκαλείται τουλάχιστον μία συνάντηση ετησίως με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO), τον Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων (Chief Risk Officer) και τον Οικονομικό Διευθυντή (Chief Financial Officer), μαζί με τον πρόεδρο του εποπτικού συμβουλίου της

εποπτευόμενης οντότητας και τον προϊστάμενο εσωτερικής επιθεώρησης σε επίπεδο ομίλου και αντίστοιχων θυγατρικών. Επιπλέον, μπορούν να πραγματοποιούνται συναντήσεις με τους προϊσταμένους των βασικών επιχειρηματικών γραμμών και των λειτουργιών συμμόρφωσης και υποστήριξης, οι οποίες συνοδεύονται από θεματικές συναντήσεις σε τεχνικό επίπεδο.

Ως βασικό στοιχείο του εποπτικού διαλόγου, ο συντονιστής της ΜΕΟ διοργανώνει κατά κανόνα μια συνάντηση με το διοικητικό όργανο του ιδρύματος στην οποία παρουσιάζει τα συμπεράσματα της SREP και το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται το σχέδιο απόφασης SREP. Αυτό επιτρέπει στο ίδρυμα να κατανοεί πώς αξιολογήθηκε και ποιοι τομείς χρειάζονται βελτίωση.

Κατά καιρούς, η ΕΚΤ διοργανώνει επίσης πρόσθετες συναντήσεις με τον κλάδο, όπως εργαστήρια για CEO τα οποία καλύπτουν συγκεκριμένα θέματα.

4.4.3 Διενέργεια θεματικών εξετάσεων στο πλαίσιο του ΕΕΜ

Άρθρο 99 της CRD

Άρθρο 4, 6 παράγραφος 1, 9 παράγραφος 1 και άρθρο 10 του κανονισμού ΕΕΜ

Η ΕΚΤ διενεργεί θεματικές εξετάσεις και πραγματοποιεί οριζόντιες δραστηριότητες για ζητήματα που συνήθως αφορούν ομάδες ιδρυμάτων από διαφορετικές χώρες που λειτουργούν με ποικίλα επιχειρηματικά μοντέλα και είναι διαφορετικού μεγέθους και πολυπλοκότητας (π.χ. η **θεματική εξέταση σχετικά με τη διακυβέρνηση και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου**). Το δείγμα των ιδρυμάτων για θεματική εξέταση επιλέγεται σύμφωνα με το επίπεδο ανοχής κινδύνου που καθορίζει κάθε ΜΕΟ για την εκάστοτε εποπτευόμενη οντότητα προκειμένου να διασφαλίζεται ορθή οριζόντια ανάλυση και συγκριτική αξιολόγηση. Σκοπός είναι η συγκέντρωση πολύτιμων πληροφοριών σχετικά με τις τάσεις κινδύνου που παρατηρούνται σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, όπου οι γενικές θεματικές εξετάσεις αφορούν το σύνολο των εποπτευόμενων οντοτήτων και οι οριζόντιες δραστηριότητες μόνο συγκεκριμένο αριθμό αυτών. Οι θεματικές εξετάσεις αποβλέπουν στην απόκτηση σε βάθος γνώσης για τα επιλεγμένα ζητήματα, θέτοντας στο επίκεντρο τη συγκέντρωση πληροφοριών. Ανάλογα με το θέμα και τα ευρήματα, τα αποτελέσματα των θεματικών εξετάσεων μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη κατευθύνσεων του ΕΕΜ, συμβάλλοντας στον εντοπισμό ή/και στην προαγωγή βέλτιστων πρακτικών ή ακόμα και στη λήψη συγκεκριμένων για κάθε ίδρυμα μέτρων ποιοτικού ή/και ποσοτικού χαρακτήρα. Για τα ιδρύματα που περιλαμβάνονται στο δείγμα θεματικής εξέτασης, τα αποτελέσματα της ανάλυσης λαμβάνονται υπόψη στην ετήσια διαδικασία SREP.

Τα θέματα της εποπτικής εξέτασης καθορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο εγκρίνει τις εποπτικές προτεραιότητες του προσεχούς έτους, εντοπίζοντας έτσι τα θέματα που πρόκειται να αξιολογηθούν σε βάθος. Ο προσδιορισμός πιθανών ζητημάτων για θεματική εξέταση συντονίζεται από τη Διεύθυνση Εποπτικής Στρατηγικής και Κινδύνων σε συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη του ΕΕΜ, όπως οι Γενικές Διευθύνσεις, οι ΜΕΟ ή άλλες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ, τα οριζόντια τμήματα των ΕΑΑ και διεθνή όργανα (π.χ. η ΕΑΤ και η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας) και πρέπει να είναι σύμφωνος με τις εποπτικές προτεραιότητες που καθορίζει το Εποπτικό Συμβούλιο.

Οι μεικτές εποπτικές ομάδες κοινοποιούν τα ευρήματά τους ή τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση εκδίδοντας σχετικές επιστολές για λήψη περαιτέρω ενεργειών (follow-up) ή εποπτικές αποφάσεις. Ανάλογα με τη σοβαρότητα των ελλείψεων που εντοπίζονται, μπορεί να απαιτηθεί η εκπόνηση σχεδίου δράσης ή η ανάληψη συγκεκριμένων διορθωτικών ενεργειών. Τα συγκεντρωτικά ευρήματα των θεματικών εξετάσεων μπορεί επίσης να κοινοποιηθούν στον κλάδο μέσω της έκδοσης εποπτικών προσδοκιών.

4.4.4 Περιοδικές διαδικασίες κανονιστικής εξέτασης

CRD

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (EBA/GL/2014/13)

Οι περιοδικές κανονιστικές εξετάσεις περιγράφουν τα εποπτικά καθήκοντα που απορρέουν από τον CRR, την CRD και την BRRD. Αυτές αφορούν, για παράδειγμα, την τακτική αξιολόγηση των σχεδίων ανάκαμψης των ιδρυμάτων και τις πολιτικές αποδοχών, τις αξιολογήσεις συμμόρφωσης με τις δημοσιοποιήσεις στοιχείων του Πυλώνα 3 ή τις πολιτικές διανομής μερισμάτων.

Για παράδειγμα, κάθε MEO είναι αρμόδια για τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με την πολιτική και την πρακτική αποδοχών της εποπτευόμενης οντότητας, καθώς και για τη διενέργεια ουσιαστικών αναλύσεων με σκοπό την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις σχετικές απαιτήσεις της CRD. Η αξιολόγηση χρησιμεύει ως βάση για τις αποφάσεις SREP (βλ. Ενότητα 4.5).

Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή άρτιων πολιτικών αποδοχών, και σε απάντηση των αιτημάτων που υποβάλλουν οι εποπτευόμενες οντότητες, οι MEO είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση αιτημάτων εκ των προτέρων έγκρισης σχετικά με την εξαίρεση μελών του προσωπικού από το τεκμήριο ουσιώδους αντίκτυπου στο προφίλ κινδύνου ενός ιδρύματος (που αναφέρονται ως «συγκεκριμένα μέλη προσωπικού») ή αιτημάτων που αφορούν την αύξηση της αναλογίας μεταξύ των μεταβλητών και σταθερών συνιστωσών των αποδοχών. Ως προς την πρώτη περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο θα εκδίδει απόφαση της ΕΚΤ, κατόπιν πρότασης του Εποπτικού Συμβουλίου (σύμφωνα με τη διαδικασία της ΕΚΤ σχετικά με τη λήψη αποφάσεων). Ως προς τη δεύτερη περίπτωση, αν προβλέπεται ότι η κεφαλαιακή βάση θα παραμείνει υγιής, δεν απαιτείται κατά κανόνα η λήψη συγκεκριμένης απόφασης από την αρμόδια αρχή. Άλλο παράδειγμα είναι η αρμοδιότητα της MEO να αξιολογεί τη συμμόρφωση της εποπτευόμενης οντότητας με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης στοιχείων του Πυλώνα 3 οι οποίες απορρέουν από την CRD, τον CRR, τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT και την εθνική νομοθεσία. Εν προκειμένω, η MEO αξιολογεί δημοσιοποιημένα έγγραφα αλλά και εσωτερικές ρυθμίσεις και πρακτικές που διέπουν αποφάσεις και δραστηριότητες που σχετίζονται με τη δημοσιοποίηση. Τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής μπορούν επίσης να ενσωματωθούν στην απόφαση SREP.

4.5 Διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (SREP)

4.5.1 Πλαίσιο

Η SREP είναι ευέλικτη και προσαρμόσιμη ούτως ώστε να διασφαλίζει την εποπτεία με βάση τον κίνδυνο. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι η συχνότητα, το πεδίο εφαρμογής και το βάθος με το οποίο αξιολογούνται τα στοιχεία της SREP κάθε χρόνο μπορεί να ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο εποπτικής παρακολούθησης και τις συγκεκριμένες συνθήκες κάθε τράπεζας.

Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης και τις εποπτικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (EBA/GL/2022/03)

Σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της EAT για τα σώματα εποπτιών (EBA/RTS/2014/16 και EBA/ITS/2014/07)

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (οι κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τη SREP), η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει:

- Αξιολόγηση που διενεργεί κάθε ΜΕΟ για την οντότητα που εποπτεύει με βάση τέσσερα κύρια στοιχεία: ανάλυση επιχειρηματικών μοντέλων, εσωτερική διακυβέρνηση, κίνδυνοι για το κεφάλαιο και κίνδυνοι για τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση (βλ. Ενότητα 4.5.4). Η αξιολόγηση αυτή βασίζεται γενικά σε στοιχεία τέλους έτους για το προηγούμενο έτος, δηλαδή ο κύκλος αξιολόγησης SREP 2023 βασίζεται σε στοιχεία τέλους έτους για το 2022. Διενεργείται έγκαιρη συγκριτική αξιολόγηση, η οποία καταλήγει στα αποτελέσματα της SREP, τα οποία είναι στην ουσία ένας κατάλογος βασικών ευπαθειών ή εποπτικών ευρημάτων που πρέπει να μετριάσουν με τη λήψη εποπτικών μέτρων, ποιοτικών ή/και ποσοτικών. Τα αποτελέσματα του κύκλου αξιολόγησης SREP για ένα δεδομένο έτος επισημοποιούνται με τη μορφή αποφάσεων SREP που ισχύουν για το επόμενο έτος. Αυτό σημαίνει ότι τα αποτελέσματα του κύκλου αξιολόγησης SREP 2023 αντικατοπτρίζονται στις αποφάσεις SREP που ισχύουν για το 2024.
- Συγκριτική αξιολόγηση (βλ. Ενότητα 4.5.5) που διενεργείται από τη δεύτερη γραμμή άμυνας, η οποία χρησιμοποιείται για να συμπληρώσει και να επικυρώσει την αξιολόγηση.
- Ανεπίσημη και επίσημη κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης SREP στις εποπτευόμενες οντότητες. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης SREP κοινοποιούνται αρχικά ανεπίσημα στο σημαντικό ίδρυμα (στο πλαίσιο του εποπτικού διαλόγου) και στη συνέχεια επίσημα με την επακόλουθη απόφαση SREP (βλ. Ενότητα 4.5.6). Τα αποτελέσματα της SREP δημοσιοποιούνται συγκεντρωτικά (βλ. Ενότητα 4.5.7) σύμφωνα με το πνεύμα πλήρους διαφάνειας της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας.

Η ΕΚΤ διενεργεί τη SREP είτε ως εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής είτε ως εποπτική αρχή της χώρας υποδοχής (βλ. Ενότητα 4.5.8) σύμφωνα με τα σχετικά κανονιστικά τεχνικά πρότυπα της EAT.

Πολυετής αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των διαφόρων τομέων κινδύνου από τις ΜΕΟ μπορεί να διενεργηθεί στη διάρκεια αρκετών ετών και αποκαλείται πολυετής αξιολόγηση. Το ελάχιστο επίπεδο ετήσιας αξιολόγησης αποκαλείται βασική αξιολόγηση και συμπληρώνεται από πρόσθετες συνιστώσες που διενεργούνται σε πολυετή βάση. Οι συνιστώσες αυτές αναλύονται σε «ενότητες» και ορίζονται στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για κάθε τομέα κινδύνου.

4.5.2 Προοπτικές με προσανατολισμό προς το παρελθόν και προς το μέλλον

Σκοπός της SREP είναι να αξιολογείται η εγγενής επικινδυνότητα ενός ιδρύματος, η θέση του έναντι ομάδας ομοειδών ιδρυμάτων και η ευπάθειά του σε εξωγενείς παράγοντες.

Οι εποπτικές αρχές υποχρεούνται να λαμβάνουν εγκαίρως όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν τη μελλοντική βιωσιμότητα του ιδρύματος. Επομένως, η αξιολόγησή τους πρέπει να υιοθετεί και μια προσανατολισμένη προς το μέλλον προσέγγιση. Ως εκ τούτου, η SREP αξιολογεί τη βιωσιμότητα ενός ιδρύματος σε ορίζοντα 12 μηνών, καθώς και από μεσομακροπρόθεσμη προοπτική, αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών με προσανατολισμό προς το παρελθόν και προς το μέλλον.

Οι προηγούμενες εξελίξεις αποτελούν βασικό παράγοντα για την αξιολόγηση αυτή, δεδομένου ότι γενικά διατίθενται ευρέως αξιόπιστα στοιχεία τα οποία μπορούν να δώσουν μια ένδειξη των τάσεων όσον αφορά τις μελλοντικές εξελίξεις. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να συμπληρώνονται με πληροφορίες προσανατολισμένες προς το μέλλον, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των πιθανοτήτων αθέτησης υποχρεώσεων, των ζημιών σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων, του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας των ιδρυμάτων, καθώς και των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργούν τα ίδια τα ιδρύματα ή οι εποπτικές αρχές.

Η προοπτική με προσανατολισμό προς το μέλλον ενσωματώνεται στο σύστημα αξιολόγησης κινδύνων. Το στοιχείο 1 σχετικά με την αξιολόγηση της βιωσιμότητας και τα στοιχεία 3 και 4 σχετικά με τις διαδικασίες ICAAP/ILAAP αναλύονται με βάση προοπτική με προσανατολισμό προς το μέλλον, με έμφαση στο εγγύς μέλλον. Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που αναφέρονται στα στοιχεία 3 και 4 διενεργούνται από μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική, π.χ. τριών έως πέντε ετών.

4.5.3 Συνολική προσέγγιση

Σκοπός της SREP είναι να αποτυπώνει μια όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη συνολική εικόνα του προφίλ κινδύνων ενός ιδρύματος, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σχετικούς κινδύνους και τους πιθανούς παράγοντες περιορισμού τους. Το

προφίλ κινδύνου ενός ιδρύματος είναι αναπόφευκτα πολύπτυχο και πολλοί από τους παράγοντες κινδύνου αλληλοσχετίζονται. Το ίδιο ισχύει και για τις πιθανές εποπτικές ενέργειες που μπορούν να εφαρμοστούν ως απάντηση. Γι' αυτό τα τέσσερα στοιχεία της SREP πρέπει να εξετάζονται συνδυαστικά όταν καταρτίζεται η συνολική αξιολόγηση SREP και συντάσσεται η απόφαση SREP.

Όσον αφορά πιθανές πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις, η συνολική προσέγγιση διευρύνεται ούτως ώστε να αναλυθούν πιο προσεκτικά οι επιμέρους παράγοντες κινδύνου, εφόσον οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στη συνολική εποπτική αξιολόγηση μιας εποπτευόμενης οντότητας δεν έχουν όλοι τον ίδιο αντίκτυπο στις πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις που εφαρμόζονται σε αυτήν.

4.5.4 Επισκόπηση της αξιολόγησης

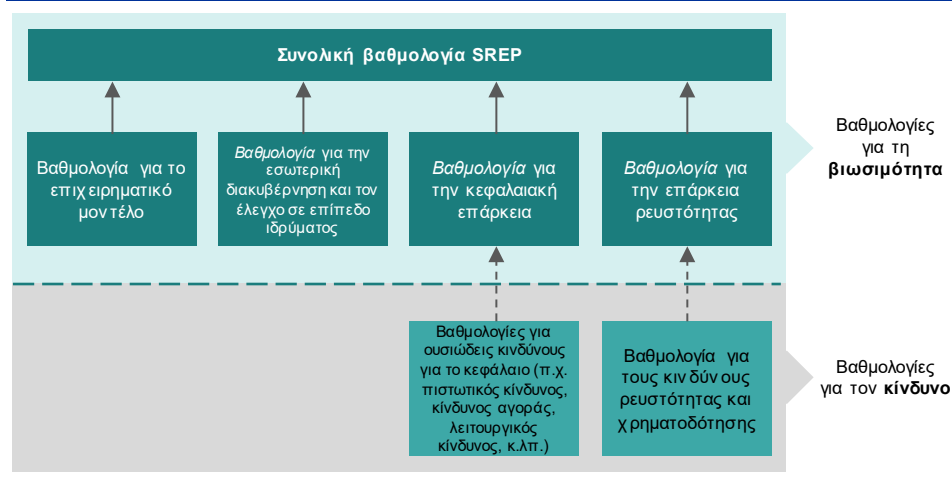
Το σύστημα αξιολόγησης κινδύνων στηρίζει τις ΜΕΟ στις καθημερινές εποπτικές εργασίες τους. Χρησιμοποιείται για τη συνεχή ανάλυση του στοιχείου 1 (επιχειρηματικό μοντέλο), του στοιχείου 2 (εσωτερική διακυβέρνηση και διαχείριση κινδύνων), του στοιχείου 3 (κίνδυνοι για το κεφάλαιο) και του στοιχείου 4 (κίνδυνοι για τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση).

Οι εποπτικές αξιολογήσεις αυτών των τεσσάρων στοιχείων και η συνολική αξιολόγηση SREP επισημοποιούνται με την κοινοποίηση του σκεπτικού και της βαθμολογίας. Σύμφωνα με το σκεπτικό, η ΜΕΟ επισημαίνει τους κύριους παράγοντες στους οποίους βασίζεται η αξιολόγησή της, τις βασικές ανεπάρκειες και τις πιθανές επιδράσεις τους στη βιωσιμότητα του ιδρύματος, στηριζόμενα από βασικά στοιχεία, όπως πίνακες/διαγράμματα και αριθμητικά στοιχεία.

Οι βαθμολογίες χρησιμοποιούνται κυρίως για να συνοψιστούν οι απόψεις των εποπτών και να διευκολυνθούν οι υψηλού επιπέδου διατομεακές συγκρίσεις και η επικοινωνία, τόσο εντός του ΕΕΜ όσο και με το ίδιο το ίδρυμα. Δεν θα πρέπει να συγχέονται με άλλα είδη βαθμολόγησης, όπως αυτά που χρησιμοποιούν οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας ή τα ίδια τα ιδρύματα για να αξιολογούν την ικανότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει το χρέος του ή την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεών του.

Σχήμα 14

Επισκόπηση του πλαισίου βαθμολόγησης

Τα στοιχεία κινδύνου αξιολογούνται από μια προοπτική τόσο ποσοτική (επίπεδο κινδύνου)⁹ όσο και ποιοτική (έλεγχος κινδύνων)¹⁰.

Για κάθε προοπτική, οι αξιολογήσεις διενεργούνται γενικά σε τρεις συμπληρωματικές φάσεις¹¹.

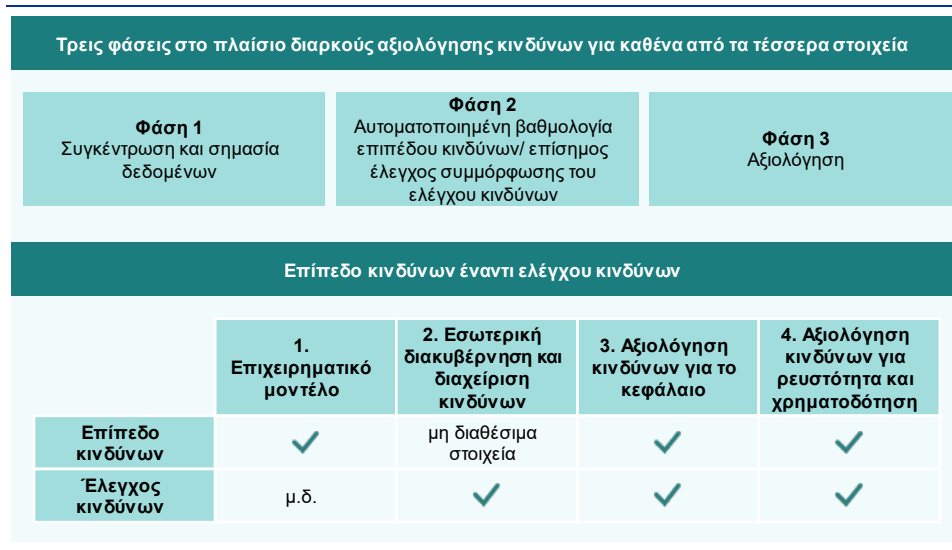
⁹ «Παράμετροι σε σχέση με τον εγγενή κίνδυνο», σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης και τις εποπτικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων.

¹⁰ «Παράμετροι για την επάρκεια της διαχείρισης και των ελέγχων», σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις κοινές διαδικασίες και μεθόδους για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης και τις εποπτικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων.

¹¹ Υπάρχουν εξαιρέσεις, όπως η αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας, που περιλαμβάνουν μόνο τις φάσεις 1 και 3.

Σχήμα 15

Τρεις συμπληρωματικές φάσεις των αξιολογήσεων επιπέδου κινδύνου και ελέγχου κινδύνων

Αυτές οι τρεις φάσεις, όπου η πρώτη συνίσταται στη συγκέντρωση δεδομένων και την αξιολόγηση της σπουδαιότητας κάθε κατηγορίας επιμέρους κινδύνου, η δεύτερη στην αυτόματη αξιολόγηση βάσει αντικειμενικών δεικτών και η τρίτη στη λήψη της εκάστοτε εξειδικευμένης απόφασης από τη ΜΕΟ, αποτελούν τη λογική ακολουθία για τη διενέργεια της αξιολόγησης κινδύνων.

Η αξιολόγηση του επιπέδου κινδύνου εξετάζει την εγγενή επικινδυνότητα των χαρτοφυλακίων ενός ιδρύματος και λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του ιδρύματος σε σχέση με ομοειδή ιδρύματα και τυχόν μακροοικονομικούς παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν το προφίλ κινδύνων του. Η σπουδαιότητα των κινδύνων ενός ιδρύματος λαμβάνεται υπόψη για δύο βασικούς λόγους: α) προκειμένου να προσδιορίζονται οι δραστηριότητες και οι κίνδυνοι που έχουν κρίσιμη σημασία για την ικανότητα του ιδρύματος να διασφαλίζει υγιή διαχείριση και κάλυψη κινδύνων και β) προκειμένου να εστιάζονται οι εποπτικές εργασίες και αποφάσεις στις δραστηριότητες που ενέχουν κινδύνους για την ικανότητα του ιδρύματος να λειτουργεί είτε βραχυπρόθεσμα (βιωσιμότητα) είτε μεσομακροπρόθεσμα (διατηρησιμότητα), καθώς και για την ικανότητά του να καλύπτει και να διαχειρίζεται τους εν λόγω κινδύνους.

Η αξιολόγηση του επιπέδου κινδύνου λαμβάνει υπόψη κάθε σχετική αξιολόγηση σπουδαιότητας, κάθε σχετική φάση αυτόματης σταθεροποίησης σε σημείο αναφοράς και ένα ευρύ φάσμα ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών που συμπληρώνουν κάθε τυποποιημένη αξιολόγηση: το συμπέρασμα της αξιολόγησης αυτής αποτελείται από συνοπτική περιγραφή και βαθμολογία.

Κοινές βαθμολογίες για την αξιολόγηση του επιπέδου κινδύνου¹²

¹² Για τις βαθμολογίες 2 και 3 εισήχθησαν τα προσδιοριστικά στοιχεία «+» και «-».

1 = «Χαμηλός»: δεν υπάρχει σαφής κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένου του επιπέδου εγγενούς κινδύνου.

2 = «Μέτριος-χαμηλός»: υπάρχει χαμηλός κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένου του επιπέδου εγγενούς κινδύνου.

3 = «Μέτριος-υψηλός»: υπάρχει μέτριος κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένου του επιπέδου εγγενούς κινδύνου.

4 = «Υψηλός»: υπάρχει υψηλός κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένου του επιπέδου εγγενούς κινδύνου.

Η αξιολόγηση του ελέγχου κινδύνων εξετάζει την επάρκεια και την καταλληλότητα α) της εσωτερικής διακυβέρνησης/διαχείρισης κινδύνων του ιδρύματος και β) της διαχείρισης κινδύνων και των ελέγχων που εφαρμόζονται σε επίπεδο παραγόντων κινδύνου. Αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο τα ιδρύματα παρακολουθούν την έκθεσή τους σε κινδύνους, προσδιορίζουν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν και αξιολογούν την επάρκεια των εσωτερικών πολιτικών, της οργάνωσης και των ορίων τους. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις ελέγχου κινδύνων ανά κατηγορία πρέπει να συνάδουν με τη γενική εσωτερική διακυβέρνηση/διαχείριση κινδύνων σε επίπεδο ιδρύματος.

Όσον αφορά τον έλεγχο κινδύνων, η ΜΕΟ αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί στην πράξη το πλαίσιο διακυβέρνησης και ελέγχου. Αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση της επάρκειας του πλαισίου διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων υπό το πρίσμα της κλίμακας και της πολυπλοκότητας (επιχειρηματικό μοντέλο, οργανωτική δομή κ.λπ.) του ιδρύματος, καθώς και τον βαθμό ενσωμάτωσης του εν λόγω πλαισίου στις επιχειρησιακές του διαδικασίες. Οι ΜΕΟ αξιολογούν κάθε υποκατηγορία ελέγχου κινδύνων και προσδιορίζουν τους λόγους στους οποίους οφείλεται η βαθμολογία που δίδεται (βασικά πλεονεκτήματα και ελλείψεις, μέσα μείωσης κινδύνου και άλλοι σχετικοί διορθωτικοί παράγοντες).

Κοινές βαθμολογίες για την αξιολόγηση του ελέγχου κινδύνων¹³

1 = «Ισχυρός έλεγχος»: δεν υπάρχει σαφής κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένης της ποιότητας της διαχείρισης, της οργάνωσης και των ελέγχων. Το επίπεδο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων είναι υψηλό. Το πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων είναι σαφώς καθορισμένο και πλήρως συμβατό με τη φύση και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

2 = «Επαρκής έλεγχος»: υπάρχει χαμηλός κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένης της ποιότητας της διαχείρισης, της οργάνωσης και των ελέγχων. Το επίπεδο διαχείρισης

¹³ Για τις βαθμολογίες 2 και 3 εισήχθησαν τα προσδιοριστικά στοιχεία «+» και «-».

και ελέγχου κινδύνων είναι αποδεκτό. Το πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων είναι επαρκώς καθορισμένο και επαρκώς συμβατό με τη φύση και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

3 = «Ασθενής έλεγχος»: υπάρχει μέτριος κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένης της ποιότητας της διαχείρισης, της οργάνωσης και των ελέγχων. Το επίπεδο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων είναι ασθενές και χρειάζεται βελτίωση. Οι κίνδυνοι μετριάζονται και ελέγχονται ανεπαρκώς, με αποτέλεσμα να εξακολουθεί να υφίσταται υπερβολικός κίνδυνος. Το πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων είναι ελλιπώς καθορισμένο και ανεπαρκώς συμβατό με τη φύση και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

4 = «Ανεπαρκής έλεγχος»: υπάρχει υψηλός κίνδυνος σημαντικού αντικτύπου στα στοιχεία προληπτικής εποπτείας του ομίλου ή των οντοτήτων του, δεδομένης της ποιότητας της διαχείρισης, της οργάνωσης και των ελέγχων. Το επίπεδο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων είναι πολύ χαμηλό και χρειάζεται δραστική ή/και άμεση βελτίωση. Οι κίνδυνοι δεν μετριάζονται – ή μετριάζονται ανεπαρκώς – και ελέγχονται ελλιπώς. Το πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων δεν είναι καθορισμένο ή δεν είναι συμβατό με τη φύση και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

Οι αξιολογήσεις του επιπέδου κινδύνου και του ελέγχου κινδύνων μιας κατηγορίας συνδυάζονται για να παρέχουν «συνδυασμένη αξιολόγηση».

Μόλις αξιολογηθούν τα τέσσερα στοιχεία, οι επόπτες αποδίδουν συνολική βαθμολογία SREP, η οποία κυμαίνεται από 1 έως 4. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τη SREP, αυτή η συνολική βαθμολογία SREP αντανακλά την άποψη των εποπτών για τη συνολική βιωσιμότητα του ιδρύματος βάσει της συνολικής εικόνας των απειλών για αυτήν (βλ. επίσης σχετική ενότητα του δικτυακού τόπου σχετικά με την τραπεζική εποπτεία για μεθοδολογικές λεπτομέρειες για καθένα από τα στοιχεία της αξιολόγησης).

Η συνολική βαθμολογία SREP θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των επιμέρους κινδύνων: οι υψηλότερες βαθμολογίες αντανακλούν αυξημένο κίνδυνο για τη βιωσιμότητα του ιδρύματος που απορρέει από ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά του προφίλ κινδύνου του, συμπεριλαμβανομένου του επιχειρηματικού μοντέλου, του πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης και των επιμέρους κινδύνων για την κατάσταση φερεγγυότητας ή ρευστότητάς του.

Η MEO μπορεί στη συνέχεια να προσαρμόσει αυτή τη συνολική βαθμολογία SREP εφαρμόζοντας οριοθετημένη κρίση με βάση α) τις γνώσεις της MEO για το ίδρυμα, β) τις συγκρίσεις μεταξύ ομοειδών ιδρυμάτων (και στο πλαίσιο της έγκαιρης συγκριτικής αξιολόγησης) και τη συγκριτική αξιολόγηση SREP (βλ. Ενότητα 4.5.5), γ) το μακροοικονομικό περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργεί το ίδρυμα, δ) τον προγραμματισμό κεφαλαίου/ρευστότητας του ιδρύματος προκειμένου να διασφαλιστεί μια ορθή πορεία προς την πλήρη εφαρμογή του CRR/της CRD και ε) την ανοχή κινδύνου του EEM. Ενδέχεται να επιθυμεί να αποτυπώσει στη συνολική

βαθμολογία SREP αδυναμίες που εντοπίστηκαν στη διάρκεια της SREP τις οποίες θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικές για το ίδρυμα.

Σκοπός είναι να παρέχεται μια συνολική αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου ενός ιδρύματος και, εφόσον χρειαστεί, να καθορίζονται τα πλέον κατάλληλα εποπτικά μέτρα (τα οποία αποτυπώνονται στην απόφαση SREP (βλ. Ενότητα 4.5.6)), όπως οι απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων, οι απαιτήσεις ρευστότητας ή άλλα ποιοτικά εποπτικά μέτρα.

4.5.5 Συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της SREP

Ενώ οι επόπτες διενεργούν τις αξιολογήσεις SREP, και πριν από τον εποπτικό διάλογο και την οριστικοποίηση των αποφάσεων SREP, τα εποπτικά αποτελέσματα υποβάλλονται σε διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης η οποία διενεργείται από τη δεύτερη γραμμή άμυνας.

Σκοπός αυτής της αξιολόγησης είναι να στηρίξει τις ΜΕΟ και να διασφαλίσει τη συνέπεια μεταξύ των αποτελεσμάτων της SREP και την αποτελεσματικότητα αυτών, με βάση ίσους όρους ανταγωνισμού και δίκαιη μεταχείριση όλων των εποπτευόμενων οντοτήτων. Οι αναλύσεις συγκριτικής αξιολόγησης επικεντρώνονται στις αξιολογήσεις κινδύνου των εποπτών, στις επιμέρους βαθμολογίες κινδύνου και στη συνολική βαθμολογία SREP, καθώς και στους ποιοτικούς και ποσοτικούς παράγοντες. Η συγκριτική αξιολόγηση πραγματοποιείται σε διάφορες ομάδες ομοειδών ιδρυμάτων σύμφωνα με τη μεθοδολογία της SREP, δηλ. προκειμένου να αποτυπώνει τις ιδιαιτερότητες των επιχειρηματικών μοντέλων, και σύμφωνα με τις στρατηγικές προτεραιότητες και το πλαίσιο ανοχής κινδύνου. Όταν οι επόπτες εντοπίζουν ανησυχίες που οι τράπεζες πρέπει να αντιμετωπίσουν, η διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης συμβάλλει στον προσδιορισμό εποπτικών μέτρων που είναι ομοιόμορφα για όλες τις τράπεζες με παρόμοιες ευπάθειες, παρακολουθώντας την έγκαιρη εφαρμογή προηγούμενων μέτρων.

Συνολικά, το νόημα της συγκριτικής αξιολόγησης είναι να συμπληρώνει την αξιολόγηση, πέρα από την άποψη της ίδιας της ΜΕΟ, με μια οριζόντια συγκριτική εικόνα. Πιθανές ασυμβατότητες συζητούνται με τις ΜΕΟ προκειμένου να συζητηθούν τα αποτελέσματα της SREP κατά τον ίδιο κύκλο. Βάσει αυτής της συζήτησης, τα εποπτικά αποτελέσματα μπορεί να προσαρμοστούν από τις ΜΕΟ.

4.5.6 Εποπτικός διάλογος και αποφάσεις SREP

Οι ΜΕΟ ξεκινούν τον εποπτικό διάλογο κοινοποιώντας στην εποπτευόμενη οντότητα το προκαταρκτικό αποτέλεσμα της αξιολόγησής τους και τα μέτρα ποιοτικού και ποσοτικού χαρακτήρα που σχεδιάζουν να λάβουν. Ο εποπτικός διάλογος είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας των εποπτικών ενεργειών, καθώς και για την παροχή στα σημαντικά ιδρύματα της δυνατότητας να υποβάλλουν σχόλια πριν από την ολοκλήρωση της SREP.

Η απόφαση SREP λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού EEM και εκδίδεται κατόπιν ακρόασης (βλ. άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού EEM και άρθρο 31 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM). Πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη (βλ. άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού EEM και άρθρο 33 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM).

Οι αποφάσεις SREP εκδίδονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης βάσει ολοκληρωμένων σχεδίων αποφάσεων που προτείνει το Εποπτικό Συμβούλιο και μπορεί να περιλαμβάνουν τα εξής:

Απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων

- συνολική κεφαλαιακή απαίτηση βάσει της SREP που αποτελείται από ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (8%) βάσει του Πυλώνα 1 και πρόσθετες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων βάσει του Πυλώνα 2
- συνδυασμένες απαιτήσεις αποθεμάτων ασφαλείας

Απαιτήσεις ρευστότητας ποσοτικού χαρακτήρα ανά ίδρυμα

- δείκτης κάλυψης ρευστότητας υψηλότερος από το κανονιστικό ελάχιστο επίπεδο
- μακρύτερες περίοδοι επιβίωσης
- μέτρα σε εθνικό επίπεδο

Άλλα εποπτικά μέτρα ποσοτικού και ποιοτικού χαρακτήρα

- πρόσθετα εποπτικά μέτρα που απορρέουν από το άρθρο 16 παράγραφος 2 του κανονισμού EEM (όπως η θέσπιση περιορισμών ή ορίων στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, η απαίτηση μείωσης κινδύνων, η θέσπιση περιορισμών ή η λήψη προτέρας έγκρισης για τη διανομή μερισμάτων και η επιβολή υποχρεώσεων για πρόσθετη ή συχνότερη υποβολή αναφορών)
- κατευθύνσεις του Πυλώνα 2 εκφρασμένες ως προσαύξηση του δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1

Απαιτήσεις για τον δείκτη μόχλευσης και κατευθύνσεις του Πυλώνα 2

- Όπως και με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ μπορεί να επιβάλει απαίτηση του Πυλώνα 2 στον δείκτη μόχλευσης, καθώς και κατευθύνσεις του Πυλώνα 2.

Κεφαλαιακές απαιτήσεις και απαιτήσεις ρευστότητας

Εάν από την αξιολόγηση SREP προκύψει ότι οι ρυθμίσεις, οι στρατηγικές, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που εφαρμόζει το σημαντικό ίδρυμα, καθώς και τα ίδια κεφάλαια που διακρατεί, δεν διασφαλίζουν υγιή διαχείριση και κάλυψη κινδύνων, η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλει απαίτηση του Πυλώνα 2 και κατευθύνσεις του Πυλώνα 2,

καθώς και συγκεκριμένη απαίτηση του Πυλώνα 2 και κατευθύνσεις του Πυλώνα 2 για τον δείκτη μόχλευσης. Η ΕΚΤ καθορίζει τις κατευθύνσεις του Πυλώνα 2 και τις κατευθύνσεις του Πυλώνα 2 για τον δείκτη μόχλευσης πάνω από το επίπεδο των δεσμευτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (ελάχιστων και πρόσθετων) και επιπλέον των συνδυασμένων κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας. Εάν μια εποπτευόμενη οντότητα δεν συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις του Πυλώνα 2, αυτό δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τη λήψη αυτόματων μέτρων από την εποπτική αρχή και δεν θα επιφέρει περιορισμούς στο διανεμητέο ποσό. Ωστόσο, η ΕΚΤ θα παρακολουθεί προσεκτικά τα ιδρύματα που δεν συμμορφώνονται με τις κατευθύνσεις του Πυλώνα 2 και θα εξετάζει κατά πόσον θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων και ποια θα είναι αυτά.

Μέτρα ρευστότητας μπορούν επίσης να επιβληθούν εάν υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι που δεν καλύπτονται από τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας και το ίδρυμα δεν θεωρείται ότι περιορίζει επαρκώς αυτούς τους κινδύνους.

Ποιοτικές απαιτήσεις

Εκτός από τα ποσοτικά μέτρα, μπορεί να ζητηθεί από τις τράπεζες να εφαρμόσουν ένα ευρύ φάσμα ποιοτικών μέτρων.

4.5.7 Δημοσίευση των αποτελεσμάτων της SREP

Ο ετήσιος κύκλος της SREP ολοκληρώνεται με τη δημοσίευση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της SREP, των απαιτήσεων του Πυλώνα 2 ανά τράπεζα και των απαιτήσεων του Πυλώνα 2 για τον δείκτη μόχλευσης στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία. Τα παραπάνω παρουσιάζονται σε ειδική συνέντευξη Τύπου που συντονίζει ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Ζητείται από όλα τα σημαντικά ιδρύματα που λαμβάνουν απόφαση SREP να συμφωνήσουν στη δημοσίευση των απαιτήσεων του Πυλώνα 2 και των απαιτήσεων του Πυλώνα 2 για τον δείκτη μόχλευσης. Σκοπός της δημοσίευσης των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της SREP είναι η ενημέρωση του κοινού για τις βασικές εξελίξεις στον εποπτικό κύκλο της SREP, όπως οι μεταβολές στις βαθμολογίες SREP και οι ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις, καθώς και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με βασικές ανησυχίες και μέτρα εποπτείας.

4.5.8 Η ΕΚΤ ως εποπτική αρχή της χώρας υποδοχής

Εάν η ΕΚΤ είναι η εποπτική αρχή της χώρας υποδοχής, η ΜΕΟ ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα και τα υποδείγματα που παρέχει η εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής για τα οποία έχει υπάρξει συμφωνία. Η αρχή ενοποιημένης εποπτείας προεδρεύει των συνεδριάσεων του σώματος εποπτών και ενημερώνει όλα τα μέλη του σώματος σχετικά με την οργάνωση των συναντήσεων, τα βασικά θέματα προς συζήτηση και τις κυριότερες δραστηριότητες προς εξέταση.

Κατ' ελάχιστο, η ΜΕΟ πρέπει να καταρτίζει την έκθεση αξιολόγησης κινδύνων και την έκθεση αξιολόγησης κινδύνου ρευστότητας για την εποπτευόμενη οντότητα με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες. Στη συνέχεια, πρέπει να υποβάλει αυτές τις αξιολογήσεις στην εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής. Βάσει αυτών των σχεδίων εκθέσεων, η ΜΕΟ σχηματίζει προκαταρκτικές γνώμες σχετικά με τον ποσοτικό προσδιορισμό του κεφαλαίου, τον ποσοτικό προσδιορισμό της ρευστότητας και τα μέτρα ποιοτικού χαρακτήρα, οι οποίες συζητούνται στη συνέχεια στις συνεδριάσεις των σωμάτων.

Η ΜΕΟ λαμβάνει από την εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής την τελική έκθεση αξιολόγησης κινδύνων και την τελική έκθεση αξιολόγησης κινδύνου ρευστότητας για τον όμιλο. Βάσει αυτών των τελικών εκθέσεων, η ΜΕΟ προετοιμάζει την εποπτική συνεισφορά στις κοινές αποφάσεις, η οποία υποβάλλεται στην εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής. Μετά την αξιολόγηση από την εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής, το σχέδιο κοινής απόφασης κοινοποιείται στη ΜΕΟ.

Μόλις ολοκληρωθούν οι νομικοί έλεγχοι και οι έλεγχοι ποιότητας, η ΜΕΟ πρέπει να υποβάλει το σχέδιο κοινής απόφασης και το σχέδιο εκτελεστικής απόφασης της ΕΚΤ στο Εποπτικό Συμβούλιο προς έγκριση. Μετά την έγκριση, το σχέδιο εκτελεστικής απόφασης της ΕΚΤ κοινοποιείται στην εποπτευόμενη οντότητα και ξεκινά η περίοδος ακρόασης. Τα σχέδια αποφάσεων κοινοποιούνται στην εποπτευόμενη οντότητα στην οικεία γλώσσα, κατά περίπτωση. Η ΜΕΟ πρέπει να αξιολογήσει τα σχόλια που υποβλήθηκαν και να συμφωνήσει ως προς την αξιολόγηση των σχολίων και τις τροποποιήσεις στο σχέδιο κοινής απόφασης με την εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής. Για τον σκοπό αυτό, συμμετέχει στις συνεδριάσεις των σωμάτων εποπτών που διοργανώνει η εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής.

Μόλις επιτευχθεί συμφωνία, η ΜΕΟ αποστέλλει την τελική κοινή απόφαση στο Εποπτικό Συμβούλιο προς έγκριση και στη συνέχεια στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έκδοση σύμφωνα με τη διαδικασία μη διατύπωσης αντίρρησης. Μόλις εκδοθεί, η ΕΚΤ κοινοποιεί την τελική εκτελεστική απόφαση της ΕΚΤ στο σημαντικό ίδρυμα και κοινοποιεί τη συμφωνία της ΕΚΤ σχετικά με την κοινή απόφαση στην εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής. Η εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής κοινοποιεί την κοινή απόφαση στο μητρικό ίδρυμα.

4.6 Συνεχής παρακολούθηση των εσωτερικών υποδειγμάτων

Άρθρο 101 της CRD

Άρθρο 16 του κανονισμού EEM

Διαρκής παρακολούθηση υποδειγμάτων

Οδηγός σχετικά με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις και τις διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων

Ο στόχος της διαρκούς παρακολούθησης υποδειγμάτων είναι η εξακρίβωση της συμμόρφωσης ενός σημαντικού ιδρύματος με τις κανονιστικές απαιτήσεις για τα εσωτερικά υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις. Αυτές οι απαιτήσεις αφορούν μεταξύ άλλων την ευαισθησία του υποδείγματος ως προς τον κίνδυνο, την επαλήθευση του υποδείγματος, τη διαχείριση του κινδύνου του υποδείγματος, τις προσαρμογές του υποδείγματος, τις διαδικασίες που αφορούν το υπόδειγμα καθώς και τη συγκριτική αξιολόγηση του υποδείγματος. Η ΕΚΤ θα πρέπει να αξιολογεί σε τακτική βάση κατά πόσον το σημαντικό ίδρυμα χρησιμοποιεί άρτια ανεπτυγμένες και επικαιροποιημένες τεχνικές

για τα εσωτερικά υποδείγματα. Οι πληροφορίες που αποκτώνται από τη διαρκή παρακολούθηση υποδειγμάτων ενσωματώνονται στη διαρκή αξιολόγηση του ιδρύματος και συμβάλλουν στην απόφαση SREP.

Η διαρκής αξιολόγηση υποδειγμάτων συμβάλλει στην εκπλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 101 της CRD, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται από τις αρμόδιες αρχές να αναθεωρούν τακτικά και τουλάχιστον κάθε τρία έτη τη συμμόρφωση των ιδρυμάτων προς τις απαιτήσεις αναφορικά με τα εσωτερικά υποδείγματα. Η εκπλήρωση αυτής της απαίτησης επιτυγχάνεται με τον συνδυασμό:

- της διαρκούς παρακολούθησης υποδειγμάτων, η οποία βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μη επιτόπιους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων ειδικών συναντήσεων με την εποπτευομένη οντότητα, και
- των διερευνήσεων εσωτερικών υποδειγμάτων, οι οποίες αντιστοιχούν κατά κύριο λόγο σε επιτόπιους ελέγχους.

Όταν προκύπτουν ευρήματα στο πλαίσιο της διαρκούς παρακολούθησης υποδειγμάτων, αυτά γνωστοποιούνται απευθείας στο ίδρυμα ή μπορεί να ξεκινήσει περαιτέρω διερεύνηση εσωτερικών υποδειγμάτων προκειμένου να συλληχθούν επαρκή στοιχεία που να δικαιολογούν την επιβολή εποπτικών μέτρων (όπως ορίζεται στο άρθρο 16 του κανονισμού EEM). Ως τελική λύση, μπορεί να ασκηθεί η εξουσία επιβολής κυρώσεων για τις περιπτώσεις που προβλέπει η σχετική νομοθεσία.

Οι αξιολογήσεις στο πλαίσιο της διαρκούς παρακολούθησης υποδειγμάτων πρέπει να διενεργούνται τουλάχιστον στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης του ομίλου εντός της εποπτευόμενης οντότητας. Όταν η εποπτική αρχή της χώρας καταγωγής του ομίλου με εγκεκριμένο υπόδειγμα βρίσκεται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προωθείται ο διάλογος με την εν λόγω εποπτική αρχή προκειμένου να βελτιωθεί η διαρκής παρακολούθηση του υποδείγματος.

Η διαρκής παρακολούθηση υποδειγμάτων αποτελεί μόνιμη νομική απαίτηση (σύμφωνα με το άρθρο 101 της CRD). Γενικά, δεν χρειάζεται να τεθούν σε λειτουργία όρια ενεργοποίησης για να αιτιολογηθεί αναθεώρηση στο πλαίσιο της διαρκούς παρακολούθησης.

Στη διαρκή παρακολούθηση υποδειγμάτων υπάρχουν πολλές συνιστώσες· οι αξιολογήσεις μπορούν να διενεργούνται με συχνότητα κατάλληλη για κάθε συνιστώσα.

Κατ' ελάχιστο, η διαρκής παρακολούθηση υποδειγμάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει σε ετήσια βάση:

- αξιολόγηση της συμμόρφωσης του σημαντικού ιδρύματος με τις νομικές απαιτήσεις, τις εποπτικές προϋποθέσεις, τους περιορισμούς, τις υποχρεώσεις (π.χ. διορθωτικές ενέργειες) που επιβάλλονται στο πλαίσιο των αποφάσεων της ΕΚΤ για τις εγκρίσεις υποδειγμάτων, καθώς και με σχέδια εφαρμογής και τυχόν άλλα εποπτικά μέτρα που αφορούν το υπόδειγμα που επιβλήθηκε στο ίδρυμα·

- κατά περίπτωση, ανάλυση των αποτελεσμάτων των εκ των υστέρων ελέγχων και ανάλυση χρονοσειρών για τα ιδρύματα που έχουν λάβει την άδεια να χρησιμοποιούν εσωτερικά υποδείγματα για τον υπολογισμό των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων για τον κίνδυνο αγοράς (άρθρο 368 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και άρθρο 369 του CRR)·
- ανάλυση των επικυρώσεων υποδειγμάτων των σημαντικών ιδρυμάτων·
- κατά περίπτωση, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της ετήσιας διαδικασίας συγκριτικής αξιολόγησης (άρθρο 78 της CRD)·
- αξιολόγηση των μη ουσιωδών μεταβολών και επεκτάσεων υποδειγμάτων·
- κατά περίπτωση, αξιολόγηση άλλων εσωτερικών εκθέσεων του ιδρύματος για το εσωτερικό υπόδειγμα.
 - Στις δραστηριότητες διαρκούς παρακολούθησης περιλαμβάνεται τουλάχιστον μία εποπτική συνάντηση ανά ίδρυμα ετησίως. Η ημερήσια διάταξη της συνάντησης αυτής μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τη διαρκή καταλληλότητα των υφιστάμενων εσωτερικών υποδειγμάτων στο πλαίσιο της τρέχουσας επιχειρηματικής στρατηγικής του ιδρύματος, τα σχέδια για μελλοντικές μεταβολές υποδειγμάτων και άλλα εν εξελίξει σχέδια του ιδρύματος που σχετίζονται με την ανάπτυξη εσωτερικών υποδειγμάτων για τις διαφορετικές κατηγορίες κινδύνων.

4.7 Διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων

Οδηγός σχετικά με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις και τις διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων

Μπορείτε να συμβουλευθείτε τον [οδηγό σχετικά με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις και τις διερευνήσεις εσωτερικών υποδειγμάτων](#).

4.8 Αξιολόγηση έκτακτων αιτημάτων, κοινοποιήσεων και αιτήσεων

Σε αυτή την ενότητα περιγράφονται οι διαδικασίες μέσω των οποίων η εποπτική αρχή μπορεί να χορηγήσει ορισμένες άδειες σε σημαντικά ιδρύματα κατόπιν σχετικού αιτήματος. Τα σημαντικά ιδρύματα πρέπει να υποβάλλουν όλες τις σχετικές πληροφορίες. Τα αιτήματα πρέπει να πληρούν τις εποπτικές απαιτήσεις που ορίζονται στη σχετική νομοθεσία (π.χ. νομοθετικές διατάξεις της ΕΕ ή διατάξεις για τη μεταφορά αυτών στην εθνική νομοθεσία).

4.8.1 Μέσα κεφαλαίου

Έκδοση μέσων κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1)

Άρθρο 26 παράγραφος 3 και άρθρα 27-29 του CRR

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων για ιδρύματα (ΕΕ/241/2014)

Οι εποπτευόμενες οντότητες μπορούν να κατατάξουν τα μέσα κεφαλαίου ως μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 – CET1) μόνο κατόπιν έγκρισης από την αρμόδια αρχή. Κατόπιν αιτήματος σημαντικού ιδρύματος, εκδίδεται επιμέρους εποπτική απόφαση της ΕΚΤ η οποία χορηγεί (υπό όρους) ή αρνείται την έγκριση.

Μετά την υποβολή από το σημαντικό ίδρυμα όλων των σχετικών εγγράφων τεκμηρίωσης, η ΜΕΟ ελέγχει τη συμμόρφωση των πληροφοριών που υποβλήθηκαν με τον σχετικό κανονισμό. Εάν έχουν ληφθεί όλες οι σχετικές πληροφορίες, η ΜΕΟ αποστέλλει επιβεβαίωση στο σημαντικό ίδρυμα ότι τα έγγραφα τεκμηρίωσης που υποβλήθηκαν είναι πλήρη. Εάν χρειάζεται, ζητούνται πρόσθετες πληροφορίες. Στη συνέχεια, η ΜΕΟ αξιολογεί την ύπαρξη συμμόρφωσης προς τους σχετικούς κανονισμούς και διαπιστώνει κατά πόσο το κεφαλαιακό μέσο είναι καταχωρημένο στον δημόσιο κατάλογο της ΕΑΤ που περιέχει τα μέσα CET1. Εάν το μέσο δεν περιλαμβάνεται στον δημόσιο κατάλογο της ΕΑΤ, πριν από την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης, η ΕΚΤ διαβουλεύεται με την ΕΑΤ.

Μεταγενέστερες εκδόσεις μέσων για τα οποία το σημαντικό ίδρυμα έχει ήδη λάβει άδεια να τα ταξινομήσει ως μέσα κεφαλαίου CET1 μπορούν να συμπεριληφθούν στο κεφάλαιο CET1 κατόπιν ειδικής διαδικασίας κοινοποίησης. Περισσότερες λεπτομέρειες παρέχονται στον [Οδηγό της ΕΚΤ σχετικά με την άσκηση δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο](#).

Συμπερίληψη ενδιάμεσων κερδών ή κερδών τέλους χρήσης στο κεφάλαιο CET1

Άρθρο 26 παράγραφος 2 του CRR

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων για ιδρύματα (ΕΕ/241/2014)

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα να περιλαμβάνουν ενδιάμεσα κέρδη ή κέρδη τέλους χρήσης στο κεφάλαιο CET1 (ΕΚΤ/2015/4)

Ένα σημαντικό ίδρυμα μπορεί να συμπεριλάβει ενδιάμεσα κέρδη περιόδου ή κέρδη τέλους χρήσης στο κεφάλαιο CET1 πριν από την έκδοση επίσημης απόφασης που επιβεβαιώνει τα τελικά αποτελέσματα χρήσης μόνο με πρότερη έγκριση. Αυτή η έγκριση βασίζεται είτε στην απόφαση ΕΚΤ/2015/4 σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται σε πιστωτικά ιδρύματα να περιλαμβάνουν στο κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 ενδιάμεσα κέρδη περιόδου ή κέρδη τέλους χρήσης (η λεγόμενη «απόφαση-πλαίσιο») είτε στο άρθρο 26 παράγραφος 2 του CRR.

Εάν η εποπτευόμενη οντότητα επιθυμεί να προσφύγει στην απόφαση ΕΚΤ/2015/4, πρέπει να υποβάλει επίσημη επιστολή προς την ΕΚΤ χρησιμοποιώντας το σχετικό υπόδειγμα και να παράσχει τις πληροφορίες και τα έγγραφα τεκμηρίωσης που παρατίθενται στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης. Η ΜΕΟ γνωστοποιεί στο σχετικό σημαντικό ίδρυμα κατά πόσον τα εν λόγω έγγραφα τεκμηρίωσης περιέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την απόφαση ΕΚΤ/2015/4, κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην εν λόγω απόφαση και κατά

πόσον το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να συμπεριλάβει ενδιάμεσα κέρδη περιόδου ή κέρδη τέλους χρήσης στο κεφάλαιο CET1.

Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για εφαρμογή της απόφασης ΕΚΤ/2015/4 ή εάν το ίδρυμα υποβάλει αίτημα για περίπτωση που δεν καλύπτεται από την εν λόγω απόφαση, η ΜΕΟ θα αξιολογήσει μεμονωμένα το αίτημα συμπερίληψης ενδιάμεσων κερδών περιόδου ή κερδών τέλους χρήσης στο κεφάλαιο CET1 σύμφωνα είτε με την τυπική διαδικασία λήψης αποφάσεων είτε με την κατ' εξουσιοδότηση διαδικασία, κατά περίπτωση.

Μείωση των μέσων ιδίων κεφαλαίων

Η ΕΚΤ μπορεί να εγκρίνει τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων κατόπιν αιτήματος της εποπτευόμενης οντότητας. Η ΜΕΟ διαπιστώνει πρώτα ότι το ίδρυμα έχει υποβάλει όλα τα σχετικά έγγραφα τεκμηρίωσης, όπως αναφέρονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 241/2014 της Επιτροπής. Η ΜΕΟ μπορεί να απαλλάξει το ίδρυμα από την υποβολή μέρους των εν λόγω εγγράφων εφόσον διαθέτει ήδη τις απαιτούμενες πληροφορίες προκειμένου να αξιολογήσει το αίτημα προς έγκριση. Η ΕΚΤ λαμβάνει θετική ή αρνητική απόφαση σχετικά με το εν λόγω αίτημα και ενημερώνει το ίδρυμα.

Εκ των υστέρων επανεξέταση πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 και μέσων της κατηγορίας 2

Ο CRR δεν προβλέπει υποχρεωτική προέγκριση για τα πρόσθετα μέσα της κατηγορίας 1 και τα μέσα της κατηγορίας 2. Αυτό τελεί, ωστόσο, υπό την επιφύλαξη τυχόν απαιτήσεων όσον αφορά την αναγνώριση των πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 ή των μέσων της κατηγορίας 2 δυνάμει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας.¹⁴ Εάν η εθνική νομοθεσία απαιτεί προέγκριση, η ΕΚΤ έχει την εξουσία να χορηγεί τέτοια προέγκριση στην ενδιαφερόμενη εποπτευόμενη οντότητα. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η ΕΚΤ διενεργεί εκ των υστέρων επανεξέταση των πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 και των μέσων της κατηγορίας 2, η οποία παρουσιάζεται λεπτομερώς στο [Δημόσιο έγγραφο κατευθύνσεων σχετικά με την επανεξέταση του χαρακτηρισμού κεφαλαιακών μέσων ως πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 και μέσων της κατηγορίας 2](#).¹⁵

Άρθρα 77 και 78 του CRR

Άρθρα 27-32 των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων σχετικά με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων για ιδρύματα (ΕΕ/241/2014)

Αιτιολογική σκέψη 75 και άρθρα 52-55, 63 και 65 του CRR

Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων για ιδρύματα (ΕΕ/241/2014)

¹⁴ Από τον Σεπτέμβριο του 2023, οι ακόλουθες χώρες απαιτούν προέγκριση των πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 και των μέσων της κατηγορίας 2 σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία: Βουλγαρία, Κροατία, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία και Σλοβενία.

¹⁵ Δεδομένων των τροποποιήσεων που επέφερε ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/876, η ΕΚΤ επικαιροποίησε τα υποδείγματα που είναι διαθέσιμα στο δημόσιο έγγραφο κατευθύνσεων προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα νέα κριτήρια επιλεξιμότητας που θεσπίστηκαν. Το επικαιροποιημένο υπόδειγμα παρέχεται στις [τροποποιήσεις των παραρτημάτων του δημόσιου εγγράφου κατευθύνσεων σχετικά με την επανεξέταση του χαρακτηρισμού κεφαλαιακών μέσων ως πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 και μέσων της κατηγορίας 2](#).

4.8.2 Απαλλαγές από την εφαρμογή κεφαλαιακών απαιτήσεων και απαιτήσεων ρευστότητας

Άρθρα 7 και 8 του CRR

Κανονισμός της ΕΚΤ σχετικά με την άσκηση δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο (ΕΚΤ/2016/4)

Η ΕΚΤ έχει την εξουσία να χορηγεί απαλλαγή από τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας που καθορίζονται στα Μέρη 2 - 4 και στα Μέρη 7, 7Α και 8 του CRR (άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 3 του CRR). Η ΕΚΤ έχει επίσης την εξουσία να απαλλάσσει ένα ίδρυμα και όλες ή ορισμένες θυγατρικές του από τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις ρευστότητας όπως ορίζονται στο Μέρος 6 του CRR και να τα εποπτεύει ως ενιαίο υποόμιλο ρευστότητας εφόσον πληρούνται οι κανονιστικές προϋποθέσεις (άρθρο 8 του CRR). Κατόπιν αιτήματος του εποπτευόμενου ιδρύματος, εκδίδεται επιμέρους εποπτική απόφαση της ΕΚΤ η οποία χορηγεί (υπό όρους) ή αρνείται την απαλλαγή.

Η εποπτευόμενη οντότητα πρέπει να υποβάλει επίσημο αίτημα απαλλαγής και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα τεκμηρίωσης, όπως ορίζεται στον Οδηγό της ΕΚΤ σχετικά με την άσκηση δικαιωμάτων και διακριτικών ευχερειών που παρέχει το ενωσιακό δίκαιο. Πρώτον, η ΜΕΟ ελέγχει κατά πόσον το αίτημα απαλλαγής αναφέρεται στη σχετική νομοθεσία και περιλαμβάνει όλες τις σχετικές πληροφορίες και συνοδευτικά έγγραφα τεκμηρίωσης, όπως ορίζονται στον οδηγό της ΕΚΤ. Εάν έχουν ληφθεί δεόντως όλες οι σχετικές πληροφορίες, η ΜΕΟ αποστέλλει επιβεβαίωση στην εποπτευόμενη οντότητα ότι τα έγγραφα τεκμηρίωσης που υποβλήθηκαν είναι επαρκή. Εάν χρειάζεται, ζητούνται πρόσθετες πληροφορίες.

Στη συνέχεια η ΜΕΟ αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια, όπως ορίζονται στον CRR και προσδιορίζονται στον (μη δεσμευτικό) οδηγό της ΕΚΤ. Σε περίπλοκες περιπτώσεις, παρέχεται στήριξη από τις οριζόντιες υπηρεσίες και τις υπηρεσίες εξειδικευμένης εμπειρογνομosύνης. Η τελική απόφαση μπορεί να ορίζει/να θέτει πρόσθετες προϋποθέσεις για την έγκριση της απαλλαγής.

4.8.3 Ενδοομιλική χρηματοπιστωτική στήριξη

Άρθρα 19, 20 και 22 της BRRD

Σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη χρηματοπιστωτική στήριξη ομίλου (EBA/RTS/2015/08)

Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη χρηματοπιστωτική στήριξη ομίλου (EBA/GL/2015/17)

Πριν από τη σύναψη προτεινόμενης συμφωνίας ενδοομιλικής χρηματοπιστωτικής στήριξης, το σημαντικό ίδρυμα πρέπει να ζητήσει την έγκριση της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ θα εγκρίνει ή θα απαγορεύσει την προτεινόμενη συμφωνία ανάλογα με τον βαθμό συνέπειάς της προς τους όρους που θέτει η BRRD, όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στα κανονιστικά τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ.

Πριν από την παροχή στήριξης στο πλαίσιο συμφωνίας χρηματοπιστωτικής στήριξης ομίλου, το διοικητικό όργανο της οντότητας ομίλου που προτίθεται να παρέχει χρηματοπιστωτική στήριξη πρέπει να κοινοποιήσει στην ΕΚΤ και την ΕΑΤ την αιτιολογημένη απόφαση και τις λεπτομέρειες της προτεινόμενης χρηματοπιστωτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένου αντιγράφου της σχετικής συμφωνίας. Η ΜΕΟ αξιολογεί τη συμμόρφωση προς τις προαναφερόμενες διατάξεις. Συγκεκριμένα, η ΜΕΟ αξιολογεί κατά πόσο η παροχή χρηματοπιστωτικής στήριξης αποβλέπει στη διατήρηση ή στην αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας του ομίλου. Η ΜΕΟ προωθεί στην οικεία αρμόδια αρχή το αίτημα κάθε θυγατρικής εκτός ΕΕΜ με

το οποίο ζητεί να γίνει συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας, προκειμένου να ληφθεί κοινή απόφαση. Η ΜΕΟ ενημερώνει επίσης το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης αποστέλλοντας τις εγκεκριμένες χρηματοπιστωτικές συμφωνίες ομίλου και τυχόν μεταβολές αυτών, ούτως ώστε να μπορούν να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις στη δυνατότητα εξυγίανσης του ομίλου.

Στη συνέχεια εκδίδεται η τελική απόφαση.

4.8.4 Παρακολούθηση της μεταφοράς κινδύνου για πράξεις τιτλοποίησης

Άρθρα 244, 245 και 250 του CRR

Άρθρο 98 παράγραφος 3 του CRR

Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τη μεταφορά σημαντικού πιστωτικού κινδύνου (EBA/GL/2014/05)

Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την έμμεση υποστήριξη στις πράξεις τιτλοποίησης (EBA/GL/2016/08)

Ο CRR θεσπίζει τους όρους σύμφωνα με τους οποίους αναγνωρίζεται η μεταφορά σημαντικού κινδύνου από το μεταβιβάζον ίδρυμα. Οι κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τη μεταφορά σημαντικού πιστωτικού κινδύνου παρέχουν περαιτέρω λεπτομέρειες για τη διαδικασία αναγνώρισης.

Τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα που έχουν κινήσει ή εξετάζουν το ενδεχόμενο να κινήσουν τη διαδικασία δόμησης πράξης τιτλοποίησης στο πλαίσιο της οποίας προτίθενται:

- να αναγνωρίσουν τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου κατά τα άρθρα 244 παράγραφος 2 ή 245 παράγραφος 2 του CRR ή
- να υποβάλουν αίτημα για χορήγηση άδειας κατά τα άρθρα 244 παράγραφος 3 ή 245 παράγραφος 3 του CRR

θα πρέπει να ενημερώνουν την ΕΚΤ για τις προθέσεις τους τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την αναμενόμενη ημερομηνία κλεισίματος της πράξης, σύμφωνα με το [Δημόσιο έγγραφο κατευθύνσεων της ΕΚΤ σχετικά με την αναγνώριση της μεταφοράς σημαντικού πιστωτικού κινδύνου](#). Τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα θα πρέπει επίσης να παρέχουν τα τελικά έγγραφα τεκμηρίωσης το πολύ σε 15 ημέρες από την ημερομηνία κλεισίματος της πράξης.

Βάσει των εγγράφων τεκμηρίωσης που παρέχει το ίδρυμα, η ΜΕΟ θα αξιολογεί την πράξη και τον πιστωτικό κίνδυνο που μεταφέρθηκε σε τρίτα μέρη. Η ΕΚΤ μπορεί επίσης να ζητήσει από το ίδρυμα και κάθε άλλη πληροφορία που κρίνει απαραίτητη για την αξιολόγηση συγκεκριμένης πράξης, π.χ. τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά επιμέρους πράξης.

Επειδή οι προϋποθέσεις για τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου πρέπει να πληρούνται διαρκώς καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της πράξης τιτλοποίησης, η ΕΚΤ αξιολογεί επίσης σε συνεχή βάση τις πράξεις τιτλοποίησης για τις οποίες τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα εφαρμόζουν ρύθμιση μεταφοράς σημαντικού κινδύνου ενόψει του καθορισμού των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων. Σε περίπτωση που τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα στηρίζονται στους ποσοτικούς ελέγχους του άρθρου 244 παράγραφος 2 ή του άρθρου 245 παράγραφος 2 του CRR για να αποδείξουν ότι υφίσταται μεταφορά σημαντικού κινδύνου, η ΕΚΤ εκδίδει επιμέρους απόφαση μόνο εάν η τιτλοποίηση δεν πληροί τις προϋποθέσεις για τη σημαντική μεταφορά κινδύνου και αυτή η μεταφορά απορρίπτεται.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση άδειας σύμφωνα με τα άρθρα 244 παράγραφος 3 ή 245 παράγραφος 3 του CRR, η μεταφορά σημαντικού κινδύνου θα αναγνωρίζεται μόνο κατόπιν έκδοσης επιμέρους απόφασης από την ΕΚΤ προς τον σκοπό αυτόν.

Το άρθρο 250 παράγραφος 1 του CRR θεσπίζει γενική απαγόρευση της έμμεσης στήριξης για τις τιτλοποιήσεις, η οποία ισχύει για τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα που έκαναν χρήση του άρθρου 247 παράγραφοι 1 και 2 του CRR ή πώλησαν χρηματοπιστωτικά μέσα από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους με αποτέλεσμα να μην υποχρεούνται πλέον να διακρατούν ίδια κεφάλαια για τους κινδύνους των εν λόγω μέσων, και δεν παρέχει άμεση ή έμμεση υποστήριξη στην τιτλοποίηση με σκοπό τη μείωση των δυνητικών ή πραγματικών ζημιών των επενδυτών, πέραν των όσων προβλέπουν οι συμβατικές του υποχρεώσεις.

Στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την έμμεση υποστήριξη στις πράξεις τιτλοποίησης περιγράφονται λεπτομερώς οι πράξεις που δεν καλύπτονται από τις συμβατικές υποχρεώσεις ανάδοχου ή μεταβιβάζοντος ιδρύματος. Αυτές οι πράξεις πρέπει να κοινοποιούνται στην ΕΚΤ από τα σημαντικά ιδρύματα, σύμφωνα με το [δημόσιο έγγραφο κατευθύνσεων της ΕΚΤ σχετικά με πληροφορίες όσον αφορά συναλλαγές που δεν καλύπτονται από τις συμβατικές υποχρεώσεις ανάδοχου ή μεταβιβάζοντος ιδρύματος δυνάμει του άρθρου 248 παράγραφος 1 του κανονισμού \(ΕΕ\) αριθ. 575/2013](#).

Βάσει των κοινοποιήσεων που λαμβάνονται από τα σημαντικά ιδρύματα:

- εάν το ίδρυμα δηλώνει ότι υπάρχει έμμεση στήριξη, η ΜΕΟ ελέγχει ότι το ίδρυμα διακρατεί κατ' ελάχιστο ίδια κεφάλαια για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα σαν να μην είχαν τιτλοποιηθεί (άρθρο 250 παράγραφος 5 του CRR).
- εάν το ίδρυμα δηλώνει ότι δεν υπάρχει έμμεση στήριξη, η ΜΕΟ ελέγχει την αξιολόγηση του ιδρύματος και, σε περίπτωση διαφωνίας, συντάσσει σχέδιο εποπτικής απόφασης.

Τέλος, αν το ίδρυμα έχει παράσχει έμμεση στήριξη σε περισσότερες από μία περιπτώσεις, η ΕΚΤ θα μπορούσε επίσης να επιβάλλει πρόσθετα μέτρα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 98 παράγραφος 3 της CRD, όπως η απαγόρευση μεταφοράς σημαντικού κινδύνου στο μέλλον.

4.8.5 Απαίτηση για σύσταση ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης

Άρθρο 21β της CRD

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την παρακολούθηση του κατώτατου ορίου και άλλων διαδικαστικών παραμέτρων όσον αφορά την εγκατάσταση ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης δυνάμει του άρθρου 21β της οδηγίας 2013/36/ΕΕ (EBA/GL/2021/08)

Γνώμη της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τη σύσταση και τη θέση σε λειτουργία των ενδιάμεσων μητρικών επιχειρήσεων της ΕΕ δυνάμει του άρθρου 21β της CRD (EBA/Op/2022/12)

Απαντήσεις σε συνήθεις ερωτήσεις σχετικά με την απαίτηση για σύσταση ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης

Το άρθρο 21β της οδηγίας 2013/36/ΕΕ απαιτεί από τις τράπεζες και τις επιχειρήσεις επενδύσεων στην ΕΕ που είναι θυγατρικές ομίλων τρίτης χώρας να συστήνουν μία μόνο ενδιάμεση ενωσιακή μητρική επιχείρηση. Αυτή η απαίτηση εφαρμόζεται εάν ο όμιλος τρίτης χώρας έχει δύο ή περισσότερα ιδρύματα (τράπεζες και επιχειρήσεις επενδύσεων) που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ και διαθέτουν μαζί στοιχεία ενεργητικού συνολικής αξίας τουλάχιστον 40 δισεκ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων ενεργητικού των εγκατεστημένων στην ΕΕ υποκαταστημάτων του ομίλου τρίτης χώρας.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η πρακτική εφαρμογή της απαίτησης για σύσταση ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης οδηγεί σε κάποια μορφή αναδιάρθρωσης από μέρους του ομίλου τρίτης χώρας, η οποία θα μπορούσε, για παράδειγμα, να έχει τη μορφή μεταβολής της αλυσίδας ελέγχου (για την οποία απαιτείται έγκριση μέσω της διαδικασίας απόκτησης ειδικής συμμετοχής) ή εγκατάστασης νέας μητρικής επιχείρησης. Στην περίπτωση χρηματοδοτικής εταιρείας συμμετοχών, η πιο πρόσφατη αναθεώρηση της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRD V) θεσπίζει μια νέα απαίτηση έγκρισης (άρθρο 21α της CRD). Στην περίπτωση πιστωτικού ιδρύματος ή επιχείρησης επενδύσεων, θα ισχύουν οι αντίστοιχες διαδικασίες αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 8 ή 8α της CRD V ή το άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, αντίστοιχα. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στην [ενότητα του δικτυακού τόπου της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ για τις εποπτικές εγκρίσεις](#).

Σύμφωνα με το άρθρο 21β παράγραφος 2 της CRD, οι αρμόδιες αρχές μπορεί να επιτρέψουν τη σύσταση δύο ενδιάμεσων ενωσιακών μητρικών επιχειρήσεων εάν διαπιστώσουν ότι ισχύει μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- η εγκατάσταση μίας μόνο ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης θα ήταν ασυμβίβαστη με την υποχρεωτική απαίτηση για διαχωρισμό των δραστηριοτήτων που επιβάλλουν οι κανόνες ή οι εποπτικές αρχές της τρίτης χώρας στην οποία έχει την έδρα της η τελική μητρική επιχείρηση του ομίλου τρίτης χώρας·
- η εγκατάσταση μίας μόνο ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης θα καθιστούσε λιγότερο αποτελεσματική τη δυνατότητα εξυγίανσης από ό,τι στην περίπτωση που υπήρχαν δύο ενδιάμεσες ενωσιακές μητρικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με αξιολόγηση που διενεργεί η αρμόδια αρχή εξυγίανσης της ενδιάμεσης ενωσιακής μητρικής επιχείρησης.

Οι εποπτικές οντότητες που θα ήθελαν να υποβάλουν αίτημα για αυτήν την εξαίρεση θα πρέπει να επικοινωνήσουν με την οικεία εποπτική αρχή.

4.8.6 Άλλα επίσημα αιτήματα για χορήγηση άδειας και κοινοποιήσεις

Κανονισμός EEM
CRD

Πέραν των επίσημων αιτημάτων για χορήγηση άδειας και των κοινοποιήσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω, ο CRR και η CRD προβλέπουν διάφορες περιπτώσεις για τις οποίες το αίτημα ή η κοινοποίηση από το σημαντικό ίδρυμα προϋποθέτει απόφαση ή αντίδραση από μέρους της ΕΚΤ. Επιπλέον, επίσημα αιτήματα για χορήγηση άδειας και κοινοποιήσεις μπορεί να καθορίζονται στο εθνικό δίκαιο. Για αυτά απαιτείται απόφαση ή αντίδραση από μέρους της ΕΚΤ όταν εμπίπτουν στο πεδίο των καθηκόντων της ΕΚΤ και στηρίζουν εποπτική λειτουργία δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ. Γενικότερα, οι ΜΕΟ είναι αρμόδιες για ολόκληρη τη διαδικασία.

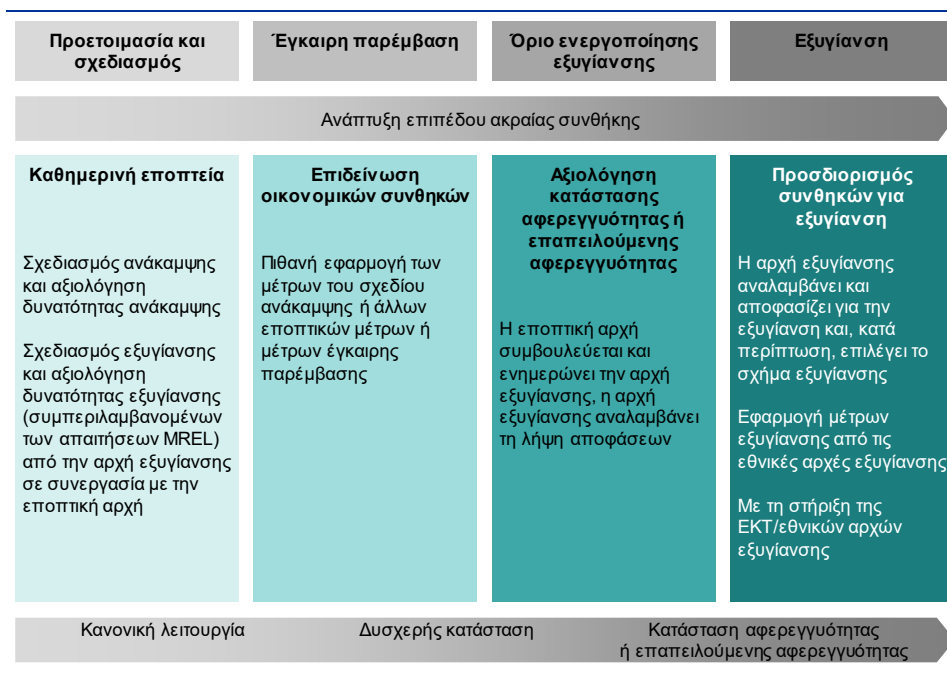
Κατόπιν αιτήματος σημαντικού ιδρύματος, η ΜΕΟ αξιολογεί κατά πόσον το αίτημα για χορήγηση άδειας αναφέρεται στη σχετική νομοθεσία και περιλαμβάνει όλες τις σχετικές πληροφορίες και έγγραφα. Εάν χρειάζεται, ζητούνται πρόσθετες πληροφορίες από το ίδρυμα. Στη συνέχεια η ΜΕΟ αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια, όπως ορίζονται στον CRR, στον κανονισμό EEM, στον κανονισμό για το πλαίσιο EEM ή/και στην εθνική νομοθεσία. Σε περίπλοκες περιπτώσεις, παρέχεται στήριξη από τις οριζόντιες υπηρεσίες και τις υπηρεσίες εξειδικευμένης εμπειρογνομosύνης. Η τελική απόφαση μπορεί να επιβάλλει όρους ή/και υποχρεώσεις σχετικά με την αποδοχή του αιτήματος για χορήγηση άδειας.

4.9 Αποτροπή και διαχείριση καταστάσεων κρίσης

Το πλαίσιο της ΕΚΤ για την αποτροπή και διαχείριση κρίσεων ενεργοποιεί έγκαιρα και αποτελεσματικά τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης και επιτρέπει ικανοποιητική ροή πληροφοριών πριν από τις περιόδους κρίσης, στη διάρκεια και κατά τη διάρκεια αυτών. Επιπλέον, το πλαίσιο επιτρέπει τη λήψη σκόπιμων αποφάσεων σε καταστάσεις κρίσης και στη διάρκεια ενδεχόμενης εξυγίανσης τραπεζικών ομίλων. Το πλαίσιο διαχείρισης κρίσεων καλύπτει διάφορες φάσεις ανάλογα με τη συγκεκριμένη κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος. Το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου ποικίλει από τη διασφάλιση άρτιας προετοιμασίας για την αντιμετώπιση κρίσεων στο πλαίσιο της διαρκούς εποπτείας έως τη συμμετοχή σε αποφάσεις για την αφερεγγυότητα τραπεζών. Ο ρόλος της ΕΚΤ στη διαχείριση κρίσεων για τα λιγότερα σημαντικά ιδρύματα περιγράφεται στην Ενότητα 5.4.

Σχήμα 16

Πλαίσιο αποτροπής και διαχείρισης κρίσεων

4.9.1 Αρμοδιότητες των ΜΕΟ

Οι ΜΕΟ, σε στενή συνεργασία με το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων, είναι αρμόδιες για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση κρίσεων σε διάφορες φάσεις. Ο βαθμός συμμετοχής του εν λόγω τμήματος εξαρτάται από την κατάσταση του σημαντικού ιδρύματος.

Στη διάρκεια της διαδικασίας, η Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων αυτού του Τμήματος παρέχει έμπειρη στήριξη στις ΜΕΟ καθώς και την εμπειρογνωμοσύνη της, μεταξύ άλλων, για τις διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί στο ισχύον νομικό πλαίσιο, για τον έγκαιρο εντοπισμό καταστάσεων κρίσης, για την αξιολόγηση και την επιχειρησιακή εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και για τη διαβούλευση σε ζητήματα που αφορούν την εξυγίανση. Οι παρακάτω ενότητες περιγράφουν τα διάφορα στάδια της αποτροπής και διαχείρισης καταστάσεων κρίσης.

4.9.2 Προετοιμασία της ανάκαμψης και της εξυγίανσης

Σχεδιασμός της ανάκαμψης

Άρθρα 3-5, 9, 13, 16, 18 και 30 του κανονισμού EEM

Άρθρα 5-9, 10-18, 27-30 και 32 της BRRD

Άρθρα 74 και 104 της CRD

Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τα όρια ενεργοποίησης για τη χρήση μέτρων έγκαιρης παρέμβασης (EBA/GL/2015/03)

Κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη χρηματοπιστωτική στήριξη ομίλου (EBA/GL/2015/17)

Μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της ΕΚΤ αναφορικά με τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών

Σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας, ένα από τα καθήκοντα της ΕΚΤ που ασκούν οι ΜΕΟ είναι να διασφαλίζουν ότι τα σημαντικά ιδρύματα καταρτίζουν, και επικαιροποιούν τουλάχιστον ετησίως, λεπτομερή σχέδια ανάκαμψης που περιλαμβάνουν μέτρα για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης ενός ιδρύματος μετά από σημαντική επιδείνωση της χρηματοοικονομικής του κατάστασης. Οι ΜΕΟ αναλύουν και εξετάζουν τα σχέδια ανάκαμψης, με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοπιστία και τη σκοπιμότητα των διαθέσιμων επιλογών ανάκαμψης και στη συνολική ικανότητα ανάκαμψης. Στο πλαίσιο του σχεδιασμού ανάκαμψης, εάν η ΕΚΤ κρίνει ότι ένα σχέδιο ανάκαμψης παρουσιάζει ουσιώδεις ελλείψεις, έχει το δικαίωμα να ζητήσει από την εποπτευόμενη οντότητα να υποβάλει αναθεωρημένο σχέδιο ανάκαμψης εντός σύντομου χρονικού διαστήματος έως τριών μηνών. Εάν το αναθεωρημένο σχέδιο ανάκαμψης δεν αντιμετωπίζει τις ουσιώδεις ελλείψεις ή κωλύματα που έχει εντοπίσει η ΕΚΤ, αυτή μπορεί να ζητήσει από το ίδρυμα να κάνει συγκεκριμένες αλλαγές σε αυτό. Εάν αυτές οι αλλαγές στο σχέδιο ανάκαμψης δεν διορθώνουν επαρκώς τις ελλείψεις ή τα κωλύματα, η ΕΚΤ μπορεί να ζητήσει από το ίδρυμα να εντοπίσει τις αλλαγές που θα έκανε στο επιχειρηματικό του μοντέλο προκειμένου να αυξήσει την ικανότητα ανάκαμψής του από μια κατάσταση κρίσης.

Στο πλαίσιο της διαρκούς εποπτείας, η ΜΕΟ παρακολουθεί συνεχώς τη χρηματοοικονομική κατάσταση της εποπτευόμενης οντότητας, ελέγχοντας για δυνητική επιδείνωση των δεικτών ανάκαμψης και για την κατάλληλη και έγκαιρη ενεργοποίηση διαδικασιών κλιμάκωσης όταν η κατάστασή του μεταβάλλεται από κανονική σε κατάσταση κρίσης.

Το Τμήμα παρέχει έμπειρη στήριξη στις ΜΕΟ για την αξιολόγηση σχεδίων ανάκαμψης και για επακόλουθες ενέργειες, π.χ. συντάσσοντας κατευθύνσεις για οριζόντια ζητήματα και διενεργώντας αναλύσεις συγκριτικής αξιολόγησης.

Διαβουλεύσεις που αφορούν την εξυγίανση

Άρθρο 15 της BRRD

Η γνώμη της ΕΚΤ ζητείται επισήμως σε ετήσια βάση για τα προσχέδια εξυγίανσης και τις αξιολογήσεις της δυνατότητας εξυγίανσης που διενεργεί το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης. Οι ΜΕΟ διενεργούν τις σχετικές αξιολογήσεις και το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων παρέχει εξειδικευμένη υποστήριξη. Οι ΜΕΟ ανταλλάσσουν επίσης με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης τις σχετικές πληροφορίες για τα σχέδια εξυγίανσης και τις αξιολογήσεις της δυνατότητας εξυγίανσης σύμφωνα με το [Μνημόνιο Συνεννόησης](#) μεταξύ της ΕΚΤ και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης. Η ΕΚΤ και το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης πραγματοποιούν επίσης κάποιες ανεπίσημες επαφές, όπως στο πλαίσιο των σωματίων εξυγίανσης στα οποία η ΕΚΤ συμμετέχει ως μέλος. Επιπλέον, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης ζητεί τη γνώμη της ΕΚΤ σχετικά με τις προτεινόμενες εκ των προτέρων εισφορές των σημαντικών ιδρυμάτων προς το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης.

Μόλις το στοχευμένο επίπεδο πόρων του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης φθάσει τουλάχιστον στο 1% των καλυπτόμενων καταθέσεων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, μια τέτοια διαβούλευση δεν θα διεξάγεται κατ' ανάγκη σε ετήσια βάση, αλλά μόνο εάν χρειαστεί να εισπραχθούν πρόσθετες εκ των προτέρων εισφορές. Η αξιολόγηση που διενεργούν οι ΜΕΟ αποτελεί τη βάση για την απάντηση της ΕΚΤ στην επίσημη διαβούλευση.

4.9.3 Διαπίστωση επιδείνωσης χρηματοοικονομικών συνθηκών

Επίδεινωση οικονομικών συνθηκών

Όταν διαπιστώνεται επιδείνωση των χρηματοοικονομικών συνθηκών, η ΜΕΟ αντιδρά προσδιορίζοντας την κατάλληλη εποπτική δράση και ενισχύοντας την εποπτική δραστηριότητα για το ίδρυμα (π.χ. διενεργεί συγκεκριμένες αναλύσεις, αναθέτει επιτόπιες επιθεωρήσεις, αυξάνει τον αριθμό των αιτημάτων για παροχή πληροφοριών και στοιχείων, κ.λπ.). Πιο συγκεκριμένα, όταν η ΜΕΟ βλέπει ότι η χρηματοοικονομική κατάσταση της εποπτευόμενης οντότητας επιδεινώνεται ουσιαστικά είτε σε σύντομο χρονικό διάστημα είτε σταδιακά με σαφή τάση, εντατικοποιείται η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ΜΕΟ και της Ομάδας Διαχείρισης Κρίσεων. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές συμμετέχουν μέσω της ΜΕΟ.

Με την επιφύλαξη της ισχύουσας νομοθεσίας και των διοργανικών ρυθμίσεων, όπως το Μνημόνιο Συνεννόησης μεταξύ της ΕΚΤ και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης, η ΕΚΤ ενημερώνει το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης για την ουσιαστική επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της αντίστοιχης εποπτευόμενης οντότητας/τραπεζικού ομίλου και ανταλλάσσει απόψεις και γνώσεις με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης και τις εσωτερικές ομάδες εξυγίανσης.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα συγκεκριμένο υπόδειγμα παρακολούθησης της ρευστότητας για να συγκεντρωθεί η ελάχιστη δέσμη πληροφοριών για τη ρευστότητα σε καταστάσεις κρίσης. Το υπόδειγμα παρέχεται στην ΕΚΤ από τις εποπτευόμενες οντότητες σε εβδομαδιαία βάση αρχής γενομένης από τον Σεπτέμβριο του 2023. Πέραν του εποπτικού υποδείγματος για τη ρευστότητα, η ΕΚΤ και το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης ανέπτυξαν ένα κοινό υπόδειγμα για τη ρευστότητα που τέθηκε για πρώτη φορά σε δοκιμή σε ιδρύματα τον Οκτώβριο του 2023. Το κοινό υπόδειγμα είναι σχεδόν πανομοιότυπο με το εποπτικό υπόδειγμα για τη ρευστότητα, αλλά θα αντικαταστήσει το εποπτικό υπόδειγμα εάν ο έλεγχος είναι επιτυχής.

Άρθρο 27 της BRRD

Άρθρα 13 και 20 του κανονισμού για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης

Μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της ΕΚΤ αναφορικά με τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών

Ανάγκη για έγκαιρη παρέμβαση

Εάν οι ΜΕΟ διαπιστώσουν ότι η οικονομική κατάσταση εξακολουθεί να επιδεινώνεται, εφαρμόζονται οι συνθήκες που δικαιολογούν την έγκαιρη παρέμβαση και, ως εκ τούτου, εξετάζεται το ενδεχόμενο λήψης μέτρων έγκαιρης παρέμβασης, ενώ εντατικοποιείται η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ΜΕΟ και του Τμήματος Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων. Η συνεργασία με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης κλιμακώνεται σύμφωνα με το Μνημόνιο Συνεννόησης. Η ΜΕΟ, σε στενή συνεργασία με το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων, παρέχει στην εσωτερική ομάδα εξυγίανσης όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες που προσδιορίζονται από την εν λόγω ομάδα, όπως κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου να επικαιροποιηθεί το σχέδιο εξυγίανσης και να γίνουν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για το ενδεχόμενο εξυγίανσης του ιδρύματος. Στην περίπτωση εποπτευόμενης οντότητας με παρουσία σε κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ ή σε τρίτες χώρες, διασφαλίζονται οι επαφές με τα εποπτικά σώματα ή άλλες παρόμοιες ρυθμίσεις.

Λόγοι για τον χαρακτηρισμό ιδρύματος σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας

Εάν η ΜΕΟ κρίνει ότι το ίδρυμα βρίσκεται σε σοβαρή δυσχέρεια ή δικαιολογούνται οι λόγοι για τους οποίους κρίνεται ότι ένα ίδρυμα βρίσκεται σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, η ΜΕΟ και το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων προτείνουν τη σύσταση ομάδας διαχείρισης κρίσεων ειδικά για το ίδρυμα, η οποία θα ενεργεί ως φόρουμ συντονισμού και λήψης αποφάσεων. Η ομάδα διαχείρισης κρίσεων συγκαλείται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Εάν η ΕΚΤ κρίνει απαραίτητο να χαρακτηρίσει ένα ίδρυμα σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, συμβουλευεται επίσης εκ των προτέρων το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης.

Ο συντονισμός με τις αρχές της χώρας υποδοχής εξασφαλίζεται μέσω των επαφών με το σώμα εποπτών ή άλλων παρόμοιων ρυθμίσεων. Εάν μια εποπτευόμενη οντότητα θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης ενημερώνεται δεόντως, όπως ενημερώνονται επίσης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, οι σχετικές αρμόδιες αρχές και αρχές εξυγίανσης της χώρας υποδοχής, τα αρμόδια υπουργεία, οι κεντρικές τράπεζες και τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο.

Συγκροτείται ομάδα παρακολούθησης υψηλού επιπέδου για να παρακολουθεί και να εντοπίζει ενδεχόμενες δυσκολίες ως προς τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα οι οποίες προκύπτουν την ίδια στιγμή σε διάφορα σημαντικά ιδρύματα και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα στο πλαίσιο συστημικής κρίσης.

Εξυγίανση

Οι κύριοι φορείς λήψης αποφάσεων σε περιπτώσεις εξυγίανσης είναι οι αρχές εξυγίανσης, δηλαδή το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης και οι εθνικές αρχές εξυγίανσης. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΚΤ, δηλαδή οι ΜΕΟ και το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων, διαδραματίζουν κατά κύριο λόγο συμβουλευτικό ρόλο. Μόλις διαπιστωθεί ότι ένα ίδρυμα βρίσκεται σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων συντονίζει, εντός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας, τις συμβουλές προς το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης/τις εθνικές αρχές εξυγίανσης κατά το στάδιο της εξυγίανσης, καθώς και τις απαραίτητες επακόλουθες ενέργειες, για παράδειγμα τη χορήγηση άδειας λειτουργίας μεταβατικής τράπεζας και την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του εναπομένοντος ιδρύματος, όπου απαιτείται. Η ΜΕΟ μπορεί να παρέχει πρόσθετες συμβουλές για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των διαφόρων επιλογών εξυγίανσης στο επιχειρηματικό μοντέλο. Το Τμήμα Επιχειρηματικών Μοντέλων, Κεφαλαίου και Κρίσεων συντονίζει τυχόν επαφές με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης και τις εθνικές αρχές εξυγίανσης.

4.10 Εποπτικά μέτρα, μέτρα επιβολής συμμόρφωσης και κυρώσεις

Άρθρο 124 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Για τον σκοπό της εκτέλεσης των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί με τον κανονισμό EEM, η ΕΚΤ έχει στη διάθεσή της μια ευρεία δέσμη εποπτικών εργαλείων για την αντιμετώπιση των σχετικών ζητημάτων που εντοπίζονται κατά την επίβλεψη των εποπτευόμενων οντοτήτων. Στο πλαίσιο αυτής της εποπτικής εργαλειοθήκης, η ΕΚΤ μπορεί να αποφασίσει να προβεί σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες ενέργειες για την αντιμετώπιση ζητημάτων:

1. να λάβει εποπτικά μέτρα·
2. να επιβάλει απευθείας μέτρα επιβολής συμμόρφωσης σε εποπτευόμενες οντότητες ή να ζητήσει από τις εθνικές αρμόδιες αρχές να ασκήσουν τις εξουσίες επιβολής συμμόρφωσης που διαθέτουν σε εθνικό επίπεδο·
3. να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις ή να ζητήσει από τις ΕΑΑ να κινήσουν διαδικασίες επιβολής κυρώσεων.

Όλα αυτά τα μέτρα, τα οποία έχουν διαφορετικούς στόχους, είναι συμβατά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν παράλληλα ή διαδοχικά ανάλογα με τις περιστάσεις της κάθε περίπτωσης.

4.10.1 Εποπτικά μέτρα

Άρθρο 9 παράγραφος 1 και άρθρο 16 του κανονισμού EEM

Άρθρο 64 της CRD

Η ΕΚΤ, με την επιφύλαξη των άλλων εξουσιών που της έχουν ανατεθεί, έχει την αρμοδιότητα να ζητά από τα σημαντικά ιδρύματα, τις χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών ή τις μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών σε

συμμετέχοντα κράτη μέλη και τα σημαντικά υποκαταστήματα ιδρυμάτων από μη συμμετέχοντα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα σε πρώιμο στάδιο, εάν α) έχει σημειωθεί παράβαση των εποπτικών διατάξεων, β) η ΕΚΤ έχει αποδεικτικά στοιχεία ότι τέτοια παράβαση θα συμβεί εντός των επόμενων 12 μηνών ή γ) οι ρυθμίσεις, οι στρατηγικές, η διακυβέρνηση, η νοοτροπία, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που εφαρμόζονται από το ίδρυμα και τα ίδια κεφάλαια και η ρευστότητα που διακρατούνται από αυτό δεν διασφαλίζουν την άρτια διαχείριση και κάλυψη των κινδύνων του.

Για τον σκοπό αυτό, ο κανονισμός ΕΕΜ θεσπίζει έναν μη εξαντλητικό κατάλογο με τα πιθανά εποπτικά μέτρα που μπορεί να λάβει η ΕΚΤ. Η ΕΚΤ μπορεί επίσης να λάβει άλλα μέτρα, χρησιμοποιώντας τις εξουσίες που είναι διαθέσιμες σε αυτήν από την εθνική νομοθεσία και άλλη άμεσα εφαρμοστέα νομοθεσία της ΕΕ, πιο συγκεκριμένα τους κανονισμούς της ΕΕ.

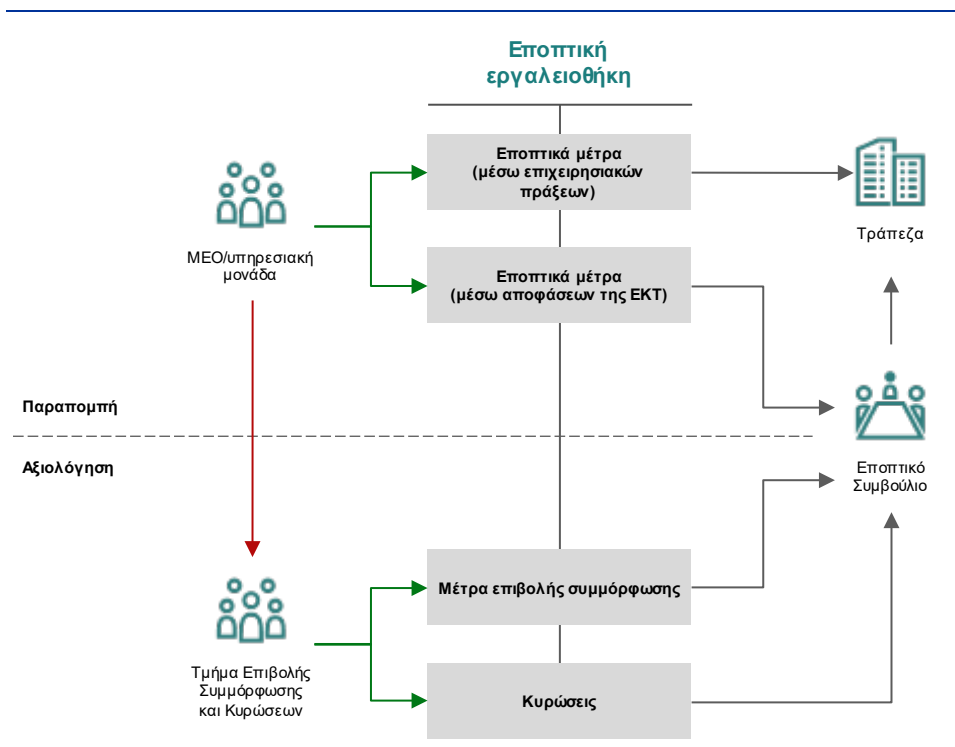
Τα εποπτικά μέτρα έχουν σκοπό να διασφαλίσουν ότι οι εποπτευόμενες οντότητες λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα σε πρώιμο στάδιο για να αντιμετωπίσουν τυχόν έλλειψη συμμόρφωσης ή κίνδυνο μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας. Τα μέτρα αυτά μπορούν να ληφθούν με τη μορφή αποφάσεων της ΕΚΤ (που εκδίδονται από το Εποπτικό Συμβούλιο/Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν πρότασης των σχετικών υπηρεσιακών μονάδων της ΕΚΤ) ή μέσω επιχειρησιακών πράξεων (τις οποίες λαμβάνουν οι αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ εκτός της επίσημης διαδικασίας λήψης αποφάσεων). Οι ΜΕΟ που εποπτεύουν άμεσα τα ιδρύματα τους ή/και οι υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ που είναι επιφορτισμένες με συγκεκριμένες εποπτικές διαδικασίες προσδιορίζουν και αξιολογούν τα πιθανά εποπτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, λαμβάνουν υπόψη την αποτελεσματικότητα (δηλ. τον βαθμό ευαισθητοποίησης, την ικανότητα και την αξιοπιστία των διοικητικών οργάνων και άλλων σχετικών εμπειρογνομώνων) και την αναλογικότητά τους και προτείνουν τα καταλληλότερα μέτρα που θα διασφαλίσουν, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, την ασφάλεια και την ευρωστία της εποπτευόμενης οντότητας. Τα εποπτικά μέτρα περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, αιτήματα προς τις εποπτευόμενες οντότητες να διακρατήσουν πρόσθετα ίδια κεφάλαια, να παρουσιάσουν σχέδιο για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης, να ενισχύσουν τις ρυθμίσεις, τις διαδικασίες και τις στρατηγικές διακυβέρνησής τους, να εφαρμόσουν ειδική πολιτική σχηματισμού προβλέψεων ή μεταχείριση των στοιχείων ενεργητικού σε σχέση με τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων, να περιορίσουν τις μεταβλητές αποδοχές, να χρησιμοποιήσουν τα καθαρά κέρδη τους για την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων, να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν τη διανομή κερδών σε μετόχους ή κατόχους πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1, να θέσουν περιορισμούς ή όρια στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τις λειτουργίες ή το δίκτυο των ιδρυμάτων και να ζητήσουν την αφαίρεση δραστηριοτήτων που θέτουν υπερβολικούς κινδύνους για τη συνολική ευρωστία ενός ιδρύματος. Οι ΜΕΟ ή/και άλλες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ επιλέγουν επίσης τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή των σχετικών εποπτικών μέτρων (π.χ. επιχειρησιακή πράξη ή επίσημη απόφαση της ΕΚΤ).

Εάν οι εποπτευόμενες οντότητες δεν λάβουν εγκαίρως τα αναγκαία μέτρα και εξακολουθεί να υφίσταται η κατάσταση που δικαιολόγησε την παρέμβαση της εποπτικής αρχής, θα ληφθούν περαιτέρω εποπτικά μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση, όταν τα γεγονότα δικαιολογούν την άσκηση εξουσιών επιβολής συμμόρφωσης ή/και κυρώσεων, οι αντίστοιχες διαδικασίες μπορούν να διενεργούνται παράλληλα.

Σχήμα 17

Κατανομή καθηκόντων μεταξύ του Τμήματος Επιβολής Συμμόρφωσης και Κυρώσεων και των ΜΕΟ

4.10.2

Μέτρα επιβολής συμμόρφωσης

Άρθρο 9 του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 25-35 και άρθρο 129 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Κανονισμός του Συμβουλίου σχετικά με τις εξουσίες της ΕΚΤ για επιβολή κυρώσεων (ΕΕ/2532/98)

Στόχος των μέτρων επιβολής συμμόρφωσης είναι να υποχρεώσουν τις εποπτευόμενες οντότητες να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας που ορίζονται σε κανονισμό, στην εθνική νομοθεσία που εφαρμόζει οδηγία της ΕΕ ή σε απόφαση. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εποπτικές αποφάσεις απευθύνονται άμεσα σε φυσικά πρόσωπα, τα σχετικά μέτρα επιβολής συμμόρφωσης μπορούν επίσης να επιβληθούν σε αυτά τα συγκεκριμένα πρόσωπα.

4.10.3 Μέτρα επιβολής συμμόρφωσης που είναι άμεσα διαθέσιμα στην ΕΚΤ

Περιοδικές χρηματικές ποινές

Τα μέτρα επιβολής συμμόρφωσης που είναι άμεσα διαθέσιμα στην ΕΚΤ είναι γνωστά ως «περιοδικές χρηματικές ποινές». Στόχος των περιοδικών χρηματικών ποινών δεν είναι η τιμωρία του εποπτευόμενου προσώπου. Επιβάλλονται όταν συνεχίζεται η παράβαση απόφασης ή κανονισμού της ΕΚΤ προκειμένου το συγκεκριμένο εποπτευόμενο πρόσωπο να αναγκαστεί να συμμορφωθεί με τις σχετικές υποχρεώσεις.

Περιοδικές χρηματικές ποινές μπορούν να επιβληθούν σε σημαντικά ιδρύματα και σε λιγότερο σημαντικά ιδρύματα εάν η σχετική απόφαση ή κανονισμός της ΕΚΤ επιβάλλει υποχρεώσεις σε λιγότερο σημαντικά ιδρύματα έναντι της ΕΚΤ. Πρέπει να είναι αποτελεσματικές και αναλογικές. Το συνολικό ποσό που μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει μια εποπτευόμενη οντότητα με τη μορφή περιοδικής χρηματικής ποινής βασίζεται στον αριθμό των ημερών που μεσολαβούν μέχρις ότου συμμορφωθεί πλήρως με την απόφαση ή τον κανονισμό της ΕΚΤ τον οποίο έχει παραβεί. Οι ποινές αυτές μπορούν να επιβληθούν για μέγιστη περίοδο έξι μηνών από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική απόφαση ή κανονισμό. Το ανώτατο όριο των περιοδικών χρηματικών ποινών ανέρχεται στο 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών της εποπτευόμενης οντότητας ανά ημέρα παράβασης.

Δημοσίευση

Οι περιοδικές χρηματικές ποινές που επιβάλλονται από την ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να ανωνυμοποιηθεί ή να καθυστερήσει εάν α) η δημοσίευση θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή μια εν εξελίξει ποινική έρευνα, ή β) η δημοσίευση θα προκαλούσε, στον βαθμό που μπορεί να προσδιοριστεί, δυσανάλογη ζημία στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

Άλλα εργαλεία που είναι άμεσα διαθέσιμα στην ΕΚΤ

Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, για τον αποκλειστικό σκοπό της εκτέλεσης των καθηκόντων της, η ΕΚΤ διαθέτει όλες τις εξουσίες και υποχρεώσεις τις οποίες διαθέτουν οι ΕΑΑ σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, σε περίπτωση συνεχιζόμενων παραβάσεων σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ, η ΕΚΤ μπορεί να εγκρίνει άμεσα τα μέτρα που είναι διαθέσιμα στις ΕΑΑ σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ τα οποία θεωρούνται μέτρα επιβολής συμμόρφωσης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζει τις σχετικές διατάξεις της ΕΕ. Η CRD είναι μία από τις βασικές πηγές μέτρων επιβολής συμμόρφωσης σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ. Για παράδειγμα, ανάλογα με την εφαρμογή της CRD σε εθνικό

επίπεδο, σε αυτήν την κατηγορία θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και οι εντολές παύσης και αποφυγής.

Μέτρα επιβολής έμμεσα διαθέσιμα στην ΕΚΤ

Στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων της, η ΕΚΤ μπορεί επίσης να ζητήσει από τις ΕΑΑ, μέσω οδηγιών, να κάνουν χρήση των εξουσιών επιβολής συμμόρφωσης που τους εκχωρούνται από την οικεία εθνική νομοθεσία εκτός αυτών που εφαρμόζουν σχετικές οδηγίες της ΕΕ κατά τα οριζόμενα στην εθνική νομοθεσία, όπου ο κανονισμός ΕΕΜ δεν αναθέτει τέτοιες εξουσίες στην ΕΚΤ.

4.10.4 Κυρώσεις

Άρθρα 9 και 18 του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 120-137 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Κανονισμός του Συμβουλίου σχετικά με τις εξουσίες της ΕΚΤ για επιβολή κυρώσεων (ΕΕ/2532/98)

Σκοπός των κυρώσεων είναι η τιμωρία των εποπτευόμενων οντοτήτων λόγω μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και η αποτροπή μελλοντικών παραβάσεων της εποπτευόμενης οντότητας, των διευθυντικών στελεχών της και ολόκληρου του τραπεζικού συστήματος. Διαδικασίες επιβολής κυρώσεων μπορούν να κινηθούν όχι μόνο σε περίπτωση συνεχιζόμενων παραβάσεων αλλά και μετά την παύση της παράβασης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει παρέλθει η προθεσμία παραγραφής για την επιβολή κυρώσεων. Η ΕΚΤ εξουσιοδοτείται να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις δυνάμει του άρθρου 18 του κανονισμού ΕΕΜ.

Κατανομή των εξουσιών επιβολής κυρώσεων μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ

Η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλλει χρηματικές ποινές σε σημαντικά ιδρύματα που παραβαίνουν άμεσα εφαρμοστέα νομοθεσία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων ή κανονισμών της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις σε λιγότερο σημαντικά ιδρύματα για παραβάσεις των κανονισμών ή αποφάσεων της ΕΚΤ καθώς και να επιβάλλει σε αυτές ορισμένες υποχρεώσεις έναντι της ΕΚΤ.

Σε ό,τι αφορά τα σημαντικά ιδρύματα, σε περίπτωση παραβάσεων εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζει οδηγίες της ΕΕ, παραβάσεων από φυσικά πρόσωπα ή επιβολής μη χρηματικής ποινής, η ΕΚΤ μπορεί να ζητήσει από την οικεία ΕΑΑ να κινήσει τις κατάλληλες διαδικασίες. Η ΕΑΑ διενεργεί αυτές τις διαδικασίες και αποφασίζει για τις ποινές σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία.

Ανεξάρτητη μονάδα έρευνας

Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας και τις αποφάσεις που βασίζονται σε αυτούς τους κανόνες, η ΕΚΤ

συγκρότησε ανεξάρτητη μονάδα έρευνας, τα καθήκοντα της οποίας εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Επιβολής Συμμόρφωσης και Κυρώσεων.

Η μονάδα έρευνας είναι αρμόδια να ερευνά πιθανολογούμενες παραβάσεις από σημαντικά ιδρύματα άμεσα εφαρμοστέας νομοθεσίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εποπτικών αποφάσεων ή κανονισμών της ΕΚΤ.

Η μονάδα είναι αρμόδια να πραγματοποιεί έρευνες, να παρέχει στα σημαντικά ιδρύματα το δικαίωμα ακρόασης και, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβληθεί διοικητική ποινή, να συντάσσει πρόταση προς το Εποπτικό Συμβούλιο για πλήρες σχέδιο απόφασης.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι κυρώσεις πρέπει να λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο (π.χ. παραβάσεις εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζει οδηγίες της ΕΕ, παραβάσεις που διαπράττονται από φυσικά πρόσωπα ή επιβολή μη χρηματικής ποινής), η μονάδα έρευνας συντάσσει πρόταση για πλήρες σχέδιο απόφασης της ΕΚΤ ζητώντας από την οικεία ΕΑΑ να κινήσει τη σχετική διαδικασία.

Διενέργεια έρευνας

Εάν μια πιθανολογούμενη παράβαση παραπέμπεται στη μονάδα έρευνας, αυτή έχει το δικαίωμα να ξεκινήσει έρευνα. Για τον σκοπό αυτό, η μονάδα έρευνας μπορεί να ασκήσει τις εξουσίες που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ βάσει του κανονισμού ΕΕΜ, δηλαδή, μπορεί να ζητήσει έγγραφα, να εξετάσει βιβλία και αρχεία, να ζητήσει εξηγήσεις καθώς και να διεξαγάγει συνεντεύξεις και επιτόπιες επιθεωρήσεις. Η μονάδα έρευνας μπορεί επίσης να ζητήσει από τις ΕΑΑ, μέσω οδηγιών, να κάνουν χρήση των εξουσιών έρευνας που διαθέτουν σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία.

Βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, η μονάδα έρευνας αξιολογεί κατά πόσο υπάρχει εύλογη υποψία πιθανών παραβάσεων. Εάν η εν λόγω μονάδα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν έχει σημειωθεί παράβαση ή ότι τα αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι επαρκή, κλείνει την υπόθεση.

Ακροάσεις

Μόλις ολοκληρώσει την έρευνά της, η μονάδα έρευνας μπορεί να κινήσει διαδικασία επιβολής κυρώσεων, κοινοποιώντας δήλωση ενστάσεων στην ενδιαφερόμενη εποπτευόμενη οντότητα. Στην εποπτευόμενη οντότητα παρέχεται η ευκαιρία να υποβάλλει παρατηρήσεις επί των γεγονότων, επί των ενστάσεων που εγείρει η μονάδα έρευνας και επί του επιδιωκόμενου ποσού ποινής. Η μονάδα έρευνας μπορείς επίσης να καλέσει την εποπτευόμενη οντότητα σε προφορική ακρόαση.

Κυρώσεις από την ΕΚΤ

Η ΕΚΤ μπορεί να επιβάλλει χρηματικές ποινές έως το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης ή έως το 10% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών της εποπτευόμενης οντότητας κατά την προηγούμενη χρήση.

Όταν αποφασίζει σχετικά με το ύψος της ποινής, η ΕΚΤ εφαρμόζει [τον οδηγό της σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού διοικητικών χρηματικών ποινών](#). Οι ποινές που θα επιβληθούν πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Δημοσίευση

Οι διοικητικές ποινές που επιβάλλονται από την ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να ανωνυμοποιηθεί ή να καθυστερήσει εάν α) η δημοσίευση θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή μια εν εξελίξει ποινική έρευνα, και β) η δημοσίευση θα προκαλούσε, στον βαθμό που μπορεί να προσδιοριστεί, δυσανάλογη ζημία στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

4.10.5 Μηχανισμός καταγγελίας παραβάσεων

[Άρθρο 23 του κανονισμού ΕΕΜ](#)

[Άρθρα 36-38 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ](#)

Η ΕΚΤ έχει αναπτύξει έναν μηχανισμό καταγγελίας παραβάσεων (whistleblowing) που επιτρέπει σε όποιον καλόπιστα έχει λόγο να υποπτευτεί παράβαση σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ από εποπτευόμενη οντότητα ή αρμόδια αρχή να την καταγγέλλει στην ΕΚΤ. Η αναφορά της καταγγελίας αντιμετωπίζεται ως προστατευόμενη αναφορά, π.χ. όλα τα προσωπικά στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο που υποβάλλει την αναφορά και το άτομο που φέρεται ως υπεύθυνος για αυτή την παράβαση προστατεύονται δεόντως σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα εμπιστευτικότητας και προστασίας δεδομένων όπως κατοχυρώνονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 45/2001. Δεν αποκαλύπτεται η ταυτότητα του προσώπου που υπέβαλε την προστατευόμενη αναφορά χωρίς την προηγούμενη ρητή συναίνεσή του, εκτός εάν η αποκάλυψή της απαιτείται βάσει διάταξης δικαστηρίου στο πλαίσιο διεξαγωγής περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθης ένδικης διαδικασίας.

Υποβολή καταγγελίας παράβασης

Στον καταγγέλλοντα παρέχονται διάφοροι δίαυλοι εντός της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας για την υποβολή της αναφοράς του.

1. Στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία διατίθεται [ηλεκτρονικό έντυπο](#) για την υποβολή καταγγελίας, το οποίο αποτελεί δίαυλο μέσω του οποίου η αναφορά καταγγελίας προωθείται απευθείας στο Τμήμα Επιβολής Συμμόρφωσης και Κυρώσεων. Πέραν αυτού του ειδικού διαύλου,

πιθανολογούμενες παραβάσεις μπορεί επίσης να αναφερθούν στην ΕΚΤ με άλλα μέσα (π.χ. με επιστολές).

2. Οι ΕΑΑ επίσης διαθέτουν μηχανισμούς για τη λήψη από καταγγέλλοντες αναφορών πιθανολογούμενων παραβάσεων.

Η ΕΚΤ είναι αρμόδια για αναφορές καταγγελιών που έχουν σχέση με σημαντικά ιδρύματα για πιθανολογούμενες παραβάσεις σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ ή εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζει οδηγίες της ΕΕ που σχετίζονται με τα εποπτικά καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ. Η ΕΚΤ είναι επίσης αρμόδια για τις αναφορές καταγγελιών που έχουν σχέση με λιγότερο σημαντικά ιδρύματα για πιθανολογούμενες παραβάσεις κανονισμών ή αποφάσεων της ΕΚΤ οι οποίες επιβάλλουν σε αυτά τα ιδρύματα υποχρεώσεις έναντι της ΕΚΤ.

Οι ΕΑΑ είναι αρμόδιες για τις αναφορές καταγγελιών που έχουν σχέση με παραβάσεις που πιθανολογούμενα έχουν διαπράξει λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, εκτός των παραβάσεων κανονισμών ή αποφάσεων της ΕΕ που επιβάλλουν σε αυτά τα ιδρύματα υποχρεώσεις έναντι της ΕΚΤ.

Η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ προωθούν η μια στην άλλη τις αναφορές καταγγελιών που έχουν λάβει ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους. Αυτό γίνεται χωρίς να αποκαλύπτεται η ταυτότητα του προσώπου που υπέβαλε την αναφορά καταγγελίας, εκτός αν το άτομο συναινεί ρητά. Η ΕΚΤ ανταλλάσσει επίσης πληροφορίες με τις ΕΑΑ σχετικά με τα αποτελέσματα επακόλουθων ενεργειών για τις αναφορές που προωθήθηκαν στις ΕΑΑ ή που έλαβαν οι ΕΑΑ.

Αξιολόγηση της αναφοράς παράβασης και επακόλουθες ενέργειες

Το Τμήμα Επιβολής Συμμόρφωσης και Κυρώσεων αξιολογεί τις αναφορές που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ και, όπου χρειάζεται, προωθεί τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές τις αναφορές προς τις αντίστοιχες ΜΕΟ ή άλλες σχετικές υπηρεσιακές μονάδες της ΕΚΤ για επακόλουθες ενέργειες. Οι αναφορές καταγγελίας παραβάσεων εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ και ως εκ τούτου αξιολογούνται από την ΕΚΤ, εάν α) αφορούν ΕΑΑ, την ΕΚΤ ή εποπτευόμενη οντότητα και β) αφορούν πιθανολογούμενη παράβαση σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ ή εθνικής νομοθεσίας που εφαρμόζει οδηγίες της ΕΕ.

4.10.6 Ποινικά αδικήματα

Όταν, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της βάσει του κανονισμού ΕΕΜ, η ΕΚΤ έχει βάσιμες υπόνοιες για πιθανή διάπραξη ποινικού αδικήματος, πρέπει να ζητεί από την οικεία ΕΑΑ να παραπέμψει το ζήτημα στις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια έρευνας και την άσκηση πιθανής ποινικής δίωξης.

Άρθρο 136 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών στο πλαίσιο ανακριτικών ερευνών (ΕΚΤ/2016/19)

4.11 Αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των θεσμικών συστημάτων προστασίας και παρακολούθησή τους

Άρθρα 6 παράγραφος 1 και 6 παράγραφος 5 στοιχείο γ) του κανονισμού EEM

Άρθρο 113 παράγραφος 7 του CRR

Κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ για τον καθορισμό των αρχών που πρέπει να διέπουν τον συντονισμό της αξιολόγησης και την παρακολούθηση των θεσμικών συστημάτων προστασίας που περιλαμβάνουν σημαντικά και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα (ΕΚΤ/2016/37)

Οδηγός της ΕΚΤ όσον αφορά την προσέγγιση σχετικά με την αναγνώριση των θεσμικών συστημάτων προστασίας για σκοπούς προληπτικής εποπτείας

Ως θεσμικό σύστημα προστασίας νοείται σύμφωνα με τον CRR μια συμβατική ή εκ του νόμου ρύθμιση ευθύνης που προστατεύει τα συμμετέχοντα ιδρύματα και, ειδικότερα, διασφαλίζει ότι διαθέτουν την απαιτούμενη ρευστότητα και φερεγγυότητα ώστε να αποφύγουν τη χρεοκοπία, εφόσον κρίνεται αναγκαίο. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον CRR, να απαλλάξουν ιδρύματα που αποτελούν μέλη θεσμικού συστήματος προστασίας από την εφαρμογή επιλεγμένων απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας ή να τους επιτρέπουν ορισμένες παρεκκλίσεις όπως προσδιορίζεται στον [Οδηγό της ΕΚΤ όσον αφορά την προσέγγιση σχετικά με την αναγνώριση των θεσμικών συστημάτων προστασίας για σκοπούς προληπτικής εποπτείας](#). Σύμφωνα με τον CRR, η αρμόδια αρχή μπορεί να χορηγεί σε πιστωτικά ιδρύματα άδεια να εφαρμόζουν στάθμιση κινδύνου 0% στα ανοίγματά τους έναντι αντισυμβαλλομένων που είναι μέλη του ίδιου θεσμικού συστήματος προστασίας, με εξαίρεση τα ανοίγματα που οδηγούν σε κεφάλαιο κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, πρόσθετα στοιχεία της κατηγορίας 1 και της κατηγορίας 2. Αυτή είναι η βασική διάταξη σε ό,τι αφορά την επιλεξιμότητα ενός θεσμικού συστήματος προστασίας για σκοπούς προληπτικής εποπτείας. Τα κοινά κριτήρια για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των θεσμικών συστημάτων προστασίας προσδιορίζονται περαιτέρω στον προαναφερθέντα οδηγό.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, τόσο τα σημαντικά όσο και τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα που υπόκεινται στην τραπεζική εποπτεία της ΕΚΤ και των ΕΑΑ αντίστοιχα είναι μέλη του ίδιου θεσμικού συστήματος προστασίας. Σε περίπτωση αιτήματος από νέο θεσμικό σύστημα προστασίας που αποτελείται από σημαντικά και λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, η ΕΚΤ και η αντίστοιχη ΕΑΑ πρέπει να αξιολογήσουν από κοινού κατά πόσο το θεσμικό σύστημα προστασίας είναι επιλέξιμο για προνομιακή μεταχείριση δυνάμει του CRR και, αντίστοιχα, κατά πόσο θα μπορούσαν να χορηγηθούν οι σχετικές εγκρίσεις και απαλλαγές από την οικεία αρμόδια αρχή προς τα επιμέρους μέλη του θεσμικού συστήματος προστασίας. Η ΕΚΤ και η οικεία ΕΑΑ που είναι αρμόδια για την άμεση εποπτεία των ιδρυμάτων που αποτελούν μέλη του θεσμικού συστήματος προστασίας θα πρέπει να συντονίζουν τις δραστηριότητες παρακολούθησης προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα κριτήρια για την αξιολόγηση επιλεξιμότητας του θεσμικού συστήματος προστασίας και η σχετική χορήγηση απαλλαγών εφαρμόζονται με συνέπεια στην ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία/τις σχετικές εποπτευόμενες οντότητες. Αυτή η διαδικασία καθορίζεται περαιτέρω στον οδηγό που αναφέρεται παραπάνω.

5 Εποπτεία λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων

Όπως ορίζεται στον κανονισμό EEM, η ΕΚΤ είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και συνεπή εφαρμογή του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων και της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την προληπτική εποπτεία όλων των ιδρυμάτων σε όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Ο κανονισμός για το πλαίσιο EEM καθορίζει τις εφαρμοστέες πρακτικές ρυθμίσεις και το πλαίσιο συνεργασίας εντός του EEM που θεσπίζεται με τον κανονισμό EEM, προσδιορίζοντας την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΚΤ και των εθνικών αρμόδιων αρχών (ΕΑΑ) όσον αφορά την εποπτεία των ιδρυμάτων.

Η ΕΚΤ είναι επιφορτισμένη με την άμεση εποπτεία σημαντικών ιδρυμάτων. Οι ΕΑΑ διατηρούν την πλήρη αρμοδιότητα για την άμεση εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, σε στενή συνεργασία με την ΕΚΤ που είναι αρμόδια για την εποπτική επίβλεψη.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων της όσον αφορά την εποπτική επίβλεψη, η ΕΚΤ διασφαλίζει ότι οι εποπτικές δραστηριότητες που διενεργούν οι ΕΑΑ πληρούν υψηλά εποπτικά πρότυπα και προάγουν την ισότιμη μεταχείριση. Στο πλαίσιο αυτού του ρόλου, η ΕΚΤ ακολουθεί την αρχή της αναλογικότητας, η οποία μεταφράζεται σε δραστηριότητες επίβλεψης που διενεργούνται σύμφωνα με το προφίλ κινδύνου κάθε λιγότερο σημαντικού ιδρύματος και τον δυνητικό αντίκτυπο στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

5.1 Δραστηριότητες επίβλεψης

Άρθρο 6 του κανονισμού EEM

Μέρος VII του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Άρθρα 19-21, 31 παράγραφος 1, 43 παράγραφος 4, 52, 99-100, 103 και 135 του κανονισμού για το πλαίσιο EEM

Άρθρα 30 παράγραφος 2, 30 παράγραφος 7 και 34 παράγραφος 1 του κανονισμού για τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης

Προκειμένου να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο εποπτείας σε ολόκληρο τον EEM, η ΕΚΤ έχει στη διάθεσή της μια ευρεία δέσμη εργαλείων κατά την άσκηση των καθηκόντων της όσον αφορά την επίβλεψη. Σε αυτά περιλαμβάνονται:

1. η συνεχής συνεργασία και οι τακτικές επαφές μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ σε τεχνικό επίπεδο και επίπεδο διευθυντικών στελεχών (περισσότερες λεπτομέρειες στην Ενότητα 5.1.1),
2. η επίβλεψη επιμέρους λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων και ομίλων/τομέων των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων (περισσότερες λεπτομέρειες στην Ενότητα 5.1.2),
3. η ανάλυση των σχετικών εποπτικών θεμάτων στις διάφορες δικαιοδοσίες (περισσότερες λεπτομέρειες στην Ενότητα 5.1.3).

Τελικά, σκοπός των δραστηριοτήτων επίβλεψης είναι να ενισχύσουν τη συνεπή εφαρμογή υψηλών εποπτικών προτύπων, σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί βάσει του κανονισμού EEM.

Σχήμα 18

Δραστηριότητες που εκτελούνται από τη ΓΔ Εξειδικευμένων Ιδρυμάτων και Λιγότερο Σημαντικών Ιδρυμάτων για την επίβλεψη λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων

5.1.1 Συνεργασία με τις ΕΑΑ

Η ανοικτή και συνεχής συνεργασία μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματική και αποδοτική εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων.

Βασικό στοιχείο της επίβλεψης των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων είναι οι τακτικές επαφές μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ. Μπορούν να οργανωθούν με διάφορες μορφές και με διαφορετικές συχνότητες, και ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες. Οι συνηθέστερες επαφές μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ είναι οι διαδικτυακές και επιτόπιες συναντήσεις τεχνικών εμπειρογνομόνων και μεσαίων διευθυντικών στελεχών. Επίσης προγραμματίζονται σε τακτική βάση εργαστήρια/διασκέψεις ανώτερων διευθυντικών στελεχών. Και τα δύο αυτά είδη επαφών μπορούν να είναι πολυμερή, δηλ. να συμμετέχουν όλες οι ΕΑΑ. Ένα παράδειγμα πολυμερών δομών είναι οι συναντήσεις του δικτύου ανώτερων διευθυντικών στελεχών, όπου εκπρόσωποι της ΕΚΤ και όλων των ΕΑΑ συγκεντρώνονται, συζητούν και συμφωνούν για συναφή εποπτικά ζητήματα που αφορούν λιγότερο σημαντικά ιδρύματα.

Για την προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ΕΑΑ και της ΕΚΤ, άλλες μορφές συνεργασίας μπορεί να περιλαμβάνουν κοινές εποπτικές δραστηριότητες και ανταλλαγές προσωπικού. Επιπλέον, η αποτελεσματική και αποδοτική ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων σχετικά με

τις εποπτικές δραστηριότητες των ΕΑΑ όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα επιτρέπει στην ΕΚΤ να συλλέγει και να ανταλλάσσει ορθές πρακτικές.

5.1.2 Επιμέρους εποπτεία και αρχή της αναλογικότητας

Άρθρα 6, 12 παράγραφος 1 και 31 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 96-98 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ για τον καθορισμό των αρχών που πρέπει να διέπουν τον συντονισμό της αξιολόγησης και την παρακολούθηση των θεσμικών συστημάτων προστασίας των σημαντικών και λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων (ΕΚΤ/2016/37)

Κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ σχετικά με την προσέγγιση όσον αφορά την αναγνώριση των θεσμικών συστημάτων προστασίας (ΕΚΤ/2016/38)

Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των ΕΑΑ να εποπτεύουν άμεσα τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, η ΕΚΤ συμμετέχει σε μια σειρά δραστηριοτήτων που απασκοπούν στην ανάλυση της κατάστασης των επιμέρους λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Αυτές οι δραστηριότητες επωφελούνται σημαντικά από ειδικά σχεδιασμένα/συγκεκριμένα εργαλεία δεδομένων και από τον διαρκή διάλογο με τις ΕΑΑ. Οι κοινοποιήσεις των ΕΑΑ είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα επίσημης επικοινωνίας μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕΑΑ για ζητήματα σχετικά με τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα. Οι κοινοποιήσεις είναι έγγραφα ή/και υποδείγματα που αποστέλλουν οι ΕΑΑ στην ΕΚΤ. Η ΕΚΤ λαμβάνει και αξιολογεί τις κοινοποιήσεις των ΕΑΑ (όπως περιγράφονται λεπτομερώς στο Πλαίσιο 2) και διατυπώνει τις απόψεις της σύμφωνα τόσο με τον κανονισμό ΕΕΜ όσο και με τον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ. Οι απόψεις της ΕΚΤ έχουν ως στόχο να παρουσιάσουν τη σκοπιά της ΕΚΤ σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η οικεία ΕΑΑ θα μπορούσε ή θα πρέπει να χειριστεί μια συγκεκριμένη περίπτωση.

Η αρχή της αναλογικότητας κατευθύνει τις δραστηριότητες επίβλεψης και σημαίνει ότι τα επιμέρους λιγότερο σημαντικά ιδρύματα ιεραρχούνται σύμφωνα με το προφίλ κινδύνων και τη συνάφειά τους. Η ένταση των δραστηριοτήτων επίβλεψης ανά ίδρυμα και τομέα, συμπεριλαμβανομένων των πόρων που κατανέμονται σε αυτά, προσαρμόζεται αναλόγως. Οι δραστηριότητες ιεραρχούνται σύμφωνα με μια μεθοδολογία βάσει κινδύνου που ταξινομεί τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα και τους τομείς των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων ανάλογα με την επικινδυνότητα ή/και τις συστημικές επιδράσεις τους, όπως περιγράφεται λεπτομερώς στο Πλαίσιο 1.

Μέρη IV και VII του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Άρθρο 6 του κανονισμού ΕΕΜ

Κανονισμός της ΕΚΤ για την υποβολή εποπτικών αναφορών σχετικά με χρηματοοικονομική πληροφόρηση (ΕΚΤ/2015/13)

Η συμμετοχή της ΕΚΤ στην επίβλεψη επιμέρους λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων μπορεί να γίνει πιο εντατική καθώς επιδεινώνεται η οικονομική κατάσταση του ιδρύματος. Αυτό μπορεί να συμβεί σε περίπτωση καταστάσεων κρίσης (περισσότερες λεπτομέρειες στην Ενότητα 5.1.4) ή στην άμεση ανάληψη της εποπτείας από την ΕΚΤ (περισσότερες λεπτομέρειες στην Ενότητα 5.1.5).

Πλαίσιο 1

Πλαίσιο ταξινόμησης λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων

Όπως προαναφέρθηκε, η λειτουργία επίβλεψης της ΕΚΤ διέπεται, μεταξύ άλλων, από την αρχή της αναλογικότητας. Η ένταση της επίβλεψης καθορίζεται από το επίπεδο προτεραιότητας που αποδίδεται σε κάθε ίδρυμα, την επικινδυνότητα και τη συνάφειά του για τον ΕΕΜ και εντός αυτού. Η διαδικασία ταξινόμησης επιμέρους λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων βασίζεται στο πλαίσιο ταξινόμησης και καθορίζεται από δύο βασικούς παράγοντες: α) τη δυνητική επίπτωση της αφερεγγυότητας ενός λιγότερο σημαντικού ιδρύματος στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε εγχώριο επίπεδο ή σε επίπεδο ζώνης ευρώ και β) την εγγενή επικινδυνότητα του ιδρύματος. Η ΕΚΤ διενεργεί την αξιολόγηση των επιπτώσεων σε ετήσια βάση και αξιολογεί διάφορους δείκτες για κάθε ίδρυμα, όπως το μέγεθος, τη σημασία για την τοπική οικονομία, τις

διασυνοριακές δραστηριότητες και το επιχειρηματικό μοντέλο. Τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα με την υψηλότερη δυναμική επίδραση στο σύστημα ταξινομούνται ως «λιγότερο σημαντικά ιδρύματα υψηλής επίδρασης». Η αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου/της εγγενούς επικινδυνότητας κάθε λιγότερο σημαντικού ιδρύματος, ωστόσο, διενεργείται σε τριμηνιαία βάση. Τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα που χαρακτηρίζονται ως πιο επικίνδυνα ορίζονται ως «λιγότερο σημαντικά ιδρύματα υψηλού κινδύνου».

Πλαίσιο 2

Κατευθύνσεις για τις απαιτήσεις κοινοποίησης των ΕΑΑ

Όπως προαναφέρθηκε, οι κοινοποιήσεις των ΕΑΑ αποτελούν βασικό εργαλείο για την εκπλήρωση των καθηκόντων της ΕΚΤ σχετικά με την επίβλεψη των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Διασφαλίζουν την έγκαιρη και αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών για βασικές εξελίξεις σε αυτά τα ιδρύματα. Οι κοινοποιήσεις είναι επίσημα έγγραφα τεκμηρίωσης που υποβάλλονται επίσημα από τις ΕΑΑ στην ΕΚΤ όταν προκύπτουν συγκεκριμένες περιστάσεις. Για παράδειγμα, όσον αφορά τα λιγότερο σημαντικά ιδρύματα υψηλής επίδρασης ή/και υψηλού κινδύνου, οι ΕΑΑ καλούνται να υποβάλουν κοινοποίηση στην ΕΚΤ κατά τα πρώιμα στάδια τυχόν ουσιωδών εποπτικών διαδικασιών ή/και σχεδίων ουσιωδών εποπτικών αποφάσεων. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια, οι ΕΑΑ πρέπει να ενημερώνουν την ΕΚΤ α) σε περίπτωση επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης επιμέρους λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, ανεξάρτητα από την ταξινόμησή τους, και β) για την ετήσια και εξαμηνιαία εκ των υστέρων υποβολή αναφορών.

5.1.3 Θεματικές εξετάσεις και οριζόντιες σε βάθος αναλύσεις

Πέραν των δραστηριοτήτων που παρουσιάζονται παραπάνω, η ΕΚΤ, σε στενή συνεργασία με τις ΕΑΑ, διενεργεί θεματικές εξετάσεις και σε βάθος αναλύσεις (deep dives) για τους τομείς λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων και για τις εποπτικές πρακτικές των ΕΑΑ. Αυτές οι θεματικές εξετάσεις κατά κανόνα επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους τομείς κινδύνου, όπως το κεφάλαιο, οι πιστώσεις, η διακυβέρνηση, τα πληροφοριακά συστήματα και οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και ευθυγραμμίζονται γενικά με τις σχετικές εποπτικές προτεραιότητες και το διαρκές έργο που αφορά τα σημαντικά ιδρύματα. Αυτές οι θεματικές εξετάσεις και οι σε βάθος αναλύσεις συχνά διενεργούνται σε όλες τις χώρες προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκριτική αξιολόγηση σε επίπεδο ΕΕΜ. Οι σχετικές εποπτικές πρακτικές των ΕΑΑ και οι αναδυόμενοι κίνδυνοι στους τομείς των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων μπορούν να προσδιοριστούν καλύτερα μέσω της συγκριτικής αξιολόγησης. Κατά αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται επίσης η ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών εποπτικών πρακτικών.

Σχήμα 19

Οριζόντιες πρωτοβουλίες με έμφαση σε συγκεκριμένους κινδύνους

5.1.4 Ο ρόλος της ΕΚΤ στη διαχείριση κρίσεων

Σύμφωνα με τον κανονισμό για το πλαίσιο EEM, την αρμοδιότητα για τη διαχείριση των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων κατά τη διάρκεια μιας κρίσης αναλαμβάνουν οι ΕΑΑ και άλλες αρμόδιες αρχές σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, κατά τη διαχείριση τυχόν κατάστασης κρίσης που αφορά λιγότερο σημαντικό ίδρυμα, η ανταλλαγή πληροφοριών και ο συντονισμός των πολλαπλών ενδιαφερόμενων μερών πρέπει να εντατικοποιηθούν, ώστε να συμπεριληφθούν και άλλες αρχές πέραν της ΕΚΤ και της ΕΑΑ, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής αρχής εξυγίανσης και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης. Από αυτή την άποψη, ενώ η ΕΑΑ εξακολουθεί να είναι υπεύθυνη για τη λήψη εποπτικών αποφάσεων με την ιδιότητα της αρχής άμεσης εποπτείας των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων, η ΕΚΤ είναι η αρμόδια αρχή για τη λήψη αποφάσεων επί κοινών διαδικασιών, για παράδειγμα την ανάκληση άδειας λειτουργίας τραπεζικού ιδρύματος.

Σχήμα 20

Βασικές αρμοδιότητες για τη διαχείριση κρίσεων

5.1.5

Δυνητική άμεση συμμετοχή της ΕΚΤ

Άρθρα 6, παράγραφος 4 και 6 παράγραφος 5 στοιχείο β) και παράγραφος 7 του κανονισμού ΕΕΜ

Άρθρα 67-69 του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Μέρος IV του κανονισμού για το πλαίσιο ΕΕΜ

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΕΜ και τον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ, η ΕΚΤ δικαιούται να αυξήσει τις δραστηριότητές της όσον αφορά την επίβλεψη, όπως η άμεση συλλογή δεδομένων από επιμέρους λιγότερο σημαντικά ιδρύματα, ή η συμμετοχή σε επιτόπιες επιθεωρήσεις ή/και η διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων. Ωστόσο, σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις και όπως περιγράφεται στον κανονισμό για το πλαίσιο ΕΕΜ, η ΕΚΤ μπορεί επίσης να συμμετέχει στην άμεση εποπτεία των λιγότερο σημαντικών ιδρυμάτων. Οι περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνουν την ανάληψη εποπτικών δραστηριοτήτων για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή υψηλών εποπτικών προτύπων ή για να αναληφθούν περαιτέρω ενέργειες για συγκεκριμένο αίτημα της ΕΑΑ. Τελικά, η ΕΚΤ καθίσταται επίσης υπεύθυνη για την άμεση εποπτεία εάν η ιδιότητα ενός ιδρύματος αλλάξει από λιγότερο σημαντικό ίδρυμα σε σημαντικό ίδρυμα λόγω αξιολόγησης της σημασίας.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 2024

Ταχυδρομική διεύθυνση 60640 Frankfurt am Main, Germany

Τηλ.: +49 69 1344 0

Δικτυακός τόπος: www.bankingsupervision.europa.eu

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Για την ορολογία, μπορείτε να συμβουλευθείτε το [γλωσσάριο του EEM](#) (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

PDF

ISBN 978-92-899-6317-6, doi:10.2866/458615, QB-05-23-429-EL-N